

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TBMM BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLATI
2016 YILI
FAALİYET RAPORU

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

İSMAİL KAHRAMAN
TBMM Başkanı

ÖNSÖZ

Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletimiz adına yasama, denetim faaliyetlerini yürütmekte ve temsil görevini yerine getirmektedir. Ülkemizin gelişmesi, güçlü, özgür ve çağdaş hâle gelebilmesi için çalışmaktadır.

İstiklâl Savaşını yöneten ve açıldığı günden beri millî iradenin tecelligâhı olarak milletimizin hizmetinde olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, belli dönemlerde darbelere maruz kalmıştır. Maruz kaldığı her darbeden sonrasında çok partili sistemi hayata geçirmeyi başaran “Hâkimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir” düsturuyla çalışmalarını yürüten TBMM, son olarak 15 Temmuz’da menfur FETÖ terör örgütüne mensup eli silahlı hainler tarafından kullanılan uçakların bombalarına maruz kalmıştır.

Meclisimiz, İstiklâl Harbi döneminde dünya parlamentolarında eşi görülmedik şekilde bizzat harbi yöneterek “Gazi” unvanını almıştı. 15 Temmuz gecesi de Meclisimiz büyük bir cesaret ile darbe girişimine meydan okuyarak, millî iradeyi yok sayan her girişimin karşısında duracağını büyük bir kararlılıkla ilan etmiştir. O gece, Meclisimizi herhangi bir teklif veya telkin olmadan açtık. Aynı zamanda 16 Temmuz 2016 Cumartesi günü saat 14.00’te toplantıya çağırdık ve Meclisimiz bombalar ve mermiler altında bütün gece çalışmalarına devam etti. Dört partinin yayımladığı ortak bildiri ile “Demokrasiye Evet, Darbelere Hayır” dedik. Demokrasimizi yok etmek, hürriyetlerimizi ortadan kaldırmak ve ülkemizi işgale maruz bırakmak isteyen ihanet girişiminin bombalarından yılmayan Türkiye Büyük Millet Meclisi, 26’ncı Yasama Döneminde ikinci kez “Gazi” unvanını almıştır. Demokrasiye sahip çıkarak milletimizin istikbalinin karartılmasına izin vermeyen siyasi partilerimizin genel başkanlarına ve saygıdeğer milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Bu meyanda güzel bir demokrasi sınavı veren basınımızı tebrik ediyorum. Cumhurbaşkanımız muhterem Recep Tayyip Erdoğan’ın çağrısı üzerine meydanlara çıkarak tanklara, asker elbisesi giymiş silahlı teröristlere karşı duran, tuttuğu demokrasi nöbetiyle darbeye karşı demokrasiyi galip kılan milletimize teşekkür ediyorum. Şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bu hain ve acımasız komponun bir daha yaşanmaması için alınan tedbirlerin, aynı kararlılıkla yürütüleceğine duyduğum inancı sizlerle paylaşmak istiyor ve aziz milletimize geçmiş olsun diyorum.

Sözlerime son verirken, 2016 Yılı İdari Faaliyet Raporunu kamuoyunun bilgisine sunuyorum; siyasi partilerimizin genel başkanlarına, Meclis Başkanlık Divanı üyelerimize, Grup Başkanvekillerine, Komisyon Başkanlarına, Milletvekillerimize ve bunun yanında idari teşkilatımız çalışanlarına teşekkürlerimi yineliyor hayırlı çalışmalar diliyorum.

İsmail KAHRAMAN
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

MEHMET ALİ KUMBUZOĞLU
TBMM Genel Sekreteri

SUNUŞ

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması suretiyle toplumsal talepleri karşılayabilen kaliteli ve hızlı kamu hizmetleri üretebilme gereksinimi, pek çok ülkeyi kamu yönetim sistemlerindeki geleneksel düşünceyi yeni bir anlayış içinde ele alarak reformlar yapmaya yönlendirmiştir. Ülkemizde bu reformların başında gelen ve kamu mali yönetimi sisteminde köklü değişiklikler yapan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile mevcut sistemin daha etkin olması, uluslararası standartlara ve Avrupa Birliği normlarına uygun bir kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi oluşturulması hedeflenmiştir.

Bu çerçevede; TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı olarak amacımız Genel Kurula, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü bilgi desteği ile idari ve teknik desteği etkin bir şekilde sunmaktır.

Milletimizin görüş ve önerilerinin yasama sürecine yansıtılmasını sağlamak üzere, TBMM ile vatandaşlarımız, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum ve diğer paydaşlarımızla devamlı iletişim halindeyiz.

Milletvekillerine uygun bir çalışma ortamı sağlarken bilgi ve bilişim teknolojilerinden azami derecede yararlanmaya, destek hizmetlerimizi en yüksek kalitede sunmaya ve tüm iş süreçlerimizde topluma ve çevreye yönelik duyarlılığımızı ön planda tutmaya özellikle önem veriyoruz.

Millet iradesinin göstergesi olan TBMM'yi ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarımızı korumak ve yükseltmek amacıyla pek çok faaliyet yürütüyor, projelere imza atıyoruz.

Nitelikli hizmetin ancak nitelikli çalışanlar tarafından gerçekleştirileceğine olan inancımız doğrultusunda, tüm çalışanlarımızın kişisel kapasitelerinin geliştirilmesi ve kurumsal bağlılıklarının güçlendirilmesi için yürütülen çalışmaları hayata geçiriyor, karar alma süreçlerinde etkin katılımı teşvik ediyoruz.

Kurumsal hedefimiz, aziz milletimizin bizden beklentileri doğrultusunda yaptığımız işlerde azami gayret göstererek yüksek kalitede hizmet üretmektir.

Hedeflere ulaşmamız için bizlere her zaman destek veren başta Sayın TBMM Başkanımız İsmail KAHRAMAN olmak üzere Başkanlık Divanı üyelerine, siyasi parti gruplarımıza, milletvekillerimize ve takım ruhuyla çalışan tüm mesai arkadaşlarıma şükranlarımı sunuyorum.

Mehmet Ali KUMBUZOĞLU
Genel Sekreter

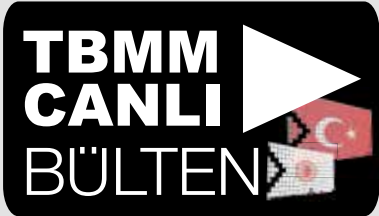
İ Ç İ N D E K İ L E R

“MİLLETİMİZİN EMANETİ GAZİ MECLİS TEK YÜREK GÖREVİNİN BAŞINDA”	14
TBMM’DE BULUNAN MİLLETVEKİLLERİ.....	20
İKİNCİ KEZ GAZİLİK PAYESİNİ ALAN TBMM OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI.....	26
TBMM ORTAK BİLDİRİŞİ	37
YÖK BAŞKANI VE REKTÖRLER TBMM’DE.....	38
538 SİVİL TOPLUM VE MESLEK KURULUŞU TEMSİLCİLERİ TBMM’Yİ ZİYARET ETTİ.....	40
TBMM BAŞKANI KAHRAMAN, TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİNİ KABUL ETTİ.....	43
DIYANET İŞLERİ BAŞKANI MEHMET GÖRMEZ VE 81 İL MÜFTÜSÜ TBMM’DE	45
CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN TBMM’DE	47
GENELKURMAY BAŞKANI AKAR VE KUVVET KOMUTANLARI TBMM’DE.....	51
DEMOKRASİ VE ŞEHİTLER MİTİNGİ.....	52
I- GENEL BİLGİLER.....	65
A. MİSYON VE VİZYON.....	65
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	66
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	67
1. FİZİKSEL YAPI	67
2. ÖRGÜT YAPISI	70
3. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR	73
4. İNSAN KAYNAKLARI	74
5. SUNULAN HİZMETLER	77
6. YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ	92
II. AMAÇ VE HEDEFLER.....	97
A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ	97
B. POLİTİKA VE ÖNCELİKLERİMİZ	98
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	100
A. MALİ BİLGİLER	100
1. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI	100
2. TEMEL MALİ TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	105
3. MALİ DENETİM SONUÇLARI	108
4. DİĞER HUSUSLAR	109
Stratejik Amaç 1-Yasama Sürecinde İhtiyaç Duyulan Bilginin; Üretilmesi, Derlenmesi ve Aktarılması İçin Araştırma Kapasitesini Geliştirmek ve Yetkinleştirmek	110
Stratejik Hedef 1.1. Komisyon Odaklı ve Yasama Gündemine Paralel Bilgi Sunumuna Geçmek	110
Stratejik Hedef 1.2. Uluslararası alanda ülkemizin dış politikasına katkı sağlamak üzere parlamente diplomasi faaliyetlerinin etkin yürütülmesine bilgi desteği vermek.....	122
Stratejik Hedef 1.3. Yasamaya ilişkin üretilen bilgi, belge ve materyallerin toplandığı kurumsal bir “Yasama Bilgi Havuzu” oluşturmak.	123
Stratejik Amaç 2. Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek.	129
Stratejik Hedef 2.1. Yasama ve denetim sürecindeki uygulamaları kolaylaştırmaya ve standartlaştırmaya yönelik öneriler geliştirmek.	129

Stratejik Hedef 2.2. Yasama süreci ve tekniğine ilişkin mesleki uzmanlaşmayı artırmak	133
Stratejik Hedef 2.3. Yasama ve denetim süreci ile kanun yapım tekniğine ilişkin bilgilendirme faaliyetlerini yaygınlaştırmak.	134
Stratejik Hedef 2.4. Yasama ve denetim belgelerinde Türkçenin doğru kullanılmasını sağlamak.	134
Stratejik Amaç 3. Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmada yetkinleşmek.	135
Stratejik Hedef 3.1. Güvenlik ve ziyaretçi yönetiminde “Teknoloji Yoğun Güvenlik Modeline” geçmek.	136
Stratejik Hedef 3.2. Hizmet sunumunda bilişim teknolojisi imkânlarını azami derecede kullanmak.	136
Stratejik Hedef 3.3. Destek hizmetlerinde standartlar ve kurallar belirleyerek yüksek kalitede hizmet sunmak.	137
Stratejik Hedef 3.4. TBMM’nin çalışmalarında ihtiyaç duyulan fiziki altyapıyı ve çalışma ortamlarını sağlamak ve iyileştirmek.	140
Stratejik Hedef 3.5. Faaliyet ve projelerin gerçekleştirilmesinde çevreye duyarlı olmak	143
Stratejik Amaç 4. TBMM’yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek.	144
Stratejik Hedef 4.1. TBMM’nin yurt dışında tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.	144
Stratejik Hedef 4.2. TBMM’nin yurt içinde tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.	147
Stratejik Hedef 4.3. TBMM’yi ve faaliyetlerini tanıtıcı bilimsel ve sanatsal çalışmaları teşvik etmek amacıyla yarışma vb. etkinlikler düzenlemek.	150
Stratejik Hedef 4. 4 Kurum Stratejik Planına paralel olarak Milli Saraylar bünyesindeki tarihi ve kültürel varlıklara özel stratejiler geliştirmek.	151
Stratejik Amaç 5. Sivil toplumun görüş ve önerilerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak üzere TBMM ile resmi ve sivil çevreler arasında etkileşimin gerçekleşmesine zemin oluşturmak.	172
Stratejik Hedef 5.1 Sivil toplumun bilgi, deneyim ve görüşlerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak.	172
Stratejik Hedef 5.2. Kamu kurum ve kuruluşlarının yasama sürecine katkısını artırmak	172
Stratejik Amaç 6. İdari Teşkilatın kurumsal kapasitesini geliştirmek, hizmetlerini yüksek kalitede sunmada yetkinlik kazanmak ve sürekli gelişim içinde olmak.	173
Stratejik Hedef 6.1. İnsan kaynakları yönetiminin gerektirdiği sistem ve yaklaşımları hayata geçirmek ve geliştirmek.	173
Stratejik Hedef 6.2. Kurumsal yönetim kalitesini artıracak yönetsel yaklaşımlar ile sistemleri geliştirmek ve uygulamak.....	173
Stratejik Hedef 6.3. İdari Teşkilatın Stratejisine Destek Olacak ve Kurum İçi Uzmanlaşma Düzeyini Artıracak Bir Eğitim Politikası Belirlemek.....	177
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	202
A. GÜÇLÜ YÖNLER	202
B. ZAYIF YÖNLER.....	202
C. FIRSATLAR	202
D. TEHDİTLER	203
E. DEĞERLENDİRME	203
V. ÖNERİLER VE TEDBİRLER.....	204
EKLER	206
EK-1 İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	206
EK-2 MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI	207

15 TEMMUZ MİLLET DARBESYE **DUR** DEDİ

CANLI BÜLTEN

TBMM Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı bir ilke imza atarak, Türkiye’de öncü nitelikte interaktif bir çalışma gerçekleştiriyor. Bundan böyle, TBMM İnternet sitesi üzerinden aşağıdaki kare kod yüklenerek, dergi içeriğinde yer alan haberleri görüntülü olarak sizlere ulaştıracağız. Türkiye’nin “ilk canlı dergisi” Meclis Bülteni içerikleri, video olarak da okurlarımızın hizmetine sunulmuştur.

canlibulten.tbmm.gov.tr

adresinden “Canlı Bülten” uygulamasını indirebilirsiniz.

“MİLLETİMİZİN EMANETİ
GAZİ MECLİS
TEK YÜREK
GÖREVİNİN BAŞINDA”

**BİZ MİLLETİZ
TÜRKİYE'Yİ
DARBeye TERÖRE
YEDİRMİYİZ**

“MİLLETİMİZİN EMANETİ GAZİ MECLİS TEK YÜREK GÖREVİNİN BAŞINDA”

15 Temmuz gecesi başlatılan ve 16 Temmuz sabahı etkisiz hale getirilen darbe girişimi ve Meclise yönelik saldırılara karşı Gazi Meclisimiz tek yürek bir duruş sergiledi.

TBMM 15 Temmuz Cuma gecesi, tarihinin en zorlu zamanlarından birini yaşadı.

Millî iradenin tecelligâhı olan TBMM, FETÖ'nün darbe girişiminde bombaların, kurşunların hedefi oldu.

Darbe girişiminin başlamasından kısa bir süre sonra TBMM Başkanı İsmail Kahraman, Meclise geldi. Meclisin darbe girişimi karşısında kararlı duruşunun gösterilmesi için Genel Kurulun toplanması kararını veren Kahraman, milletvekilleri ile temasa geçti. Kısa bir süre sonra da, bazı bakanlar ile AK PARTİ, CHP ve MHP'li milletvekilleri ve Meclis personeli TBMM'ye geldiler.

Meclis'in açılmasının ardından, Türkiye'nin her yerinde halk, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla sokakları, meydanları doldurdu, darbecilerle mücadeleye başladı.

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, Genel Kurul kürsüsünde yerini aldı. Kahraman'ın davetiyle, AK PARTİ Grup Başkanvekili Mehmet Muş, CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel ve MHP Grup Başkanvekili Erkan Akçay da Meclis Başkanlık Divanı üyelerinin bulunduğu kürsüye geldi.

Genel Kurulu açan TBMM Başkanı İsmail Kahraman, darbeye geçit verilmeyeceğini vurguladı. Türk halkının da Türkiye'nin her yerinde darbecilere karşı büyük bir mücadele içinde olduğunu anlatan Kahraman; “Demokrasi tecrübemiz eskidir, demokrasimiz yerleşmiş, kökleşmiştir. Burası demokrasimizin mabedidir, darbe girişimi başarısız kalmaya mahkûmdur” dedi.

AK PARTİ Grup Başkanvekili Mehmet Muş da milletin Türkiye'nin her yerinde millî iradeye sahip çıktığını belirtti. Muş, “Hükümetimiz iş başındadır. Cumhurbaşkanımız devletin başındadır. Meclis Başkanımız, millî irade, TBMM'de toplantı halindedir, millî iradeye sahip çıktığını

göstermektedir. Gün, millî iradeye sahip çıkma günüdür. Gün, bu alçak darbe girişimini geri püskürtme ve bu darbe girişimine girişenlerin yargı önüne çıkarılarak milletin önünde hesap verme günüdür. Bu darbeciler teslim olana kadar TBMM çalışmalarına devam edecektir. Milletimiz meydanları boşaltmayacaktır” ifadesini kullandı.

Divan’da oturan CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel de, Cumhuriyet Halk Partisinin demokrasiye ve parlamentoya sonuna kadar bağlı olduğunu vurguladı. Özgür Özel, “Asla darbecilere yenilmeyiz, teslim olmayız” dedi.

MHP Grup Başkanvekili Erkan Akçay, demokrasi tarihine kara leke olarak geçecek bir girişimin yaşandığını belirtti. Türk milletinin ve TBMM’nin darbe karşısında dimdik duruşuyla darbe girişimini bertaraf edeceğini dile getiren Akçay, “Maceracılara geçit verilmeyecek, bu girişim asla başarılı olamayacak” ifadesini kullandı.

Konuşmalar, Genel Kurulu dolduran milletvekillerinin yoğun alkışlarıyla karşılandı. Daha sonra söz alarak kürsüye gelen milletvekilleri de darbe girişimi karşısında kararlı duruşlarını ifade ettiler. Konuşmalar sürerken, darbecilerin kumandasındaki F-16’lar Meclisi bombalamaya başladı. İlk bomba, Dikmen Kapısı girişindeki bahçeye düştü, bomba yaklaşık iki metrelik bir çukur oluşturdu. Kısa bir süre sonra da, Genel Kurul Salonuna çok yakın bir noktaya, dış kulis ve Başbakanlık makam odasının bulunduğu yere ikinci bomba atıldı.

Atılan bombanın etkisi, Genel Kurul Salonunda da hissedildi. İkinci bomba atıldığı sırada Adalet Bakanı Bekir Bozdağ konuşma yapıyordu. Milletin ve parlamentonun darbeciler karşısında duruşunu Bozdağ bir kez daha haykırdı: “Bomba da atsanız buradayız. Ne yaparsanız yapın buradayız. Sizi yargının önüne çıkaracağız, millete hesap vermenizi sağlayacağız.”

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, bu esnada 16 Temmuz Cumartesi günü için olağanüstü toplantı çağrısı yaptı.

Gece boyunca F-16'larla Meclisi bombalayan darbeciler helikopterle de Meclisi taradılar. Saldırıları sırasında TBMM'yi savunan 14 polis yaralandı. TBMM Başkanı İsmail Kahraman ve milletvekilleri, geceyi, bu ağır saldırılar altında Mecliste geçirdi.

Darbe girişiminin püskürtüldüğünün iyice anlaşıldığı sabah saatlerinde, Meclisteki büyük tahribat bir kez daha gözler önüne serildi.

Kurtuluş Savaşı'nı yöneten Gazi Meclis, tarihinde ilk kez bombaların hedefi oldu.

TBMM Başkanı, gün aydınlandıktan sonra Şeref Holü ve çevresinde meydana gelen hasarı inceledi.

Mecliste bulunan milletvekilleriyle Genel Kurulda toplantı yapan Kahraman, FETÖ'nün darbe girişimine karşı topyekûn karşı duruş ortaya konulduğunu vurgulayarak; "Bu milletin bağrına namıyü çeviriyorsunuz ve tankı sürüyorsunuz. Bu ne kadar hazin bir hadise... Hukuk içinde gerekli şekilde bu tecziyesini bulacaktır, müstahak oldukları cezaya uğrayacaklardır. Darbe bertaraf edilmiştir ve demokrasi kazanmıştır. Milletimiz için geçmiş olsun. Bu birlik ve bütünlük darbenin menfi taraflarını kısa zamanda bertaraf edecektir. Darbenin tesirlerinin birden bire halli mümkün değil. Zaman alır. Kısa zamanda telafi edileceğine inanıyorum. İnşallah gayet kısa zaman içinde bu yarayı tedavi edeceğiz ve içeride dışarıda ellerini ovuşturanların hevesleri kursaklarında kalacaktır."

Milletin temsilcileri olarak geceyi Mecliste geçirdiklerini kaydeden Kahraman, "Hepimiz subjektif şahsiyete sahibiz ama objektif şahsiyetimiz; milletin temsili. Bu tip meselelerde millî birlik ve bütünlüğümüzün varlığının ispatını bu Meclis yaptı. Üç grup koştı geldi. Tek irade oldular." değerlendirmesinde bulundu.

Kahraman, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, Grup Başkanvekili İdris Baluken ve Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın gece kendisini aradığını, "Gelmek istiyoruz ama gelirken provokasyon olmasın, sıkıntıyı çoğaltmayalım diye gelmiyoruz. Yarın Genel Kurul toplantısına katılacağız." dediklerini de aktardı.

TBMM Başkanı Kahraman, sözlerini, "Bu millet, bu vatanı böldürmez. Kimse ham hayaller beslemesin, rüyalar görmesin. Tablo bunu bir daha ispat etmiştir. Biz şanlı bir tarihin sahibiyiz, misyonun sahibiyiz. Biz Türkiyeyiz. Ne böldürürüz ne bölebilirler ne de sistemi öyle 'hadi' deyip değiştirebilirler. Demokrasi devam edecek, Türkiye yolunda ilerlemeye devam edecek ve çok daha ötelere gidecek inşallah." diyerek tamamladı.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ söz alarak Türkiye'de tarihî bir gün yaşandığını söyledi. Ordunun; devletini, milletini seven, anayasaya sadık kısımlarının, emniyet ve istihbaratın darbe teşebbüsüne karşı mücadele ettiğini anlatan Bozdağ, milletvekillerinin de darbeye karşı bir ve beraber olduğunun, Mecliste darbeye karşı nöbet tuttuklarının altını çizdi.

TBMM'DE BULUNAN MİLLETVEKİLLERİ

15 Temmuz 2016 Saat 23:38

15 Temmuz gecesi TBMM Başkanı Sayın İsmail Kahraman oturum açtığında divan, Mecliste mevcut üç partinin grup başkanvekillerinden teşekkür etmiştir.

Divan Katiplerine böylece AK PARTİ Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, CHP Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel, MHP Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı İsmail Kahraman'ın Başkanlığındaki divan, Meclis Genel Kurul toplantısını birlikte idare etti.

Genel Kurul Toplantısında bulunan Milletvekilleri:

İsmail KAHRAMAN TBMM Başkanı	Aykut ERDOĞDU CHP İstanbul Milletvekili
Abdulhamit GÜL AK Parti Gaziantep Milletvekili	Ayşe KEŞİR AK Parti Düzce Milletvekili
Abdulkadir YÜKSEL AK Parti Gaziantep Milletvekili	Ayşe SULA KÖSEOĞLU AK Parti Trabzon Milletvekili
Adnan BOYNUKARA AK Parti Adıyaman Milletvekili	Bekir BOZDAĞ AK Parti Yozgat Milletvekili
Ahmet GÜNDOĞDU AK Parti Ankara Milletvekili	Bennur KARABURUN AK Parti Bursa Milletvekili
Ahmet İYİMAYA AK Parti Ankara Milletvekili	Burhanettin UYSAL AK Parti Karabük Milletvekili
Ahmet UZER AK Parti Gaziantep Milletvekili	Bülent ÖZ CHP Çanakkale Milletvekili
Ahmet Berat ÇONKAR AK Parti İstanbul Milletvekili	Bülent TEZCAN CHP Aydın Milletvekili
Ahmet Eşref FAKİBABA AK Parti Şanlıurfa Milletvekili	Canan CANDEMİR ÇELİK AK Parti Gaziantep Milletvekili
Ahmet Selim YURDAKUL MHP Antalya Milletvekili	Celalettin GÜVENÇ AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili
Ali ERCOŞKUN AK Parti Bolu Milletvekili	Cemil ÇİÇEK AK Parti Ankara Milletvekili
Ali Cumhuri TAŞKIN AK Parti Mersin Milletvekili	Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI AK Parti Mardin Milletvekili
Alpaslan KAVAKLIOĞLU AK Parti Niğde Milletvekili	Emrullah İŞLER AK Parti Ankara Milletvekili
Atilla KAYA MHP İstanbul Milletvekili	Erkan AKÇAY MHP Manisa Milletvekili
Aydın ÜNAL AK Parti Ankara Milletvekili	Erkan HABERAL MHP Ankara Milletvekili

Erkan KANDEMİR AK Parti İstanbul Milletvekili	Murat EMİR CHP Ankara Milletvekili
Erol KAYA AK Parti İstanbul Milletvekili	Mustafa KALAYCI MHP Konya Milletvekili
Fatih ŞAHİN AK Parti Ankara Milletvekili	Mustafa ŞAHİN AK Parti Malatya Milletvekili
Fatma Betül SAYAN KAYA AK Parti İstanbul Milletvekili	Mustafa YENEROĞLU AK Parti İstanbul Milletvekili
Fatma Güldemet SARI AK Parti Adana Milletvekili	Mustafa MİT MHP Ankara Milletvekili
Hacı Bayram TÜRKOĞLU AK Parti Hatay Milletvekili	Mustafa Hilmi DÜLGER AK Parti Kilis Milletvekili
Hakan ÇAVUŞOĞLU AK Parti Bursa Milletvekili	Mücahit DURMUŞOĞLU AK Parti Osmaniye Milletvekili
Halil ETYEMEZ AK Parti Konya Milletvekili	Nazım MAVİŞ AK Parti Sinop Milletvekili
Halil ÖZCAN AK Parti Şanlıurfa Milletvekili	Necdet ÜNÜVAR AK Parti Adana Milletvekili
Haluk İPEK AK Parti Amasya Milletvekili	Nevzat CEYLAN AK Parti Ankara Milletvekili
Hülya NERGİS AK Parti Kayseri Milletvekili	Nihat ZEYBEKÇİ AK Parti Denizli Milletvekili
Hüseyin KOCABIYIK AK Parti İzmir Milletvekili	Nursel REYHANLIOĞLU AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili
İbrahim Halil FIRAT AK Parti Adıyaman Milletvekili	Oktay VURAL MHP İzmir Milletvekili
İlhan CİHANER CHP İstanbul Milletvekili	Orhan ATALAY AK Parti Ardahan Milletvekili
İlknur İNCEÖZ AK Parti Aksaray Milletvekili	Orhan KARASAYAR AK Parti Hatay Milletvekili
İmran KILIÇ AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili	Orhan MİROĞLU AK Parti Mardin Milletvekili
İsmail BİLEN AK Parti Manisa Milletvekili	Ömer SERDAR AK Parti Elazığ Milletvekili
Jülide SARIEROĞLU AK Parti Ankara Milletvekili	Özgür ÖZEL CHP Manisa Milletvekili
Kasım BOSTAN AK Parti Balıkesir Milletvekili	Radiye Sezer KATIRCIOĞLU AK Parti Kocaeli Milletvekili
Levent GÖK CHP Ankara Milletvekili	Ramazan CAN AK Parti Kırıkkale Milletvekili
Leyla ŞAHİN USTA AK Parti Konya Milletvekili	Ruhi ERSOY MHP Osmaniye Milletvekili
Lütfiye İlksen CERİTOĞLU KURT AK Parti Çorum Milletvekili	Sabri ÖZTÜRK AK Parti Giresun Milletvekili
Lütfiye Selva ÇAM AK Parti Ankara Milletvekili	Salim USLU AK Parti Çorum Milletvekili
Mahmut KAÇAR AK Parti Şanlıurfa Milletvekili	Selçuk ÖZDAĞ AK Parti Manisa Milletvekili
Mahmut TANAL CHP İstanbul Milletvekili	Sema KIRCI AK Parti Balıkesir Milletvekili
Mehmet BEKAROĞLU CHP İstanbul Milletvekili	Sena Nur ÇELİK AK Parti Antalya Milletvekili
Mehmet GÜNAL MHP Antalya Milletvekili	Süleyman SOYLU AK Parti Trabzon Milletvekili
Mehmet MUŞ AK Parti İstanbul Milletvekili	Şahap KAVCIOĞLU AK Parti Bayburt Milletvekili
Mehmet Ali ŞAHİN AK Parti Karabük Milletvekili	Tahir ÖZTÜRK AK Parti Elazığ Milletvekili
Mehmet Emin ŞİMŞEK AK Parti Muş Milletvekili	Tekin BİNGÖL CHP Ankara Milletvekili
Mehmet İlker ÇİTİL AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili	Tufan KÖSE CHP Çorum Milletvekili
Mehmet Kasım GÜLPINAR AK Parti Şanlıurfa Milletvekili	Uğur BAYRAKTUTAN CHP Artvin Milletvekili
Mehmet Mehdi EKER AK Parti İstanbul Milletvekili	Utku ÇAKIRÖZER CHP Eskişehir Milletvekili
Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU MHP Hatay Milletvekili	Ünal DEMİRTAŞ CHP Zonguldak Milletvekili
Metin BULUT AK Parti Elazığ Milletvekili	Vecdi GÜNDOĞDU CHP Kırklareli Milletvekili
Mevlüt DUDU CHP Hatay Milletvekili	Yasin AKTAY AK Parti Siirt Milletvekili
Mihrimah Belma SATIR AK Parti İstanbul Milletvekili	Yusuf BAŞER AK Parti Yozgat Milletvekili
Murat ALPARSLAN AK Parti Ankara Milletvekili	Ziya ALTUNYALDIZ AK Parti Konya Milletvekili

Ömer HALİSDEMİR
Astsubay

15 Temmuz gecesi Özel Kuvvetler Komutanlığında, darbeci generali tereddüt etmeden öldürüp darbe girişiminin seyrini değiştiren kahraman astsubayımız şehit oldu...

**Ömer HALİSDEMİR'İ,
15 Temmuz Şehitlerini ve Bütün Şehitlerimizi
RAHMETLE VE MİNNETLE ANIYORUZ...**

ŞEHİTLERİMİZ

Abdullah Tayyip OLÇOK

Adil BÜYÜKCENGİZ

Ahmet KARA

Ahmet KOCABAY

Ahmet ORUÇ

Ahmet ÖZSOY

Akın SERTÇELİK

Akif ALTAY

Akif KAPAKLI

Ali ALITKAN

Ali ANAR

Ali İhsan LEZGİ

Ali KARSLI

Ali Mehmet VUREL

Alparslan YAZICI

Alper KAYMAKÇI

Askeri ÇOBAN

Aydın ÇOPUR

Ayhan KELEŞ

Ayşe AYKAÇ

Aytekin KURU

Barış EFE

Battal İLGÜN

Batuhan ERGİN

Beytullah YEŞİLAY

Biröl YAVUZ

Burak CANTÜRK

Burhan ÖNER

Bülent AYDIN

Bülent KARALI

Bülent YURTSEVEN

Celalettin İBİŞ

Cemal DEMİR

Cengiz HASBAL

Cengiz POLAT

Cennet YİĞİT

Cuma DAĞ

Cüneyt BURSA

Çetin CAN

Davut KARAÇAM

Demet SEZEN

Dursun ACAR

Edip ZENGİN

Emin GÜNER

Emrah SAĞAZ

Emrah SAPA

Engin TİLBEÇ

Erdem DİKER

Erhan DURAL

Erhan DÜNDAR

Erkan ER

Erkan PALA

Erkan YİĞİT

Erol İNCE

Erol OLÇOK

Eyyüp OĞUZ

Fahrettin YAVUZ

Faruk DEMİR

Fatih DALGIÇ

Fatih KALU

Fatih SATIR

Fazıl GÜRS

Feramil Ferhat KAYA

Ferdi YURDUSEVEN

Ferhat KOÇ

Fevzi BAŞARAN

Fırat BULUT

Fikret Metin ÖZTÜRK

Fuat BOZKURT

Gökhan ESEN

Gökhan YILDIRIM

Gülşah GÜLER

Hakan GÜLŞEN

Hakan ÜNVER

Hakan YORULMAZ

Haki ARAS

Halil HAMURYEN

Halil IŞILAR

Halil İbrahim YILDIRIM

Halil KANTARCI

Halit GÜLSER

Halit Yaşar MİNE

Hasan ALTIN

Hasan GÜLHAN

Hasan KAYA	Mehmet YILMAZ	Oğuzhan YAŞAR	Şener DURSUN
Hasan YILMAZ	Meriç ALEMDAR	Onur Ensar AYANOĞLU	Şenol SAĞMAN
Hikmet BAYSAL	Mesut ACU	Onur KILIÇ	Şeyhmus DEMİR
Hurşut UZEL	Mesut YAĞAN	Orhun GÖYTAN	Şirin DİRİL
Hüseyin GORAL	Mete SERTBAŞ	Osman ARSLAN	Şuayip SEFEROĞLU
Hüseyin GÜNTEKİN	Metin ARSLAN	Osman EVSAHİBİOĞLU	Şükrü BAYRAKÇI
Hüseyin KALKAN	Mucip ARIGAN	Osman YILMAZ	Tahsin GEREKLİ
Hüseyin KISA	Muhammed Oğuz KILINÇ	Ozan ÖZEN	Tevhit AKKAN
İbrahim ATEŞ	Muhammet AKSU	Ömer Can AÇIKGÖZ	Timur AKTEMUR
İbrahim YILMAZ	Muhammet AMBAR	Ömer CANKATAR	Tolga ECEBALIN
İhsan YILDIZ	Muhammet Fazlı DEMİR	Ömer HALİSDEMİR	Turgut SOLAK
İlhan VARANK	Muhammet YALÇIN	Ömer İPEK	Türkmen TEKİN
İsmail KAYIK	Muharrem Kerem YILDIZ	Ömer TAKDEMİR	Ufuk BAYSAN
İsmail KEFAL	Muhsin KİREMİTÇİ	Önder GÜZEL	Uhud Kadir IŞIK
İzzet ÖZKAN	Munir Murat ERTEKİN	Özgür GENCER	Ümit ÇOBAN
Kader SİVRİ	Murat AKDEMİR	Özkan ÖZENDİ	Ümit GÜDER
Kemal EKŞİ	Murat ALKAN	Ramazan KONUŞ	Ümit YOLCU
Kemal TOSUN	Murat DEMİRCİ	Ramazan MEŞE	Vahit KAŞÇIOĞLU
Köksal KARMİL	Murat ELLİK	Ramazan SARIKAYA	Varol TOSUN
Köksal KAŞALTI	Murat İNCİ	Recep BÜYÜK	Vedat BARCEĞCİ
Kübra DOĞANAY	Murat KOCATÜRK	Recep GÜNDÜZ	Vedat BÜYÜKÖZTAŞ
Lokman BİÇİNCİ	Murat MERTEL	Resul KAPTANCI	Velid BEKDAŞ
Lokman OKTAY	Murat NAİBOĞLU	Rüstem Resul PERÇİN	Volkan CANÖZ
Lütfi GÜLŞEN	Mustafa ASLAN	Sait ERTÜRK	Volkan PİLAVCI
Mahir AYABAK	Mustafa AVCU	Salih ALIŞKAN	Yakup KOZAN
Mahmut COŞKUNSU	Mustafa CAMBAZ	Samet CANTÜRK	Yakup SÜRÜCÜ
Mahmut EŞİT	Mustafa DİREKLİ	Samet USLU	Yalçın ARAN
Medet EKİZCELİ	Mustafa KARASAKAL	Sedat KAPLAN	Yasin Bahadır YÜCE
Mehmet Akif SANCAR	Mustafa KAYMAKÇI	Seher YAŞAR	Yasin Naci AĞAROĞLU
Mehmet Ali KILIÇ	Mustafa KOÇAK	Selim CANSIZ	Yasin YILMAZ
Mehmet ÇETİN	Mustafa SERİN	Serdar GÖKBAYRAK	Yıldız GÜRSOY
Mehmet DEMİR	Mustafa SOLAK	Serhat ÖNDER	Yılmaz ERCAN
Mehmet GÜDER	Mustafa TECİMEN	Serkan GÖKER	Yunus Emre EZER
Mehmet GÜLŞEN	Mustafa YAMAN	Servet ASMAZ	Yunus UĞUR
Mehmet KARAASLAN	Mutlucan KILIÇ	Sevda GÜNGÖR	Yusuf ÇELİK
Mehmet KARACATILKI	Muzafer AYDOĞDU	Sevgi YEŞİLYURT	Yusuf ELİTAŞ
Mehmet KOCAKAYA	Münir ALKAN	Seyit Ahmet ÇAKIR	Zafer KOYUNCU
Mehmet ORUÇ	Necati SAYIN	Suat AKINCI	Zekeriya BİTMEZ
Mehmet Şefik ŞEFKATLIOĞLU	Necmi Bahadır DENİZCİOĞLU	Suat ALOĞLU	Zeynep SAĞIR
Mehmet ŞENGÜL	Nedip Cengiz EKER	Sultan Selim KARAKOÇ	Ziya İlhan DAĞDAŞ
Mehmet Şevket UZUN	Niyazi ERGÜVEN	Sümer DENİZ	

İKİNCİ KEZ GAZİLİK PAYESİNİ ALAN TBMM OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

TBMM Genel Kurulu, darbe girişiminde vefat eden aziz şehitlerin hatırasına saygı duruşuyla açıldı. İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından, TBMM Başkanı İsmail Kahraman, İstiklal Marşı'nı şiir olarak okudu. Milletvekilleri de Kahraman'a eşlik etti.

Olağanüstü toplanan TBMM Genel Kurulu'na, Genelkurmay Başkanı Org. Hulusi Akar, Anayasa Mahkemesi Başkanı Prof. Dr. Zühtü Arslan, Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, Danıştay Başkanı Zerrin Güngör, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, HSYK üyeleri, Yüksek Yargı üyeleri, YÖK Başkanvekili Prof. Dr. Sefa Kapıcıoğlu, üniversite rektörleri, akademisyenler, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanı Bendeve Palandöken, TÜRK-İŞ Sendikası Başkanı Ergün Atalay, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Cengiz Delibaş, MEMUR-SEN Başkanı Ali Yalçın, HAK-İŞ Sendikası Mehmet Şahin, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Başkanı Şemsi Bayraktar, Ankara'da mukim diplomatik misyonlardan temsilciler ve çok sayıda vatandaş dinleyici olarak katıldı.

TBMM Başkanı Kahraman, yaptığı konuşmada, darbe girişiminin ardından millet olarak tek vücut halinde olduklarını vurgulayarak, olağanüstü toplantıya katılan herkese teşekkür etti.

Türkiye'de önceki akşamdan beri çok üzücü, gergin, acı verici, aynı zamanda ibretlik saatler yaşandığını ifade eden Kahraman, "15 Temmuz demokrasi bayramının bir güzel tablosuyla karşı karşıyayız, gönlümüz birlik ve beraberliğimizin aynı şekilde devam etmesinin sağlanmasıdır." ifadesini kullandı.

Kahraman, "Milletimize bu acıyı yaşatanlar elbette müstahak oldukları cezaya çarptırılacaklardır. Bu kalkışmayı, darbe teşebbüsünü, fevri, anlık, Türkiye'de ve dünyada yaşanan diğer gelişmelerden kopuk hareket olarak değerlendirirsek doğru değerlendiremeyiz ve anlayamayız." diye konuştu.

Türkiye'nin iç meselelerine, kendi halkına, manevi, millî değerlerine, tarihine, medeniyetine, kültürüne sadık kalmaya çalışmasının, Türkiye'yi yönlendirilecek, politikalar dikte edecek bir kukla ülke olarak görmek isteyen dış güçleri rahatsız ettiğini vurgulayan Kahraman, şöyle devam etti:

"Türkiyemizin dış politikaya ilişkin meselelerde dünya politikasında, uluslararası arena da, tarihine, manevi ve millî değerlerine yakışan bir duruş sergileme çabasında olması ülkeyimizin gelişmesini, ilerlemesini, kalkınmasını istemeyen birtakım güçleri rahatsız etmektedir. Türkiye'nin ilerleme, kalkınma ve güçlenme yolunda harcayacağı insan kaynaklarını, maddi ve manevi güç ve birikimini, potansiyelini ve müktesebatını iç çekişmeler, kavgalar ve güvenlik sorunlarıyla heba etmesini sağlamak isteyenler vardır. Ne yazık ki dün akşam bu hedefe dönük bir darbe girişimiyle, kalkışmayla karşılaştık. Ancak siyasi partilerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız, devlet kurumları, Türk Silahlı Kuvvetlerinin darbeye prim vermeyen millî ruh sahibi büyük çoğunluğu, aziz milletimiz ve Gazi Meclisimiz, milletvekillerimiz, vatan hainlerinin darbe teşebbüsüne kararlılıkla, metanetle, azimle, cesaretle ve onurla direnmiş, Cenab-ı Hakk'ın yardımıyla başarılı olmalarına, bu haytaların başarısına izin vermemiştir."

TBMM Başkanı Kahraman, önceki gece yaşanan hadiseler sırasında asilerin birçok resmî görevli ve sivil vatandaşın ölümüne, yaralanmasına sebebiyet verdiğini belirterek, Meclis de dâhil olmak üzere birçok kamu binasının saldırıya maruz kaldığını, TBMM'nin bombalandığını hatırlattı.

Kahraman, “Devletimizin ve milletimizin korunması, güvenliğin, hak ve hukukun payidar kılınması için ellerine verilmiş silahları, devlete ve millete yöneltmişlerdir. Milletın büyüttüğü, beslediğı, eline silah verdiğı unsurlar, milletin bağına silahlarını dayamışlardır. Bir yabancı güce, işgalciye saldırıyormuş gibi halka saldırılmıştır. Bütün milletimize, yetkililerimize ve güvenlik güçlerimize geçmiş olsun diyor, bir daha böyle kara günler yaşanmamasını Cenab-ı Hak’tan niyaz ediyorum.” dedi.

Yaşanan olayların bir tür terör olduğuna dikkati çeken Kahraman; hak, hukuk, milletin kararlılığı, Silahlı Kuvvetlerin darbecilerle ilgisi olmayan kesiminin basiretli tutumu ve tankların önüne çıkan milletin karşı duruşuyla darbe girişiminin başarılı olamadığı değerlendirmesinde bulundu.

Devletin, darbe girişiminin sorumlularının iç ve dış uzantılarının ortaya çıkmasını, lâ-yık oldukları, müstahak oldukları cezayı almasını sağlayacağını vurgulayan Kahraman, şunları kaydetti:

“Bunu hukuk içinde, hak ve hukuka riayet ederek yapacaktır. Suçların şahsiliğı gibi temel hukuk prensiplerine bağı kalarak yapacaktır. Bu kalkışmayı yapanlar küçük bir azınlıktır. Emir ve komuta zincirinin dışına çıkmış, devlete isyan etmişlerdir. Gereken yapılacaktır ve en ağır şekilde cezalandırılacaklardır.

Metanetimizi, sükûnetimizi, sağduyumuzu koruyarak, kararlılığımızdan hiçbir şey yitirmeden, bu meseleyi kökünden halletmek için çalışma zamanıdır, birlik ve beraberlik zamanıdır, yaraları sarma zamanıdır. Bu millet, tarihinde pek çok kötü badireler atlatmış, çok feci nitelikte muhataralı günler yaşamıştır. Bu günler de geçecektir. Biliyoruz ki, ‘Zorlukla birlikte kolaylık vardır’. Hoşumuza gitmeyen bazı şeyler hakkımızda hayır olabilir.”

Kahraman, önceki gece TBMM’de parti ayrımı gözetmeksizin, aynı ruh ve duyguyla Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi milletvekilleri, yetkilileri, grup başkanvekillerinin bir araya geldiğini belirterek, Halkların Demokratik Partisi Eş Başkanı Selahattin Demirtaş’ın da kendisini arayarak darbeye karşı olduğunu ifade ettiğini söyledi.

Olağanüstü toplantıda, Mecliste grubu bulunan dört siyasi partinin ortak metnini okuyacağını ve topluma sunacağını ifade eden Kahraman, darbe girişiminde hayatını kaybeden resmî görevli ve sivil vatandaşlara rahmet, yaralılara acil şifalar diledi.

Kahraman, “Silahlı Kuvvetlerimizin dürüst, vatanına, namusuna ve mukaddes değerlerine bağı kesimine de darbeye boyun eğmedikleri, başarısız olmasını sağladıkları için takdir ve şükran duygularımı arz ediyorum.” dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’dan halka kadar, toplumun birçok farklı kesiminin darbe girişimine karşı aynı tavrı ortaya koyduğunu vurgulayan Kahraman, “Bu, bir daha böyle bir kalkışmanın olmasının imkânsızlığını ispat eden bir davranış olmuştur. İnaniyor, ümit ediyor ve ümit ediyoruz ki bir daha böyle bir gün olmayacaktır. Herhangi bir zümreye, herhangi silahlı güce egemenlik ait değildir, duvarımızda yazdığı gibi egemenlik millete aittir. Bunu toplum haykırmıştır, ifade etmiştir, demokrasiyi Türkiye benimsemiştir, özümsemiştir.” değerlendirmesinde bulundu.

TBMM Başkanı Kahraman, darbe girişimine karşı emniyet güçleri ve darbenin karşısında bulunan Silahlı Kuvvetler unsurlarının çok büyük fedakârlıklar gösterdiğini ifade ederek, hayatın çok kısa sürede normale döndüğünü, darbe girişiminin geçici bir hadise olarak kaldığını, yaraların da kısa zamanda sarılacağını kaydetti. Kahraman, “15 Temmuz Demokrasi Bayramınızı kutluyorum.” diyerek konuşmasını bitirdi.

AK PARTİ Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, TBMM'nin 23 Nisan 1920 sonrasındaki en zor, en uzun ve en sıkıntılı gecesini yaşadığını belirterek, "İşgal kuvvetleri Polatlı'ya kadar gelmişlerdi ama bu Meclise dokunamadılar, dokunmadılar. 1960'ta darbe yapanlar, millî iradeye, Meclis ruhuna saldırsalar bile Meclisin bedenine saldıramadılar. 12 Eylül cuntacıları Meclisi bombalamadılar. 28 Şubat darbecileri Meclise dokunmadılar ancak dün gece öyle canice, öyle alçakça, öyle pervasızca bir saldırı gerçekleşti ki millet iradesinin tecelli ettiği Meclisin hem ruhunu hem de bedenini hedef aldılar. Bunlar asker değil, bunlar asker kılığında teröristlerdir, canilerdir." dedi.

Yıldırım, olağanüstü toplanan TBMM Genel Kurulundaki konuşmasına, İstiklal Marşı'ndan dizeler okuyarak başladı. Önceki gece milletin bağımsızlığını, namusunu korumak için sokağa çıkan, tankların önünde birer kahraman olarak dikilen, mübarek kanlarıyla bayrağının hürriyetini, milletin istiklalini muhafaza eden şehitleri rahmetle, minnetle andığını, mekânlarının cennet olmasını dilediğini belirten Yıldırım, şöyle devam etti:

"Hepsini, bu yüce Meclisin çatısı altından saygıyla, şükranla selamlıyorum. O kahramanların ailelerine özellikle sesleniyorum; üzülmeyin, hüzünlenmeyin, onlar peygamberlikten sonraki en büyük rütbeye, en büyük payeye, şehitlik mertebesine ulaştılar. O kahramanlar düne kadar sizin evlatlarıydı ancak bugün milletin, hepimizin evlatları oldular. Türkiye Cumhuriyeti var oldukça o kahramanların isimleri de yaşayacak. Kabirleri nur, mekânları cennet olsun. Yaralı kardeşlerimi buradan selamlıyorum. Hepsine acil şifalar diliyorum. Millî iradeyi teslim almak isteyenler karşısında sokağı teslim alan aziz milletimi buradan, bu yüce Meclisin çatısı altından yürekten selamlıyor, böyle kahraman bir milletin evladı olmaktan büyük gurur duyuyorum."

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a dirayetli, dik duruşundan; siyasi partilere, partilerin genel başkanlarına, Meclis gruplarına dayanışmalarından dolayı teşekkür eden Yıldırım, "Emniyet teşkilatımıza her biri Alparslan, her biri birer Fatih, her biri birer Selahaddin Eyyubi olan polislerimin alnından öpüyorum. Peygamber ocağı Türk Silahlı Kuvvetlerinin vatanını, milletini, bayrağını seven, demokrasiye gönülden bağlı her subayının, her astsubayının, uzman er, erbaş ve erlerin alınlarından öpüyorum." dedi.

Yıldırım, darbe karşısında dünyaya örnek olacak bir duruş sergileyen basın yayın organlarına, medya temsilcilerine, sivil toplum örgütlerine de teşekkür ederek, "Sabaha kadar kesintisiz ezan ve sela okuyan imamlarımıza, seccadelerinin başında dua eden kardeşlerime teşekkür ediyorum. Dünyanın her yerinde bayraklarını alıp sokağa çıkan vatandaşlarımıza, soydaşlarımıza, dost ve kardeş ülkelere teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

Milletvekillerinin, gece barikatları aşarak, tankları geçerek, kurşunları savuşturarak TBMM'ye geldiğini, Genel Kurul'u açtıklarını hatırlatan Yıldırım, sözlerine şöyle devam etti:

“Ya demokrasi ya ölüm diyerek bu salonda dimdik durdunuz. Milletın Meclisinin üzerine bombalar yağdırmaya başladılar, silahlarla taradılar, bir tek geri adım atmadınız. Her birinizin ölümü yanı başında hissettiğinizi biliyorum. Dünya parlamentolarına, dünya demokrasilerine örnek bir tutum sergilediniz. Millet sokakta istiklaline sahip çıkarken siz de milletin vekilleri olarak burada istiklalinize, demokrasiye, millî iradeye sınıksız sarıldınız. Bu tavrınızla tarih bu yüce Meclisi bir daha yazdı. Bu tavrınızla Türkiye'nin tarihini değiştirdiniz, yüzlerce yıl unutulmayacak bir dayanışma, bir kardeşlik, iş birliği sergilediniz. Milletimizden sonra en büyük övgüyü tabii ki bu Gazi Meclis hak ediyor, sizler hak ediyorsunuz. Parti ayrımı yapmaksızın, bu yüce Meclisin her bir üyesini, her bir milletvekilimizi selamlıyorum. Milletimin adına sizlere şükranlarımı sunuyorum, sizleri büyük bir heyecanla alkışlıyorum.”

TBMM'nin, Gazi Meclisin, 23 Nisan 1920 sonrasındaki en zor, en uzun, en sıkıntılı gecesi- ni yaşadığına dikkati çeken Yıldırım, şunları kaydetti:

“İşgal kuvvetleri Polatlı'ya kadar gelmişlerdi ama bu Meclis'e dokunamadılar, dokunmadılar. 1960'ta darbe yapanlar, millî iradeye, Meclis ruhuna saldırsalar bile Meclis'in bedenine saldıramadılar. 12 Eylül cuntacıları Meclis'i bombalamadılar. 28 Şubat darbecileri Meclise dokunmadılar ancak dün gece öyle canice, öyle alçakça, öyle pervasızca bir saldırı gerçekleşti ki millet iradesinin tecelli ettiği Meclisin hem ruhunu, hem de bedenini hedef aldılar. Bunlar asker değil, bunlar asker kılığında teröristlerdir, canilerdir. Gözleri dönmüştü, gözlerini kan bürümüştü, cinnet halindeydiler, ihanet ve haşhaş akıllarını teslim almıştı, ancak bilmedikleri şuydu; milletin evine dokunanın eli yanar, milletin evine el uzatanın o eli kırılır, milletin evine saldıranın ocağı söner. İşte daha 24 saat geçmeden elleri yandı, o bombalara, o tetiklere basan elleri kırıldı. İnşallah ocakları da ebediyen söndü.”

Başbakan Yıldırım, tarihe bir not düşmek istediğini de belirterek, “Bundan sonra 50 yıl, 100 yıl, 1000 yıl bu milletin evine, millî iradenin tecelli ettiği bu Meclise kim el uzatırsa akıbeti aynı olacaktır. Hiçbir darbe, hiçbir darbe girişimi, yapanların yanına kâr kalmadı, bundan sonra da kalmayacak inşallah.” diye konuştu.

Artık hiç kimsenin, milletin evine ve milletin iradesine el uzatmayı aklından geçiremeyeceğini vurgulayan Yıldırım, “Ama geçiren de olursa gözünün önüne bugün hayatları sönmüş darbeciler gelecek ve buna asla yeltenemeyeceklerdir. Bugün yeni bir gün, bugün büyük bir badirenin altından 79 milyonun tek yürek olduğu gündür. Bugün AK PARTİ'nin, CHP'nin,

MHP'nin, HDP'nin, Meclis dışındaki tüm siyasi partilerin ortak bir sesle 'darbeye hayır' dedikleri, demokrasiye birlikte sahip çıktıkları gündür. Milletimize, istiklalimize, bayrağımıza, devletimize ve Meclisimize yönelik bir saldırıda nasıl bir araya geldiğimizi, nasıl kenetlenebildiğimizi bütün dünyaya bugün gösterdik." ifadesini kullandı.

Başbakan Yıldırım, 16 Temmuz'un bir 'milat' olduğunun altını çizerek, gece boyunca ve hâlihazırda sergilenen dayanışmanın, yeni bir sürecin de başlangıcı olduğuna inandığını dile getirdi. "Bu ruhla, terörü de yeneriz, bu ruhla yaralarımızı da sararız. Bu birliktelik ruhuyla, Allah'ın izniyle, Türkiye'yi Gazi Mustafa Kemal'in işaret ettiği muasır medeniyetler seviyesine de çıkarırız" diyen Yıldırım, yaşanan günün acı bir hadisenin ardından çoğalan umutların günü olduğunu söyledi.

AK PARTİ Genel Başkanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı olarak Mecliste oluşan birliktelik ruhuna sımsıkı sahip çıkacaklarının sözünü verdiklerini kaydeden Yıldırım, "Vatan Caddesi'nde, Kızılay Meydanı'nda, havaalanlarında, 81 vilayetin her köşesinde AK PARTİ'liler, CHP'liler, HDP'liler, MHP'liler el ele verdiler, tek yürek oldular, tek ortak eylem yaptılar. Milletten bu mesajını 'anladık' dediler, milletin kenetlenen mesajını 'okuduk' dediler." şeklinde konuştu.

Yıldırım, ihanet ve terör karşısında sarsılmaz birliktelik içerisinde olma talimatını millettten aldıklarına işaret etti.

Bu tarihî dayanışmayı geleceğe de taşıyacaklarını vurgulayan Yıldırım, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Darbe karşısında kahramanca duran milletime şükranlarımı sunuyorum, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Bir kez daha partilerimizin genel başkanlarına, grup başkanvekillerine, bütün milletvekillerine teşekkür ediyorum. Diyorum ki, inadına demokrasi, inadına millî irade, inadına barış, inadına kardeşlik. Millete darbe yapmaya kalkanlar, darbe yemiştir, darbeyi kendileri yemiştir. 15 Temmuz artık demokrasi nöbetinin tutulduğu gündür, bugünün yıl dönümüdür, demokrasi bayramı günüdür. Hayırlı, uğurlu olsun. Sağolun, varolun, Allah'a emanet olun."

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Bir gece önce yaşadığımız olay doğrudan bir darbe girişimidir. Cumhuriyetimize, demokrasimize, tarihsel birikimimize yapılmış açık bir saldırıdır. Demokrasiye yapılan saldırıyı açık yüreklilikle grubum adına, bize oy veren bütün kitleler adına, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları adına açıkça lanetliyoruz." dedi.

Kılıçdaroğlu, TBMM Genel Kurulu’nun olağanüstü toplantısında yaptığı konuşmada, Türkiye Cumhuriyeti’nin milletine altın tabak içinde sunulmadığını, Türkiye Cumhuriyeti’nin acıyla, kanla, gözyaşı ile kurulduğunu belirtti. Yeniden bir devlet kurmak için verilen mücadelenin bütün dünyanın saygısını kazandığını ve mazlum milletlere örnek bir devletin kurulduğunu ifade eden Kılıçdaroğlu, cumhuriyeti demokrasi ile taçlandırmanın da cumhuriyeti kuranların çocuklarına vasiyeti olduğunu altını çizdi.

Demokrasiyi oluşturma, geliştirmenin ve derinleştirmenin kolay olmadığını, bunun tarihin her evresinde görüldüğünü vurgulayan Kılıçdaroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Biz de demokrasi adına ağır bedeller ödedik. Hatırlayınız; bu ağır bedeller hep darbe dönemlerinden sonra olmuştur. Açıkça söyleyelim, dün yaşadığımız olay doğrudan bir darbe girişimidir. Cumhuriyetimize, demokrasimize, tarihsel birikimimize yapılmış açık bir saldırıdır. Oysa biz demokrasimizi güçlendirmek ve baki kılmak için anayasamıza öyle maddeler koyduk ki değiştirilmesi dahi teklif edilemez. Nedir bunlar? Örneğin; Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir, diyoruz. İşin anahtarı da aslında buradadır. Her koşulda demokrasiyi savunmak, hukukun üstünlüğünü savunmak, laikliği savunmak hepimizin ortak görevi ve ortak paydası olmalıdır. Kuşkusuz dün demokrasiye yapılan saldırıyı açık yüreklilikle grubum adına, bize oy veren bütün kitleler adına, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları adına açıkça lanetliyoruz.”

Olayın herkeste derin üzüntü yarattığını ancak bu sürecin siyasette başından beri olması gereken, ortak bir paydada birleşmeyi sağladığını dile getiren Kılıçdaroğlu, bu ortak paydanın cumhuriyet ve demokrasiye bağlılık olduğunu söyledi. Kılıçdaroğlu, “Demokrasiyi geliştirmek ve derinleştirmek hepimizin ortak paydası oldu. Bu bize gurur ve onur veriyor. Ancak bunu sadece dilimizle değil, yüreğimizle de söylemeye devam edeceğiz.” dedi.

Demokrasinin üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğü, anayasa ve edilen yemine bağlılık, düşünce ve medya özgürlüğü, tarafsız ve bağımsız yargı, güçler ayrılığı, din ve vicdan özgürlüğü anlamına geldiğini belirten Kılıçdaroğlu, şöyle konuştu:

“Demokrasi aynı zamanda hukuku ve demokrasiyi katledenlere karşı direnme hakkı demektir. Dün halkımız meydanlara çıktı, darbeye karşı direnme hakkını kullandı. Hukukun çiğnendiği, hukukun üstünlüğünün reddedildiği hallerde, mesela demokrasinin darbe ile yok edilmesinin istenmesi halinde direnme hakkının ne kadar meşru olduğunu dün gördük. Direnme hakkına bundan daha güzel bir örnek verilemez. Şunu hiç kimse unutmamasın; bu Meclis sonuna kadar demokrasiyi savunacaktır. Bundan hiç kimsenin endişesi olmasın. Bu Meclis cumhuriyetin değerlerini de sonuna kadar savunacaktır. Bundan da kimsenin endişesi olmasın.”

Kılıçdaroğlu, Meclise düşen tarihî bir sorumluluk bulunduğunu, hep birlikte cumhuriyet ve özgürlükçü demokrasi bağlamında cepheyi genişletmelerinin gerektiğini söyledi. Benzer olayların tekrarlanmaması için herkesin bu tarihî sorumluluğun gereğini yerine getirmesinin zorunlu olduğunu belirten Kılıçdaroğlu, “Bu darbe girişimi bize şunu açık ve net gösterdi; bu darbe girişimini parlamenter demokratik sistemimizin önlediğini de unutmamamız gerekiyor. Bu, parlamenter demokrasi geleneğimizin bize kazandırdığı bir mirastır. Bu mirasa sahip çıkmak da hepimizin ortak görevidir. Darbenin bastırılması ayrıca parlamenter demokratik sistemimizin ulaştığı olgunluğu da göstermektedir. Ayrılık yok, gayrılık yok. Demokrasi konusunda sonuna kadar birlikte mücadele var. Bu, parlamenter demokrasi sistemimizin olgunluğunu gösteren, Türk siyasi tarihinde hangi noktaya ulaştığımızı gösteren en önemli olaydır.” diye konuştu.

İleride bu darbe girişimi nasıl önlendi diye tarihçilerin oturup araştıracağını kaydeden Kılıçdaroğlu, “Bu ülkede korkusuz, demokrat ve özgürlükçü kalmış bir medyamız var. Her türlü eziyet ve yasağa rağmen özgürlüğünü korumaya çalışan medya, darbecilerin yolunu kapattı, özgürlüğün yolunu gösterdi. Televizyonlarımızın başında otururken bu gerçeği hep beraber gördük. Hem de hepimizin gözleri önünde, canlı yayında medya dün halkın doğru bilgilendirilmesini sağladı. Halka direnme hakkını kullanma konusunda cesaret verdi. Medyaya bu bağlamda yürekten teşekkür ediyorum. Neden medya özgürlüğü diye ısrarla ama ısrarla söyledik. Medya özgürlüğü, çağdaş demokrasilerde yasama, yargı ve yürütmeden sonra dördüncü büyük güç. Artık bu gücün hepimizin önünde olduğunu da hepimiz bilelim. Yalnız eklemek zorundayım; siyasi partilerin darbe karşısında gösterdiği ortak tavır, Cumhuriyet’e ve demokrasiye bağlılık konusunda özeleştirici yapma fırsatını da bize sunar. Çünkü demokrasi geliştikçe Türkiye, dünyanın saygın ülkelerinden biri olacaktır. Bu konuda en ufak bir endişemiz yok. Bu darbe girişimiyle ilgili olarak her siyasi partinin oturup bir özeleştirici yapması tarihin zorunlu kıldığı bir durumdur, bir sorumluluktur. Her türlü darbeye karşı olmak bu Parlamantonun görevidir. Darbecinin kimliği ve amacı ne olursa olsun teröre karşı nasıl ortak tavır koyuyorsak, bir tepki gösteriyorsak demokrasi üzerindeki vesayete karşı da ortak tavır, ortak hedef koymalıyız ve mücadele etmeliyiz. Demokrasi üzerindeki vesayeti asla kabul etmemeliyiz. Mademki milletin takdiriyle buraya geldik, mademki milletin oyu çok değerlidir, mademki millî irade çok değerlidir; demokrasi üzerinde kim olursa olsun, makam, mevkisi ne olursa olsun, rütbesi ne olursa olsun, demokrasi üzerindeki vesayete bu parlamento asla izin vermemelidir, bundan sonra da vermeyecektir.” dedi.

Korumaya yemin ettikleri demokratik, laik, sosyal hukuk devletinin bütün bu sorunların çözüm anahtarı olduğunu kaydeden Kılıçdaroğlu, “Dün burada her partiden milletvekilimiz el ele, yan yana mücadele ettiler. Büyük saldırılara karşı birlikte göğüs gerdiler, patlayan bombalar altında demokrasiye sahip çıktılar. Yarın da hepimiz ortak akılla, uzlaşılı kültürü içinde Türkiye’nin sorunlarını çözmek için birlikte çalışmak zorundayız. Bu bizim halkımıza vereceğimiz, vaat edeceğimiz güzel bir olaydır. Yaşadığımız tüm sorunları, tam demokrasi, daha fazla özgürlük ve adalet içinde çözebiliriz. Çünkü özgürlüklerin kısıtlanması, adaletin tek taraflı hale getirilmesi ve demokrasiden taviz verilmesi sorunların çözümü değil, sorunların kendisidir.” ifadelerini kullandı.

Kılıçdaroğlu, “Anayasa ve hukukun dışına çıkanlar kim olursa olsun bunun bedelini mutlaka ödemeliler. Önümüzde çok kritik bir dönem olduğu gerçeğini kabul etmeliyiz. Bu dönemi soğukkanlılıkla, devletin vakarına ve ciddiyetine yakışır anlayışla, yani hukuk içinde kalarak atlamamız gerekmektedir. Devletin vakarına saygı göstereceğiz, o anlayışta olacağız, hukuktan

vazgeçmeyeceğiz. Çünkü devlet hukuk içinde devlettir. Adalet mülkün, yani devletin temelidir. Kim adaletten saptıysa hukukun içinde yargılayacağız. Önyargılardan uzak adaletle teslim edeceğiz. Devletin saygınlığına ve vakarına düşen de budur.” diye konuştu.

Saldırıları sırasında hayatını kaybeden bütün vatandaşlara Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifa ve milletimize başsağlığı dileyen CHP Genel Başkanı, halk arasında gerilimi tahrik ve teşvik edici üslup ve girişimlerden kaçınılması gerektiği vurgusuyla Türkiye’nin bir daha böyle acı günler yaşamamasını temenni etti ve Yüce Meclisi demokrasi dileğiyle selamladı.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, “Aslında dün gece yaşananlar darbe teşebbüsü olduğu kadar aynı zamanda kalles ve kanlı bir terör saldırısıdır. Bu saldırı, Türk askerinin içinden devşirilmiş, kandırılmış, akli çelinmiş veya buna çoktan teşne küçük bir grup tarafından icra edilmiştir. Demokrasi uçurumdan dönmüştür.” dedi.

Bahçeli, olağanüstü toplanan Meclis Genel Kurulu’nda, bir gece önce demokrasiye pranga vurulmak, darbe indirilmek istendiğini, millet iradesinin göz göre göre, çok açık saldırı ve suikasta uğradığını söyledi.

“Türkiyemizin diz çökmesi, omurgasının kırılması, millî varlığın tümünden yıkılması amacıyla şerefli Türk ordusunun içine sızmış bir avuç düşman işbirlikçisi ortalığa çıkmıştır.” ifadesini kullanan Bahçeli, “Türk milleti tam kalbinden hançerlenmiştir. Şimdiye kadar hiç olmayan bir şey gerçekleşmiş ve Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarından bazıları rehin alınmıştır. Genelkurmay Karargâhı işgal edilmiştir. TSK içine yuvalanmış vatan ve millet hasımları gecemizi zehir etmiş, tarihimizde eşine az rastlanır bir ihanetin taraf ve faileri olmuşlardır. Türk demokrasisi çok çetin bir imtihandan geçmiştir.” diye konuştu.

“Şu kahredici hususa lütfen dikkat buyurunuz. Çatısı altında bulunduğumuz Gazi Meclis havadan bombalanmıştır. Bu, sözün bittiği püf ve kırılma noktasıdır.” diyen Bahçeli, emniyet binaları, devlet televizyonu, özel kanallar, istihbarat kuruluşları, yollar, köprüler, hava limanları, askerî üs ve bölgelerin ablukaya alındığını, peş peşe saldırıya uğradığını kaydetti.

Tankların sokaklara çıktığını, 96 yıllık kutlu bir mazisi olan Meclisin bombalanmasının korkunç ve herkesi dehşete düşüren bir hainlik olduğunu dile getiren Devlet Bahçeli, “Böylesi bir çılgınlığı, böylesi bir hayasızlığı Millî Mücadele yıllarında yedi düvel bile yapmamış, yapmamıştır. Türk vatanının işgal yıllarında, bu barbarlığa, bu gözü dönmüş caniliğe hiçbir muha-

sım odak cüret ve cesaret dahi edememiştir. Gazi Meclise düşen ve isabet eden her bomba, 79 milyon Türk vatandaşına değmiş, millî yüreklerde patlamıştır.” değerlendirmesinde bulundu.

MHP Genel Başkanı Bahçeli, “Bu şerefsiz kalkışma, bu karanlık darbe girişimi yalnızca seçilmiş hükümet veya milletvekillerini değil, Türk milletinin tamamını hedef almıştır. Türkiye’nin tarihsel varlığından rahatsız olan, milletimizin birlik ve kardeşlik ruhundan ürken kanı bozuk çevre ve odaklar son kozlarını oynayarak ülkemizi kaosa mahkûm etmeyi amaçlamışlardır. Aslında dün gece yaşananlar darbe teşebbüsü olduğu kadar aynı zamanda kallesiz ve kanlı bir terör saldırısıdır. Bu saldırı Türk askerinin içinden devşirilmiş, kandırılmış, aklı çelinmiş veya buna çoktan teşne küçük bir grup tarafından icra edilmiştir. Demokrasi uçurumdan dönmüştür. Millî iradenin namus ve emanetleri son anda kurtarılmıştır. Millî iradeye sürülmek istenen kara leke yine milletimizin azim ve kararlılığıyla temizlenmiş, derin komplo ve kumpas inançla püskürtülmüştür. Unutmayalım ki Halâskâr Zâbitânlar dönemi çok geride kalmıştır. İhtilaller, muhtıralar, cunta devirleri tarihin çöplüğüne çoktan atılmış ve üzeri küllenmiştir. Türk milletinin ortak geleceği hukuk ve demokrasidir. Millî birlik ve kardeşliğimizin dayandığı zemin millî ve manevi ilkelere, tartışılmaz esaslara bağlıdır. Hiçbir çete, hiçbir paralel yapı, hiçbir terör örgütü, hiçbir darbe ve dağılma heveslisi mihrak bu zemini çatlatamayacak, nitekim huzur cellatlarının sonu her daim hüsrana olacaktır.

Parti aidiyetimiz ne olursa olsun; siyasi, ideolojik ve dünya görüşümüzün pusulası neyi işaret ederse etsin, hepimiz Türk milletinin mensubuyuz, hepimiz bu cennet vatanın korku tanımaz neferleriyiz. Bizim müştereklerimiz zaman zaman bahse konu olan farklılıklardan daha fazladır. Anıda birsek, âtide bir ve beraber olacağız. Tarihimiz bir ise talihimiz de birdir. Çünkü biz büyük Türk milletiye. Başka bir Türkiye yoktur. Başka bir vatan coğrafyası da yoktur. Ne yaparsak, neyi başararsak, nereye vararsak, demokrasinin sınır ve tahammül çemberinde kalarak bunları yapacak ve Allah’ın izniyle de başaracağız. Muzaffer bir millete hezimet yaşatmaya hiçbir melunun nefesi yetmeyecektir. Türkiye Cumhuriyeti, her musibeti def edecek karar, yeterlilik ve kuvvettedir. Gazi Meclise bomba atacak kadar gözü dönen çürümüşler de TSK’nın bir parçası, bir üyesi, ahlaken ve esasen asla olamayacaklardır. Ülkemize kast eden vatan hainlerinden hesap sormak, bunların yediğini içtiğini burunlarından getirmek hepimizin namus borcudur. Demokrasiye sahip çıkarak büyüyeceğiz. Türk milleti müsterih olmalıdır; kötü, melânet ve şer emellere karşı tam bir kenetlenmeyle huzurlu ve aydınlık dolu geleceğe adım adım yürüyeceğiz. Yanılıp yenilip bu yürüyüşü durdurmaya yeltenenlerin, elbette acıklı akıbetlerine katlanmaktan başka seçenekleri de olmayacaktır. Devlet tektir, bayrak tektir, dil tektir, ülke tektir, vatan tektir, millet sonuna kadar birdir, diridir, zalimlere karşı da tavizsizdir.” dedi.

Masum vatandaşlara kurşun sıkan, millî kurum ve kuruluşları bombalayan; bu kapsamda 161 kişinin şehit olmasına neden olan darbecileri şiddetle lanetlediğini belirten MHP Genel Başkanı Bahçeli, “Hukukun bu hainlere bir daha gün yüzü göstermemesini temenni ediyorum. 15 Temmuz darbe girişiminde hayatlarını kaybeden şehitlerimize Allah’tan rahmet niyaz ediyorum. Türk milletine başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Rabbim bizleri her türlü bela ve düşmanca muamelelerden korusun. Kardeşliğimiz, millî ruh ve dayanışmamız yara almasın.” ifadelerini kullandı.

TSK bünyesine sirayet etmiş kanserleşmiş hücreleri sökerek, keserek yok etmek; ama bunu yaparken de askeri tümünden zan ve töhmet altında bırakmamanın herkese düşen millî bir sorumluluk olduğunu belirten Bahçeli, “Hiçbir şeyden haberi olmayan Mehmetçiği sokaklara çıkaranlar, ardından da linç edilmelerinin önünü açanlar, dahası insanımızı birbirine düşürmeyi planlayanlar işledikleri suçların son zerresine kadar hesabını vermelidir.” değerlendirmesinde bulundu. Halihazırdaki ağır provokasyon ortamını fırsata dönüştürmeye çalışanlara karşı son derece dikkat edip uyanık olmanın başlıca zorunluluk olduğunu dile getiren Bahçeli, milletin sabırlı ve soğukkanlı davranması gerektiğini söyledi.

“Millî tercih ve geleceğimizin güvencesi demokrasidir. Bundan da en ufak bir ödün verilmesi mümkün değildir. Millî refleks ve kararımız bin yıllık kardeşliğin idame ve devamıdır. Kararımızdan dönmeyeceğiz.” diyen Bahçeli, yerli veya yabancı; bölgesel veya küresel operasyonlara da sağlam ve sarsılmaz bir iradeyle cevap verip asla geri adım atmayacaklarını bir kez daha ifade etmeyi millî bir görev addettiğini kaydetti.

MHP Genel Başkanı Bahçeli, sözlerini, geçmiş olsun dilekleriyle ve söz konusu darbe girişiminden, siyasî ya da şahsî istismar konusu yapılmaksızın, herkesin kendine düşen dersi çıkarması temennisiyle tamamladı.

Olağanüstü toplantıda konuşan HDP Grup Başkanvekili İdris Baluken, “Türkiye halkları darbeye asla prim vermedi, boyun eğmedi, bundan sonra da asla boyun eğmeyecektir.” dedi.

Bir darbe girişimi ile karşı karşıya olduğunu belirten Baluken, HDP olarak, darbeci anlayışı en sert biçimde lanetlediklerini söyledi. Baluken, askerî, bürokratik ve sivil hiçbir darbenin tek bir meşru gerekçesinin olamayacağını vurgulayarak, parlamentoya ve halk iradesine karşı yapılmış olan her türlü saldırıya karşı tutumlarının bugüne kadar net ve ilkeli olduğunu belirtti.

Baluken, “Maalesef bu darbe girişiminde ortaya konan pervasız saldırılar sonucu 161 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, bin 440 yurttaşımız yaralanmış, halkın iradesini temsil eden parlamento bile savaş uçaklarıyla bombalanmış, helikopterler tarafından taranmıştır.” diye konuştu.

Baluken, bu tablonun kendisinin bile Türkiye’deki demokrasinin nasıl büyük bir tehlike altında olduğunu ortaya koyması açısından yeterli olduğuna işaret ederek, konuşmasını şöyle sürdürdü: “Böylesi saldırılar ne dün ne bugün ne de yarın asla başarıya ulaşamayacaktır. Bu tarz saldırılar yapan veya yapmaya niyeti olanlar, Türkiye’de halkın iradesine yönelik herhangi bir şekilde darbe yapmak isteyenler bilmelidir ki Türkiye halkları, darbeye asla prim vermedi, boyun eğmedi, bundan sonra da asla boyun eğmeyecektir. Bizler de HDP şahsında bu demokrasi mücadelesinin bir parçası olmanın onurunu bir kez daha bütün halklarımızla paylaşmak istiyoruz. Demokratik siyaseti kesintiye uğratmaya çalışan her girişime karşı HDP, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da tarihî direnişin bir temsili olarak kendi misyonunu, görevini ve rolünü oynamaya devam edecektir. Bu kapsamda, barış, demokrasi, insan hakları ve hukuk devleti temelinde, her türlü siyasi iş birliğini gerçekleştireceğimizi halkımıza açık ve net bir şekilde buradan ifade ediyoruz.”

HDP Grup Başkanvekili Baluken, demokratik siyaset dışında, siyaseti dizayn etmeye çalışan hiçbir yol ve yöntemin HDP tarafından asla kabul edilmeyeceğini ifade ederek, halka, resmî ve özel kurumlara, siyasetçilere, millet egemenliğinin temsil edildiği Meclise, havalimanlarına, basın yayın kuruluşlarına ve ülkenin birçok noktasına dönük olarak gerçekleştirilen saldırıların, Türkiye siyaset tarihi açısından bir kırılma noktası olarak tarihe geçeceğini belirtti.

Baluken, yaşananların, tipik bir askerî darbeyi aşan, vahşet, katliam ve kaosu hedefleyen çok komplike bir planlama ile karşı karşıya olduğunu ortaya konulduğunu kaydederek 78 milyonun tamamının siyasi iradesinin hedeflendiğini, darbenin panzehirinin ise barış ve demokrasi olduğunu dile getirdi.

Baluken, “15 Temmuz saldırısı ve darbe girişimi çok şükür ki umduğunu bulamamış, bilakis halklarımızın, siyaset kurumunun doğru tavırlarıyla, güçlü demokrasi mesajlarıyla alt edilmiştir. Demokrasi, halkın yönetimi demektir, kaos ise demokrasi karşıtlarının amacıdır. Parlamento bünyesinde bu darbe sürecini tüm ayrıntılarıyla ortaya çıkaracak, geleceğe dair gerekli demokratik önlemleri alacak, her türlü bilgi ve belgeye ulaşmaya, araştırma yapmaya tam yetkili her siyasi partiden eşit sayıda olmak kaydıyla geniş katılımlı bir komisyonun kurulmasının önemini hatırlatırım.” değerlendirmesinde bulundu.

TBMM ORTAK BİLDİRİSİ

16 Temmuz 2016
Cumartesi

TBMM tarafından, TBMM Başkanı İsmail Kahraman, AK PARTİ Grup Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, CHP Grup Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, MHP Grup Başkanı Devlet Bahçeli ve HDP Grup Başkanvekili

İdris Baluken'in imzasını taşıyan "TBMM Ortak Bildirisi" yayımlandı. Ortak Bildiri, olağanüstü toplanan TBMM Genel Kurulunda TBMM Başkanı Kahraman tarafından okundu.

"Bizler AK PARTİ, CHP, HDP ve MHP grupları olarak aziz milletimizin kendisine, millî iradeye, devletimize, özellikle de millet iradesinin temsilcisi olan milletvekillerine, Gazi Meclise yönelik 15 Temmuz gecesi başlatılan ve 16 Temmuz sabahı etkisiz hale getirilen darbe girişimini ve Meclise yönelik saldırıları şiddetle kınıyoruz." ifadelerine yer verilen bildirinin asıl metni şöyle:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN ORTAK BİLDİRİSİ

Bizler, Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Halkların Demokratik Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi Grupları olarak, Aziz milletimizin kendisine, millî iradeye, devletimize, özellikle de millet iradesinin temsilcisi olan milletvekillerine ve gazi meclise yönelik 15 Temmuz gecesi başlatılan ve 16 Temmuz sabahı etkisiz hale getirilen darbe girişimini ve Meclise yönelik saldırıları şiddetle kınıyoruz.

Milletimiz, bütün dünyaya örnek olacak şekilde darbenin karşısında durmuş ve kanlı darbe girişimini engellemiştir. Türkiye Cumhuriyetini ve kurumlarını canı pahasına koruyan bu aziz millet her türlü övgü ve takdiri ziyadesiyle hak etmektedir. Bu uğurda canlarını veren şehitlerimize milletçe minnettarız ve o kahramanlarımızı da asla unutmayacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu aziz ve kahraman milletin temsilcisi olarak, milletimizin verdiği yetkiyle, bombaların ve kurşunların altında görevini ifa etmiş, bir kez daha milletine layık bir Meclis olduğunu göstermiştir.

Unutulmamalıdır ki, TBMM Kurtuluş savaşını yöneten, Türkiye'nin demokrasiye geçişini gerçekleştiren, demokratik parlamenter sistemi yıllar içinde geliştirmiş, bir milleti yokluk ve yoksulluktan alıp, muasır medeniyet seviyesine çıkarmanın mücadelesini vermiş bir meclistir.

Meclisimiz tek yürek, tek vücut olarak büyük bir cesaretle darbeye karşı haysiyetli bir duruş sergilemiştir. Darbecilere gereken cevabı, dünyaya da gereken mesajı vermiştir.

TBMM'nin, meşum darbe girişimine karşı sergilediği kararlılık, Türkiye'de demokrasinin daha da yerleşmesi ve gelişmesi adına da son derece değerlidir.

TBMM BAŞKANI İSMAİL KAHRAMAN
Binali YILDIRIM
KEMAL KILIÇDAROĞLU
İDRİS BALUKEN
DEVLET BAHÇELİ

Herkes bilmelidir ki, bugün olduğu gibi gelecekte de, milletimize, millî iradeye, gazi Meclise uzanacak her el, karşısında TBMM'nin çelikten iradesini bulacaktır.

TBMM milletin demokrasiye sarsılmaz inancını yansıtmayı sürdürecektir. Meclisimizde bulunan tüm parti gruplarının darbe girişimine ortak bir tavır ve ortak bir dille karşı durmaları değerlidir ve tarihe geçecektir. Bu ortak tavır ve ortak dil, milletimizi ve millî iradeyi daha da güçlendirecektir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tek yürek halinde görevinin başındadır. Milletin Meclisi, millete ve egemenliğine yönelik bu saldırıya girişenlere bedelini hukuk içinde en ağır şekilde ödeletecektir.

Türkiye'de hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını en somut ispatı da işte bu ortak bildiridir.

Dört parti olarak farklı görüşlerimiz olsa da hepimiz, tüm milletvekillerimizle, tüm teşkilatlarımızla, millî iradenin yanındayız, millî iradeye hep birlikte sahip çıkıyoruz ve ebediyyen sahip çıkacağız.

Milletimiz müsterih olsun.

Milletin Meclisi ve milletvekilleri milletin emanetini yere düşürmemiştir ve düşürmeyecektir.

Bir kez daha demokrasimize, milletimize, millî iradenin tecelligahı TBMM'ye saldırıyı şiddetle kınıyoruz. Demokratik tepki sınırlarını aşan, ülkemize yakışmayan şiddet eylemlerinden uzak durulmasını halkımızdan rica ediyoruz.

Darbeye direnirken vefat eden şehitlerimizi saygı, minnet ve rahmetle anıyoruz. Yaralılarımıza acil şifalar diliyor, milletimize geçmiş olsun diyoruz.

Bu zor anımızda Türkiye'nin ve aziz milletimizin yanında duran, destek mesajlarını ileten tüm dost ve kardeş ülkeleri de buradan selamlıyoruz.

2

YÖK BAŞKANI VE REKTÖRLER TBMM'DE

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç başkanlığındaki devlet ve vakıf üniversitelerinin rektörlerinden oluşan heyet, “akademinin millî iradeye ve demokrasiye olan inancını ve saygısını” sunmak üzere TBMM Başkanı İsmail Kahraman’ı cübbeleriyle ziyaret etti.

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç ve rektörleri TBMM Tören Salonu’nda kabul etti. Kabulde, Prof. Dr. Saraç tarafından YÖK ve Türkiye’deki bütün üniversitelerce hazırlanan ortak açıklama okundu. YÖK ve üniversitelere TBMM’ye verdikleri destekten dolayı teşekkür eden Kahraman, “15 Temmuz’da ülkemiz, devletimiz bir saldırıya maruz kaldı. Bir grup hayta, bir grup millî değerleri, hassasiyetleri törpülenmiş kişiler bir isyan teşebbüsünde bulundular. Şükrederiz ki akamete uğradı.” ifadesini kullandı. Yaşanan olaydan “Türkiye’de darbe yapmanın artık mümkün olmadığı” dersinin de çıkartıldığını vurgulayan Kahraman, 15 Temmuz darbe girişiminin, Türkiye’de parlamenter sistemde yaşanan on yedinci darbe girişimi olduğunu kaydetti.

Türkiye’de daha önce yaşanan darbeler ve darbe girişimlerinin hiçbirinde Meclis’e dokunulmadığını, savaşlarda dahi bazı mekânların korunduğunu belirten Kahraman, Meclisin bombalanmasının hiç kimsenin aklına gelmeyeceğini ancak milletin üzerine ateş açanların Meclisi de bombaladıklarını dile getirdi.

“Yaralar sarılırken hukuka uygun hareket edilecektir ama sorumlular gereken ölçü ve ağırlıkta cezalandırılacaklardır.” diyen Kahraman, darbe girişiminin yapıldığı 15 Temmuz gecesi Mecliste yaşananları anlattı: Kahraman, darbe girişiminin olduğu gece Mecliste grubu bulan dört siyasi partinin ortak imzasıyla bildiri yayımlandığını belirterek, “Siyasi düşüncemiz, hadiseleri ele almamız farklı olabilir ama bayrak, vatan, bütünlük, hürriyet, demokrasi deyince bir bütün halindeyiz. Demokrasi kültürünü yaymalıyız, içimizde özümsemeliyiz. Hâkimiyet herhangi bir silahlı gücün, zümrenin, ekibin elinde olamaz. Hâkimiyet millete aittir. Bunu kabul etmeyenler de kabul etmek zorunda kalacaktır.” ifadelerini kullandı.

TBMM Başkanı Kahraman ve beraberindeki rektörler, konuşmaların ardından TBMM Genel Kurulu Salonu’na geçtiler.

Kahraman ile birlikte Divan’da, İdare Amirleri AK PARTİ Hatay Milletvekili Orhan Karasayar, CHP Çorum Milletvekili Tufan Köse, MHP Ankara Milletvekili Erkan Haberal, HDP Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder de yer aldı. Rektörler Genel Kurul sıralarına oturdular.

Kahraman, Meclis'in bombalandığı sırada Genel Kurul'da olduklarını anımsatarak, "Biz siperdeydik. Gece, AK PARTİ, CHP ve MHP yöneticileriyle bir aradaydık. Meclis kapanmamalı, kapanmayacak. Gemilerden sadece fareler kaçır. Kaptanlar kaçmaz." dedi.

Kahraman'ın, konuşma yapmak isteyen rektörlere söz verebileceğini belirtmesi üzerine YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç ve İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mahmut Ak birer konuşma yaptılar.

Saraç, yakın zamanda rektörlerin cüppeleriyle darbe çıkırtkanlığı yaptıklarını belirterek, "Artık YÖK ve rektörlerimiz, demokrasinin, millî iradenin yanında bulunuyor. Bu, büyük bir aşamadır. Bu musibet Türkiye'de demokrasinin yerleşmesi ve daha içselleştirilmesi için güzel bir vesile olacaktır. Anayasaya, kanunlara ve hukuka her zaman sahip çıkacağız. Millî iradeye saygımız sonsuzdur. YÖK Başkanı'nın oyu ile parmak basan bir çobanın oyunun aynı değerde olduğuna inanıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanı'nın sağlam iradesi, Meclisin, hükümetin, polisimizin, emir komuta zincirinden çıkmayan onurlu ve şerefli Türk ordusu mensuplarının, aziz Türk milletinin bu darbe girişimini bastırma hususunda gösterdiği direnç, bize gurur veriyor." dedi.

TBMM Başkanı Kahraman ve rektörler, Meclis Ana Binasının hasar gören kısımlarını ve bombanın düştüğü bahçeyi incelediler.

538 SİVİL TOPLUM VE MESLEK KURULUŞU TEMSİLCİLERİ TBMM'Yİ ZİYARET ETTİ

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, FETÖ'nün darbe girişimine tepkilerini dile getirmek üzere TBMM'yi ziyaret eden çok sayıda sivil toplum kuruluşu ve meslek kuruluşu temsilcisini kabul etti.

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, aralarında TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu ile beraberindeki heyetin de bulunduğu çok sayıda sivil toplum kuruluşu (STK) ve meslek kuruluşu temsilcilerine hitaben bir konuşma yaptı.

Türkiye'nin büyük bir badire atlattığını belirten Kahraman, ders alınacak bir olayın yaşandığını, ders alacakların da derslerini aldıklarını dile getirerek darbe girişiminin gerçekleştiği gece herhangi bir teklif veya telkin olmadan Meclisi açtığını belirtti ve "gemiler için en güvenli yer limanlar olmasına rağmen, onların okyanuslara açılmak için yapıldığını, kenara çekilmenin mümkün olamayacağını" vurguladı.

Fethullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) darbe girişiminin komuta kademesi içerisinde yapılmadığının dile getirildiğini anımsatan Kahraman, "Kim oluyorsunuz? Komuta kademesi içerisinde olsa ne olacak? Razi mı olacaktık? Hayır. Ordu kışlasında duracak. Hiçbir millet devletsiz, hiçbir devlet de ordusuz olmaz. Ordu muazzez bir ocak ama kışlasında duracak. Muhteşem tarihi var, bunu da lekelemek istediler. Kaç yönlü bir neticeye gitmek istiyorlar. Dünya, Tayyip Erdoğan'dan korkuyor, çekiniyor. Zira kendi güdümünde olmayan insanların devletlerin başında olmasını istemiyor, ekarte etmek istiyor." dedi.

Darbe girişimcilerinin Erdoğan'ı Marmaris'te öldürmeyi planladığını belirten Kahraman, "Nasıl düşünce, ne afyonlanmış bir kafa. Demokrasinin cezalandırma yolu tektir ve o sandıktır. Sandığın dışında müdahale olamaz." ifadesini kullanarak uçaklar bomba atarken milletvekillerinin TBMM Genel Kurulu'na geldiğini, kendisinin oturumu açtığını, AK PARTİ, MHP ve CHP milletvekillerinin söz konusu oturuma katıldığını anımsattı. Kahraman, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, HDP Grup Başkanvekili İdris Baluken ve HDP Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın da telefon aracılığıyla, "provokasyona sebep olma" çekincesiyle bu oturuma katılmayacaklarını ilettiğini anlattı.

Kahraman, HDP'nin, TBMM Genel Kurulu'nun 16 Temmuz'da gerçekleştirilen olağanüstü toplantısına katılarak, darbeye karşı yayımlanan ortak bildiriye imza attığını dile getirdi.

Adnan Menderes'in Türkiye'ye sağladığı katkılara rağmen idam edildiğini anımsatan Kahraman, "Bir yerlerden talimat alanlar darbeyi yaptılar. 'Bizim çocuklar gereğini yaptılar...' Onların çocukları gereğini yapmayacak, yapamayacaklar. Kimse müsaade etmeyecek." diye konuştu.

Kahraman, Pakistan'da yaşanan bir olayı aktarırken, FETÖ'nün aynı projeyi Türkiye'de gerçekleştirmeyi hedeflediğini kaydetti. "Dünyanın Türkiye'den liderlik beklediği" yönünde açıklamaları nedeniyle eleştirildiğini aktaran Kahraman, "Evet bekliyor. Almanya büyük, Rusya büyük, ABD büyük, ben niye büyük olmayacağım? Bizim bütünlüğümüz, birliğimiz çok şeyleri halleder. Aşar, geçeriz. Bunu önlemek istiyorlar zaten. Bu son hadise, darbelerin olamayacağını gösterdi. Niye İtalya, Fransa, ABD, gelişmiş ülkelerde darbeler yok. Niye ihraç ediyorlar da kendilerinde yok? Demokrasi kültürü gelişmiş, bizde de gelişmiş." dedi.

TBMM Başkanı Kahraman, bu süreçte basının emeğinin takdire ve tebrike şayan olduğunu, özellikle cep telefonuyla yayına bağlanan Cumhurbaşkanımızın yaptığı konuşmada halkı meydanlara çağırmasının olağanüstü bir hadise olarak hafızalarda yer alacağını belirtti ve demokrasi nöbetlerinin parti farkı gözetmeksizin tutulmasının memnuniyet vesilesi olduğunu kaydetti. TBMM Başkanı, darbe girişimine karşı Mecliste bir bütünlük sağlandığını; demokrasi kültürü geliştikçe kavgaların sona ereceğini ve demokrasi ile kardeşliğin sırrına erileceğini vurguladı.

Kahraman, demokrasi şehitlerinin cenaze törenlerine katıldıklarında gördükleri meta-neti aktararak, çocukların, bomba atanlar nedeniyle Türk askerini sorguladığını söyledi. Darbe girişiminin başarılı olması halinde bu kişilerin ekonomide başarısının söz konusu olamayacağına dikkati çeken Kahraman, "Ne yapacaksın, nasıl idare edeceksin? Senin gücün yeter mi? 60'ta, 71'de, 80'de sınıfta kaldın. Ne merkezî, ne mahallî idarede muvaffak oldun. Senin yapacağın iş değil. Ülkeler demokrasi ile kalkınıyor. Boğma bu demokrasiyi, yarını düşün." ifadelerini kullandı.

TBMM'ye atılan bombaların büyük tahribata neden olduğuna da işaret eden Kahraman, şöyle devam etti:

“O bombanın düştüğü yeri göreceksiniz. Başbakanımızın ofisinin bulunduğu yer. Orayı saklayacağız. ‘Demokrasi Müzesi’ olarak muhafaza edeceğiz. ‘İlanihaye kalsın, bir ders versin’ diye. Ezilen arabamız var, bir de çukur var bunu oraya taşıyacağız, camekânlayacağız. Müzeci arkadaşlarımız bu çalışmayı yapacaklar. ‘Hafıza çabuk unuttur’ derler.. Maziye unutmayacaksınız.”

Demokrasi şehitlerine Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifa dileklerini ileten Kahraman, Türkiye’nin demokrasi içinde, herkesin birbirine tahammül ettiği ve millî meselelerde bütünü asla bozmadığı bir ülke olarak varlığını sürdürmesini temenni etti.

Toplantıda, STK’ların darbe girişimine karşı ortak açıklaması TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından okundu. Hisarcıklıoğlu, Meclisin, 15 Temmuz günü demokrasiye kasteden alçakça saldırıların hedefi olduğunu söyleyerek önde gelen 538 sendika konfederasyonunun, meslek ve sivil toplum kuruluşu temsilcisiyle birlikte TBMM’de bulunduklarını vurguladı. TBMM’nin vatan hainleri tarafından tarihinde ilk defa bombalandığını, ancak kahramanca direndiğini ve gazi unvanını bir kez daha hak ettiğini belirten Hisarcıklıoğlu, demokrasi ve hukuk devleti olmadan STK’ların var olamayacağını da dile getirdi.

Darbe girişiminin yaşandığı gece oluşan demokrasi mutabakatının devam etmesini talep etmek üzere Gazi Meclisi ziyaret ettiklerini dile getiren Hisarcıklıoğlu; ortak aklın daim olmasını ve ülkemizin geleceği için adımlar atılırken hâlihazırdaki demokrasi mutabakatının unutulmamasını dilediğini, millî egemenliğe saldıran hainlerden hukuk çerçevesinde Türk adaleti önünde hesap sorulmasının şart olduğunu, 538 sendika konfederasyonunun, meslek ve sivil toplum kuruluşunun temsilcileri olarak, yüce Meclisi ziyaret etmekle demokrasi nöbetine ve millî iradeye sahip çıkmaya devam ettiklerini, geleceğe ve çocuklarımıza daha güçlü, huzurlu, müreffeh ve demokratik bir ülke bırakmak için hep birlikte görev bilinciyle çalışmaya odaklanmak gerektiğini vurguladı.

TBMM BAŞKANI KAHRAMAN, TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİNİ KABUL ETTİ

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu ve beraberindeki baro başkanlarını kabul etti.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu ve beraberindeki baro başkanlarını TBMM Tören Salonu'nda kabul eden TBMM Başkanı Kahraman, talihsiz ve üzücü bir olay yaşandığını belirterek, bu olayın bize bir ders verdiğinin, böylece bütünlüğümüzün ve birliğimizin gerekliliğini daha yakından idrak ettiğimizin altını çizdi. Türkiye'de yıllar içinde birçok kez darbeler olduğunu, her darbeden dersler alındığını, demokrasinin her seferinde mesafe kaydettiğini, ilerlediğini vurgulayan Kahraman, dünyanın her ülkesinde bir yerlere gelmek için bedel ödendiğini, Türkiye'de de durumun böyle olduğunu kaydetti.

TBMM Başkanı Kahraman, Türkiye'nin 140 yıllık parlamenter tecrübeye sahip olduğunu; 1950'de çok partili hayata geçilmesinden sonra 16 kalkışma gerçekleştirildiğini, bunun da 17'ncisi olduğunu dile getirerek, bu olayın son olduğuna gönülden inandığını, milletçe ortaya konan birlik ve beraberliğin de bunu ispat ettiğini vurguladı.

TBMM Başkanı Kahraman, "Öyle hiç kimse eline yetki, güç, imkân, silah geçti diye, gelip darbe yapmaya teşebbüs edemeyecek. Halkın kabul etmediği hiç bir hareket muvaffak olamaz. Egemenlik millettir, silahlı bir zümreye, güce ait olamaz. Bu demokrasi kültürü iyice yerleşiyor ve yerleşti." ifadelerini kullandı.

Kahraman, bombanın tahribat yarattığı yerleri koruyacaklarını belirterek bir bilim heyeti marifetiyle bombalamadan dolayı hasar gören yerlerin nasıl muhafaza edileceği ve müze haline getirileceğinin çalışmasının başlatıldığını, anılan bölümün statik olarak güçlendirilerek koruma altına alınacağını, bahçede oluşan çukurun da korunacağını ve tank tarafından ezilen arabanın buraya konulacağını belirtti.

İstiklal Mahkemesi'ndeki hâkimlerin sadece dörtte birinin hukukçu olduğunu, verilen kararların kesin olduğunu, sanıkların avukat tutma ve temyize gitme haklarının olmadığını hatırlatan Kahraman, "Türkiye bir hukuk devletidir ve gerekenler, hukuk çerçevesinde yapılacaktır. Yapılanlar da asla yanlarına bırakılmayacaktır. Bunun bedelini ödeteceğiz." şeklinde konuştu.

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, bugüne dek hiçbir darbede Meclisin bombalanmadığını, 15 Temmuz da ise Meclisin ve milletin bombalandığını, bunun hiçbir surette kabul edilemeyeceğini, Cumhurbaşkanımızın hayatının kaldığı otelden on beş dakika erken ayrıldığı için kurtulduğunu, ortada bu kadar büyük bir ihanet varken, hukuk çiğnenirken dış dünyanın "hukuktan ayrılmadan adil davranınız" söylemlerinin anlaşılmasız olduğunu, İstanbul Barosuna kayıtlı bir hukukçu olarak hukukun dışına çıkılmayacağını ancak hukuku tanımayanların da tabiatıyla cezalandırılacağını söyleyebileceğini, Türkiye'nin gelişimi ve ilerlemesi için birbiri-mizle mücadele değil, iç huzuru gerektiğini dile getirdi.

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, "Türkiye, ne tok esirler, ne hür açlar ülkesi olmamalıdır. Kurtlar aç kalmamalı ama koyunlar da yaşamalı. Böyle yapacağız. Bunun en iyi yolu da demok-rasidir, demokrasiye devam edeceğiz." ifadesini kullandı.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu, Türkiye ve Türk milletinin çok büyük bir badireyi atlattığını belirterek 100 bin avukat adına, TBMM Başkanı Kahraman'ın şahsında Meclisimize ve milletimize geçmiş olsun dileklerini sundu. Meclis binasını gezdiklerini belir-ten Feyzioğlu, "Demokrasinin tam kalbine, millî iradeye ve egemenliğe nasıl bomba atıldığını gözlerimizle görmenin hala etkisindeyiz. Ankara semalarında korkunç manzaralara tanık ol-duk. En korkunç kâbuslarda bile hayalimize gelmeyen şeyler yaşadık. Dilerim bununla atlatmış oluruz." değerlendirmesinde bulundu.

Feyzioğlu, devletin her kademesine sızan terör örgütü belası ile karşı karşıya olunduğu-nu kaydederek, söz konusu terör örgütünün, geçmişte boşalan kadrolara yerleştirdiği mensup-ları eliyle bu kanlı girişimde bulunabildiğini söyledi ve "Bu darbe; Cumhurbaşkanı, Başbakan, Hükümet, Mecliste grubu olan tüm partiler, medya, ülke çapındaki yaygın kitle örgütleri, Tür-kiye Barolar Birliği ve tüm baroların darbeye karşı kararlı bir şekilde dimdik durmasıyla ve özellikle vatandaşların kararlılığı ile engellenmiştir." dedi.

Metin Feyzioğlu, daha darbe girişiminin sonucu belli olmadan, 15 Temmuz gecesı üzer-lerine düşen görevi yerine getirdiklerini, uluslararası basın kuruluşlarına, bu darbenin kanlı bir darbe girişimi olduğunu ve bunun büyük dirayetle bastırıldığını her vesileyle anlattıklarını söyledi.

Feyzioğlu, darbeye kalkışanların en ağır cezalarla cezalandırılması gerektiğini vurgula-yarak bu suçu işleyenlerin, millete karşı bu hainlikleri yapanların soruşturmalarında ve dava-larda, en ufak bir soru işareti kalmaması gerektiğini, aksi takdirde bu durumun karşı tarafça suistimal edileceğini, usulün dışına çıkılması halinde darbeye kalkışanların bunu algı operas-yonunun malzemesi yapılacağını, darbeden haberi olmayan, emir komuta zinciri içinde, milleti terör saldırısına karşı korumak amacıyla sokağa çıktığını zanneden erlerin en kısa sürede ai-lelerine dönmelerinin sağlanması gerektiğini, bunun normalleşmeye de katkıda bulunacağına inandığını belirtti. Kabulü müteakiben Genel Kurul'a geçen avukatlar, bir süre milletvekilleri-nin çalışmalarını izlediler.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANI MEHMET GÖRMEZ VE 81 İL MÜFTÜSÜ TBMM'DE

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez ve beraberindeki 81 il müftüsünü kabul etti.

Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, beraberinde 81 il müftüsüyle FETÖ'nün darbe girişiminde bulunduğu 15 Temmuz'daki menfur saldırıdan dolayı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'a geçmiş olsun ziyaretinde bulundu.

Görmez, tüm millete geçmiş olsun demek, dua ve niyazlarını iletmek üzere geldiklerini ifade ederek, milletin, yüce Rabbin lütfu ve yardımıyla, mazlumlara tarih boyunca umut olmuş büyük feraseti ve dirayetiyle çok büyük bir badireyi atlattığını, bundan dolayı yüce Rabbe hamd ettiğini, Gazi Meclisin, ikinci kez gazi olduğunu belirtti.

"Yüce Rabbimiz, milletimizi, ülkemizi her türlü kötülükten muhafaza eylesin" temennisinde bulunan Görmez, sözlerinde şu ifadelerle yer verdi:

"Diyanet İşleri Başkanlığı olarak bu süreçte, yasaların verdiği görevi de dikkate alarak -zira bizim görevimiz sadece din hizmetlerini yürütmek değil- milletimizin birliğini, beraberliğini, kardeşliğini ayakta tutmak, milletimizin hukukuna daima sahip çıkmak, onların yanında yer almak, maneviyatını yüce tutmak... Bu sebeple ilk geceden itibaren 81 il müftümüz seferber oldu, 118 bin din görevlimiz, din gönüllümüz bütün camilerin ışıklarını yakarak özgürlüğümüzün simgeleri olan minarelerimizden selalar okuyarak, milletimizi kendi hukukuna sahip çıkmaya davet etti. Bu vazifeyi hakkıyla ifa eden bütün din gönüllülerine teşekkür ediyorum.

Aziz milletimizin gösterdiği bu soylu direnişi iki şeyle taçlandırdığımızda anlamlı olacaktır. Birincisi; millet olarak bizim bu soylu direnişi, bir adalet ve merhamet direnişiyle taçlandırmamız lazım, bu olay böylece tarihteki yerini alır. Aksi takdirde kin, öfke, intikama dönüştüğü zaman Allah korusun hepimiz zararlı çıkarız. Bundan sonra bu süreçte Diyanet İşleri Başkanlığı olarak 81 il müftümüzle, yüz bini aşkın din gönüllümüzle birlikte milletimizin birlik beraberliği, kardeşliği, yaşadığımız büyük acıları tarihin mezarlığına gömerek birlikte istikbali inşa etmek için canhıraş şekilde çalışacağız. Bütün arkadaşlarımızla birlikte bu süreçte, sürecin bir fitne, fesada, kin, öfke, intikama dönüşmemesi, sadece adaletle, hukukla hareket edilmesi için elimizden gelen her türlü gayreti sarf etmeye devam edeceğiz.”

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, hukuka tabiatıyla uyulacağını, ancak bu yanı sıra dâhil olanların gereken şekilde cezalandırılacağını vurgulayarak 15 Temmuz’un çok büyük dersler çıkartılacak bir olay olduğunu, bu noktada eğitimin öneminin bir kez daha ortaya çıktığını ifade etti.

Demokrasi tarihimizde, örtülü, açık, sonuçlanan veya yarım kalan 16 darbe olduğuna işaret eden Kahraman, bu olayın sonuncu olmasını temenni ederek, günümüz iletişim araçlarının olmadığı 1960’ta darbenin İstanbul’da iki kurmay yarbay tarafından gerçekleştirildiğini; bugün ise ışıkları yanan camilerden selalar yükseldiğini, “milletimize kendine, imanına, inancına, hürriyetine ve ülkeneye sahip çık” sedalarının yayıldığını ve darbenin bu sayede önlendiğini kaydetti.

Kahraman, 15 Temmuz gecesi uçak seslerini duyduğunda ve uçakların alçaktan uçtuğunu, televizyondan Boğaz Köprüsü’nün ulaşımına kapatıldığını gördüğünde derhal abdest alarak Meclise gittiğini belirterek “Kaptan nerede durur; gemide. Gemiden ilk önce fareler çıkar. Malesef fareler var ama kaptanlar çok. Arkadaşlar geldi. CHP, MHP, AK PARTİ’den aktılar. Gelmeyen bir parti HDP. Onun da genel başkanı, grup başkanvekili telefonla aradı, ‘Provokasyon olmasın diye gelmiyoruz, bizi orada sayın. Ama yarınki olağanüstü toplantıya geleceğiz’ dediler. Dört parti ortak deklarasyon yayınladı. Demokrasi çok iyi rejim de ayrımcılıkla tatbik edilmemeli. Sağlanan bu bütünlük hep devam etmeli” dedi.

Diyanet İşleri Başkanımızın parti liderlerinin bulundukları illerde birer miting düzenlemeleri ve milletimize hitap etmeleri yönünde bir teklifi olduğunu kaydeden TBMM Başkanı; devletin, milletin, vatanın ve bayrağın hiç kimse tarafından bölünemeyeceğini, Diyanet İşleri Başkanı’nın teklifini parti liderlerine ileteceğini sözlerine ekledi. Kahraman, olay gecesi TBMM’de yaşadıklarını da paylaşarak, Türkiye’nin hukuk devleti olduğunu, daha da gelişeceğine ve kalkınacağına yürekten inandığını vurguladı.

Gazi Meclise gaziliğin yakışacağını ifade eden Kahraman, “Ama bu son gaziliği... Bundan sonra yok öyle şey. Demokratik sisteme devam. Adı parlamenter veya bir başka, ama demokrasi şart. Demokratik hukuk devleti olarak Türkiyemiz çok öteye gidecek. Hepimiz, elimizden geleni yapacağız.” ifadelerini kullandı.

Görmez ve beraberindeki müftüler, Mecliste hasar gören yerleri incelediler ve Genel Kurul Salonu’nu ziyaret ettiler.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN TBMM'DE

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 22 Temmuz 2016 tarihinde TBMM'yi ziyaret etti. Erdoğan Meclise gelişinde TBMM Başkanı İsmail Kahraman tarafından törenle karşılandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, milletvekilleri ve Meclis personelinin yoğun sevgisiyle ve alkışlarıyla TBMM Başkanı'nın makamına geçti.

Erdoğan, daha sonra FETÖ'nün 15 Temmuz darbe girişiminde Meclisin bombalanan bölümlerini inceledi ve Tören Salonu'nda bir konuşma yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TBMM Başkanı İsmail Kahraman ve TBMM üyelerini selamlayarak "Bu buluşmamızın, bu bir araya gelişimizin tamamıyla demokratik hukuk devletini yıkmaya yönelik bir silahlı teşebbüsün ardından olmasını istemezdim. Ne yazık ki bu böyle bir teşebbüsün ardından oldu." diyerek sözlerine başladı.

TBMM Başkanı Kahraman ile ikili değerlendirme yaptıklarını belirten Erdoğan, "Parlamento binamızı gezerken Meclisimizin düştüğü bu hali görünce gerçekten büyük bir hüsrana yaşadım diyebilirim. Bu teşebbüste bulunanların bu milletin evladı olması mümkün değil. Bunlar sadece askerî kılık kıyafet içerisinde, buna bürünmüş çok açık net teröristlerdir." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ülkemizde bölücü terör örgütünü biliyorduk, DAİŞ'i biliyorduk, PYD'yi biliyorduk, YPG'yi biliyorduk, bunları biliyorduk fakat tanıyı farklıydı. Ne diyorlardı? 'İşte bunlar aynı zamanda dinî bir grup, işte eğitimle uğraşırlar, bunların silahla işi yok.' Bunların silahla olan işi diğerlerinden çok daha farklı bir şekilde, bunlar bu milletin vermiş olduğu vergilerle, bu milletin parasıyla elde ettikleri silahı tüm uçaklarıyla, helikopterleriyle, tanklarıyla, toplarıyla, ağır silahlarıyla millete karşı kullanacak kadar alçak, hain, namussuzdurlar." diye konuştu.

"Bunların Pensilvanya'daki temsilcisi, başlarındaki yöneticisi, şimdi oradan sürekli meydan okuyor kendine göre." diyen Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Tabii bir taraftan da, Türkiye’den kaçıp oradaki çiftliklerinde buluştukları kişilerle, aynı şekilde Avrupa’daki, çeşitli ülkelerdeki yine sığıntılarla beraber burayı izlemeye kalktılar. Hamdolsun Rabbimin lütfu, bekledikleri neticeyi alamadılar. Çünkü bunlar dini bildiklerini zannediyorlardı ama bir şeyin farkında değildiler. O da ‘Ve mekeru ve mekerallah vallahü hayrul makirin.’ En büyük hesap sahibinin, hesap edicinin Allah olduğunu bunlar hesap dışı tutmuşlardı. Şimdi işte o hesap tecelli etti. Kendilerine göre koordinatlar istediler, tutmadı. Geldiniz, Meclisi vurdunuz, burası milletin Meclisi. Siz milletin temsilcilerini vurmaya kalktınız, milleti vurmaya kalktınız. İşte onun için bu kardeşiniz elindeki telefonlarla, cep telefonlarıyla televizyonlara bağlandığı zaman meydanlara milletimi davet ettiğim andan itibaren, milletim eğer Türkiye’nin 81 vilayetinde meydanlara yürüdüyse, meydanları doldurduysa işte bunların bu hesabının dışındaki adımdı ve buraya yapılan o saldırıydı. Bakın meydanlar her akşam doluyor ve ben milletime şu çağrıda bulunuyorum, ikinci bir talimata kadar sakın bu meydanları boş bırakmayın. Nihai kararı milletimizle birlikte vereceğiz ama biraz sabır.” Erdoğan konuşmasında, FETÖ’ye ilişkin, “Bu öyle bir virüs ki metastaz yapmış. Bunun tam manasıyla kazanması lazım, bazen bu kazımlar bile yetmez. Hiç ummadığınız bir yerden tekrar üreyebilir. Ama biz bunu minimize etmek durumundayız ki yolumuza emin bir şekilde yürüelim. Bunlar, takiyeyi çok çok başarılı yapıyorlar, kendilerini çok iyi gizliyorlar. Bunlar, bu kaleme saygısızlık olur, ondan ötelere.” ifadelerini kullandı.

TBMM’yi gezerken gördüğü halin şu anda aslında dünyaya bir örnek olduğunu ifade eden Erdoğan, sözlerine şöyle devam etti:

“Eğer batı gerçekten demokrasiye inandığını savunuyorsa, bize sağdan soldan ikircikli tavırlarla böyle parantez içi kınamalar yapmasın. Şu anda Dışişleri vasıtasıyla oluşan tablonun videolarını ve fotoğraflarını onlara göndereceğiz. Temenni ederim ki bunları gördükten sonra halkın oylarıyla iktidar olmuş bir hükümete, halkın oylarıyla seçilmiş cumhurbaşkanına kolay kolay çıkıp da diktatörler demezler.” Erdoğan, Türk milletini çok iyi tanıdığını, yaşanan olayda Türk milletinin dünyaya bir örnek teşkil ettiğini vurguladı. Milletın tankların karşısında dimdik durarak, çocuğuyla, kadınıyla, erkeğiyle şehadete yürüdüğünü anlatan Erdoğan, “Esenler’deki hanımefendinin dün beyiyle, evladiyla görüştüm. Söyledikleri tek şey vardı, ‘Yolumuz, yolunuzdur. Biz annemizi kaybettik ama yine bu yolda mücadeleye devam edeceğiz.’ Şimdi mesele bu, duruş bu ve biz bunu kaybetmemek durumundayız. Birçok virüsler dolaşıyor, bakıyorsunuz işte ‘ikinci etabı, üçüncü etabı gelecek.’ Ne kadar etabınız varsa hepsiyle beraber gelin.” dedi.

Erdoğan, darbe girişiminin ardından gerekli dersi milletin verdiğini, o günden bugüne meydanların geometrik arttığını, bunun daha da kararlı bir şekilde devam edeceğini dile getirdi. Bu hesabı iyi yapmayanların bundan sonra iyi düşünmesi gerektiğini vurgulayan Erdoğan, bu vesileyle Silahlı Kuvvetlerin adı ve alçaklara aldanmayan personeline, aynı şekilde polis teşkilatının bunlara aldanmayan personeline ve istihbarat teşkilatı ile tüm bakanlıkların bunlara aldanmayan personeline teşekkür ettiğini belirtti.

“Allah’ın izniyle çoğu gitti azı kaldı. Şu anda çok önemli bir kapı açıldı. Yargının bu süreçte bu kadar yoğun çalışması ve demokratik hukuk devleti içinde anayasanın, yasaların kuralları neyse bunları süratli bir şekilde işleterek karara varması bizim mutluluğumuzdur.” ifadelerini kullanan Erdoğan, “Bazıları diyor ki ‘Bu kadar çok kişiyi içeri almak doğru mu?’ Şimdi adalet çalışıyor. Gecikmiş adalet, adalet değildir. Şimdi bunun hükmü yerine geliyor. Hep biz bunu bekledik. İşte şimdi bu güzel bir örnek oldu. Aynı şekilde tüm güvenlik güçlerimiz ciddi manada müteyakkız vaziyette tedbirlerini almış, milletin güvenliğini, ülkemizde bu noktada normalleşme sürecini en ideal şekilde sağlamanın gayreti içindeler.” değerlendirmesinde bulundu.

Erdoğan, Parlamento'dan geçen Olağanüstü Hal Yasası'na destek veren tüm milletvekillerine ve siyasi partilere de teşekkür etti. Bunu önemsedğini dile getiren Erdoğan, "Tabii bunun içinde kanun hükmünde kararnamelerle bir 3 aylık süreç var. Bu süreç çok önemli... Fakat bunu birileri farklı yere çekmenin gayreti içerisinde." ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hükümet yetkilileriyle yaptıkları görüşmelerde, özellikle bir konunun çok önemli olduğunun altını çizerek, şöyle devam etti:

"Olağanüstü Hal Yasası çıktı. Çıktı da dikkat edin, millet evine mi koştu, marketleri boşaltıp, ne var ne yok alıp evine mi gitti, yoksa tam aksi millet evlerinden çıkıp meydanlara mı koştu? Burası önemli. Eskiden, Olağanüstü Hal Yasası ilan edildiği zaman vatandaş marketleri, bakkalları falan boşaltır, evine depolama, stok yapardı. Ama şimdi tam tersi oldu. Neden? Çünkü bu Olağanüstü Hal Yasası alışılmışın dışında. Tam aksine, demokratikleşme sürecimizin hızlandırılmasını teminat altına alma adımıdır bu ve süratle yasaların çıkarılması ve bu yasalarla birlikte de inşallah Parlamentomuzun şu süreci iyi işletmesi ve bir an önce FETÖ ve diğer terör örgütlerinden bu kurumlarımızı, devletimizin kurumlarını temizleme operasyonunun hızlandırılması olayıdır."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, istismarı yapılan bir konunun daha bulunduğunu dile getirerek, ekonominin çökmeyeceğini vurguladı. "Şu anda idarede hükümetimiz var. Silahlı Kuvvetler, hepsi kendi görevleri ne ise, o görevinin başında. Aynı şekilde, polisimiz görevinin başında. Anormal olan ne? Hükümet aynı görevini yapacak, tam aksine bir de valiliklerin görevleri artacağı gibi, valilerin bu noktadaki gücü de daha da artacaktır. Valilerimizin tasarruf alanları daha da artacak ve böylece illerimizde de inşallah ekonomik çalışmalarda müteşebbisimizin çalışmalarındaki süreç daha da hızlandırılacaktır." diye konuştu.

Mali disiplinden asla taviz verilmeyeceğinin altını çizen Erdoğan, Merkez Bankasının "Piyasalarda ne TL ne döviz bazında herhangi bir likidite sıkıntısı olmayacak" açıklaması yaptığını ve böyle bir sıkıntının olmadığını belirtti.

Recep Tayyip Erdoğan, "Yatırımcılarımıza sesleniyoruz, buradan da sesleniyorum; tüm yatırımcılarımız, sakın yatırımlarınızı askıya almayın, aynı kararlılıkla yolumuza devam edin. Devlet olarak biz de devletin altyapı, üstyapı yatırımlarında asla ara vermeyeceğiz." şeklinde konuştu.

26 Ağustos'ta Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nü açacaklarını dile getiren Erdoğan, "En anlamlı açılış töreni olacak. Ardından 20 Aralık'ta inşallah Boğaz'ın altından ikinci bir geçiş ki -bu otomobillerin geçişi olacak- tünelin açılışını yapacağız. Bir diğer atacağımız adımlar, inşallah süratle Kanal İstanbul, şu anda onun ihale hazırlıkları yapılıyor, bir taraftan Çanakkale Köprüsü, onun hazırlıkları yapılıyor, bu dev yatırımları da yapacağız." bilgilerini verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan;

"Bazıları diyorlar ki, 'Böyle dönemlerde finans sıkıntısı çekilir'. Evelallah Türkiye böyle bir finans sıkıntısını çekmeyecek. Bizim hazırlıklarımız var bu noktada. Çok daha ilginç bir şeyi ifade edeceğim. Türkiye, bu süreç içerisinde Osmangazi Köprüsü'nün açılışını yaşadı. Osmangazi Köprüsü'nün verimliliği ortada. Finans sektörüne sesleniyorum; bakın siz de lütfen faizlerinizi düşürün. Bu millete, vatana eğer hizmet verecekseniz düşürün, biraz az kazanın. Yatırımcı, sizin vereceğiniz bu ucuz krediyle bu ülkede çok daha farklı adımları atabilsin. Bu istihdam noktasında da bize çok daha farklı istihdamları getirsin. Olağanüstü hal ilan edildi diye bazı ürünlerin satılmasında yüksek fiyat uygulamasına girenlere sesleniyorum; eğer böyle bir yanlış teşebbüsün içinde olanlar olursa, bilsinler ki bunların tepesine devletimiz biner, hükümetimiz biner. Normal şartlar neyse bu akışta bu devam edecektir. Gıda maddesinde şunu yapalım, akaryakıtta şöyle bir yola gidelim, pompaları erken kapatalım, şunu yapalım, bunu yapalım... Türkiye'de bir anormallik yok ki. Bizim akaryakıtta sıkıntımız mı var? Nereden çıkıyorsunuz bu işleri? İşte bunların hepsi virüs, bunların hepsi dezenformasyon... İşte çıkmış S&P biliyorsunuz, ne yapıyor, Türkiye'nin yatırım noktasında notunu düşürmeye çalışıyor. Biz senin zaten üyen değiliz ki sana ne, sen kimsin? Bir defa sen haddini bil. Sen, Türkiye ile ilgili böyle bir açıklama yapma yetkisine sahip değilsin. Ama bunların tabii derdi başka. Bunların bu yaptıkları açıklamalar tamamıyla siyasidir. Bu, Türkiye düşmanlığından kaynaklanmaktadır. Ama biz, bunları bir kenara koyuyoruz. Halk arasında bizim bunlara yönelik güzel tabirler var da bu tabirleri burada kullanmak bu çatı altında yakışmaz. Onun için söylemiyorum. Ama kimse de bunların yaptıkları açıklamaları kale almasın, yatırımlarına aynen devam etsin. Yurt içinde, yurt dışı bunlara devam edilsin."

Milletimizin hiçbir endişeye kapılmamasını isteyen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Milletvekili arkadaşlarım illerinde yaptıkları çalışmada bütünüyle bu gayretleri ortaya koysunlar ve şu üç aylık olağanüstü hal dönemini inşallah başarılı bir şekilde geçireceğimize inanıyorum. Bunun da bereketini sonunda inşallah göreceğiz." dedi.

Erdoğan, konuşmasını, bütün tedbirlerin ilgili merciler tarafından alındığını, alınmaya da devam edeceğini dile getirerek "Ha gayret diyorum, çalışmalara devam diyorum." sözleriyle tamamladı. TBMM Başkanı İsmail Kahraman da "Cumhurun başısınız, Cumhurbaşkanısınız ve çok şükür ki böyle bir Cumhurbaşkanıya sahibiz. Her zaman da bir dünya liderisiniz. Cenab-ı Hak nice hizmetler nasip etsin. Bir sürü hizmetlere imza atacaksınız inşallah ve önderliğinizde Türkiyemiz çok daha ötelere gidecek." ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin tüm engellemelere rağmen yoluna devam edeceğini belirten Kahraman, ülkemizin bir talihsizlik yaşadığını ancak bunun yaşanıp geçtiğini, şimdiye kadar neticelenen veya neticelenmeyen, teşebbüs halinde kalan birçok darbeye milletin sesini çıkaramadığını, bu defa ise Cumhurbaşkanımızın cep telefonu ile bağlandığı televizyon yayınında yaptığı çağrıyla meydanları doldurduğunu, Türkiye'nin hiçbir parti gözetmeksizin tek yürek halinde demokrasiden yana tavır alarak milletçe darbeyi yendiğini; ulaşılan bu tablo ile bundan böyle hiç kimsenin darbeye heveslenemeyeceğine inandığını, zira, hâkimiyetin ne bir zümrenin, ne bir şahsın, ne de silahlı bir kuvvetin tekelinde olduğunu, hâkimiyetin milletin olduğunun tescil ve tespit edildiğini ve bu milletin demokrasi dışında bir idareye rıza göstermesinin mümkün olmadığını vurguladı.

GENELKURMAY BAŞKANI AKAR VE KUVVET KOMUTANLARI TBMM'DE

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, kabulde, Türkiye’de darbe devrinin kapandığını belirterek milletimizin sisteme sahip çıkmasının ve demokrasiyi özümsemesinin çok güzel bir olay olduğunu, dünyanın sayılı devletlerinden olan, çok geniş bir kültür coğrafyasına sahip, 80 milyon nüfuslu ülkemizin darbeyeyle yönetilmesinin mümkün olmadığını vurguladı.

Kahraman, darbe girişimi gecesi yaşananları da paylaşarak uçak seslerini duyduktan sonra abdest alarak doğrudan Meclise geçtiğini ve Meclisi açtığını, Cumhurbaşkanımızın milletimizi meydanlara çağırmasının bu süreçte en müessir hadise olduğunu, Silahlı Kuvvetlerde kayıpların bulunduğunu, ülkemizin yaralarını en kısa zamanda saracağını ve bu olaydan gerekli derslerin çıkartılacağını ifade etti.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar “Gazi Meclisimize bu şekilde saldırıda bulunulması, bunun asker elbisesi giymiş hainler, teröristler tarafından yapılması, biz gerçek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarını derinden yaralamıştır, derinden üzmüştür. Türk Silahlı Kuvvetleri tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde gerçekten kara bir lekedir. El birliğiyle çalışmak suretiyle Allah’ın bizlere bu pislği, lekeyi silme fırsatı ve imkânı vermesini diliyorum.” dedi. Genelkurmay Başkanı Akar ve Kuvvet Komutanları daha sonra Meclisin saldırılardan hasar gören bölümlerini incelediler.

DEMOKRASİ VE ŞEHİTLER MİTINGİ 7 Ağustos 2016 Pazar Yenikapı-İSTANBUL

Cumhurbaşkanlığı himayesinde, Yenikapı Miting Alanı'nda "Demokrasi ve Şehitler Mitin-
gi" düzenlendi.

Vatandaşlar, öğle saatlerinden itibaren Anadolu ve Avrupa yakasından otobüs, Marmaray, metrobüs, metro ve deniz yoluyla Yenikapı Miting Alanı'na geldi. Alan, ellerinde Türk bayrakları taşıyan vatandaşlarla tamamen doldu.

"Türkiye'nin en geniş katılımlı mitingi" olarak tarihe geçen "Demokrasi ve Şehitler Mitin-
gi", her siyasi görüşten insanı, vatan uğrunda bir kez daha "tek yürek" yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, eşi Emine Erdoğan ile miting alanına gelerek, platformdan katılımcıları selamladı, şehit yakınları ve gazilerle sohbet etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, katılımcıları ve 81 ilde mitingi canlı olarak takip eden vatandaşları da selamladı. Erdoğan, İsmail Kahraman'ı selamlarken, "Gazilik şerefine ikinci defa nail olan TBMM'nin Başkanı" ifadesini kullandı. TBMM Başkanı İsmail Kahraman, AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli de platforma çıkarak, vatandaşlarla selamlaştı.

Şehit yakınları ve gaziler, mitingi protokolde kendilerine ayrılan yerden izledi. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar, 11.Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Bakanlar Kurulu üyeleri, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Aslan, Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, Danıştay Başkanı Zerrin Güngör, eski Başbakanlardan Ahmet Davutoğlu, Tansu Çiller ve Yıldırım Akbulut, KKTC Başbakanı Hüseyin Özgürgün, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, İstanbul Valisi Vasip Şahin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, kuvvet komutanları, azınlık cemaatlerinin dini liderleri miting alanındaki yerlerini aldı.

“Demokrasi ve Şehitler Mitingi”, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TBMM Başkanı İsmail Kahraman, AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli’nin alana gelişinin ardından saygı duruşu ve İstiklal Marşı’yla başladı. Mitingde daha sonra Kur’an’ı Kerim okundu ve Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez’in duası ile aziz şehitlerimiz anıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, “Dünyanın dört bir tarafında gözü ve gönlü bizimle olan kıymetli kardeşlerim, 15 Temmuz gecesi bir kez daha istiklali ve istikbali için kıyam eden, canı pahasına ülkesini Fetullahçı Terör Örgütü’ne, işgalcilere teslim etmeyen aziz milletim, sizleri en kalbi duygularımla hasretle, muhabbetle selamlıyorum.” dedi.

Darbe girişiminde bulunulan gece sokaklara, meydanlara inerek, havalimanlarını doldurarak, namluların, tankların, helikopterlerin, uçakların karşısına dikilme cesareti gösterenlere şükranlarını sunan Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Bu kardeşlerimizden 172’si sivil, 63’ü polis ve 5’i asker olmak üzere 240’ı şehadet makamına ulaştılar. Kendilerine bir kez daha Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Milletimizin başı sağolsun. Yine o gece kahramanca darbecilerin üzerine yürüyen kardeşlerimizden 2 bin 195 tanesi yaralanarak, gazilik rütbesine ulaşmıştır. Hastanelerde ve evlerinde tedavileri süren yaralılarımıza Rabbimden şifalar niyaz ediyorum. O gece adeta ölümü öldürerek sokakları, meydanları dolduran milyonlarca vatandaşımız içinden şehitlik ve gazilik şerefine nail olanlar, isimlerini tarihe altın harflerle yazdırdılar. İnanın bana vatan uğruna verilen mücadelede bu rütbelere ulaşabilmek her zaman yakalanabilecek, her zaman elde edilebilecek bir ayrıcalık değildir.”

İstiklal Marşı’nın “Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?/Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda/Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda/Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda” dizelerini okuyan Erdoğan, şunları kaydetti:

“15 Temmuz gecesi sokakları ve meydanları dolduran kardeşlerimizin her birinin vatanımızın, demokrasimizin, özgürlüğümüzün korunmasında katkısı vardır, payı vardır, rolü vardır. Onun için diyorum ki 79 milyon olarak hepimizin gazası mübarek olsun. İstanbul’un gazası mübarek olsun, Ankara’nın gazası mübarek olsun. Darbe girişimine maruz kalan her şehrimizin gazası mübarek olsun.”

Türk milletinin başka bir millet olduğunu dile getiren Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Gerçekten Türk milleti, bin yıl önce Malazgirt’te hangi inanç ve kararlılıkla Anadolu’nun kapılarını açmışsa, 15 Temmuz’da da aynı hissiyatla darbecilerin karşısına dikilmiştir. Süleyman Şah, 1075 yılında bu coğrafyadaki ilk devletimizi hangi vizyonla kurmuşsa, 15 Temmuz’da da ülkemize aynı vizyonla, aynı ufukla sahip çıktık. Osman Gazi, 1299’da tarihin en kudretli devletini hangi temeller üzerine bina ettiyse, biz de o gece Türkiye’yi aynı ilkeler etrafında müdafaa ettik. Ecdadımız 100 yıl önce hangi idrakle Çanakkale’de kanının son damlasına kadar mücadele ettiyse, 15 Temmuz’da da aynı iradeyle FETÖ’cü terör örgütünü, darbecileri geri püskürttük. Gazi Mustafa Kemal’in İstiklal Harbi’ni başlatmasını ve zafere ulaştırmasını sağlayan inancın bir benzeri, 15 Temmuz’da Türkiye’nin tüm şehirlerinde adeta kol geziyordu.

15 Temmuz, dostlarımıza bu ülkenin sadece siyasi, ekonomik, diplomatik saldırılara değil, aynı zamanda askerî sabotajlara karşı da güçlü olduğunu, yıkılmayacağını, rayından çıkmayacağını göstermiştir. Aynı gece Türkiye’nin yerle yeksan olması için ellerini ovuşturarak bekleyen düşmanlarımız ise ertesi güne bundan sonra işlerinin çok daha zor olduğunu görmeyin kahriyle uyandılar. Şimdi bugün burada Genelkurmay Başkanıyla, Yenikapı Meydanı’nda Cumhurbaşkanıyla, Başbakanıyla, Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi genel başkanlarıyla, 81 vilayetimizdeki her görüşten, her meşrepten insanımızla verdiğimiz şu görüntü var ya işte bu görüntü inanın bana ülkemizin düşmanlarını en az 16 Temmuz sabahı kadar üzmüştür, kahretmiştir.”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, her zaman “Bir olacağız, iri olacağız, diri olacağız, kardeş olacağız, hep birlikte Türkiye olacağız” dediğine değinerek, “Bu manzara Türkiye’dir. Tüm renkleriyle, bağımsızlığına ve geleceğine yönelik atılan bu adımlar çok önemli. Bu geleceğe yönelik adeta vatanımıza sahip çıkmanın ilanı ve ispatıdır. Bu manzara, bin yıllık vatanımızın tek bir taşına dahi göz dikenlerin, ödemeyi göze alacakları bedelin ilanı ve ispatıdır. Bu manzara, Türkiye’nin 2023 hedeflerine ulaşacağını ilanı ve ispatıdır.” diye konuştu.

Erdoğan, “Cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal, 1920 yılında İstanbul ve İzmir başta olmak üzere ülkenin büyük bölümünün işgal altında olduğu o kara günlerde şunu söylüyordu; ‘Milletimiz çok büyüktür. Hiç korkmayalım. O, esaret ve zillet kabul etmez. Fakat onu bir araya toplamak ve kendisine Ey millet sen esaret ve zillet kabul eder misin? diye sormak lazımdır. Ben, milletimin vereceği cevabı bekliyorum.’ Şimdi burada bir kez daha soruyorum, Gazi’den 96 yıl sonra Yenikapı Meydanı’ndan aynı soruyu sizlere soruyorum; Ey millet sen esaret ve zillet kabul eder misin?”

Bu millete kimsenin bu esareti asla getiremeyeceğini vurgulayan Erdoğan, bu sırada vatandaşların “idam” şeklindeki sloganı üzerine konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Şu anda siyasi partilerimizin genel başkanları burada. Sizin zaten talebinizi biliyorlar. Egemenlik kayıtsız şartsız milletin olduğuna göre, sizler de idam talebinde bulunduğunuza göre, bunun kararını verecek olan merci Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Meclisimiz böyle bir kararı verdikten sonra atılacak adım bellidir. Ona baksa, Meclisten gelen böyle bir kararı peşinen ifade ediyorum, onarım. Vatan Caddesi’nde vücudu ikiye bölünmüş kardeşimi gördüğüm zaman kalkıp da bunu kenara koymak mümkün mü? Ankara’da Cumhurbaşkanlığı Külliyesi önünde uçaktan F-16’ların yağdırdığı bombayla başı vücudundan ayrılmış olan hanım kardeşimin başı kongre merkezinin çatısına uçmuştu. Bunu gördükten sonra biz kalkıp da ‘Efendim Avrupa Birliğinde idam yokmuş, Konseyde yokmuş, şurada yokmuş, burada yokmuş.’ Amerika’da var. Büyük bir çoğunluğunda var. Japonya’da var, Çin’de var. Bugün dünyanın büyük bir çoğunluğunda var. Onlarda olunca oluyor da gerekirse burada zaten 84’e kadar vardı, ondan sonra kaldırıldı. Bu millet... Egemenlik kayıtsız şartsız milletin olduğuna göre, eğer böyle bir kararı veriyorsa öyle zannediyorum ki siyasi partiler de bu karara uyacaktır. Sizler 15 Temmuz’da esaret ve zillet kabul etmeyeceğinizi namlulara göğsünüzü dayayarak, tankların önüne yatarak, uçaklara ve helikopterlere dahi hamleler yaparak, bilfiil gösterdiniz. Hani ne diyor İstiklal Marşımızda; ‘Siper et gövdeni dursun bu hayâsızca akın.’ Siz göğsünüzü siper ettiniz, namluların ucuna geldiniz, bizzat vücudunuzu koydunuz, tankların altına yattınız. Bakıyorum ki bir gazimiz tankların iki paletinin arasına kendini atıyor, birinci tanktan kurtuluyor, ikinci tankın altına da kendini aynı şekilde atıyor. Sadece kolu ciddi manada yaralanıyor. Kendisini telefonla aradığımda ne söyledi biliyor musunuz? ‘Siz beni bırakın Cumhurbaşkanı, siz nasılsınız?’ diyor. Bu bambaşka bir ruh, bambaşka bir aşk.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “İmandır o cevher ki ilahi ne büyüktür. İmansız olan paslı yürek, sinde yüküktür. İmansız olanlar, imanlı olanların karşısında dayanamadılar. Bu FETÖ, birçok sinsilikleri hesap etti de bir şeyi hesap edemedi. Neydi o? O da bu milleti hesap edemedi. Bu milletin imanını, bu milletin inancını, dirayetini o hiç hesaba katmadı. Zannetti ki zaten bazı bunların akıldaneleri konuşuyor ya ‘Bunlar silahın önüne filan gelmez’ diyor. Ne oldu? Hani yetiştirdiğiniz bazı adamlar, Silahlı Kuvvetlerimizin içindeki o bazı hainler...” diye konuştu.

Burada özellikle Türk Silahlı Kuvvetleri’nin büyük bir çoğunluğunu, vatansever, milliyetperver olan askerleri tenzih ettiğini dile getiren Erdoğan, “Bunu az önce zaten Genelkurmay

Başkanımız konuşurken de gösterdiniz, aynı şekilde polis teşkilatımızın içinde... Gerçekten her şeyleriyle vatansever olanlar, milliyetperver olanlar kendilerini ortaya koymasaydılar işimiz çok daha zor olacaktı” dedi.

Erdoğan, FETÖ’nün Türkiye’ye yönelik tehdidin görünürdeki maşası olduğunu vurgulayarak, “Biliyoruz ki bu oyun, bu senaryo onların boylarını çok aşar. Elbette bu örgütü tüm mensuplarıyla ortaya çıkarmak ve hukuk dairesinde imha etmek mecburiyetindeyiz. Ama sadece bununla yetinirsek devlet ve millet olarak bünyemizi benzer virüslere karşı savunma noktasında zayıf bırakmış oluruz.” diye konuştu.

Silahlı Kuvvetlerden yargıya, polis teşkilatından istihbarat kuruluşlarına, okullardan hastanelere kadar her yere sızabilen ihanet şebekelerine karşı kendilerini güçlendirmeleri gerektiğine dikkati çeken Erdoğan, şöyle devam etti:

“Bu ihanet şebekesinin adı PKK da olsa, FETÖ de olsa, DAESH de olsa, başka örgüt de olsa fark etmez. Örgütlerin isimleri, kadroları, söylemleri değişebilir ama hepsinin de Türk devletinin, milletinin düşmanları olduğu gerçeği asla değişmez. Geldiğimiz noktada saflar gayet net. Bir tarafta tüm kurumlarıyla, tüm siyasi partileriyle, tüm kesimleriyle Türkiye Cumhuriyeti Devleti vardır, diğer tarafta ise kimi etnik istismar, kimi dini istismar, kimi ideolojik sapkınlık içinde olan terör örgütleri vardır. Onların arkasındaki karanlık güçler vardır. Devletinden, milletinden, haktan ve hakikatten yana olan herkes bugün burada, Yenikapı’dadır. Buradan 80 vilayete selam olsun. Buradan 79 milyona selam olsun. Terör örgütleri mensuplarının ise kimi adliye de akıbetini bekliyor, kimi cezaevinde cezasını çekiyor, kimi de mezarda nihai hesabını veriyor. Onların arkalarındaki güçleri de çok iyi biliyoruz. Vakti saati geldiğinde hesaplarını önlerine koyacağız. Yakaladığımız bu birlik ve beraberlik ruhunu en iyi şekilde değerlendirerek, 15 Temmuz’u daha güçlü, daha büyük, daha müreffeh Türkiye’nin inşası için bir milat haline dönüştürmeliyiz.”

Yakın tarihte vicdanları kanatan, kafalarda soru işaretleri oluşturan tüm sorunlu, sıkıntılı olayları yeniden masaya yatırarak, eksikleri, yanlışları ortaya koymaları gerektiğini ifade eden Erdoğan, “FETÖ ihanet çetesinin Türk Silahlı Kuvvetleri’ndeki etkinliğinin önünü açan davaları yeni baştan incelemeliyiz. Buna benzer birçok davaları incelemeliyiz.” dedi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman da, “Demokrasi ve Şehitler Mitin-
gindeki konuşmasında, Gazi Meclisin, darbeye karşı büyük bir direniş göstererek ikinci gazi pa-
yesini hak ettiğini söyledi. Milletçe muhteşem bir beraberliğin sergilendiği bir meydanda tek ses,
tek yürek oluşumundan gurur duyduğunu ifade eden Kahraman, “Bugün, 15 Temmuz şehitleri-
mizi anmak ve darbeye karşı demokrasimizin kazandığı zaferi taçlandırmak için bir aradayız. Ay
yıldızlı bayrağımız altında; tek millet, tek devlet, tek vatan şuur izinde olduğumuzu haykırmak ve
darbeleri tarihe gömdüğümüz bütün dünyaya duyurmak için bir aradayız.” dedi.

Kahraman, meydanı dolduran milyonlara seslenerek, “Sizler beyaz elbiseleriyle Malaz-
girt’te 200 bin kişilik Bizans Ordusunun karşısına çıkarken, ‘Ey askerler, eğer şehit olursam, bu
beyaz elbise benim kefenim olur. Ben nefsimi Allah’a adadım. Benim için şehadette, muzaffer
olmak da sadettir. Zaferi kazanırsak gelecek bizimdir’ diyen Sultan Alparslan’ın torunlarısınız.
Malazgirt Zaferi’yle Anadolu’ya 10 asır önce giren İslam, İnşallah, kıyamete kadar bu toprakla-
ra yaşayacaktır.” dedi.

Şair Arif Nihat Asya’nın, “Bir cuma sabahı, semaya karşı, Malazgirt’te 54 bin er beste-
diler en güzel marşı Allahuekber, Allahuekber” mısralarını okuyan Meclis Başkanı Kahraman
sözlerini şöyle sürdürdü:

“Sizler İslam’ı yok etmek için seferlere çıkan Haçlı ordularını perişan eden Selahaddin Ey-
yübi’nin torunlarısınız. Sizler, kür atını Haliç’e sürerek yedi iklimin en güzel beldesi İstanbul’u
fetheden ve Peygamber Efendimizin Hadisi’ndeki müjdeye nail olan ‘Ya ben İstanbul’u alırım
ya İstanbul beni’ diyen Fatih Sultan Mehmet’in torunlarısınız. Sizler 3 kıta, 7 denize hükmeden
bir cihan devletinin varislerisiniz. Sizler, Türkiye Cumhuriyetini mazisine layık noktaya ulaşı-
tıracak göğsü iman dolu insanlarsınız. Milletimin bütün renklerini bu meydanda görmekten
duyduğun mutluluğu özellikle ifade etmek isterim. Al bayrağımızın altında, oluşturduğumuz
bu tablodan, dostlarımızın büyük bir güven duyduğuna inanıyorum. Anadolu’nun dört bir ya-
nından ve gönül coğrafyamızın, kültür dünyamızın, her köşesinde milyonlarca insanın bugün
sizlerin arasında olmak istediğin biliyorum. Büyük bir badirenin içinden birlikte çıktık. Mille-
timizi, birbirine düşürmek isteyen şer güçlere karşı direndik ve kazandık. Açıkları okullarda,
kurdukları dershanelerde yetiştirdikleri robot hainlerle milletin kurumlarına yerleştirdikleri
ajan ve vatan hainleriyle devletimizin içine sızarak, bizlere karanlık dehlizleri layık gören in-
san müsveddelerine, milletimiz hak ettikleri cevabı en güzel şekilde verdi.”

“Şühedanın hatıratını, müstevilerin hain emelleriyle kirletmek isteyenlere fırsat verilmedi.” diyen Meclis Başkanı Kahraman, şöyle konuştu:

“Ecdadımıza layık torunlar olduğumuzu hep birlikte ispat ettik. Şehitlerimize Allah’tan rahmetler diliyorum. Hepsini minnetle ve şükranla anıyorum. Milletimize, ailelerine baş sağlığı diliyorum. Gazilerimizin de en kısa zamanda deva bulmalarını temenni ediyorum. Dünyada gazi unvanı bulunan tek parlamento Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Çalışma günü olmamasına rağmen 15 Temmuz gecesi, darbe harekâtının başlaması üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisimiz hemen açıldı. Ve gece boyunca açık tuttuk. Ertesi gün olağanüstü toplantı yaptık. ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan 4 partinin imzaladığı bir ortak bildiri yayımladık. Partiler, darbenin karşısında, demokrasinin yanında durduklarını dünyaya açıkladılar. İradeye konulmak istenen ipoteğe karşı koyarak ikinci defa Meclisimiz gazilik payesini hak etti. Milletçe yaptığımız şanlı direnişe tahammül edemeyen meczuplar, milletin bağrını, kalbini bombaladılar. Meclisimize bomba attılar.” Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Marmaris’te millete çağrıda bulunarak halkın sokaklara çıkmasını sağladığını hatırlatan Kahraman, Ahmet Muhip Dıranas’ın Bayrak şiirinden “Şehirlerden şehirlere uçtu kuş gibi, bir haber./ Bayraklar açmada fecre şarkının her vardığı yer. Kaldı birdenbire step, yalın ayaklar altında / Yürü! Bayraklar altında, Yürü! Davullar çalsın hep. Önden gidene aldı bir kurşun, aldı bayrağı ikinci / Ve yiğitlerin en genci, düştü sonunda yokuşun. İnsan doğunca bir defa, andırır kırılacak dalı / Ölecektin nasıl olsa, öldün, alnından vurulu. Ne toprağa gömülmektir, ne ruhun uçması tenden / Ölüm, ölüm, gülerekten, bir bayrak altında ölmektir.” mısralarını okudu.

Vatansever güvenlik güçleriyle milletin bir bütün olarak darbeyi önlediğini aktaran Kahraman sözlerini şöyle tamamladı:

“Demokrasi kazandı. İnşallah akıl ve gönül birliğiyle her zorluğu birlikte aşacağız. Bizler derken canlarını seve seve feda eden şanlı insanlarımızı unutmadan yarınlara umutla bakacağız. Unutmayalım ki; umutlarını bize bağlamış bir gönül coğrafyamız var. Dış dünyamızda milyonlarca insan var. Onların da başını öne eğdirmemek için daha çok çalışacağız. Sırt sırta omuz omuza vererek hep ileri daha ileriye gideceğiz. Allah’tan başka kimsenin önünde eğilmeyecek niyazda bulunmayacağız. Millet devletsiz, devlet ordusuz olmaz. Bizler ordumuzu peygamber ocağı olarak kabul eden bir milletiz. Muazzez bir ordu olan ordumuzun yeri kışladır. Ancak vatan müdafaası için çağrıldığında kışlasından çıkar. Bir daha kışladan çıkmayacağına inanıyorum. Millet olarak tarih yazmaya devam edeceğiz. Bu muhabbetimizi Cenab-ı Allah daim ettirsin. Bir kez daha şehitlerimize rahmet, gazilerimize şifa diliyorum.”

AK PARTİ Genel Başkanı Başbakan Yıldırım da konuşmasına, “Bu Vatan Kimin” adlı şiirin, “Bu vatan, toprağın kara bağrında / Sıradağlar gibi duranlarıdır / Bir tarih boyunca onun uğrunda / Kendini tarihe verenlerindir / Ardına bakmadan yollara düşen / Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan / Huduttan hududa yol bulup koşan / Cepheden cepheyi soranlarıdır.” dizelerini okuyarak başladı.

İstanbul’un bir kez daha tarih yazdığını ifade eden Yıldırım, “29 Mayıs 1453’te Sultan Fatih şehre girdiğinde ne kadar heyecanlıysa bugün o kadar heyecanlısın.” ifadesini kullandı.

“16 Mayıs 1919’da, Gazi Mustafa Kemal’in Bandırma vapuruyla İstanbul’dan ayrılırken ne kadar umutluysa bugün milletimiz o kadar umutludur” diyen Yıldırım, FETÖ’nün darbe girişimi karşısında milletin direnişiyle destan yazıldığını söyledi. Yıldırım “Üzerimizden uçaklar uçtu, tanklar caddeleri işgal etti, asker kıyafetindeki teröristler silahlarıyla millete kan kustu. Cumhurbaşkanımız, Başkomutanımız milleti meydanlara davet etti. Selalar okundu, ezanlar baştan başa Türkiye’de yankılandı. İşte bu aziz millet, İstanbul’da, Ankara’da, İzmir’de 81 vilayette hep birden şunu söyledi, ‘Toprağın üzerinde şerefsiz yaşamaktansa, toprağın altında şerefle yatarız, şehit oluruz, gazi oluruz’. Çanakkale’de, Kurtuluş Savaşı’nda destan yazan bu millet, aynı ruhla 15 Temmuz destanını da yazdı. 15 Temmuz ikinci Kurtuluş Savaşı’dır. Allah’a hamdolsun, toprağın altında şerefiyle yatan şehitlerimiz sayesinde bugün bu topraklarda şerefimizle, bağımsızlığımızla, kardeşliğimizle bir olarak, beraber olarak yaşıyoruz. Güya Türk askeri kılığına girip topraklarımızı işgal edeceklerdi. Sanki bu milletin iradesini çalacaklardı. Allah şerleri hayra çevirir, bizi öldürmeyen her darbe bizi daha da güçlendirir. İşte burada olduğu gibi.” dedi.

“Şunu herkes bilmelidir ki 15 Temmuz gecesini milletimize zehir eden terör örgütü lideri Feto, Türkiye’ye gelecek, hesabını verecektir” diyen Başbakan Yıldırım Terör örgütü mensuplarından da sonuna kadar hesap sorulacağını belirtti.

Her şeyin hukuk ve demorasi çerçevesinde yürütüleceğinin altını çizen Yıldırım, “Uzlaşmayı, işbirliğini daha da güçlendireceğiz. Türkiye’yi, milletimizle, siyasi partilerimizle, sivil toplumumuzla, liderliğimizde 2023 hedeflerine taşıyacağız. Kürt ile Türk’ün arasına girenler işte bu hainlerdi. Kürt ile Türk arasındaki bu mikropları temizleyeceğiz. Terör örgütlerini aradan çıkaracağız. Türk, Kürt, Alevi, Sünni arasındaki muhabbet, dayanışma, kardeşliği daha da geliştireceğiz. Aramıza giren bölücü terör örgütünü de milletimizin arasından çıkaracağız. Hangi mezhepten, hangi meşrepten olursa olsun bizi birbirimize düşürmeye çalışanlara asla fırsat vermeyeceğiz.” dedi.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da konuşmasında, TBMM’yi 15 Temmuz akşamı sabaha kadar açık tutan ve yöneten TBMM Başkanı İsmail Kahraman’a teşekkür etti.

TBMM’nin gazi, Kurtuluş savaşını yöneten bir meclis olduğunu dile getiren Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti:

“TBMM sabaha kadar çalışarak darbecilere dik durarak, sadece kendi onurunu değil sizin seçip parlamentoya gönderdiğiniz milletvekillerinin onurunu ve milletimizin onurunu korumuştur. O nedenle parlamentoda grubu bulunan 4 siyasi partinin liderleri ve milletvekilleri darbeye karşı açık net bir tavır koymuşlardır. Darbeye karşı demokrasi bildirgesini hep beraber imzalamışlardır. Gönül ister ki bu güzel toplantıya, bu güzel mitinge, bu güzel beraberliğe eşlik etmek için sadece parlamentoda değil, parlamento dışındaki genel başkanlar da burada olsaydı. Son derece mutlu olurdum. Çünkü Gazi Mustafa Kemal şunu söylüyor, ‘Söz konusu vatansa gerisi teferruattır’ diyor. Bizim için söz konusu vatandır. Sonuna kadar vatana sahip çıkacağız.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, neden ve niçin bu noktaya gelindiğini sorarak, teşhisi doğru konulduğunda tedavinin de güzel olacağını söyledi.

“Bir musibet, bin nasihatten evladır” diye bir atasözünü hatırlatan Kılıçdaroğlu, “Dolayısıyla ben dahil bütün siyasilerin bu musibetten ders çıkarması lazım. Ben dahil bütün siyasi parti genel başkanlarının yeni bir olaya zemin hazırlamadan Türkiye’yi çağdaş uygarlığa götürmesi lazım.” dedi.

15 Temmuz darbe girişimi karşısında halkın, tankların önüne siper alarak, canını siper ederek demokrasiyi savunduğunu kaydeden Kılıçdaroğlu, “Siz bir tarih yazdınız. Türkiye’ye bir tarih kazandırdınız. Sadece darbe değil, demokrasi üzerinde tüm vesayetleri reddetmeliyiz. Demokrasi milletin iradesidir. Milletin iradesi üzerindeki her türlü gölgeye son vermeliyiz. Bu azim ve kararlılıkla yola çıkmalıyız. Onun için diyoruz; ‘Ne darbe, ne dikta, yaşasın tam demokrasi’ diyoruz” ifadesini kullandı.

“Demokrasi ve Şehitler Mitingi”nde konuşan Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli sözlerine, “Türkiye tüm güzellik ve görkemiyle yeni bir sefere Yenikapı’dan başlamaktadır. Türk milleti kaderine sahip çıkmaktadır. Hepinizle övünüyorum, Türk milletiyle iftihar ediyorum” diyerek başladı.

FETÖ’nün darbe teşebbüsünde TBMM’yi, emniyet ve istihbarat kuruluşlarının bombalayan, sivil ve masum vatandaşları katledenlerin “Yaratılmışların en aşağısı, en alçağı” olduğunu belirten Bahçeli, milletin oynanan oyunlara, fitnelere rağmen cesaretle dik durduğunu, kardeşliği inançla savunduğunu ifade etti. Alim ve hoca görünümlü bir teröristin sığındığı Pensilvanya’dan estirdiği beddua seanslarıyla, nefret söylemleriyle, öfke nöbetleriyle çetesine, cinayet örgütüne “Türkiye’ye vurun” emri verdiğini ifade eden Bahçeli, Fetullahçı Terör Örgütü üyelerinin milletin silahını yine millete çevirdiğini, milletin imkânlarını kullanarak yine millete öldürücü darbe vurmak istediğini anlattı

Bahçeli, “İblise ruhunu satan bu vaiz, Müslüman görünümlü bu voyvoda; vadanlıkta, ihanette Türk ve Türkiye düşmanlığında doruğa çıktı, fitne ve münafıklıkta rekorlar kırdı. Haçlı emellerinin taşıyıcılığını yapan FETÖ, Türkiye’nin kalbine nişan aldı. Tarihi şark planının hissedarları FETÖ’yü Türk milletine saldırttı. Türk vatanını çekemeyen, üzerine çöreklenmek isteyen, milletimizin varlığından rahatsız olan ne kadar kanı bozuk olan çevre varsa FETÖ’nün sırtını sıvazladı, eline silah tutuşturdu. 15 Temmuz’da TBMM’yi, emniyet ve istihbarat kuruluşlarını bombalayıp, sivil ve masum vatandaşlarımızı katledenlerle Demokrasinin namusunu, cumhuriyetin şeref ve kazanımlarını sizler korudunuz, milli sipere sizler yattınız. Helal süt içmiş hangi vatan evladı, 15 Temmuz akşamındaki böyle bir tablo karşısında suskun kalabilirdi?

Kim, milletimize biçilmek istenen bu kefeni kader diye kabul edebilirdi? Hangi millet ve vatan sevdalısı kardeşim olanları hazmedebilirdi? Tanı ağarmayan zifiri geceye mahkûm etmek istediler, itiraz ettiniz. İradenizi çalmak istediler, reddediniz. Yeri geldi tankın önüne yattınız. Yeri geldi kurşunların üzerine tıpkı gül bahçesine girercesine yürüdünüz. Ateşe, kine,

nifaka kafa tuttunuz, ihanete bu aziz vatani dar ettiniz. Çünkü siz Türk milletisiniz. Çünkü siz Türkiye’siniz. Sizler büyük bir ecdadın, muazzam bir tarihin mirasçılarısınız” dedi.

Türk milletinin küresel mahfillerde yazılan senaryoların ve dost görünümlü düşmanların farkında olduğunu kaydeden Bahçeli, “Bu vatan üç beş teröristin keyif ve sözde vaazlarıyla düşmeyecektir. Zira bu vatan, toprağın kara bağrında sıradağlar gibi duranlarıdır. Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır. Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır. Ve üzerinde yaşadığımız topraklar vatandır, nitekim tertemiz şehit kanıyla yoğrulmuş, karılmış ve karışmıştır.” İfadesini kullandı.

Bahçeli, yeni bir sayfa açılmasını isteyerek, milli bir uzlaşmayla, hukukun üstünlüğünü gözeterek, insan hak ve özgürlüklerini muhafaza ederek, geleceğin haritasının çizilmesi gerektiğini anlattı.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Akar:

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar da “Demokrasi ve Şehitler Mitingi”nde yaptığı konuşmada, her yönüyle milli ve yerli olan yüksek siyasi liderlikçe verilen direktifler doğrultusunda asil millet ve onun bağrından çıkan TSK’nın gerçek evlatlarıyla, emniyet mensuplarının kahramanca ve ferasetle 15 Temmuz’daki hain darbe girişimine karşı koyduğunu dile getirdi.

Akar, bu rezaleti Türkiye Cumhuriyeti devletine mazisi şan ve şerefle dolu TSK’ya ve asil millete yaşatan hainlerin en ağır şekilde cezalandırılacağını dile getirerek, “Bundan kimsenin şüphesi olamasın. Bu nedenle sizlerin yüce milletimizin asker elbisesi içerisine girmiş eli kanlı caniler, hainlerle görevinin başında olan, ülkemizin bekası için aynı zamanda bölücü terör örgütü PKK ve sınırlarımızın hemen yanı başındaki diğer tehditlerle de canla başla mücadele eden Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman, fedakâr mensuplarını çok iyi ayırt ederek davranması bu zor süreçte bizlere güç ve moral vermiştir. Bundan dolayı hepinize tek tek teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum. Bizlere gösterdiğiniz bu yakın ilgi, güven ve sevginin de ülkemizin, asil milletimizin birlik bütünlük ve güvenliği bakımından hayati öneme haiz olduğunun da bilincindeyiz. Asil milletimizin gözünü budaktan esirgemedi, canı pahasına milli iradenin hâkimiyeti ve demokrasinin idamesi için gösterdiği kahramanlık, fedakârlık her türlü

takdirin üzerindedir. Her zaman saygıyla ve şükranla anılacaktır. Bundan dolayı bir kez daha sizlerin şahsında asil milletimize saygı ve şükranlarımızı sunuyorum. “ dedi

Orgeneral Akar, TSK’nın demokrasi ve hukukun üstünlüğüne bağlı, sadık, ezici çoğunluğunun devleti ve milletiyle birlikte hareket etme yönünde takındığı tutumla bütünleşerek tarihsel niteliği olan ordu-millet kavramının daha da güçlenmesini sağladığını söyledi.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün de işaret ettiği “hâkimiyet milletindir” düsturunun en temel anlayışları olduğunu ve bu anlayışın sonsuza dek süreceğini vurgulayan Akar, “Milletimizin bağrından çıkan ‘Bayrak, vatan, devlet ve milleti için ölürsem şehit, kalırsam gazi...’ anlayışıyla ve bir ibadet feyziyle görev yapan Türk Silahlı Kuvvetleri, tüm personeliyle demokratik hukuk sistemi içerisinde devletimizin, yüce milletimizin emrinde ve görevinin başındadır. Sayın Cumhurbaşkanım bu duygu ve düşüncelerle bir kez daha sizlerin huzurunda Türk Silahlı Kuvvetleri ve devletimizin başına bela olan bu hain şebekenin girişiminin bastırılmasında bilahare temizlenmesinde, başta zatı alileri olmak üzere canlarını ortaya koyarak mücadele eden aziz milletimle yani sizlerle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve emniyet teşkilatımızın kahraman ve fedakâr mensupları ve diğer devlet kurumlarımıza sonsuz saygı, şükranlarımı sunuyorum. Tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet yakınlarına başsağlığı ve sabır gazilerimize acil şifalar diyor en kalbi duygularımla sizleri ve sizlerin şahsında yüce Türk milletini saygıyla, şükranla, övünçle selamlıyorum. Zafer hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, asil milletimizin yüksek ve değer ve hedeflerine inananlarındır. Asil milletimizin, yani sizlerin, yolu bahtı açık olsun” dedi.

I- GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatının varlık nedeni, Anayasa ile Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş bulunan yasama yetkisinin yerine getirilmesinde Genel Kurula, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü bilgi desteği ile idari ve teknik destek sağlamaktır.

Bu kapsamda;

MİSYONUMUZ

TBMM'nin yasama sürecinde ihtiyaç duyduğu

- » Bilgi,
- » Yasama Süreci ve Tekniği,
- » Erişim ve Katılım,
- » Tanıtım,
- » Destek

hizmetlerini etkin biçimde sunmaktır.

- Bilgi Hizmetleri: Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri hazırlayarak ilgililere sunmak.
- Yasama Süreci ve Tekniği Hizmetleri: Yasama sürecinin etkin bir şekilde işlemlerini sağlamak için yasama tekniğine ve usulüne ilişkin uzmanlık hizmeti vermek.
- Erişim ve Katılıma İlişkin Hizmetler: TBMM ile sivil toplum arasında etkileşimi artıracak ortamlar geliştirmek.
- Tanıtım Hizmetleri: Ulusal ve uluslararası alanlarda TBMM'nin tanıtımına ilişkin faaliyetler gerçekleştirmek.
- Destek Hizmetleri: Yasama sürecinin işlemlerine yardımcı olacak lojistik hizmetleri sunmak.

VİZYONUMUZ

Katılımcı demokrasi ideali doğrultusunda yasama sürecini ideal bir işleyişe kavuşturmak amacıyla, iyi yönetim ilkelerini esas alan, sunduğu hizmetlerle değişime ve dönüşüme öncülük eden ve örnek alınan bir İdari Teşkilat olmaktadır.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatının görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 3 'üncü maddesine göre İdari Teşkilatın görevleri şunlardır:

a) Genel Kurula, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü bilgi desteği ile idari ve teknik destek sağlamak.

b) Yasama uzmanları marifetiyle kanun tasarı ve teklifleri ile diğer yasama ve denetim belgelerini inceleyerek komisyonlara bilgi vermek, komisyon raporlarının hazırlanmasına yardımcı olmak ve komisyonların görev alanına giren konularla ilgili araştırma ve incelemeler yapmak.

c) Milletvekilleri için talepleri doğrultusunda kanun teklifi taslağı hazırlamak.

ç) Tutanak, çözümleme ve basım hizmetlerini yürütmek.

d) Komisyonların ve milletvekillerinin her türlü yayın, belge ve bilgi ihtiyacını karşılamak.

e) Cumhurbaşkanının Anayasada belirtilen yasama ile ilgili görevlerinin yerine getirilmesinde ve yetkilerinin kullanılmasında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile eş güdümü sağlamak.

f) TBMM'nin çalışmaları ile ilgili olarak Başbakanlık ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla eş güdümü sağlamak.

g) TBMM'nin ve İdari Teşkilatın uluslararası kuruluşlarla ilişkilerini ve uluslararası etkinliklerle ilgili iş ve işlemlerini yürütmek.

ğ) TBMM'nin basın ve halkla ilişkiler hizmetlerini yerine getirmek ve TBMM faaliyetlerini çeşitli vasıtalarla kamuoyuna duyurmak.

h) TBMM yönetiminde bulunan saray, köşk ve kasırlar ile bunlara bağlı taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının tespitini, tasnifini, periyodik bakımını, muhafazasını, restorasyonunu ve tanıtımını yapmak.

ı) Evrak ve arşiv hizmetlerini yerine getirmek.

i) TBMM Başkanlığınca ve mevzuatla İdari Teşkilata verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Yukarıda sayılanların yanı sıra İdari Teşkilattaki hizmet birimlerinin görevleri Kanunun 3. Bölümünde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. FİZİKSEL YAPI

1.1 TBMM Binaları

1.1.1. TBMM Yerleşkesi

TBMM Külliyesinde bulunan binaların toplam kullanım alanı 256.400 m²'dir. Bu alanlardan Ana Binada; Genel Kurul Salonu, siyasi parti grupları için ayrılmış alan ile birlikte 700 kişilik üç büyük toplantı salonu ile 44 salon ve 352 oda bulunmaktadır. Meclis Külliyesi içinde yeşil alan olan park ve bahçeler 15.000 m² alanı kaplamaktadır.

TBMM'den Bir Görünüm

Yeni Halkla İlişkiler Binası 98.000 m² alana sahiptir. Binada 472 milletvekili çalışma ofisi, 26 adet komisyon başkan odası ve çalışma birimleri, 2 adet 90 m², 3 adet 120 m², 2 adet 180 m², 2 adet (anında çeviriye uygun) 125 m² olmak üzere toplamda 9 adet komisyon toplantı salonu, katlarda 50 m² alana sahip 11 adet küçük toplantı salonu, 4 adet ziyaretçi kabul salonu, 1 adet 550 kişilik çok amaçlı salon, alt zemin katta 1.700 m² alana sahip Baştabiplik, 1 adet 450 kişilik milletvekili yemek salonu ile 1 adet 400 kişilik personel yemek salonu ve 546 araçlık kapalı, 21 araçlık açık otoparkı bulunmaktadır.

Yeni Halkla İlişkiler Binası

1.1.2. Ek Hizmet Binası

Toplam kapalı alanı 6.500 m² olan binada; Hukuk Hizmetleri Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, İşletme ve Yapım Başkanlığı ile Başkan Müşavirleri ve Müşavirler bulunmaktadır.

Ek Hizmet Binası

1.1.3. Personel Hizmet Binası

Binanın toplam kapalı alanı 8.000 m² olup personel hizmet binası olarak kullanılmaktadır. Binada; İnsan Kaynakları Başkanlığı, Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı, Destek Hizmetleri Başkanlığı ve Araştırma Hizmetleri Başkanlığı bulunmaktadır.

1.1.4. Kapalı Personel Otoparkı

Katlı personel otoparkı 4 bodrum kat (kapalı) ve 1 zemin kat (açık) olmak üzere toplamda 22.000 m²'lik kullanım alanına sahip olup 813 araç kapasitelidir. Bunlardan 649 adedi kapalı, 164 adedi ise açık otopark alanlarında yer almaktadır. Otoparkta araç dolu-boş sistemini gösteren sensörler, araç ve yaya sirkülasyonu esnasında harekete duyarlı aydınlatma sensörleri, taze hava ve atık havanın emilmesi için otomasyon sistemine bağlı fan sistemleri ve yangın güvenlik algılama ve söndürme sistemleri mevcuttur.

1.1.5. Başkanlık Resmi Konutu

Resmi Konut; 2 bodrum kat, + zemin kat ve 1. kat olmak üzere toplam 4 katlı olup 3.030 m² kullanım alanına sahiptir.

1.1.6. Diğer Hizmet Binaları

Çocuk Bakımevi Birim Amirliği Hizmet Binası, Mustafa Necati Kültür Evi, Kurtuluş Savaşı Müzesi olarak halkın ziyaretine açık tutulan 1. TBMM Binası ile TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisi olarak sıralanabilir.

1.1.7. Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığının Bünyesinde Bulunan Tarihi Mekânlar

Dolmabahçe Sarayı, Beylerbeyi Sarayı, Beykoz Kasrı, Yıldız Şale Köşkü, Florya Atatürk Köşkü, Maslak Kasrı, Küçüksu Kasrı, Aynalıkavak Kasrı, İhlamur Kasrı, Yalova Atatürk Köşkü, Filizi Köşk, TBMM Konukevi, Yıldız Çini ve Porselen Fabrikası, Hereke İpekli Dokuma ve Halı Fabrikası, TBMM Beşiktaş Misafirhanesi bulunmakta olup toplam alanı 525.236 m²'dir.

Dolmabahçe Sarayı

1.2.TBMM Araçları

Hizmet araçlarının cinsine göre dağılımı aşağıdadır.

TBMM'de Hizmet Araçları

ARAÇ CİNS	ADEDİ		
	Merkez	Milli Saraylar	TOPLAM
BİNEK ARAÇ	93	11	104
MİNİBÜS	8	5	13
MİDİBÜS	-	-	-
OTOBÜS	15	1	16
KAMYON	5	6	11
CENAZE ARACI	1	-	1
İTFAİYE ARACI	2	2	4
KAMYONET	-	-	-
PICK-UP	6	5	11
TRAKTÖR	3	-	3
İŞ MAKİNESİ	-	-	-
PANELVAN	-	1	1
TOPLAM	133	31	164

2016 yılında 104 binek araç, 13 minibüs, 16 otobüs, 11 kamyon, 1 cenaze aracı, 4 itfaiye aracı, 11 pick-up, 3 traktör, 1 panelvan tipi minibüs olmak üzere toplam 164 adet araç ile hizmet verilmiştir.

2. ÖRGÜT YAPISI

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı tarafından yürütülmekte olan görevler, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılış tarihi olan 23.04.1920'den Türkiye Büyük Millet Meclisi Dâhili Nizamnamesinin kabul edildiği 02.05.1927 tarihine kadar Meclis-i Mebusan Başkanlığı tarafından yürütülmüş, bu tarihten itibaren adı Kâtib-i Umumi olarak değiştirilmiştir.

14.06.1934 tarihli ve 2512 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Memurlarının Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun'la bu kez Umumi Kâtiplik olarak düzenlenen İdari Teşkilat, 09.01.1950 tarihli ve 5509 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Memurları Teşkilatı Hakkında Kanun'la, Genel Kâtiplik adı altında yeniden yapılandırılmıştır. 13.10.1983 tarihinde kabul edilen 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu'nda ismi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği olarak belirlenen İdari Teşkilat, son olarak 01.12.2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunuyla İdari Teşkilat olarak düzenlenmiştir.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı; doğrudan TBMM Başkanına ve Genel Sekretere bağlı birimler ile Yasama ve Denetim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına, İdari,

Mali ve Teknik Hizmetlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına, Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerden meydana gelmektedir.

Özel Kalem Müdürlüğü, TBMM Başkan baş müşavirleri, TBMM Başkan müşavirleri ve Hukuk Hizmetleri Başkanlığı görev yönünden TBMM Başkanına, idari yönden ise Genel Sekretere bağlıdır.

Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı ve müşavirler doğrudan Genel Sekretere bağlıdır.

TBMM'nin kolluk ve yönetim hizmetlerini yerine getirmek için İçişleri Bakanlığınca tahsis edilen Koruma Daire Başkanlığı, TBMM Başkanlığına bağlı olarak görev yapmaktadır.

Yasama ve Denetim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına Bağlı Birimler;

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı,

Bütçe Başkanlığı,

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı,

İdari, Mali ve Teknik Hizmetlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına Bağlı Birimler;

İnsan Kaynakları Başkanlığı,

Destek Hizmetleri Başkanlığı,

İşletme ve Yapım Başkanlığı,

Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı,

Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına Bağlı Birimler;

Araştırma Hizmetleri Başkanlığı,

Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı,

Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı,

Bilgi İşlem Başkanlığı,

Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına Bağlı Birimler;

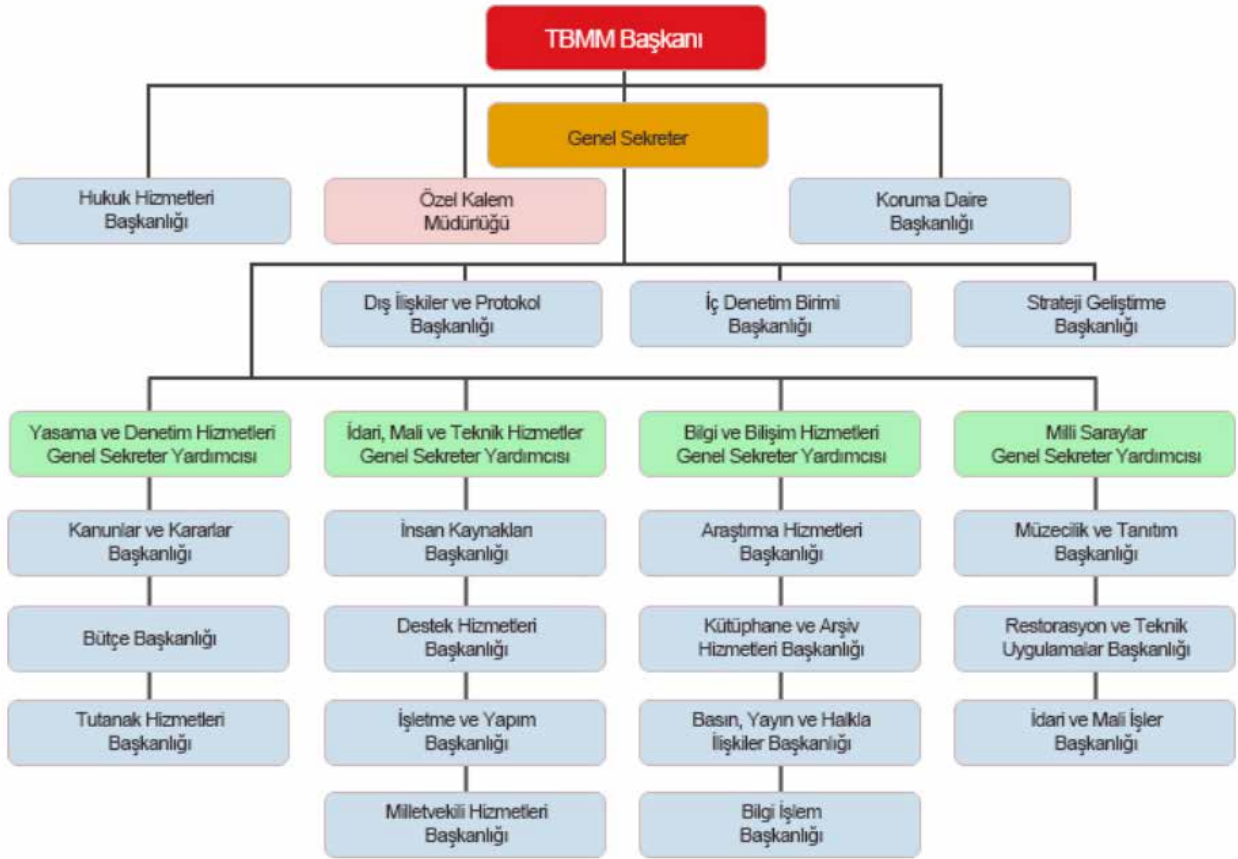
İdari ve Mali İşler Başkanlığı,

Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı,

Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığı,

şeklindedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLAT ŞEMASI

3. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

TBMM etkin bir bilişim ve iletişim teknolojileri alt yapısına sahiptir.

Bunlar;

- » Yerel bilgisayar ağı,
- » Geniş alan ağı,
- » Sunucular,
- » Kullanıcı bilgisayarları bileşenlerinden oluşmaktadır.

Diğer yandan, www.tbmm.gov.tr ve diğer 18 farklı İnternet sitesi üzerinden kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla bilgi sunulmaktadır. Kurum içi bilgi ve doküman paylaşımına imkân sağlayacak şekilde intranet siteleri ve uygulamaları kullanılmaktadır.

İdari Teşkilatımız bilişim teknolojilerinin kesintisiz ve güvenli bir ortamda kullanılabilmesi için değişen ihtiyaçlara uygun, planlı, sistematik, etkin, kaliteli ve hızlı bir bilgi teknolojisi hizmeti sunma gayreti içerisinde.

Ayrıca kurumsal bilgi yönetiminin gereği olarak uygun ve güncel bilişim teknolojilerinin kullanılması için teknolojinin gelişiminin izlenmesi, Kurum gereksinimlerinin belirlenmesi, çalışmaların ve yatırımların planlanması, projelendirilmesi, gerçekleştirilmesi ve var olan teknolojinin en üst düzeyde sorunsuz olarak kullanılması amaçlanmıştır.

4. İNSAN KAYNAKLARI

4.1. Statülerine Göre Personel

2016 yılsonu itibarıyla, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan personel sayısı toplam 4.940'dır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/A maddesine göre 1.933 kadrolu personel,

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/C maddesine göre 1.343 geçici personel,

Yasama faaliyetlerinde milletvekillerine yardımcı olmak üzere 497 danışman, 476 ikinci danışman ve 517 ilave (yardımcı) personel,

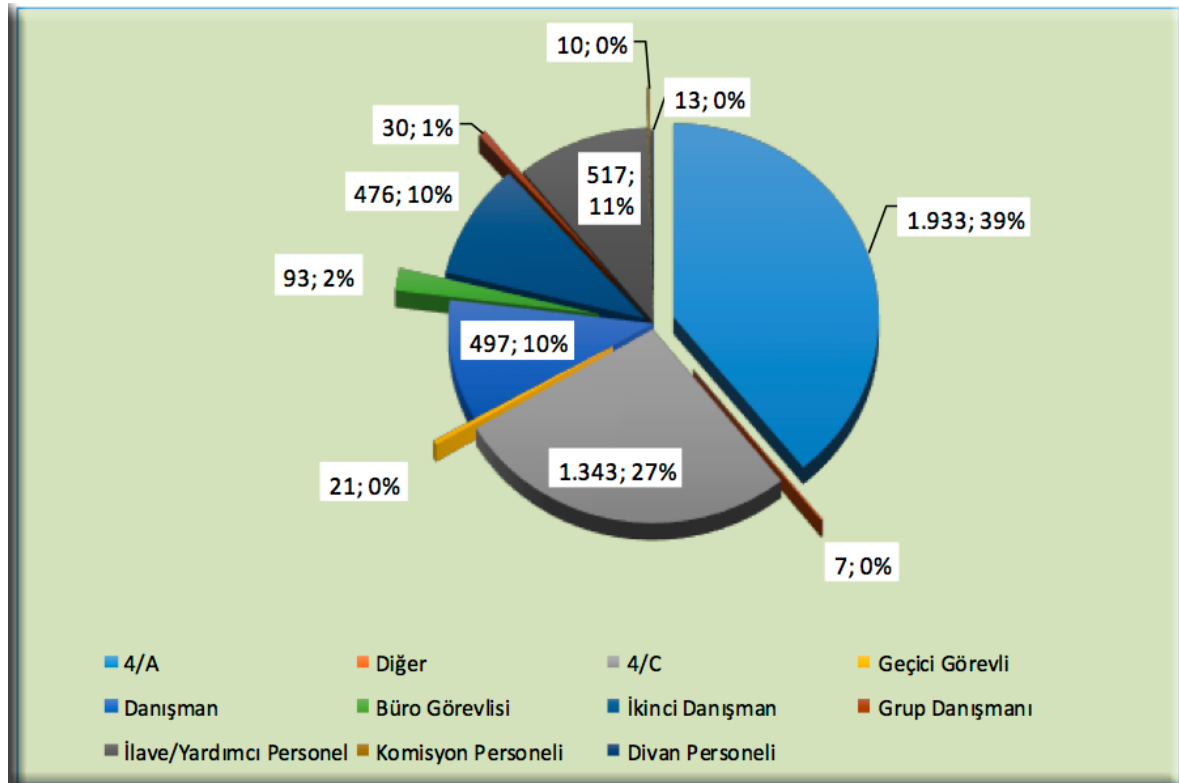
Yasama faaliyetlerinde özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda siyasi parti grup başkanlıklarında görev yapmak üzere 30 grup danışmanı ve 93 büro görevlisi ile 13 divan personeli ve 10 komisyon personeli,

Geçici (6253 sayılı Kanunun 30/8 maddesine göre) 21 personel,

Diğer 7 personel,

görev yapmaktadır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında Görev Yapan Personelin Statüleri İtibarıyla Dağılım Oranı

Toplam personel içerisinde kadrolu personel % 39 oranı ile yer alırken, 657 sayılı Kanunun 4/C maddesine geçici personel olarak görev yapan personel % 27 oranıyla görülmektedir. Milletvekilleriyle çalışan personelin (danışman, ikinci danışman, ilave yardımcı personel) oranı ise yaklaşık % 31'dir.

4.2. Öğrenim Düzeylerine Göre Personel

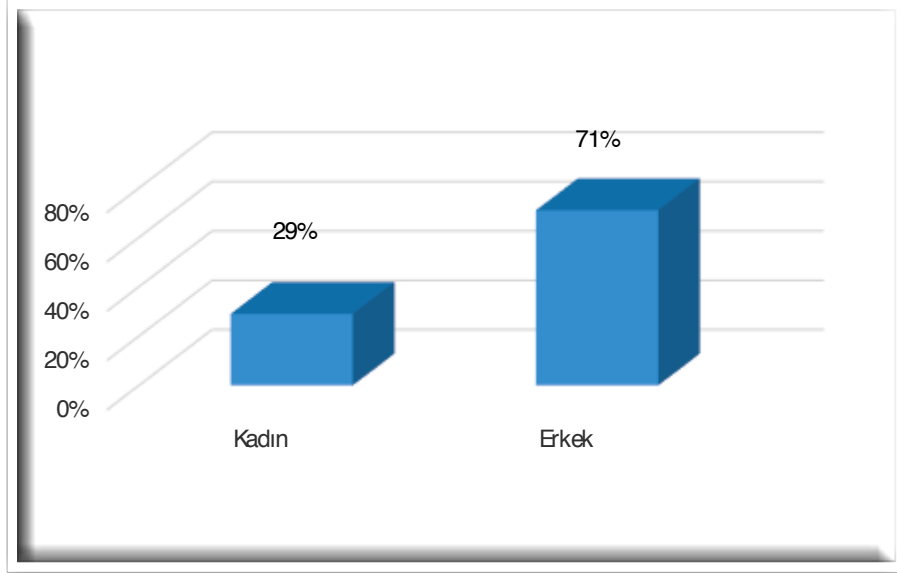
TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında Görev Yapan Personelin Öğrenim Düzeylerine Göre Dağılımı

STATÜSÜ	EĞİTİM DURUMU								
	İLKOKUL	ORTAOKUL	LİSE	ÖNLİSANS	LİSANS	YLİSANS	DOKTORA	DOÇENT	TOPLAM
Kadrolu (657 S. DMK. 4/A Md.)	19	110	456	263	835	213	32	5	1.933
Geçici (4/C)	201	194	418	84	398	47	1	-	1.343
Geçici (6253 S.K. 30/8. Md)	-	2	1	1	14	3	-	-	21
Mv. Danışmanı	-	-	2	79	380	33	3	-	497
Mv. İkinci Danışmanı	-	-	110	105	244	17	-	-	476
Mv İlave (Yrd.) Personel	58	35	226	55	142	1	-	-	517
Grup Danışmanı	-	-	-	-	24	3	3	-	30
Büro Görevlisi	-	6	19	13	40	13	2	-	93
Divan Personeli	-	1	1	1	6	3	1	-	13
Komisyon Personeli	1	1	1	1	6	-	-	-	10
Diğer Personel					7				7
TOPLAM	279	349	1.234	602	2.096	333	42	5	4.940

Kurumda görev yapan personelin öğrenim durumlarına göre oransal dağılımına bakıldığında; lisans mezunu personel sayısı % 42 oranıyla en yüksek orana sahipken lise mezunu personel sayısı % 25 oranıyla ikinci sırada, iki yıllık yükseköğrenim ve ön lisans mezunu personel sayısı ise % 12 oranıyla üçüncü sırada yer almaktadır.

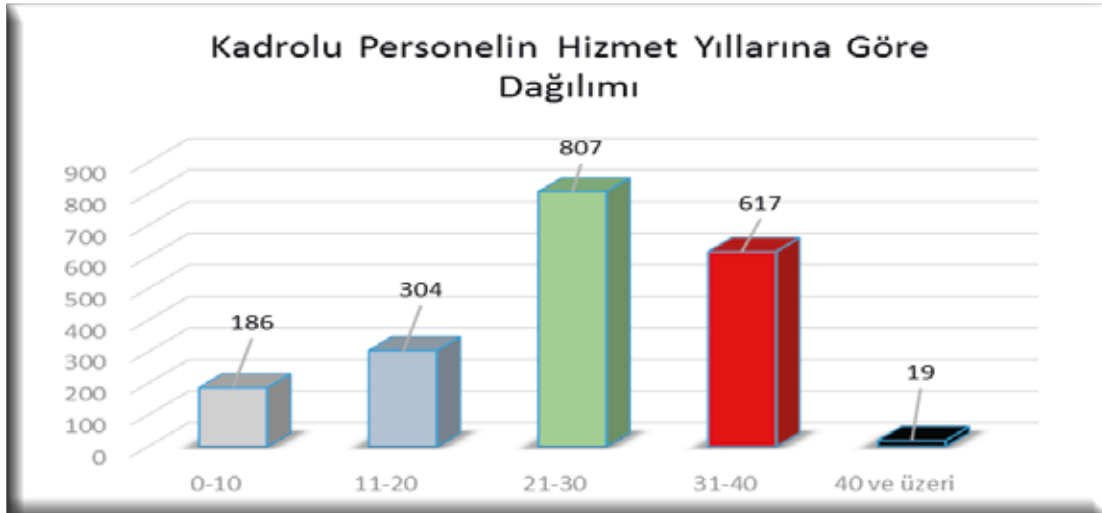
4.3. Cinsiyetlere Göre Personel

Personelin Cinsiyetlerine Göre Dağılım Oranı

Yukarıda yer alan grafikte Kurumda görev yapan toplam 4.940 personelin cinsiyetlere göre oransal dağılımına bakıldığında personelin % 29'unun kadın; % 71'inin erkek olduğu görülmektedir.

4.4. Hizmet Yıllarına Göre Personel

Kurumda görev yapan 1.933 kadrolu personelden hizmet yılı; 10 yıldan az olan 186 kişi olup kadrolu personel içindeki oranı % 10, 11-20 yıl arası hizmeti olan 304 kişi olup kadrolu personel içindeki oranı % 15, 21-30 yıl arası hizmeti olan 807 kişi olup kadrolu personel içindeki oranı % 42, 31-40 yıl arası hizmeti olan 617 kişi olup kadrolu personel içindeki oranı % 32, 40 yıl ve üstü hizmeti olan 19 kişi olup kadrolu personel içindeki oranı % 1'dir.

5. SUNULAN HİZMETLER

Bu bölümde belirtilen görev ve hizmetler, 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununa göre açıklanmıştır.

5.1. Özel Kalem Müdürlüğünce yerine getirilmekte olan görevler:

- » TBMM Başkanının çalışma programını düzenlemek.
- » TBMM Başkanının resmî ve özel yazışmalarını yapmak.
- » TBMM Başkanı tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

5.2. Hukuk Hizmetleri Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Kurumumuzun taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda Kurumu temsil etmek, dava ve icra işlemlerini vekil sıfatı ile takip etmek.
- » İdarece hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takipleri ve tahkim ile ilgili işlemleri koordine etmek, izlemek ve denetlemek.
- » Uyuşmazlıkların sulh yoluyla çözümü ile idare hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, idare birimleri tarafından hazırlanan mevzuat taslakları ile düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, idare ile üçüncü kişiler arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve idare birimlerince sorulacak diğer işleri incelemek, hukuki mütalaa bildirmek.
- » Takip edilen dosya ve davalarla ilgili olarak hazırlanan cevap layihası, temyiz dilekçesi, hukuki görüş, inceleme vb. gibi hukuki metin ve düzenlemelerin içeriğinin resmi yazışma kurallarına, hukuka, usule ve uygulamaya uygun olmasını sağlamak.
- » Maliye Bakanlığı tarafından takip edilen adli davalar ve icra takiplerine ilişkin olarak bilgi ve belge göndermek, takip etmek.
- » Anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak.
- » Kurum mevzuatı ile ilgili hukuki teklifleri hazırlamak.
- » 6253 sayılı Kanun uyarınca talep halinde komisyonlara yasama süreçlerinde hukuki görüş sunmak.
- » Disiplin Kurullarında tabii üye olarak hazır bulunmak.
- » Hukuki Uyuşmazlık Değerlendirme Komisyonu'nda tabii üye olarak hazır bulunmak.

5.3. Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » 28.03.1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında, TBMM'nin dış ilişkileri ve uluslararası etkinliklerinin yürütülmesi için gerekli olan destek hizmetlerini yerine getirmek, bu çerçevede, bilgi notu ve dosyası hazırlamak, parlamentolar, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile eş güdüm sağlamak ve iş birliği yapmak, toplantı raporlarını hazırlamak ve protokol hizmetlerini yerine getirmek.

- » 3620 sayılı Kanun kapsamında TBMM Başkanı, Başkanlık Divanı üyeleri, ihtisas komisyonları, uluslararası komisyonlar, dostluk grupları ve milletvekillerince yürütülecek faaliyetlere yönelik her türlü destek hizmetleri ile parlamentolar arası iş birliği süreçlerinin sürdürülmesi ve geliştirilmesi konusunda gerekli olan faaliyetleri yerine getirmek.
- » Avrupa Birliğine tam katılım müzakereleri ve Avrupa Birliğine üyelik süreçlerinde TBMM adına yürütülen faaliyetlere ilişkin her türlü destek hizmetini yerine getirmek.
- » TBMM'nin ve İdari Teşkilatın her türlü dış ilişkilerinde irtibat noktası ve koordinasyon görevini yerine getirmek.
- » TBMM'nin ve İdari Teşkilatın yurt dışı faaliyetleri kapsamında ilgili birimler tarafından ulusal ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen ve TBMM Başkanlığınca uygun görülen projelerin eş güdümünü sağlamak ve kaydını tutmak.
- » Parlamenter diplomasinin etkin bir şekilde kullanılmasında TBMM Başkanlığına, komisyonlara, parlamentolar arası iş birliği örgütlerine ve dostluk gruplarına gerekli bilgi desteğini sağlamak.
- » TBMM'nin dış ilişkilerinde ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek.
- » Uluslararası kurum ve kuruluşların çalışmalarını ve uluslararası gelişmeleri takip ederek bilgilendirici doküman hazırlamak.
- » TBMM'nin dış ilişkileriyle ilgili resmî ziyaret ve kabullerle uluslararası organizasyonlarda tercüme hizmeti sunmak ve ilgili belgelerin tercümesini yapmak veya yaptırmak.
- » TBMM'nin Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye'de mukim yabancı misyon temsilcilikleriyle ilişkilerini koordine etmek.

5.4. İç Denetim Birimi Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

İç Denetim Birimi Başkanlığının görevleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İç Denetim Yönergesinin 8'inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre;

- » Risk analizlerine dayalı iç denetim plan ve programlarını hazırlamak, geliştirmek ve Üst Yöneticinin onayına sunmak.
- » Onaylanan denetim plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak, denetim ve danışmanlık faaliyetlerini yürütmek, Üst Yönetici tarafından talep edilen ve görev alanına giren program dışı görevleri gerçekleştirmek.
- » İdarenin risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinlik ve verimliliğini değerlendirmek.
- » İç denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen veya Başkanlığa intikal eden inceleme veya soruşturma yapılmasına gerek duyulan hususları Üst Yöneticinin bilgisine sunmak.
- » İç denetim faaliyetlerinin sonuçlarını izlemek, bu amaçla bir takip sistemi oluşturmak.
- » İç denetim faaliyetlerinin, standartlara ve meslek ahlak kurallarına uygunluğunun değerlendirilmesi ve iç denetim faaliyetlerinin geliştirilmesi için kalite güvence ve geliştirme programı oluşturmak, uygulamak ve geliştirmek.

- » Kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarını Üst Yöneticiye sunmak ve Kurula bildirmek.
- » Yıllık iç denetim faaliyet raporunu hazırlamak, Üst Yöneticiye sunmak ve Kurula göndermek.
- » Yönergeyi ve işlem süreçlerini Kurulun düzenlemelerine uygun olarak hazırlamak ve geliştirmek.
- » İç denetim alanındaki ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek en iyi uygulamalar konusunda ve yürütülen iç denetim faaliyetlerinin sonuçları hakkında Üst Yöneticiye belirli aralıklarla bilgi sunmak.
- » Denetim raporlarının, raporlama standartlarına uygunluğunu kontrol etmek ve birer örneğini Başkanlıkta muhafaza etmek.
- » İç denetim faaliyeti ve iç denetçilerle ilgili mevzuatta öngörülen diğer işlemleri yürütmektir.

5.5. Strateji Geliştirme Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

Strateji Geliştirme Başkanlığı, 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 22'nci maddesi ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte sayılan görevleri yerine getirmekte ve Üst Yöneticiye doğrudan bağlı ve sorumlu bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Strateji Geliştirme Başkanlığının görevleri;

- » Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde Kurumun orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını diğer birimlerin desteğiyle belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.
- » Kurumun görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.
- » Kurumun yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak.
- » Kurumun görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, Kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.
- » Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.
- » Kurumun stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını ve güncellenmesini koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.
- » İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren Kurum bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve Kurum faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- » Bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak.
- » Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak.

- » Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak Kurumun faaliyet raporunu hazırlamak.
- » Kurumun mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
- » Kurumun yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
- » Kurumun, diğer kurumlar nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
- » Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.
- » Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.
- » İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.
- » Kurum gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.
- » Gelirleri ve alacakları tahsil etmek, yersiz ve fazla tahsil edilenleri ilgililerine iade etmek.
- » Giderleri ve borçları hak sahiplerine ödemek.
- » Para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetleri almak, saklamak ve ilgililere vermek veya göndermek.
- » Mali işlemlere ilişkin kayıtları usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutmak, mali rapor ve tabloları her türlü müdahaleden bağımsız olarak düzenlemek.
- » Genel Sekreterlik idari büro personeli ile İç Denetçilerin harcırah işlemlerinin yapılmasını sağlamak.
- » Muhasebe hizmetlerine ilişkin defter, kayıt ve belgeleri ilgili mevzuatında belirtilen sürelerle muhafaza etmek ve denetime hazır bulundurmak.

5.6. Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Genel Kurula, Başkanlık Divanına, TBMM Başkanlığına, Danışma Kuruluna, komisyonlara ve milletvekillerine uzmanlık hizmeti sunmak.
- » Milletvekilleri için talepleri doğrultusunda kanun teklifi taslağı hazırlamak.
- » TBMM Başkanlığına sunulan kanun tasarı ve tekliflerini kanun yapım tekniğine uygunluk açısından inceleyerek rapor hazırlamak.
- » Yasama uzmanları marifetiyle kanun tasarı ve teklifleri ile yasamaya ve denetime ilişkin diğer belgeleri inceleyerek komisyona bilgi vermek, komisyon görüşmelerine yönelik hazırlık çalışmalarını yapmak, komisyon raporlarının hazırlanmasına yardımcı olmak ve komisyonun görev alanına giren konularla ilgili araştırma ve incelemeler yapmak.
- » İçtüzükte öngörülen yasama ve denetim belgelerini hazırlamak ve kayıtlarını tutmak.

- » Genel Kurulda kabul edilen kanun ve karar metinlerini hazırlamak ve güncelleyerek hizmete sunmak.
- » Bilgi edinme ve denetim yollarına ilişkin önergeler hakkında Anayasa ve İçtüzükte öngörülen işlemleri yürütmek.
- » Anayasa, İçtüzük ve ilgili kanunlarda öngörülen yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin diğer görevleri yapmak.
- » Yasama ve denetim süreçlerine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek ve ulusal ve uluslararası alandaki kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.
- » Yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin istatistikî verileri hazırlamak.

5.7. Bütçe Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Plan ve Bütçe Komisyonuna yasama, denetim, gözetim, izleme ve seçim faaliyetlerinde uzmanlık hizmeti sunmak.
- » Uzmanlar marifetiyle kanun tasarı ve teklifleri ile yasama ve denetime ilişkin diğer belgeleri inceleyerek Komisyona bilgi vermek, Komisyon görüşmelerine yönelik hazırlık çalışmalarını yapmak, Komisyon raporlarının hazırlanmasına yardımcı olmak ve Komisyonun görev alanına giren konularla ilgili araştırma ve incelemeler yapmak.
- » Kanun tasarı ve teklifleri ile diğer yasama ve denetim belgelerinin analizlerini yaparak bütçe ve kalkınma planına uygunluğu hakkında Komisyonu bilgilendirmek.
- » Merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısı ve merkezi yönetim kesin hesap kanunu tasarısının Komisyon görüşmelerine yönelik hazırlıkları yapmak, bütçe ve kesin hesapla ilgili analizler yaparak gerekli dokümanları hazırlamak ve tespitleri Komisyonun bilgisine sunmak.
- » Kalkınma planlarının Komisyon görüşmelerinde uzmanlık desteği sağlamak.
- » Komisyonun görev alanına giren konularla ilgili ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek ve ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.
- » Personel işleri, mali hizmetler, halkla ilişkiler, resmi yazışma, kayıt, dokümantasyon, mal yönetimi, istatistik, arşivleme ve diğer büro hizmetleri ile Plan ve Bütçe Komisyonu İnternet sitesine veri girişi yapmak ve sitenin yayımının takibini yürütmek.

5.8. Tutanak Hizmetleri Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Genel Kurul görüşmelerinin tutanağını tutmak, tutanak özetini hazırlamak ve TBMM Tutanak Dergisini baskıya hazırlamak.
- » Komisyon kararı üzerine komisyon görüşmelerinin tutanağını tutmak ve yasama yılı sonunda Komisyon Tutanak Dergisini yayımlamak.
- » Başkanlık Divanı ve Danışma Kurulunun toplantı tutanaklarını tutmak.
- » Talep hâlinde, komisyon görüşmelerinin ve yasama ve denetime ilişkin diğer toplantıların ses kayıtlarının çözümlemesini yapmak.
- » Tutanak hizmetlerine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek ve ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.

5.9. İnsan Kaynakları Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » TBMM Başkanlığının insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.
- » Personelin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yapmak.
- » Siyasi parti gruplarında ve milletvekilleri için çalıştırılacak personelin istihdamına ilişkin işlemleri yerine getirmek.
- » Mal bildirimine ilişkin işlemleri yapmak.
- » TBMM çalışanlarının gelişimini ve verimliliğini artıracak eğitim programlarının hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlamak.
- » Eğitim faaliyetleri ile ilgili planlama, dokümantasyon, yayın ve arşiv hizmetlerini birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda planlamak, yerine getirmek ve birimler arasında eş güdümü sağlamak.
- » Yurt dışı lisansüstü ve diğer eğitim programlarını izlemek, bu programlara katılım amacıyla yapılacak başvurulara ilişkin iş ve işlemleri yapmak.
- » Kurs, seminer ve staj düzenlenmesini ve uygulanmasını sağlamak.
- » Başkanlık Divanı kararı doğrultusunda milletvekillerine yönelik eğitim faaliyetlerini yerine getirmek.

5.10. Destek Hizmetleri Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Milletvekillerinin ve personelin yemek ve diğer ikram hizmetlerinin yerine getirilmesini sağlamak.
- » Sosyal tesislerin sevk ve idaresini yapmak, lojman tahsis işlemleri ile kreş hizmetlerini yerine getirmek.
- » Ulaşım hizmetlerinin yerine getirilmesini sağlamak.
- » Sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yerine getirmek.
- » TBMM bina ve tesislerini her an hizmete hazır bulundurmak, temizlik işlerini yapmak veya yaptırmak.
- » Park ve bahçeleri düzenlemek, bakımını ve peyzaj işlerini yapmak veya yaptırmak.
- » TBMM'de düzenlenen cenaze törenlerine yönelik hizmetleri yerine getirmek.

5.11. İşletme ve Yapım Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » TBMM bina, tesis, tesisat, araç ve gereçlerinin kullanım ve işlerliğini sağlamak üzere gerekli bakım ve onarımı ile benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.
- » TBMM binalarının ve gerçekleştirilecek yeni projelerin mimarlık ve mühendislik hizmetlerini yerine getirmek, gerekli denetimleri yapmak ve TBMM'ye ait özgün projeleri arşivlemek.
- » Toplantıların ses kayıtlarını yapmak ve bu amaçla seslendirme sistemlerini kurarak işlerliğini sağlamak.

- » Aydınlatma, ısıtma, onarım ve benzeri hizmetleri yapmak.
- » Taşınmazlara ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yerine getirmek.

5.12. Milletvekili Hizmetleri Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Milletvekillerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri ile diğer özlük ve sosyal haklarına ilişkin işlemleri yapmak.
- » Milletvekillerinin sağlık harcamalarına ilişkin belgeleri incelemek ve ödemelerin yapılabilmesi için gerekli işlemleri yerine getirmek.
- » Milletvekillerinin sekretarya ve halkla ilişkiler hizmetlerini yerine getirmek.
- » Milletvekili odalarının tahsis ve donatımına ilişkin işlemleri yerine getirmek.
- » Siyasi parti gruplarının ve milletvekillerinin çalışma mekânlarını düzenlemek.
- » Milletvekillerine yönelik ulaşım ve iletişim hizmetlerini yerine getirmek.
- » Milletvekillerinin mal bildirimlerine ilişkin işlemleri yapmak.

5.13. Araştırma Hizmetleri Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Yasama uzmanları marifetiyle yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin konu odaklı nesnel araştırmalar yaparak, bunları milletvekillerinin ve komisyonların bilgisine sunmak.
- » Milletvekillerinin analiz edilmiş bilgi ihtiyaçlarını karşılamak.
- » TBMM gündemindeki konulara ilişkin bilgi ve belge derlemek.
- » Görev alanına giren konularla ilgili ulusal ve uluslararası alanda güncel gelişmeleri, konferans ve seminerleri izlemek.
- » Görev alanına giren konularla ilgili başvuru kitaplığı oluşturmak ve basılı ve dijital bilgi kaynaklarını izlemek.
- » Üniversiteler, resmi kurumlar, uzman kişiler, sivil toplum kuruluşları gibi kurum dışı kaynaklardan enformasyon desteği sağlamak için etkin bir işbirliği ağı kurmak.
- » Başkanlığın İnternet ve intranet sayfasını oluşturmak, içerik ve biçim bakımından yönetmek.
- » Avrupa Parlamento Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi (ECPRD), Uluslararası Kütüphaneler Birliği (IFLA) ile Asya-Pasifik Ülkeleri Parlamento Kütüphaneleri Birliği (AP-LAP) ve Parlamentolar Arası Birlik (IPU) gibi uluslararası kuruluşlarla görev alanına giren konularda etkin işbirliği sürdürmek ve bunların faaliyetlerine katılmak.

5.14. Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » TBMM Kütüphanesi için ihtiyaç duyulan basılı ve dijital belgeleri tespit ve temin etmek ve elektronik veri tabanlarına erişim sağlamak.
- » Milletvekillerinin ihtiyaç duyabilecekleri referans kaynakları ve belgeleri kullanıma sunmak.

- » Görev alanına giren konularla ilgili ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak ve kütüphane koleksiyonunu zenginleştirmek.
- » Nadir eserleri elektronik ortamda veya benzeri yöntemlerle depolamak ve hizmete sunmak.
- » Gelen ve giden evrakın kayıt ve dağıtım işleri ile İdari Teşkilatın yasama ve denetime ilişkin olanlar dışında kalan evrakının arşiv işlerini yapmak.
- » Yurt dışı ve yurt içi arşiv ve kütüphanelerden, parlamento tarihi bakımından önem arz eden belge ve evrakı arşive kazandırmak için gerekli çabayı göstermek.
- » Yasama ve denetime ilişkin arşiv malzemelerinin tasnifi, kaydı ve yerleştirilmesini yapmak ve bunlardan yararlanma imkânını sağlamak.

5.15. Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » TBMM'nin basın ve yayın işlerini düzenlemek ve tanıtım ile halkla ilişkiler faaliyetlerini yapmak.
- » TBMM'ye ilişkin konularda etkinlikler düzenlemek, gerçekleştirilen etkinliklerle ilgili yayınlar yapmak veya yaptırmak ve kamuoyunu bilgilendirici faaliyetlerde bulunmak.
- » TBMM'de görev yapan basın ve yayın mensuplarına teknik donanım desteği sağlamak ve akreditasyon hizmetlerini yerine getirmek.
- » TBMM yerleşkesine gelen ziyaretçilerin giriş ve çıkış işlemlerini yapmak.
- » Genel Kurul görüşmelerini yayınlamak.
- » Yasama ve denetim çalışmaları ile bunlara ilişkin faaliyetleri izlemek, bunlarla ilgili programlar hazırlamak ve yayınlar yapmak veya yaptırmak.
- » 09.10.2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularına yönelik eş güdümü sağlamak.
- » Kültür, Sanat ve Yayın Kurulunun sekretarya hizmetlerini yerine getirmek.
- » Kurtuluş Savaşı Müzesinde (Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası) tüm müzecilik hizmetlerini yerine getirmek, Müzenin ulusal ve uluslararası tanıtımını yapmak veya yaptırmak ve bu amaçla faaliyetlerde bulunmak, ilgili kuruluşlarla kültürel alanlarda iş birliği yapmak, Müzenin onarım, restorasyon, teşhir ve müzecilikle ilgili diğer teknik hizmetlerini, gerektiğinde Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı başkanlıklarla birlikte yürütmek.
- » Yasama ve denetim faaliyetlerine yönelik belgeleri basmak, basılan belgelerin ve TBMM Kütüphanesinin cilt işlerini yapmak.
- » İdari Teşkilatın faaliyetlerinde kullanılan belgeleri basmak.
- » Milletvekillerinin halkla ilişkiler, iletişim ve sekretarya faaliyetlerinde kullandığı materyalleri basmak.
- » TBMM ile ilgili tanıtıcı yayınları basmak.

5.16. Bilgi İşlem Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » Bilişim altyapısı ve sistemlerini planlamak ve uygulamak, bu çerçevede her türlü yazılım ve donanım desteğini sağlamak ve ihtiyaç duyulan veri tabanlarını oluşturmak.
- » Genel Kurul toplantı salonundaki elektronik oylama ve yoklama sisteminin işlerliğini sağlamak, bilgisayar donanımı ve yazılımı ile ilgili hizmetleri yerine getirmek.
- » TBMM projelerinin TBMM bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.
- » İnternet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmalar yapmak.
- » Bilişim hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak.
- » TBMM'nin bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yapmak, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

5.17. Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- » 1952 yılı envanter kayıtları esas alınarak Milli Saraylar koleksiyonunda bulunan tarihi obje ve demirbaş eşyalar ile taşınır kültür varlıklarının kayıtlarını tutmak, elektronik ortama aktararak muhafaza etmek.
- » Milli Saraylar koleksiyonunda bulunan objelerin muhafazasını sağlamak, restorasyon gerektiren eserlerin tespitini yapmak, ilgili atölyelere nakline ilişkin işlemleri yapmak, onarımlarını yaptırmak, onarımı tamamlanan eserlere ait belgeleri arşivlemek.
- » Tarihi obje ve demirbaş eşyaların kullanılması, nakli, devri, onarımları ve evsaf değişikliklerini eser siciline işlemek, terkin işlemleri, terkin edilenlerin imhası ile devir-teslim işlemlerinin yapılmasını sağlamak, bu objelerin dijital fotoğraflarını çekerek kayıtlarını tutmak ve bilgisayar ortamında envanter programına işlemek.
- » Tarihi mekânların özgün tefriş, bakım veya onarım ihtiyaçlarını belirlemek, bu ihtiyaçları ilgili birimlere bildirmek, ilgili birimlerle eş güdümlü olarak tefriş, bakım veya onarım projeleri hazırlamak ve bu projelerin uygulanmasına yönelik gerekli işlemleri yapmak.
- » Müzecilik standartlarına uygun depolama düzenine yönelik çalışma yapmak.
- » Milli Sarayların tanıtımı kapsamında kitap, makale, broşür, katalog metinlerini hazırlamak, bunun için gerekli arşivi oluşturmak.
- » Milli Saraylar koleksiyonunda bulunan eserlerle ilgili belirli temalar altında sergiler düzenlemek.
- » Milli Saraylara yönelik araştırmalar yaptırmak, kurumsal veya kurum dışı araştırmacılara, araştırma ve yayın projelerine bilgi ve belge desteği sağlamak.
- » Milli Saraylar Kütüphanesi için kitap vb. yayınları temin etmek, katalog ve tasnif işlemleri yapmak, okuyucuya sunmak, ödünç vermeye ilişkin iş ve işlemleri yerine getirmek, kitap bilgilerini bilgisayar ortamında kayıt altına almak.

- » İhtisas Kütüphanesi ve Tarihi Halife Abdülmecid Efendi Kütüphanesi'nde bulunan eserlerin katalog ve tasnif işlemlerini gerçekleştirmek, verilerin ve eserlerin dijital ortamda araştırmaya hazır hale getirilmesini sağlamak, tarihi gazete, dergi vb. malzemenin dokümantasyonunu gerçekleştirmek ve veri tabanı oluşturmak.
- » Tarihi kütüphanede bulunan materyalin envanterini çıkarmak, fotoğraflarını çekmek ve derlenen bilgileri veri tabanına aktarmak.
- » Kütüphanelerde bulunan tarihi kitaplardan restorasyon gerektirenleri tespit etmek, onarımlarını yaptırmak, onarımı tamamlanan eserler için düzenlenen belgeleri arşivlemek.
- » Saray, köşk ve kasırların tapu ve tahsis belgelerinin takibi, muhafazası ve kayıtlarının tutulması ve yazışmaların gerçekleştirilmesini sağlamak.
- » TBMM Başkanlığı tarafından Milli Saraylara yönlendirilen etkinliklere ilişkin protokol iş ve işlemlerini yapmak, organizasyonlarda Milli Saraylar bünyesinde bulunan birimlerin tahsis işlemlerini yapmak, kişi, kurum ve kuruluşlarla eş güdüm sağlamak, tahsise uygun mekânların tanıtım işlemlerinin yürütülmesini sağlamak.
- » Milli Saraylar ve bağlı birimlerin ulusal ve uluslararası alanda tanıtım çalışmalarını yapmak, Milli Saraylar ile medya kuruluşları arasındaki iletişimi sağlamak.
- » Ücretli - ücretsiz fotoğraf ve görüntü alma işlemlerini yapmak, çekim ve tahsis işlemlerinden elde edilen gelirlerin süresi içerisinde ilgili hesaplara intikalini sağlamak.
- » Milli Saraylara bağlı saray, köşk, kasır müze ve fabrikalar ile diğer birimlerden müzelerle intikal eden taşınır kültür varlıklarını teslim almak, periyodik gözetim ve kayıt işlemlerini yapmak.
- » Müzecilik faaliyetlerini yerine getirmek, bu faaliyetlere ilişkin kayıtları tutmak ve geri bildirimleri üst yönetime iletmek, müzelerin, açılış ve kapanışı ile ilgili prosedürleri yerine getirmek.
- » Milli Saraylar Ayniyat Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde tanımlanmış olan zimmet sorumluluğu kavramı doğrultusunda Müze sorumluluğuna verilmiş olan tarihi ve demirbaş objelerin korunması, kontrolü ve güvenliğini sağlamak, bu objelerle ilgili müteselsil sorumluluklar doğrultusunda gerekli çalışmaların yapılmasını sağlamak.
- » Başkanlığın görev alanında temizlik hizmetlerinin kontrolünü yapmak.
- » Müzede ve Sanat Galerisinde yapılan etkinlikler, fotoğraf ve video çekimleri, tematik ve bilimsel geziler, envanter çalışmaları gibi aktiviteleri takip etmek; hizmet akışı ve düzenini sağlamak.
- » Müzeye gelen ve giden objelerin belirlenen esaslara göre kayıtlarını tutmak, lüzumlu belgeleri düzenlemek, devir-teslim sayımlarına iştirak etmek.
- » Saray, köşk ve kasırlar içinde bulunan taşınır ve taşınmaz kültür varlıkları, tarihi bahçeler ve çevrelerinin bakım ve onarımlarının yapılması amacıyla, ilgili birimler ile işbirliği yapmak.
- » Gezi ve tanıtım hizmetleri ile ilgili özel ve kamu kuruluşları arasında iletişimi sağlamak.
- » Yangın, deprem, sabotaj, hırsızlık, yangın vb. olumsuzluklara karşı gerekli önlemleri almak ve ilgili birimlerle eş güdümü sağlamak.
- » Saray, köşk ve kasırları ziyarete gelen misafirlerin giriş çıkış kontrolünü yapmak, gişe

hizmetlerini yerine getirmek, yapılacak çekim, etkinlik ve diğer faaliyetlere yardımcı olmak, yerli ve yabancı protokol mensupları ile diğer ziyaretçileri rehber eşliğinde gezdirmek.

» Koruma memurları ve diğer görevlilerin sorumluluk alanları ve görev dağılımlarını belirlemek.

» Yerleşke bünyesindeki elektrik, doğalgaz ve su tesisatlarının kontrolünü yapmak.

5.18. Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

» Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin envanterindeki tarihî mekân ve objelerin yaşatılmasına yönelik tüm teknik faaliyetleri yürütmek.

» Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bünyesindeki tüm tarihî mekânların bakımı ve restorasyonu konularında gerekli tedbirleri almak ve uygulamak; restorasyon, rölöve ve yeniden tasarım projelerini hazırlamak ve yürütmek; bu doğrultuda araştırma, inceleme, tespit, değerlendirme ve planlamaya yönelik hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

» Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bahçelerini düzenlemek ve bahçelerin bakım, temizlik ve peyzajlarıyla ilgili tüm iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

» Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin hizmetlerini yürütmek üzere ihtiyaç duyulan yeni binaların yapımı ile mevcut yapıların bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak.

» Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bilişim, haberleşme, bilgi işlem ve bilgi güvenliği ile ilgili her türlü iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

» Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin tüm yapı ve mekânlarının aydınlatma ve ısıtma işleri ile diğer tesisatın kurulum, bakım ve onarım işlerini yapmak veya yaptırmak.

» Verilecek benzeri görevleri yapmak.

5.19. İdari ve Mali İşler Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

» Personelin mali ve özlük hakları ile izinleri, sağlık raporları, Sosyal Güvenlik Kurumu ile yazışmaları ve disiplin soruşturmalarına ilişkin işlemlerini gerçekleştirmek.

» Milli Saraylar personelinin görev alanı ile ilgili eğitim ihtiyaçlarını İnsan Kaynakları Başkanlığı ile eş güdümlü olarak karşılamak.

» Stajyer öğrencilerin müracaatlarını almak, değerlendirmek ve aylık ücretlerine ilişkin ödeme işlemlerini gerçekleştirmek.

» Milli Saraylar personeli ve bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerine birinci basamak sağlık hizmeti vermek.

» Milli Saraylara gelen ve giden evrak kaydını tutmak, dağıtımlarını yapmak ve arşivlemek.

» Milli Saraylar bütçesini hazırlamak; bütçeye ilişkin izleme, kayıt altına alma, veri toplama, değerlendirme, istatistik hazırlama işlemlerini yapmak.

» Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait satınalma iş ve işlemlerini yapmak, ön

mali kontrol işlerini yapmak, harcamalar ile ilgili ödeme emri belgesi ve muhasebe işlem fişlerini düzenlemek.

- » Milli Sarayların faaliyet raporunu hazırlamak.
- » Mali konularla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.
- » İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.
- » Saray, köşk, kasır ve fabrikalar ile müzelerin gelirlerinin takibini yapmak ve muhasebe kayıtlarını tutmak, süresi içinde ilgili hesaplara intikalini sağlamak.
- » Milli Saraylarda bulunan demirbaş eşyaların giriş, çıkış, dağıtım, kontrol ve kişi zimmetlerini yapmak.
- » Tüketime yönelik (büro, temizlik, inşaat) malzemelerin ambar giriş ve çıkışını yapmak, muhafaza etmek, devir işlemlerini yapmak ve kullanılmayacak durumda olanları kayıttan düşmek.
- » Milli Saraylar Güvenlik Koordinasyon Kurulu ve Afet Yönetim Merkezi İcra Kurulunun sekretarya hizmetlerini yerine getirmek.
- » Sivil Savunma ile ilgili koruyucu güvenlik hizmetlerinin eş güdümünü sağlamak, Milli Saraylar sivil savunma servislerini kurmak, servis personeli ile diğer Kurum personeline sivil savunma konularında eğitim vermek ve tatbikatlar düzenlemek.
- » Olası afet ve acil durumlara karşı gerekli tedbirleri almak, uygulamak, ilgili kurumlarla işbirliğini sağlamak, gerektiğinde arama-kurtarma hizmeti vermek, Milli Saraylara bağlı birimlerde bulundurulanan kurtarma araçları ve malzemelerini her an kullanıma hazır halde tutmak.
- » Saray, köşk, kasır ve fabrikaların yangına karşı korunmasında gerekli önlemleri almak ve faaliyetleri yerine getirmek.
- » Öğle yemeklerinde Kurum personeline tabldot yemek hizmeti sağlamak.
- » Lüzumu halinde, Milli Saraylar telefon santrali ve ulaştırma hizmetlerinin, Yangın Sezim, İtfaiye ve Koruma Merkezi personeli tarafından yerine getirilmesini sağlamak.
- » Dolmabahçe Sarayı otoparkının, denetim ve gözetimini yapmak.
- » Milli Saraylarda yeni göreve başlayan personelin el yazıları ve parmak izlerini almak ve muhafaza etmek.
- » Milli Saraylarda çalışanların elektronik kimlik belgeleri, kapı giriş kartları ve araç tanııtım kartlarına ilişkin iş ve işlemleri yapmak.
- » Beşiktaş Personel Misafirhanesi ve Milli Saraylar merkez ambarı ve diğer yerlerdeki depoların koruma hizmetlerini sağlamak.
- » Milli Sarayların stratejik plan ve performans programlarını hazırlamak, koordine etmek ve sonuçlarını konsolide etmek.
- » Milli Saraylar bünyesinde bulunan sosyal tesis, kafeterya ve çay bahçelerini işletmek.
- » Tesislerde oluşabilecek aksaklık ve eksiklikleri gidermek, müşterilerin istekleri doğrultusunda uygulanabilir projeler geliştirmek.
- » Ziyaretçinin yoğun olduğu saray, köşk, kasırlarda hediyelik eşya satış stantları kurmak ve işletmek, tesislerin verimliliğini periyodik olarak gözden geçirmek.

- » Sosyal Tesisler Yönetim Kurulunun sekretarya hizmetlerini sağlamak.
- » Tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirler ile işletilmesinde oluşan giderlerin kontrolünü yapmak, muhasebe kayıtlarını tutmak, aylık ve yıllık mizanlar, gelir tabloları ve bilançoları hazırlamak.
- » Sosyal tesis ve kafeteryaların ihtiyacı olan mal, ürün ve malzemeyi satın almak, muhafaza etmek, ambar ve ayniyat işlerini yapmak, ambar sorumlularını belirlemek.
- » Yönetim Kurulunca belirlenen limitler dâhilinde mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin harcamaları gerçekleştirmek.
- » Milli Saraylara ait personel lojmanlarının tahsis ve dağıtımına ilişkin iş ve işlemleri yapmak.
- » Milli Saraylara bağlı saray, köşk ve kasırlarda bulunan porselen ve seramik objelerin tamir, bakım ve onarımlarını yapmak ve yenilerini üretmek.
- » Kaybolmaya yüz tutan geleneksel Türk süsleme ve el sanatlarının yaşatılması ve geliştirilmesi amacıyla uygulama, eğitim ve sergi faaliyetleri organize etmek.
- » Fabrikaların hedeflerini ve bu hedeflere ilişkin stratejilerini belirlemek, yıllık plan, program ve bütçe tasarımlarını hazırlamak, ilgili birimlere sunmak, çini ve porselenle ilgili geleneksel el sanatlarının tanıtımına yönelik sergiler organize etmek veya bu tür organizasyonlara iştirak etmek.
- » Cumhurbaşkanlığı, TBMM Başkanlığı, Başbakanlık ve bakanlıkların yurt içi ve yurt dışı muhataplarına takdim edilecek veya sergilenecek porselen ürünleri üretmek ve ihtiyaç fazlası olarak üretilen ürünleri satışa sunmak.
- » İşletmelerin her türlü ihtiyaçlarını sağlamak; çıktılarının saptanması ve muhasebe işlemlerini yapmak.
- » TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatına bağlı birimlerin ihtiyacı olan halı ve ipekli kumaşları üretmek ve zaman içerisinde deforme olan tarihi halıların kopyalarını yapmak.
- » Fabrikaların bünyesindeki tarihi eser niteliğindeki yapı, tekstil ve diğer objeleri koruma, yaşatma ve tanıtma gayesine yönelik müzecilik faaliyetinde bulunmak.
- » Üretimin standartlara uygunluğunu kontrol etmek, üretimde ortaya çıkacak aksaklıkları giderici tedbirler almak ve verimliliği artırmaya yönelik plan, programlar yapmak, fabrikanın kapasitesi oranında geleceğe yönelik projeler geliştirmek.
- » Fabrikaların amaç ve hedeflerine uygun bütçe oluşturulmasına rehberlik etmek, bütçe ile belirlenen ödeneklerin üretim ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde harcanmasını sağlamak.
- » Tespit edilen mamul, yarı mamul ve hammadde stok miktarlarını gerçekleştirecek kontrol sistemini kurmak.
- » Fabrikaların iç ve dış güvenliği ile ilgili tedbirler almak.
- » Personelin iş sağlığı ve güvenliğini temin etmek, çalışma ortamlarını iyileştirici önlemler almak, insan kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak.
- » Milli Saraylardan sorumlu Genel Sekreter Yardımcısının harcırah işlemlerinin yürütülmesini sağlamak.
- » Üst düzey yöneticilerin ulaşımını sağlamak, TBMM ve dış protokol ziyaretlerinde ulaşım hizmetini vermek.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

12 Eylül 2010 tarihinde halkoylaşması ile kabul edilen 5982 sayılı Kanun ile Anayasamızın 74 üncü maddesine eklenen hükme göre “Kamu Denetçiliği Kurumu” anayasal bir dayanak elde etmiş ve ardından 29 Haziran 2012 tarih ve 28338 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu ile de TBMM Başkanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli bir kamu kurumu olarak kurulmuştur.

Kurum, şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.

Kuruma Gelen Şikâyet Başvuruları

2016 Yılı	
Toplam Gelen	5.519

2016 Yılı Başvuru Şekillerine Göre Dağılımları

Başvuru Şekli	Sayı	Yüzde
Faks	79	1,43
Elden	585	10,60
Posta	1.117	20,24
E-Başvuru	3.631	65,79
E-posta	107	1,94
Toplam	5.519	100

2016 Yılı Başvuru Şekillerine Göre Dağılımları

Şikâyet Konusu veya Alanı	Sayı	Yüzde
Adalet, millî savunma ve güvenlik	338	6,12
Ailenin korunması	17	0,31
Bilim, sanat, kültür ve turizm	15	0,27
Çalışma ve sosyal güvenlik	556	10,07
DİĞER	217	3,93
Eğitim-öğretim, gençlik ve spor	669	12,12
Ekonomi, maliye ve vergi	326	5,91
Enerji, sanayi, gümrük ve ticaret	111	2,01
Engelli hakları	104	1,88
Gıda, tarım ve hayvancılık	20	0,36
İnsan hakları	303	5,49
Kadın hakları	8	0,14
Çocuk hakları	137	2,48
Kamu personel rejimi	1.759	31,87
Mahallî idarelerce yürütülen hizmetler	368	6,67
Mülkiyet hakkı	155	2,81
Nüfus, vatandaşlık, mülteci ve sığınmacı hakları	21	0,38
Orman, su, çevre ve şehircilik	120	2,17
Sağlık	110	1,99
Sosyal hizmetler	58	1,05
Ulaştırma, basın ve iletişim	107	1,94
Toplam	5.519	100

2016 Yılı Gelen Başvuruların illere Göre Dağılımları

İl	Sayı	Yüzde
İstanbul	1.138	20,62
Ankara	966	17,5
İzmir	290	5,25
Bursa	168	3,04
Antalya	142	2,57
Afyon	124	2,25
Adana	114	2,07
Kocaeli	113	2,05
Diyarbakır	101	1,83
Mersin	99	1,79
Diğer	2.264	41,03
Toplam	5.519	100

2016 Yılı Gelen Başvuruların Bölge Bazlı Dağılımları

Bölge	Sayı	Yüzde
İç Anadolu Bölgesi	1.516	27,47
Marmara Bölgesi	1.651	29,91
Ege Bölgesi	503	9,11
Karadeniz Bölgesi	660	11,96
Akdeniz Bölgesi	577	10,45
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	301	5,45
Doğu Anadolu Bölgesi	303	5,49
Yurtdışı	8	0,14
Toplam	5.519	100

6. YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında uygulanan stratejik yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin bilgiler aşağıdaki bölümlerde yer almaktadır.

Stratejik Yönetim Sistemi

Stratejik Planlama

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2016 Yılı Taslak Eylem Planı üst yönetimin onayı alınarak uygulamaya konulmuş, eylem planında yer alan proje ve faaliyetler aylık dönemler itibarıyla izlenerek belirli periyodlarla üst yönetime raporlanmıştır.

Ayrıca faaliyet ve projelerin; birim bazında tamamlanma durumları, başarı ve başarısızlık faktörleri ile genel gerçekleşme durumlarının ayrıntılı bir şekilde değerlendirildiği 2016 Yılı Eylem Planı Gerçekleşme Raporu hazırlanarak üst yönetime sunulmuştur.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Eylem Planı mevcut izleme ve değerlendirme modeli geliştirilerek; birimlerce eylem planı kapsamında gerçekleştirilen proje ve faaliyetlerin, anlık/aylık/dönemlik durum takibinin yapılabilirdiği, kurum organizasyon yapısı ve stratejik plan ile entegrasyonunun sağlandığı, grafiksel veya liste şeklinde istatistiksel raporların alınabildiği, SGB.Net görev sistemi ile uyumlu hale getirilmiş, “Eylem Planı İzleme Sistemi (EPİS.Net)” kullanılmaya başlanılmıştır.

Kurumsal Eylem Planları İzleme Sistemi (Epis.Net)

Kurum/Birim Bazlı Eylem/Faaliyet Gerçekleştirim Performanslarının Takibi

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2017 yılı faaliyet ve projelerini belirlemek amacı ile eylem planı hazırlık çalışmaları kapsamında 2017 Yılı Eylem Planı çağrısı yapılmış ve birimler tarafından oluşturulan faaliyet ve projeler konsolide edilerek 2017 Yılı Taslak Eylem Planı oluşturulmuştur.

2013-2017 dönemini kapsayan Stratejik Planın uygulama süresi, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesinin birinci fıkrasında "Stratejik planlar beş yıllık dönemi kapsar.", aynı maddenin dördüncü fıkrasında ise; "Yenileme, stratejik planın beş yıllık bir dönem için yeniden hazırlanmasıdır." hükümlerine istinaden sona ereceğinden, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2018-2022 Stratejik Planı hazırlanması zorunluluğu hâsıl olmuştur. Bu kapsamda TBMM Başkanlık Makamı oluru ile Stratejik Plan yenileme çalışmaları başlatılmıştır.

Faaliyet Raporları

2015 yılı faaliyet raporunun hazırlanması için, faaliyet raporu duyurusu yayımlanmıştır. Bu duyuru ile birimlerin hangi zaman aralığında ve nasıl bir hiyerarşi içinde raporlarını verecekleri açıklanmış, bu süreçte destek, danışmanlık ve koordinasyon hizmeti verilmiştir.

Harcama birimlerinden gelen birim faaliyet raporları konsolide edilerek 2015 Yılı İdare Faaliyet Raporu hazırlanmıştır. Ayrıca, İnternet sitesinde yayınlanarak kamuya duyurulmuş ve kitap haline getirilerek ilgili kurumlara gönderilmiştir.

26. Dönem 1. Yasama Yılı Faaliyet Raporu, TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN tarafından 30 Eylül 2016 tarihinde basın açıklaması yapılarak kamuoyuna duyurulmuştur. Ayrıca kitap haline getirilen Rapor, milletvekillerine ve kamu kurumlarına dağıtılmıştır.

Kesin Hesap Faaliyetleri

2015 yılsonu itibarıyla muhasebe kayıtları ile KBS Sisteminde kesin hesap işlemlerine ait kayıtlar karşılaştırılarak gerekli kontroller yapılmış ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) ile mutabakata varılmıştır.

2015 Yılı Kurum Kesin Hesabı; Sayıştay Başkanlığına, Maliye Bakanlığına (Muhasebat Genel Müdürlüğü), TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuştur.

Danışmanlık, Rehberlik ve Bilgilendirme Faaliyetleri

2016 yılında mali yönetim ve kontrol, stratejik plan, idare faaliyet raporu, bütçe, taşınır, iç kontrol sistemi, ön mali kontrol, kurum alacakları, eylem planı, muhasebe, denetim faaliyetleri, ihale ve SGB.net gibi konularda danışmanlık, rehberlik ve bilgilendirme hizmeti verilmiştir.

Kurumsal Görev Yönetim Sistemi (Görev.Net) Projesi

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı olarak mükemmellik arayışı çalışmaları kapsamında, misyon ve vizyonu başarıyla gerçekleştirmek için görevlerin belirlenmesi ve belirlenen görevlerin stratejilerle uyumlu hale getirilen süreçlere, kurumsal yapıya yansıtarak uygun hızda uygulanmasını sağlayacak, bu süreçte yeni teknoloji ve iş modellerini kullanarak kurumun performansını efektif olarak artırmak amacıyla, kurum organizasyonu yapısı ve Eylem Planı ile entegrasyonu sağlanmış, hiyerarşik görevlendirmenin yapılabildiği, grafiksel istatistik raporların alınabildiği, verilen görevlerin takvim üzerinden takip edilebildiği, kurumsal e-posta ile iş durumlarının bildirilebildiği, İnternet bağlantısı olan tüm cihazlarla uyumlu olan "Kurumsal Görev Yönetim Sistemi (Görev.Net)" kullanılmaya başlamıştır.

KDS.net 2.0 Sürümünün Geliştirilmesi Projesi

2015 yılından itibaren kurumda kullanılmakta olan KDS.net yazılımı ilk olarak Kalite Yönetim Sistemi için uygulamaya alınmış, zaman içerisinde Gıda Güvenliği, Çevre ve Enerji Yönetim Sistemleri dokümanları ve uygulamaları da yazılıma dâhil edilmiştir.

Kullanımda yaşanan aksaklıkların giderilmesi ve zaman içinde ortaya çıkan yeni isteklerin karşılanması amacıyla yazılımda iyileştirme ihtiyacı doğmuştur. Bu doğrultuda hazırlanan proje kapsamında; ilgili birimlerle görüşmeler başlatılarak, gelen talep ve öneriler ışığında "KDS.net V2 Kullanıcı İhtiyaçları Tanım Belgesi Taslağı" raporu oluşturulmuştur. Projenin 2017 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

TS EN ISO 9001:2015 Entegrasyonu

2006 yılından beri Kurumda uygulanan Kalite Yönetim Sistemi standardı, TSE tarafından, 2015 yılı Ekim ayı itibarıyla güncellenerek TS EN ISO 9001:2015 versiyonuna geçilmiştir. Yeni standardın Kuruma uyarlanması çalışmaları kapsamında oluşturulan proje çerçevesinde, yönetim sistemi görevlilerine (YSG) 2016 yılı Mayıs ayında eğitim verilmiştir.

Ayrıca süreç ve risk çalışmaları kapsamında YSG'lerden oluşan 35 kişilik ekibe uygulamalı eğitim verilmiş ve "Kurumsal Risk Yönetimi Kılavuzu Taslağı" hazırlanmıştır.

Pilot Süreç İyileştirme Çalışmalarının Başlatılması Projesi

Kurumsal süreçlerle hizmetler eşleştirilerek hizmet kataloğu oluşturulmuştur. Katalog oluşturulurken tüm süreçler stratejik planda yer alan hedeflerle bağlantılı hale getirilmiştir.

Hizmet kataloğunda yer alan hassas ve kritik faaliyetler dikkate alınarak pilot süreçlerin ve bunlara ilişkin performans göstergelerinin belirlenmesine yönelik süreç yönetimi çalışmaları yapılmıştır.

Çalışmalar kapsamında;

- Tutanak Hizmetleri Başkanlığı'nın;

TBMM Tutanak Dergisi Detay Süreci ile Komisyon Tutanak Dergisi Detay Süreci,

- İnsan Kaynakları Başkanlığı'nın;

Eğitim Detay Süreci,

- Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı'nın;

Milletvekili Tedavi Faturaları Detay Süreci,

- Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı'nın;

Gezi Hizmetleri Detay Süreci,

- Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın;

Performans Programı ve Bütçe Süreci,

ilgili Başkanlıklarca performans göstergeleri bazında takip edilmeye başlanmıştır.

2016 yılı sonu itibarıyla söz konusu süreçlere ilişkin performans göstergeleri, konsolide edilerek raporlanmıştır.

Kalite ve Mükemmellikte Yetkinliğin Arttırılması Programı Projesi

2016 yılı içerisinde proje kapsamında aşağıdaki faaliyetler planlanarak gerçekleştirilmiş ve proje tamamlanmıştır.

- » EFQM Mükemmellik Modeli çerçevesinde 5 kişilik ekibe “EFQM Dış Değerlendirici” yetkinliği kazandırılmıştır.
- » EFQM Mükemmellik Modeli çalışmaları kapsamında Sakarya Üniversitesi’ne çalışma ziyareti gerçekleştirilmiş olup geri bildirim raporu hazırlanmıştır.
- » EFQM Mükemmellik Modeli Özdeğerlendirme çalışmaları çerçevesinde 42 kişilik proje ekibi oluşturulmuş ve Kurum özdeğerlendirme raporu hazırlanmıştır.
- » Kurumsal Süreç ve Risk Yönetimi çalışmaları kapsamında Yönetim Sistemi Görevlilerinin katılımıyla 35 kişilik proje ekibi oluşturulmuş ve katılımcılara iki grup halinde ikişer gün “Süreç ve Risk Yönetimi” eğitimleri verilmiştir.
- » 34 Yönetim Sistemi Görevlisine, TS EN ISO 9001:2015 versiyonuna ait Kalite Yönetim Sistemi temel eğitimi verilmiştir.
- » Yönetim sistemleri entegrasyon çalışmaları kapsamında İç Kontrol, Kalite, Gıda Güvenliği, Çevre ve Enerji Yönetim Sistemleri faaliyetlerine ilişkin İKYK / YGG toplantısı yapılmıştır.

İç Kontrol Sistemi

İç Kontrol Sistemi Uygulamaları

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı İç Kontrol Sistemine ilişkin yapılanma, görev ve sorumluluklar ile anılan sistemin çalışma usul ve esaslarını düzenleyen Genel Sekreterlik Makam Oluru çerçevesinde hazırlanarak 21.09.2012 tarihinde yürürlüğe giren TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı İç Kontrol Standartlarına uyum eylem planına ilişkin faaliyetler 2016 yılında tamamlanmıştır.

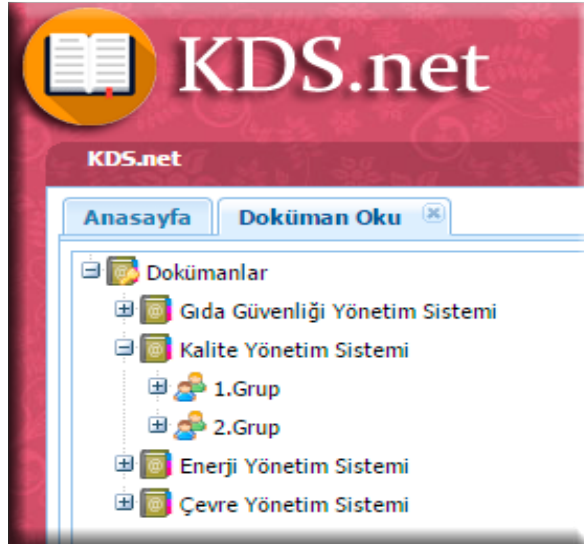
2016 yılında “TBMM Kurumsal Süreçlerinin ve Risklerinin Belirlenmesi Projesi” kapsamında öncelikle başkanlıklarda çalışan Yönetim Sistemi Görevlilerinin katılımıyla 35 kişilik proje ekibi oluşturulmuş ve katılımcılara 26 ve 31 Ağustos ile 8 ve 9 Eylül 2016 tarihlerinde iki grup halinde ikişer gün “Süreç ve Risk Yönetimi” eğitimleri verilmiştir.

Eğitimlerin bitiminde proje ekibiyle rehberlik ve uygulama süreci başlatılmış, yapılan toplantılar neticesinde Kurumun “Taslak Süreç Haritası” hazırlanarak, seçilen örnek süreçler üzerinden akış şemaları, süreçlere ait problemler ve performans göstergeleri oluşturulmuştur. Diğer yandan, süreçlere yönelik risk çalışmalarının başlaması için İç Kontrol Birimince “Kurumsal Risk Tablosu” hazırlanmış ve proje ekibi ile birlikte belirlenen örnek süreçlere yönelik riskler tanımlanarak, analiz edilmiş ve risklere ilişkin önlemler belirlenmiştir.

Stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu başta olmak üzere diğer kurumsal rapor ve istatistiklerin elektronik ortamda ve basılı olarak dağıtılması yoluyla İdari Teşkilat faaliyetlerine ilişkin detaylı bilgiler hem kamuoyu hem de kurum personeli ile paylaşılmaktadır. İlave olarak, Stratejik Plan hedefleri doğrultusunda oluşturulan 2016 yılı eylem planı gerçekleştirmeleri elektronik ortamda Eylem Planı İzleme Sistemi (EPİS.Net) üzerinden düzenli olarak takip edilmiştir.

Yönetim Sistemleri Yazılımı (KDS.net)

Yönetim sistemlerince kullanılan dokümanların etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması ve kâğıt israfının önlenmesi amacıyla 2015 yılından itibaren kullanılmaya başlanan KDS.net yazılımına, 2015 yılında Çevre Yönetim Sistemi dokümanları, 2016 yılında ise Gıda Güvenliği ve Enerji Yönetim Sistemleri dokümanları dâhil edilmiştir. Böylelikle kurum kullanıcıları tarafından Kalite, Çevre, Gıda Güvenliği ve Enerji Yönetim Sistemlerine ait tüm dokümanların KDS.net yazılımı üzerinden entegrasyonu tamamlanmıştır.

Kurumda 22 ile 26 Şubat 2016 tarihleri arasında birimlerde görevli yönetim sistemi görevlilerine söz konusu yazılımın kullanımına ilişkin uygulama eğitimleri verilmiş olup "KDS.net Kullanım Kılavuzu" hazırlanarak eğitimler öncesi katılımcılara dağıtılmış, Kurum Uzaktan Eğitim Sistemine eklenerek tüm çalışanların erişimine açılmıştır.

Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

Ön malî kontrol faaliyetleri, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Malîye Bakanlığı tarafından yayımlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile 2015/2 sayılı Genel Sekreterlik Genelgesi çerçevesinde yürütülmektedir.

2016 yılı 12 aylık dönemde toplam 48 adet ihale işlem dosyasının ön mali kontrolü yapılarak İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları 17. maddesi kapsamında yazılı görüş verilmiştir. Ayrıca ihale sürecine başlanılmadan önce 27 adet ön izin belgesi incelenerek görüş verilmiştir.

2015 yılından 2016 yılına devreden 75 adet dosyaya ilaveten, alacak takibi işlemleri kapsamında 2016 yılı içerisinde toplam 260 adet dosya açılarak dönem içerisinde toplam 335 dosya takip edilmiş bu dosyalardan 12 adedi Genel Sekreterlik Oluru alınarak taksitlendirilmiştir. Ayrıca TBMM'de hizmet vermekte olan 13 adet firmaya ilişkin 468 adet elektrik, su ve doğalgaz tüketim bedelleri evrak üzerinden takip edilerek tahsilatı sağlanmış ve hazineye gelir kaydedtirilmiştir.

Takip edilen dosyaların 268 adedi tahsil edilerek toplam 67 adet dosya 2017 yılına devretmiştir.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

2013-2017 TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Stratejik Planında 6 stratejik eksen, 6 amaç ve 21 hedef bulunmaktadır.

STRATEJİK EKSENLER AMAÇLAR VE HEDEFLER

STRATEJİK EKSEN 1: BİLGİ HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 1. Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilginin; üretilmesi, derlenmesi ve aktarılması için araştırma kapasitesini geliştirmek ve yetkinleştirmek.

Hedef 1.1. Komisyon odaklı ve yasama gündemine paralel bilgi sunumuna geçmek.

Hedef 1.2. Uluslararası alanda ülkemizin dış politikasına katkı sağlamak üzere parlamenter diplomasi faaliyetlerinin etkin yürütülmesine bilgi desteği vermek.

Hedef 1.3. Yasamaya ilişkin üretilen bilgi, belge ve materyallerin toplandığı kurumsal bir "Yasama Bilgi Havuzu" oluşturmak.

STRATEJİK EKSEN 2: YASAMA SÜRECİ ve TEKNİĞİ HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 2. Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek.

Hedef 2.1. Yasama ve denetim sürecindeki uygulamaları kolaylaştırmaya ve standartlaştırmaya yönelik öneriler geliştirmek.

Hedef 2.2. Yasama süreci ve tekniğine ilişkin mesleki uzmanlaşmayı artırmak.

Hedef 2.3. Yasama ve denetim süreci ile kanun yapım tekniğine ilişkin bilgilendirme faaliyetlerini yaygınlaştırmak.

Hedef 2.4. Yasama ve denetim belgelerinde Türkçenin doğru kullanılmasını sağlamak.

STRATEJİK EKSEN 3: DESTEK HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 3. Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmada yetkinleşmek.

Hedef 3.1. Güvenlik ve ziyaretçi yönetiminde "Teknoloji Yoğun Güvenlik Modeline" geçmek.

Hedef 3.2. Hizmet sunumunda bilişim teknolojisi imkânlarını azami derecede kullanmak.

Hedef 3.3. Destek hizmetlerinde standartlar ve kurallar belirleyerek yüksek kalitede hizmet sunmak.

Hedef 3.4. TBMM'nin çalışmalarında ihtiyaç duyulan fiziki altyapıyı ve çalışma ortamlarını sağlamak ve iyileştirmek.

Hedef 3.5. Faaliyet ve projelerin gerçekleştirilmesinde çevreye duyarlı olmak.

STRATEJİK EKSEN 4: TANITIM HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 4. TBMM'yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek.

Hedef 4.1. TBMM'nin yurt dışında tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.

Hedef 4.2. TBMM'nin yurt içinde tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.

Hedef 4.3. TBMM'yi ve faaliyetlerini tanıtıcı bilimsel ve sanatsal çalışmaları teşvik etmek amacıyla yarışma vb. etkinlikler düzenlemek.

Hedef 4. 4 Kurum Stratejik Planına paralel olarak Milli Saraylar bünyesindeki tarihi ve kültürel varlıklara özel stratejiler geliştirmek.

STRATEJİK EKSEN 5: ERİŞİM ve KATILIMA İLİŞKİN HİZMETLER

Stratejik Amaç 5. Sivil toplumun görüş ve önerilerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak üzere TBMM ile resmi ve sivil çevreler arasında etkileşimin gerçekleşmesine zemin oluşturmak.

Hedef 5.1 Sivil toplumun bilgi, deneyim ve görüşlerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak.

Hedef 5.2. Kamu kurum ve kuruluşlarının yasama sürecine katkısını artırmak.

STRATEJİK EKSEN 6: KURUMSAL GELİŞME VE DEĞİŞİM

Stratejik Amaç 6. İdari Teşkilatın kurumsal kapasitesini geliştirmek, hizmetlerini yüksek kalitede sunmada yetkinlik kazanmak ve sürekli gelişim içinde olmak.

Hedef 6.1. İnsan kaynakları yönetiminin gerektirdiği sistem ve yaklaşımları hayata geçirmek ve geliştirmek.

Hedef 6.2. Kurumsal yönetim kalitesini artıracak yönetsel yaklaşımlar ile sistemleri geliştirmek ve uygulamak.

Hedef 6.3 İdari Teşkilatın stratejisine destek olacak ve kurum içi uzmanlaşma düzeyini artıracak bir eğitim politikası belirlemek.

B. POLİTİKA VE ÖNCELİKLERİMİZ

Öncelikle ülkemiz gerçekleri ile Kurumumuz özellik ve geleneklerine uygun, sorumluluğumuzun bilincinde hareket ederek, Milletimize layık en iyi hizmeti vermek için çalışmaktayız. Amacımız, üstlenmiş olduğumuz misyonumuz doğrultusunda, hem vatandaşlarımıza, hem de kamu kurum ve kuruluşları ile dünya parlamentolarına yaptığımız işler ve faaliyetlerimizle örnek olmaktır.

Bu çerçevede, İdari Teşkilat olarak aşağıda belirlenen politika ve önceliklere göre hareket edilmektedir.

Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilginin; üretilmesi, derlenmesi ve aktarılması için araştırma kapasitesini geliştirmek ve yetkinleştirmek,

Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek,

Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmada yetkinleşmek,

TBMM'yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek,

İdari Teşkilatın kurumsal kapasitesini geliştirmek, hizmetlerini yüksek kalitede sunmada yetkinlik kazanmak ve sürekli gelişim içinde olmaktır.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı olarak, Genel Kurula, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü bilgi desteği ile idari ve teknik desteği aşağıdaki ilke ve değerlerimiz çerçevesinde sunmaktayız.

- » Tarafsızlık,
- » Paydaşlarımıza hizmet sunumumuzda adaletli ve tarafsız davranma,
- » Hizmet sunumunda yasama odaklılık,
- » Kurumsal saygınlık,
- » Mükemmellik arayışı,
- » Kurumsal kalite ve iyi yönetim ilkeleri:
- » Hesap verebilirlik,
- » Şeffaflık,
- » Etkinlik ve verimlilik,
- » Katılımcılık,
- » Politikalar arasında uyum ve bütünlük,
- » Çözüm odaklı,
- » Planlı,
- » Kurumlar arası işbirliğini önemsemek,
- » Kurum olarak örnek olmak,
- » Tarihi ve kültürel değerleri korumak,
- » Güvenilirlik,
- » Demokrasinin gelişmesine katkı bilinciyle hareket etme,
- » Toplumsal sorumluluk.

» İlke ve değerlerimiz ışığında vatandaşlarımızın ve hizmet alanların ihtiyaç ve beklentilerini karşılayarak memnuniyetlerini artırmak, mevzuata, Stratejik Plana, İç Kontrol Standartlarına ve Kalite Yönetim Sistemi şartlarına uyarak hizmet kalitemizi sürekli iyileştirmektir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında 18 harcama birimi bulunmaktadır. Harcama birimlerine bütçe ve yatırım programı hazırlama ve uygulama sürecinde Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından sürekli bir koordinasyon ve danışmanlık hizmeti verilmektedir.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2013-2017 Stratejik Planına ilişkin olarak 2016 yılı performans programı hazırlanarak yayınlanmıştır.

2017-2019 dönemi TBMM bütçe ve yatırım programının hazırlanmasını sağlamak amacıyla bütçe çağrısı yayınlanmıştır. Birimlerden gelen bütçe teklifleri konsolide edilerek Kurumun bütçe teklifi oluşturulmuştur. Harcama birimleri ve Genel Sekreter Yardımcılarıyla bütçe teklifleriyle ilgili bütçe toplantıları yapılmıştır.

Yılı bütçesinin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasının sağlanmasını teminen harcama birimlerinin bütçe uygulama sonuçlarını gösterir “Bütçe Gerçekleşme Raporları” aylık dönemler halinde hazırlanarak üst yönetime ve harcama birimlerine sunulmuştur.

5018 sayılı Kanunun 30 ‘uncu maddesi gereğince ilk altı aya ilişkin bütçe uygulama sonuçlarını ve ikinci altı aya ilişkin beklentiler, hedefler ve faaliyetlerini içeren “Kurumsal ve Mali Durum Beklentiler Raporu” hazırlanarak İnternet sayfasında yayınlanmıştır.

2016 yılında Kalkınma Bakanlığına 3'er aylık dönemler itibarıyla “Gerçekleşme Durum Raporu ve Kamu Yatırımları Özet Tablosu” ile “Yatırım İzleme ve Değerlendirme Tablosu” hazırlanarak gönderilmiştir.

1. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

2016 yılı başlangıç ödeneği 840.029.000 TL 'dir.

TBMM 2016 Yılı Bütçesi 2015 yılından devreden 3.226.869,24 TL ve Aralık 2016 sonu itibarıyla kaydedilen 51.790.000,00 TL özel ödenek ilavesiyle toplamda 895.045.869,24 TL olmuştur.

Bu ödeneğin 825.566.400,10 TL'si (% 92,2) harcanmış olup 3.619.425,40 TL'si özel ödenek olarak 2017 yılına devretmiş, 65.860.043,74 TL'si ise iptal edilmiştir.

1.1. Kurumsal Sınıflandırmaya Göre

2016 Yılı Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Ödenek Durumu ve Harcamalara İlişkin Veriler

KURUMSAL SINIFLANDIRMA	KBÖ	31.12.2016 TARİHİ İTİBARIYLA				
		ÖDENEK	HARCAMA	KALAN	GERÇEKLEŞME ORANI (%)	
					KBÖ'YE GÖRE	YIL SONU ÖDENEĞE GÖRE
ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	3.701.000	7.951.000,00	5.699.018,48	2.251.981,52	154,0	71,7
HUKUK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	18.000	18.000,00	15.419,59	2.580,41	85,7	85,7
DIŞ İLİŞKİLER VE PROTOKOL BAŞKANLIĞI	11.106.000	11.106.000,00	7.389.287,71	3.716.712,29	66,5	66,5
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	27.500.000	22.335.000,00	19.183.257,78	3.151.742,22	69,8	85,9
KANUNLAR VE KARARLAR BAŞKANLIĞI	490.000	490.000,00	193.801,88	296.198,12	39,6	39,6
BÜTÇE BAŞKANLIĞI	37.000	37.000,00	6.523,70	30.476,30	17,6	17,6
TUTANAK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	135.000	313.000,00	302.307,75	10.692,25		96,6
İNSAN KAYNAKLARI BAŞKANLIĞI	366.051.000	365.701.000,00	344.280.226,24	21.420.773,76	94,1	94,1
İŞLETME VE YAPIM BAŞKANLIĞI	29.209.000	27.709.000,00	18.787.886,72	8.921.113,28	64,3	67,8
DESTEK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	52.673.000	49.923.000,00	48.525.364,84	1.397.635,16	92,1	97,2
MİLLETVEKİLİ HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	230.338.000	234.505.000,00	234.199.185,47	305.814,53		99,9
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	716.000	716.000,00	633.364,91	82.635,09	88,5	88,5
BİLGİ İŞLEM BAŞKANLIĞI	16.479.000	16.879.000,00	7.949.578,32	8.929.421,68	48,2	47,1
BASIN, YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER BAŞKANLIĞI	10.376.000	10.316.000,00	2.409.905,77	7.906.094,23	23,2	23,4
ARAŞTIRMA HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI	47.000	47.000,00	11.124,46	35.875,54	23,7	23,7
İDARİ VE MALİ İŞLER BAŞKANLIĞI	83.837.000	87.865.693,43	81.148.119,99	6.717.573,44	96,8	92,4
MÜZECİLİK VE TANITIM BAŞKANLIĞI	1.865.000	6.261.143,19	5.724.822,99	536.320,20		91,4
RESTORASYON VE TEKNİK UYGULAMALAR BAŞKANLIĞI	5.451.000	52.873.032,62	49.107.203,50	3.765.829,12	900,9	92,9
GENEL TOPLAM	840.029.000	895.045.869,24	825.566.400,10	69.479.469,14	98,3	92,2

Kurumsal sınıflandırmaya göre ödeneklere bakıldığında; İnsan Kaynakları Başkanlığı, Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Başkanlığı, Destek Hizmetleri Başkanlığı, İşletme ve Yapım Başkanlığı ile Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığı bütçelerinin toplam kurum bütçesinin yaklaşık % 92'sini oluşturduğu; geriye kalan diğer 12 harcama biriminin ağırlığının ise sadece % 8 olduğu görülmektedir. Harcama birimleri açısından bakıldığında ise en yüksek bütçe gerçekleştirmelerinin sırasıyla;

- » % 99,9 ile Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı,
- » % 97,2 ile Destek Hizmetleri Başkanlığı,
- » % 96,6 ile Tutanak Hizmetleri Başkanlığı,
- » % 94,1 ile İnsan Kaynakları Başkanlığı,
- » % 92,9 ile Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığı,
- » % 92,4 ile İdari ve Mali İşler Başkanlığı,
- » % 91,4 ile Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığında olduğu görülmektedir.

1.2. Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre

2016 Yılı Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödenek Durumu ve Harcamalara İlişkin Veriler

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA	KBÖ	31.12.2016 ÖDENEK	31.12.2016 HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI %
GENEL KAMU HİZMETLERİ	840.029.000,00	895.045.869,24	825.566.400,10	92,2
GENEL TOPLAM	840.029.000,00	895.045.869,24	825.566.400,10	92,2

Kurumun 2016 yılı bütçesinin tamamı Genel Kamu Hizmetlerinden oluşmaktadır.

1.3. Finansman Tipi Sınıflandırmaya Göre

TBMM Genel Bütçeli kurumlar arasında yer almaktadır. Ancak, Milli Saraylara ait müze ve fabrikalardan elde edilen gelirler, özel ödenek kaydı yapılmak suretiyle bütçeye gelir kaydedilerek yine Milli Sarayların bakım, onarım ve restorasyon giderlerinde kullanılmaktadır.

2016 Yılı Finansman Tipi Sınıflandırmaya Göre Ödenek Durumu ve Harcamalara İlişkin Veriler

FİNANSMAN TİPİ SINIFLANDIRMA	KBÖ	31.12.2016 ÖDENEK	31.12.2016 HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI %
GENEL BÜTÇE	840.029.000,00	840.029.000,00	774.168.956,26	92,1
ÖZEL ÖDENEK	-	55.016.869,24	51.397.443,84	93,4
GENEL TOPLAM	840.029.000,00	895.045.869,24	825.566.400,10	92,2

Yukarıdaki tablodan da görülebileceği üzere; 2016 yılında özel ödenek kaydedilen 55.016.869,24 TL ödenekten % 93,4 oranında bir harcama gerçekleşmiştir.

1.4. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre

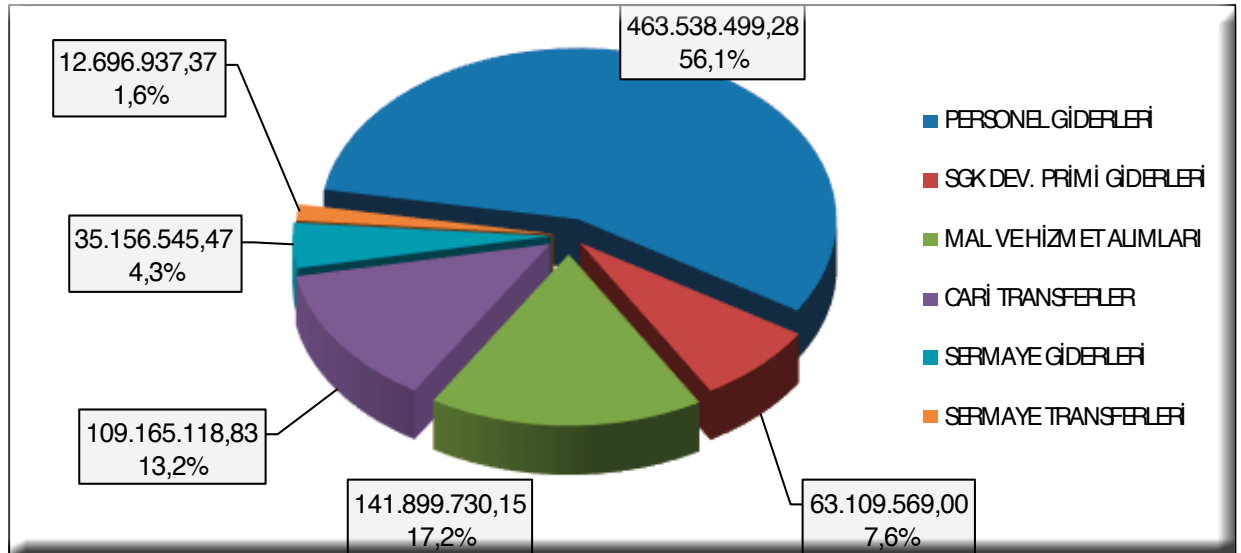
2016 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek Durumu ve Harcamalara İlişkin Veriler

EKO. KOD	EKONOMİK SINIFLANDIRMA	31.12.2016 TARİHİ İTİBARIYLA			
		REVİZE ÖDENEK	HARCAMA	KALAN	HARCAMA ORANI (%)
01	PERSONEL GİDERLERİ	486.738.000,00	463.538.499,28	23.199.500,72	95,2
02	SGK DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	63.995.000,00	63.109.569,00	885.431	98,6
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	155.748.566,92	141.899.730,15	13.848.836,77	91
05	CARİ TRANSFERLER	111.641.000,00	109.165.118,83	2.475.881,17	97,8
06	SERMAYE GİDERLERİ	64.223.302,32	35.156.545,47	29.066.756,85	54,7
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	12.700.000,00	12.696.937,37	3.062,63	100
TOPLAM		895.045.869,24	825.566.400,10	69.479.469,14	92,2

Ekonomik sınıflandırma açısından harcamaların gerçekleşme oranlarına bakıldığında; % 100 ile Sermaye Transferleri tertibinin en yüksek oranda gerçekleştiği görülmekte olup bunu, % 98,6 ile SGK Devlet Primi Giderleri, % 97,8 ile Cari Transferler ile % 95,2 ile Personel Giderleri harcamaları takip etmektedir.

2016 yılsonu itibarıyla Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde % 91 oranında gerçekleşme sağlanmasına karşın, Sermaye Giderlerinde bu oran % 54,7'de kalmıştır.

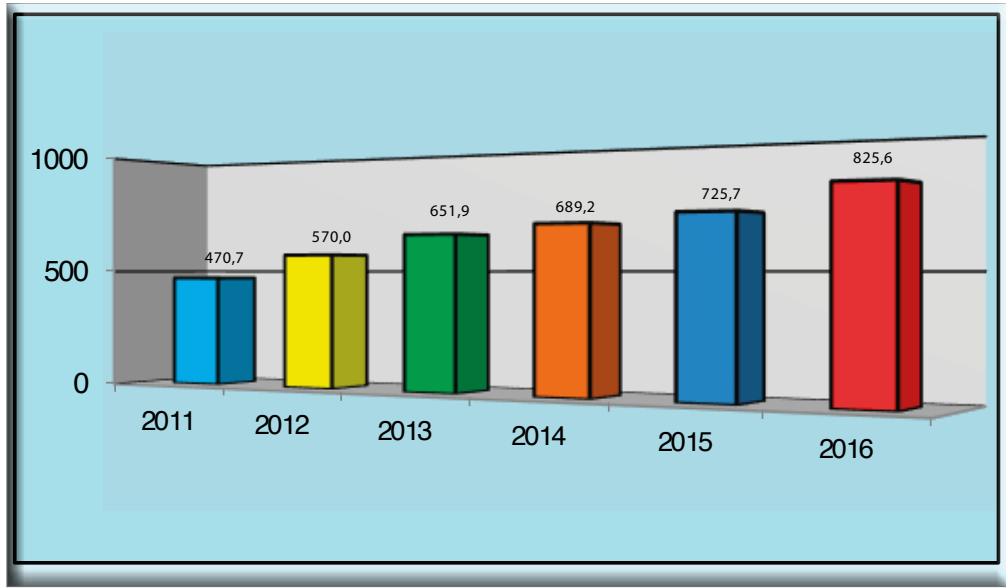
Harcamaların Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Toplam Harcama İçindeki Dağılımı

Harcamaların ekonomik sınıflandırmaya göre toplam harcama içindeki dağılımı incelendiğinde;

Personel Giderleri tertibinde % 56,1 oranında, SGK Devlet Primi Giderleri tertibinde ise % 7,6 oranında olmak üzere toplam % 63,7 oranında harcama yapıldığı görülmekte olup bunu % 17,2 oranıyla Mal ve Hizmet Alım Giderleri, % 13,2 oranıyla Cari Transferler, % 4,3 oranıyla Sermaye Giderleri takip etmektedir. Sermaye Transferleri tertibindeki harcama oranının ise % 1,6 olduğu görülmektedir.

2011-2016 Bütçe Harcamalarının Yıllara Göre Artışı (Milyon TL)

Yukarıdaki grafikte yıllar itibarıyla bütçe gerçekleşme oranlarına bakıldığında;

2011 yılı ile 2012 yılı arasında	% 21,1
2012 yılı ile 2013 yılı arasında	% 14,4
2013 yılı ile 2014 yılı arasında	% 5,7
2014 yılı ile 2015 yılı arasında	% 5,3
2015 yılı ile 2016 yılı arasında	% 13,8

oranında artış olduğu görülmektedir.

2. TEMEL MALİ TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Temel mali tablolardan faaliyet sonuçları tablosu ve bilanço ekte sunulmuştur.

2.1. TBMM 2016 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Kurum Kodu : 2.0				Adı : TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ		Yılı : 2016			
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Carl Yılı (N)		GELİRİN TÜRÜ		Carl Yılı (N)	
630		GİDERLER HESABI		842.617.673,87		600		GELİRLER HESABI	
630	01	Personel Giderleri		463.538.499,28		600	01	Vergi Gelirleri	
630	01	Memurlar		99.523.076,85		600	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	
630	01	Sözleşmeli Personel		173.855.678,07		600	01	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	
630	01	Geçici Personel		72.677.797,34		600	01	Damga Vergisi	
630	01	Diğer Personel		131.685,78		600	03	Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	
630	01	Milletvekilleri		117.350.261,24		600	03	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		63.109.569,00		600	03	Kira Gelirleri	
630	02	Memurlar		27.038.108,48		600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	
630	02	Sözleşmeli Personel		16.309.851,01		600	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	
630	02	Geçici Personel		13.856.835,86		600	04	Özel Gelirler	
630	02	Milletvekilleri		5.904.773,65		600	05	Diğer Gelirler	
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri		134.271.251,91		600	05	Faiz Gelirleri	
630	03	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları		20.330.216,60		600	05	Para Cezaları	
630	03	Yolluklar		5.806.173,52		600	05	Diğer Çeşitli Gelirler	
630	03	Görev Giderleri		86.113,14		600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	
630	03	Hizmet Alımları		88.793.128,50		600	11	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	
630	03	Temsil ve Tanıtım Giderleri		5.525.599,21		600	11	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	
630	03	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım		2.343.723,32		600	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	
630	03	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri		1.168.075,66		600	25	Gen Bütçe Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	
630	03	Tedavi ve Cenaze Giderleri		10.218.221,96		600	25	Gen Bütçe Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	
630	05	Carl Transferler		109.165.118,83					
630	05	Hazine Yardımları		17.518.000,00					
630	05	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler		1.760.785,95					
630	05	Hane Halkına Yapılan Transferler		86.541.030,63					
630	05	Yurtdışına Yapılan Transferler		3.345.302,25					
630	07	Sermaye Transferleri		12.696.937,37					
630	07	Yurtiçi Sermaye Transferleri		12.696.937,37					
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		9.919.035,30					
630	12	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		9.788.261,25					
630	12	Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde		18.058,09					
630	12	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid		112.715,96					
NET GELİR TOPLAMI :				140.564.502,17					

NET GELİR TOPLAMI :

NET GELİR TOPLAMI :

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 2.0	Adı : TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	Yılı : 2016

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)
630 13	Amortisman Giderleri	17.549.757,11			
630 13 01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	14.643.553,51			
630 13 02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	2.813.248,60			
630 13 03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	92.955,00			
630 14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	18.977.064,03			
630 14 01	Kirletisiye Malzemeleri	2.854.061,63			
630 14 02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	103.166,07			
630 14 03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	287.373,50			
630 14 04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	219.407,03			
630 14 05	Temizleme Ekipmanları	1.568.524,38			
630 14 06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	3.274.714,21			
630 14 08	İçecek	251.321,00			
630 14 10	Zirai Maddeler	697.855,43			
630 14 11	Yem	14.503,84			
630 14 12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	5.600.738,30			
630 14 13	Yedek Parçalar	1.031.999,50			
630 14 14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	121.429,41			
630 14 15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	13.315,82			
630 14 16	Spor Malzemeleri Grubu	5.486,50			
630 14 17	Basınçlı Ekipmanlar	23.605,31			
630 14 99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	2.909.562,10			
630 25	Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	740.172,04			
630 25 01	Genel Bütçeye Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	740.172,04			
630 30	Proje Kapsamında Yapılan Carî Giderler	12.650.265,69			
630 30 06	Proje Kapsamında Yapılan Carî Giderler	12.650.265,69			
630 99	Diğer Giderler	3,31			
630 99 99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	3,31			

GİDERLER TOPLAMI : 842.617.673,87

GİDERLER TOPLAMI (A)	842.617.673,87	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)
GELİRLER TOPLAMI (B)	140.564.502,17			
İNDİRİM :İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00			
			140.564.502,17	
			FAALİYET SONUCU D-A	-702.053.171,70

2.2. TBMM 2016 Yılı Bilançosu

BİLANÇO

Kurum Kodu : 2.0 Adı : TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ		Yıl : 2016	
AKTİF HESAPLAR		PASİF HESAPLAR	
N Yılı 2016		N Yılı 2016	
1 DÖNEN VARLIKLAR	24.202.255,48	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	13.612.295,56
10 HAZİR DEĞERLER	568.560,03	32 FAALİYET BORÇLARI	1.012.282,54
102 BANKA HESABI	568.560,03	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	1.012.282,54
14 DİĞER ALACAKLAR	1.483.661,99	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	5.181.437,99
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.483.661,99	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	390.463,71
15 STOKLAR	10.713.690,94	333 EMANETLER HESABI	4.790.974,28
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	10.713.690,94	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	7.418.575,03
16 ÖN ÖDEMELER	11.436.342,52	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	7.417.835,68
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	10.934.266,68	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA	739,35
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	502.075,84	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	16.514.510,19
2 DURAN VARLIKLAR	370.788.545,65	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	16.514.510,19
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	370.780.277,65	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	16.514.510,19
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI	246.794.930,00	5 ÖZ KAYNAKLAR	364.863.995,38
252 BİNALAR HESABI	63.399.050,01	50 NET DEĞER	367.196.621,44
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	13.799.497,53	500 NET DEĞER HESABI	367.196.621,44
254 TAŞITLAR HESABI	18.565.587,94	51 DEĞER HAREKETLERİ	1.913.103.429,69
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	74.228.502,00	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	1.913.103.429,69
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-87.554.990,80	58 GEÇMiŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-1.213.382.884,05
258 YAPILMAMTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	41.547.700,97	580 GEÇMiŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (	-1.213.382.884,05
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-702.053.171,70
260 HAKLAR HESABI	13.175.505,19	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUÇU HESABI (-)	-702.053.171,70
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	132.053,34		
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-13.307.558,53		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	8.268,00		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.497.577,45		
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-2.489.309,45		
AKTİF TOPLAMI	394.990.801,13	PASİF TOPLAMI	394.990.801,13

Bilanço Dipnotları :

906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER H	502.075,84
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	502.075,84
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	16.712.631,30
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	16.712.631,30
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	78.175.945,38
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	78.175.945,38
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR HESABI	989.708,80
999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	989.708,80

3. MALİ DENETİM SONUÇLARI

3.1. İç Denetim

İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından 2016 yılı içinde; 7 sürecin denetimi ile 2 danışmanlık faaliyeti öngörülmüş olup denetim faaliyetlerinin 5'i danışmanlık faaliyetinin de tamamını gerçekleştirilmiştir.

İç denetim faaliyetleri kapsamında;

- » Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığının Müzecilik Süreci,
- » İdari ve Mali İşler Başkanlığının Milli Saraylar Destek Hizmetleri Süreci,
- » İnsan Kaynakları Başkanlığının Özlük, Atama, İzin, Rapor, Pasaport, Eğitim, Staj, Soruşturma ve Disiplin Alt Süreçleri,
- » Destek Hizmetleri Başkanlığının Ulaştırma Hizmetleri Süreci,
- » Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığının Parlamenter Diploması Hizmetleri Süreci,
- » Üzerinde uygunluk ve sistem denetimi gerçekleştirilmiştir.

3.2. Dış Denetim

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2015 yılı harcamalarının dış denetimi 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 37'nci maddesinin 2'nci fıkrasına göre Sayıştay Başkanlığınca görevlendirilen üç denetçiden oluşan bir komisyon tarafından gerçekleştirilmiş, hazırlanan denetim raporu TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Yapılan incelemelerde;

- » TBMM Başkanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığınca arşivlenen ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişleri tutarlarıyla bunların kaydedildiği ilgili hesaplardaki tutarların mutabık olduğu,
- » Kesin hesap cetvellerinde gösterilen gelir-gider rakamlarının doğru ve denk olduğu, ödenek üstü harcama yapılmadığı,
- » Genel Sekreterin Üst Yönetici olarak, 5018 sayılı Kanunda öngörülen mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi ve bütçeyle verilen ödeneğin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, İdari Teşkilatın eylem ve işlemlerinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesine, Kurumun amaç ve politikaları çerçevesinde belirlenen stratejik plan dâhilinde işlemlerin yürütülmesine özen gösterdiği,
- » Harcama birimleri ile Strateji Geliştirme Başkanı ve diğer personelin, mali işlemlerin yürütülmesinde ve buna ilişkin harcama belgelerinin düzenlenmesinde, ilgili mevzuatta öngörülen usul ve esaslara uygun şekilde işlem yaptıkları, sonucuna varılmıştır.

İç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit, sorun ve öneriler ile bunlara yönelik çalışmaların, mali yönetim ve kontrol sistemi içinde önemli bir işlevi bulunduğu görülmektedir. Bu anlamda, iç ve dış denetim raporları ve bu raporlar ile gündeme gelen uygulama sorunlarının giderilmesine yönelik çalışmaların aynı zamanda Kurum mali yönetim ve kontrol sisteminin de iyileştirilip gelişmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Sonuç itibarıyla Makamca, gerek iç denetim, gerek ise dış denetim neticesinde ortaya çıkan tespit ve öneriler doğrultusunda, harcama birimlerince işlem tesis edilmesi hususu yazılı olarak talimatlandırılmıştır.

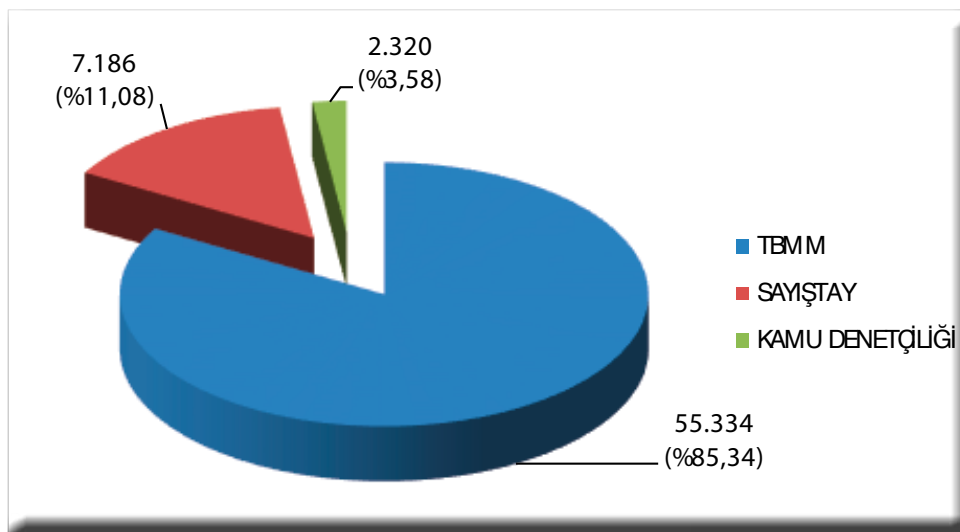
4. DİĞER HUSUSLAR

Muhasebe Hizmetleri

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay Başkanlığı ve Kamu Denetçiliği Kurumu'nun muhasebe hizmetleri yürütülmektedir.

2016 Yılında TBMM bütçesiyle ilgili 55.334 adet, Sayıştay Başkanlığı bütçesiyle ilgili 7.186 adet, Kamu Denetçiliği Kurumu bütçesiyle ilgili olarak da 2.320 adet olmak üzere toplam 64.840 adet ödeme emri belgesi ve muhasebe işlem fişi kontrol edilmiş, Maliye Bakanlığı Say2000i Web Tabanlı Saymanlık Otomasyon Sisteminde muhasebe kayıtları gerçekleştirilmiştir.

Kurum Bazında İş Dağılımı

Birimde yukarıda belirtilen kurumların bütçesinden yapılan her türlü mal, hizmet ve yapım işlerine dair ödemelerin yanında; milletvekili ödenek ve yollukları, personel maaşları, SGK prim kesintileri, avanslar, krediler, harcırahlar, milletvekili ve yasama organı eski üyelerinin tedavi giderlerine ilişkin tüm ödeme belgelerinin kontrolü, muhasebeleştirilmesi ve ödemesi yapılmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay Başkanlığı ile Kamu Denetçiliği Kurumu'na ait mali bilgileri içeren ay sonu ve yılsonu işlemleri, dönem sonu işlemleri, gelir ve gider cetvelleri, mizanlar ve diğer mali tablolar düzenlenerek ; kontrol edilmiştir, Muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü 3 kurum ve toplamda 24 harcama biriminin Taşınır Yönetim Hesabı Cetvelindeki tutarların muhasebe kayıtları ile uygunluğu kontrol edilerek muhasebe yetkilisi tarafından onaylanmıştır.

Yapılan muhasebe işlemlerine ait aylık ve yıllık raporlar, bilançolar ilgisine göre harcama yetkililerine, Sayıştay Başkanlığına ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında gerçekleştirilen faaliyetler ile 2013-2017 Stratejik Planında yer alan amaç ve hedefler kapsamında yürütülen faaliyet ve projelere ilişkin “performans sonuçları tablosu” ile bu tabloların değerlendirilmesi performans bilgileri bölümünde yer almaktadır. Stratejik amaçları ve hedefleri doğrudan ya da dolaylı olarak gerçekleştirmeye yönelik diğer faaliyet ve projelere de bu bölümde yer verilmiştir.

Faaliyet ve Proje Bilgileri

STRATEJİK EKSEN 1: BİLGİ HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 1-Yasama Sürecinde İhtiyaç Duyulan Bilginin; Üretilmesi, Derlenmesi ve Aktarılması İçin Araştırma Kapasitesini Geliştirmek ve Yetkinleştirmek.

Stratejik Hedef 1.1. Komisyon Odaklı ve Yasama Gündemine Paralel Bilgi Sunumuna Geçmek.

ARMER Veri Tabanı Hizmetleri

“ARMER Veri Tabanı” kayıtlarından elde edilen istatistiklere göre 2016 yılı içinde milletvekillerinden, idari teşkilattan, uluslararası kurumlardan (ECPRD) kaynaklanan bilgi talepleri ile talebe bağlı olmayan çalışmaların toplamı 542’dir.

Karşılanan bilgi taleplerinin kaynaklarına bakıldığında, % 64 ile milletvekilleri ilk sırada yer almaktadır. Talep şartı olmaksızın yapılan proaktif çalışma oranının % 4 ve ECPRD aracılığıyla gelen uluslararası talep oranının ise % 11 olduğu görülmektedir.

2016 yılında ECPRD ile olan işbirliği çerçevesinde diğer ülke parlamentolarından gelen 61 adet soru cevaplandırılmıştır.

ARMER Ürünlerinin Talep Sahibine Göre Dağılımı

Talep Sahibi	Adet	%
Milletvekili	346	64
Parti Grupları	3	1
Uluslararası Talep (ECPRD)	61	11
Proaktif	26	4
Diğer	106	20
Toplam	542	100

ARMER Ürünlerinin Türlerine Göre Dağılımı

Ürün Türü	Adet	%
Bilgi Derleme	132	24
Bilgi Notu	39	7
Doküman Derleme	92	17
ECPRD	61	11
Göstergeler	6	1
Kısa Bilgi Notu	84	16
Rapor	15	3
Sözlü Bilgi	21	4
Diğer	92	17
Toplam	542	100

2016 yılında hazırlanan ve ihtisas komisyonlarının gündemine uygun olan çalışmalar ve ihtisas komisyonlarının yetki alanı kapsamında değerlendirilen diğer çalışmalar, ihtisas komisyonlarının başkan ve üyelerinin bilgisine sunulmuştur.

Ulusal ve uluslararası gündemde olan konulara dair hazırlanmış olan çalışmalar TBMM Başkanlığına gönderilmeye devam edilmiştir.

Kitap Çalışmaları

Yılda iki kez olmak üzere hazırlanan “ARMER Bülten” in beşinci ve altıncı sayıları 2016 yılı içinde yayınlanmıştır.

“Türk Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukukta İşyerinde Psikolojik Taciz” adlı kitap Mart 2016’da basılarak milletvekillerinin ve kamuoyunun hizmetine sunulmuştur.

"Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri Kitap Serisi: Parlamenter Sistem, Yarı-Başkanlık Sistemi ve Başkanlık Sistemi" başlıklı 3 kitap güncellenmiş olup yayına hazırlanmıştır.

İhtisas Komisyonları ve Diğer Komisyonlara Yönelik Faaliyetler

İhtisas Komisyonlarının çalışmalarında ve komisyon raporu hazırlanmasında komisyon başkanına ve üyelerine uzmanlık hizmeti verilmiştir.

Kuruluş kanunlarında kendilerine farklı görev, yetki ve sorumluluklar verilen KİT Komisyonu, Dilekçe Komisyonu, AB Uyum Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu ile Meclis araştırması ve soruşturması komisyonlarının yasama ve denetim faaliyetlerine sağlanan destek aşağıda özetlenmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu

2016 yılında, Plan ve Bütçe Komisyonunca toplam 59 birleşimde kanun tasarısı ve tekliflerinin görüşmeleri gerçekleşmiş ve Sayıştay'da açık bulunan 1 Başkan ile 5 Sayıştay üyeliği için ön seçim yapılmıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonuna 2016 yılında TBMM Başkanlığınca esas komisyon olarak 14 kanun tasarısı, 511 kanun teklifi, 8 tezkere ve 3 KHK olmak üzere toplam 536 dosya; tali komisyon olarak 42 kanun tasarısı, 154 kanun teklifi ve 4 KHK olmak üzere toplam 200 dosya havale edilmiştir. Bu dönemde toplam 42 adet dosya Komisyon tarafından gündeme alınmış, bu kapsamda 19 Komisyon raporu TBMM Başkanlığına sunulmuştur. Komisyon 2016 yılında, toplam 605 saat 44 dakika çalışmıştır.

Dilekçe Komisyonu

Dilekçe Komisyonu, Anayasadaki dilekçe hakkı kapsamında ve yasama denetiminin bir parçası olarak vatandaşlardan ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılardan gelen başvuruları, ilgili mevzuat çerçevesinde incelemekte, raporlamakta, gerektiğinde ilgili idarelere önerilerde bulunmakta ve söz konusu önerilerin ilgili idareler nezdinde uygulanmasını takip etmektedir.

2016 yılında E-Dilekçe sistemine 26.569 kişi yeni kayıt olmuştur. Program 154.157 kişi tarafından faal olarak kullanılmaktadır.

Dilekçe Komisyonuna 2016 yılında 7.926 başvuruda bulunulmuş olup bunların dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki şekildedir:

Yapılan Başvuru Şekline Göre Dilekçe Sayıları		
E-Devlet	-	-
E-Dilekçe	5.086	% 64,17
Elden	639	% 8,06
Faks	261	% 3,29
Kamu Kurumlarından	0	0
Kurum İçinden	9	%0,11
Milletvekili Tarafından	30	% 0,38
Posta	1.901	% 23,88

Başvurunun İmzalanma Şekline Göre Dilekçe Sayıları		
Şahsi İmzalı	5.382	% 68,75
Toplu İmzalı*	2.446	% 31,24
* Toplu imza ile yapılan 2.446 başvuruda imza atarak katılan kişi sayısı 63.759 olmuştur.		

Başvuru Yapanlara Göre Dilekçe Sayıları		
Kadın	1.951	%24,61
Erkek	5.876	% 74,14
Tüzel Kişiler	98	% 1,23

Son Durumlarına Göre Dilekçe Sayıları		
Karara Bağlanan veya Hıfzedilen Dilekçe Sayısı	6.517	% 45,5
İşlemde/İncelenmekte Olan Dilekçe Sayısı	7.496	% 54,46

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular konular itibarıyla değerlendirildiğinde; en fazla “Öteki İstek ve Dilekler (Şikayetler)” konusunda başvuru geldiği görülmektedir. Ayrıca Dilekçe Komisyonuna yurt içinde en fazla Ankara, en az ise Tunceli ilinde ikamet eden vatandaşlar tarafından başvuru yapılmıştır. Yurt dışından yapılan başvuru sayısı 36 olup bu başvuruların 6’sı Almanya ve ABD’den, 4’ü KKTC’den yapılmıştır.

Gelen Başvurularda Konuları İtibarıyla İlk 5 Konu		
Başvuru Konusu	Dilekçe Sayısı	Yüzde Oranı
Öteki İstek ve Dilekler (Şikayetler)	2.550	% 32,17
Kişisel Özgürlük ve Hak Talepleri	850	%10,72
Milli Savunma	756	%9,54
Adalet ve Güvenlik	650	%8,20
Personel İşlemleri	483	%6,09

Dilekçe Komisyonuna En Çok Başvuru Gelen İlk 3 İl		
İl	Dilekçe Sayısı	Yüzde oranı
Ankara	1.332	% 16,81
İstanbul	1.194	% 15,06
İzmir	369	% 4,66

Dilekçe Komisyonuna En Az Başvuru Gelen Son 3 İl		
İl	Dilekçe Sayısı	Yüzde oranı
Tunceli	3	% 0,04
Gümüşhane	5	% 0,06
Ardahan	7	% 0,09

Yukarıdakilere ilaveten 24. Yasama Döneminde hakkındaki işlemler devam etmekte olup karara bağlanamayan 4.465 dilekçe ile 25. Yasama Döneminde Komisyon teşekkül etmemesi-ne rağmen Komisyona gelen 915 dilekçe 26. Yasama Döneminde işleme alınmıştır.

30.11.2015 tarihli Dilekçe Komisyonu Genel Kurul toplantısında seçilen Başkanlık Divanı, gerçekleştirdiği 21 toplantıda 6.661 dilekçe hakkında 4.138 karar almıştır.

Dilekçe Komisyonu'nda 2016 yılında; yukarıda belirtilen 21 Başkanlık Divanı toplantısına ilaveten 3 Genel Kurul toplantısı, 10 Alt Komisyon toplantısı ile 2 yerinde inceleme ve araştırma ziyareti yapılmıştır. Dilekçe Komisyonunca mezkûr dönemde 10 Genel Kurul Kararı alınmıştır. Dilekçe Komisyonu ile alt komisyonlarındaki toplam 14 toplantıda, 13 saat 8 dakika süreyle görüşme yapılmıştır.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu

Dilekçe Komisyonu çalışma usul ve esaslarını düzenleyen mevzuatta öngörülen, toplumsal boyutu olan ve genellikle arz eden dilekçeler birleştirilerek Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK) marifetiyle incelenmektedir.

DKGK, itiraz üzerine veya doğrudan bir dilekçe konusunun TBMM Genel Kurulunda görüşülmek üzere sevkine karar verebilir. Bu kapsamda 24. Yasama Döneminde sevkine karar verilen ve TBMM Genel Kurulunda görüşülemedikleri için içtüzük gereği 26. Yasama Dönemi-

nin başında yeniden Komisyonumuza havale edilen Genel Kurul Kararları, 13/01/2016 tarihli toplantıda görüşülerek karara bağlanmıştır.

Alt Komisyonlar

DKGK'nin gündemine alarak alt komisyon kurduğu ve halen çalışmaları devam eden Alt Komisyonlar şunlardır:

1. Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) Yönetiminde Astsubayların Yeterince Temsil Edilmediği, Yapılan Kesintiyle Orantılı Ödeme Yapılmadığı, Bir Takım Piyasa İşlemleriyle OYAK Mensuplarının Zarara Uğratıldığı, Kamu Adına Bir Denetimin Yapılmadığı, Kişisel Bilgilerin Bazı Şirketlere Verildiği, OYAK İmkânlarından Bazı Çevrelere İmtiyaz Sağlandığı İddiasıyla Konunun Araştırılması, OYAK İştiraklerinin Tasfiye Edilmesi, Zorunlu Üyelik Uygulamasının Kaldırılması ve Kamusal Denetimin Yapılması Taleplerini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon. (Alt Komisyon Raporu, 30/04/2013 tarihinde Komisyon Başkanlığına sunulmuştur.)

2. Dersim Olayları (1937-1938) ve Sonrasında Yaşananlar Nedeniyle Oluşan Mağduriyetlerin Giderilmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.

3. Gıda Bankacılığı Uygulamasının Araştırılması ve Yaygınlaştırılması Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.

4. Forex Piyasasındaki Aracı Kurumların Bireysel Yatırımcıları Mağdur Ettikleri İddialarını İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.

5. Kamuda Çalışan Engelli ya da Engelli Yakını Bulunan İşçiler İçin Memurlara Tanınan Bazı Hakların Verilmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.

6. Özürlü Sağlık Kurulu Raporunda Engellilik Oranına Herediter Anjiyoödem Hastalığının Dâhil Edilememesi Sebebiyle Yaşanan Mağduriyetin Giderilmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.

7. Araç Muayene İstasyonlarında Muayene Ücreti Ödeme Şeklinin İncelenmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.

Yerinde İnceleme Çalışması

Koçhisar Barajı yapımında sular altında kalan Çorum ili Alaca ilçesi Kızılyar Köylüleri için yeni yerleşim yeri gösterilmemesi sebebiyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi talebini içeren dilekçeler konusunda Komisyonun yerinde inceleme yapmasına karar verilmiş ve 15 Temmuz 2016 tarihinde yerinde inceleme ve araştırma ziyareti yapılmıştır.

Gıda Bankacılığı Uygulamasının Araştırılması ve Yaygınlaştırılması Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon ise 03.08.2016 tarihinde Deniz Feneri Derneği'nin gıda bankacılığı faaliyetlerini yerinde incelemiştir.

Dilekçe Komisyonu Faaliyet Tablosu

YAPILAN İŞLEMLER	2013	2014	2015	2016
Gelen Dilekçe Sayısı	13.668	8.439	3.930	7.926
Karara Bağlanan veya Hıfzedilen Dilekçe Sayısı	5.877	6.431	2.940	6.517
İşlemde/İncelenmekte Olan Dilekçe Sayısı	-	2.008	742	7.496
E-Dilekçe Sistemine Kayıt Olanların Sayısı	44.341	48.097	23.763	26.569
E- Dilekçe Sistemine Kayıtlı Toplam Kullanıcı Sayısı	56.842	104.939		154.157
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Toplantı Sayısı	-	1	1	3
Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı Toplantı Sayısı	27	12	11	21
Kadınlardan Gelen Dilekçe Sayısı	2.476	2.135	1.077	1.951
Erkeklerden Gelen Dilekçe Sayısı	6.531	6.217	2.825	5.876
Sivil Toplum Örgütlerinden ve Özel Kuruluşlardan Gelen Dilekçe Sayısı	4.661	87	28	98
Toplu İmza İle Gelen Dilekçe Sayısı	-	5.109	2.540	2.446
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Tarafından Kurulan Alt Komisyonlar	3	11	4	11
Dilekçelere Eklenen Toplam İmza Sayısı	870.324	218.799	85.670	63.759

Dilekçe Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyonun Faaliyetleri

Bilindiği üzere; 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 3'üncü maddesinde TBMM Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyon tanımlanmış ve Kurumun hazırlayacağı yıllık rapor hakkındaki görevleri ise 22'nci maddede, Başdenetçi ile denetçilerin seçilmesi konusundaki görevleri ise 11'inci maddede hüküm altına alınmıştır.

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyon'da 2016 yılında yukarıda belirtilen görevleri kapsamında 6 Alt Komisyon toplantısı ile 6 Karma Komisyon Toplantısı gerçekleştirilmiş olup 13 saat 14 dakika süreyle görüşme yapılmıştır.

a) Kamu Denetçiliği Kurumu Yıllık Raporlarının Görüşülmesi

24. Yasama Döneminde Genel Kurulda görüşülmek üzere TBMM Başkanlığına sunulan, ancak Genel Kurulda görüşülemediği için TBMM Başkanlığınca Karma Komisyona geri gönderilen Kamu Denetçiliği Kurumu Yıllık Raporu hakkındaki Karma Komisyon Raporları şunlardır:

I. Kamu Denetçiliği Kurumunun 2013 Yıllık Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Esas No: 5/3)

II. Kamu Denetçiliği Kurumunun 2014 Yıllık Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Esas No:5/4)

Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından 27.01.2016 tarihinde Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyona sunulan 2015 Yıllık Raporunu değerlendirmek için, 06.03.2016 tarihli Karma Komisyon toplantısında alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Alt Komisyon ilgili çalışmaları tamamlamış ve sunduğu rapor, 06.04.2016 tarihli Karma Komisyon toplantısında görüşülmüştür.

06.04.2016 tarihli Karma Komisyon toplantısında; geri gönderilen Kamu Denetçiliği Kurumu 2013 ve 2014 Yıllık Raporları hakkındaki Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden kurulu Karma Komisyon Raporları aynen benimsenmiş ve Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yıllık Raporu hakkındaki Rapor ile birleştirilerek TBMM Genel Kurulunda birlikte görüşülmek üzere TBMM Başkanlığına sunulması kabul edilmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumu 2013, 2014 ve 2015 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları 289 sıra sayısı ile bastırılıp 24.05.2016 tarihinde dağıtılmış ve Genel Kurul Gündeminde bulunmaktadır.

b) Kamu Denetçiliği Kurumu Seçimleri

i) Başdenetçi Adaylarının Seçimi

Bilindiği üzere Kamu Başdenetçisi Nihat ÖMEROĞLU, 24. Yasama Döneminde TBMM Genel Kurulu tarafından 27.11.2012 tarihinde seçilmiş ve 05.12.2012 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda yemin etmiştir. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 14'üncü maddesi gereğince başdenetçinin görev süresi 4 yıl olup görev süresinin sona ermesi nedeniyle 6328 sayılı Kanunun 11'inci maddesi hükümlerine göre tekrar seçim yapılma ihtiyacı doğmuştur.

01.10.2016 tarihli ve 29844 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ilan üzerine Başdenetçi olmak isteyenler TBMM Başkanlığına yazılı olarak 17 Ekim 2016 Saat 17:00'a kadar başvuruda bulunmuştur. Kamu Başdenetçisi olmak isteyen 4 kişinin başvuru evrakları, TBMM Başkanlığı tarafından 19.10.2016 tarihinde Karma Komisyona gönderilmiştir.

Karma Komisyonun 26.10.2016 tarihli 3. toplantısında Başdenetçi aday adaylarının dinlenmesine karar verilmiş ve 01.11.2016 tarihli 4. toplantısında yapılan seçimde Şeref MALKOÇ, Ayhan ÖZKAN ile Hasan ŞAHİN Genel Kurula sunulmak üzere 3 Kamu Başdenetçisi adayı olarak seçilmiştir. Belirtilen adaylar arasından Şeref MALKOÇ, Genel Kurulun 15.11.2016 tarihli 20'nci Birleşiminde yapılan seçim sonucunda Kamu Başdenetçiliğine seçilmiş ve 05.12.2016 tarihinde görevine başlamıştır.

ii) Denetçilerin Seçimi

Bilindiği üzere Kamu Denetçileri Zekeriya ASLAN, Serpil ÇAKIN, Mehmet ELKATMIŞ, Abdullah Cengiz MAKAS ile Muhittin MIHÇAK, 24. Yasama Döneminde Karma Komisyon tarafından 28.11.2012 tarihinde seçilmiş ve 10.12.2012 tarihinde Karma Komisyonda yemin etmiştir. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 14'üncü maddesi gereğince başdenetçinin görev süresi 4 yıl olup görev süresinin sona ermesi nedeniyle 6328 sayılı Kanunun 11'inci maddesi hükümlerine göre tekrar seçim yapılma ihtiyacı doğmuştur.

01.10.2016 tarihli ve 29844 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ilan üzerine kamu denetçisi aday adayı olmak isteyen ve TBMM Başkanlığına yazılı olarak 17 Ekim 2016 Saat 17:00'a kadar başvuruda bulunan 67 kişinin başvuru belgeleri, TBMM Başkanlığı tarafından 19.10.2016 tarihinde Karma Komisyona gönderilmiştir.

Karma Komisyonun 26.10.2016 tarihli 3. toplantısında başvuruda bulunan 67 kişi arasından "15 Kamu Denetçisi adayını belirlemek üzere bir alt komisyon" oluşturulmasına karar verilmiştir. Alt Komisyon, belirlediği 15 Kamu Denetçisi adayını 01.11.2016 tarihinde Karma Komisyona sunmuştur.

Karma Komisyonun 02.11.2016 tarihli 5. toplantısında; 15 Kamu Denetçisi adayının dinlenmesinin ardından yapılan seçimde Yahya AKMAN, Arif DÜLGER, Mustafa ÖZYAR, Celi- le Özlem TUNÇAK ile Hüseyin YÜRÜK Kamu Denetçisi olarak seçilmiştir. Karma Komisyonun 22.11.2016 tarihli 6. toplantısında ise 6328 sayılı Kanunun 13'üncü maddesi gereğince seçil- miş Kamu Denetçileri andıçmıştır.

Avrupa Birliğı Uyum Komisyonu

Avrupa Birliğı Uyum Komisyonuna 25 kanun tasarısı ve 4 kanun teklifi tali olarak havale edilmiştir. Komisyon, 6 toplantı yapmış; 2 kanun tasarısını ve 1 kanun teklifini görüşüp karara bağlamıştır.

Komisyon, parlamenter diplomasi faaliyeti kapsamında yurt dışına 6 ziyaret gerçekleştirmiş- tir. Komisyon bu çerçevede, 55'inci ve 56'ncı Avrupa Birliğı Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı (COSAC) Başkanlar ve Genel Kurul toplantılarına, 12'nci Batı Balkan Ülkeleri Parlamentoları Avrupa Entegrasyonu Komisyonları (COSAP) Konferansı Toplantısı'na iştirak etmiş ve Romanya AB İşleri Komisyonunun daveti üzerine Romanya'ya bir çalışma ziya- reti gerçekleştirmiştir.

Komisyonu, Fransa, Almanya, Avusturya, Kosova, Çek Cumhuriyeti ile Avrupa Parlamen- tosu'ndan gelen 7 heyet ve Avrupa Konseyinden 2 heyet farklı tarihlerde ziyaret etmiştir. Ay- rıca Komisyon Başkanı; Romanya, Hollanda, Almanya, İspanya, Çek Cumhuriyeti, Avusturalya, Slovakya Büyükelçileri ile Avrupa Birliğı Türkiye Delegasyonu Başkan ve Başkan yardımcısını farklı tarihlerde kabul etmiştir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 26. Yasama Döneminde 7 toplantı yapmıştır.

Mülteci Hakları Alt Komisyonu çalışmalarına devam etmiş; çeşitli isimleri dinlemiş, ay- rıca Ankara Yabancılar Çağı Merkezi ile Mardin Midyat, Nizip ve Osmaniye'de bulunan çadır- kentlerde ve geçici barınma merkezlerinde incelemelerde bulunmuş, yine konuyla ilgili Al- manya ziyareti gerçekleştirmiştir.

12 Eylül Askeri Darbesinden Sonra Oluşturulan Diyarbakır Beş No'lu Cezaevi Alt Komis- yonu dinleme toplantılarına devam etmiştir.

Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu, Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu, Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Tekirdağ Ceza İnfaz Kurumları, Kırıkkale F Tipi Yüksek Gü- venlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Eskişehir Ceza İnfaz Kurumları, İstanbul Çocuk Eğitimevi ile Ümraniye Ceza İnfaz Kurumlarında incelemelerde bulunmuştur.

07.01.2016 tarihinde kurulan Batı Ülkelerindeki İslam Düşmanlığını İnceleme Alt Ko- misyonu ile 27.04.2016 tarihinde kurulan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğini İnceleme Alt Komisyo- nu dinleme toplantılarını gerçekleştirmiştir. 09.06.2016 tarihinde kurulan 28 Şubat Sürecinde Gerçekleşen Hak İhlalleri ve Mağduriyetlerin İncelenmesi Alt Komisyonu henüz çalışmalarına başlamamıştır.

Komisyunun 09.06.2016 tarihli toplantısında Tekirdağ Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporu görüşülerek kabul edilmiştir.

Komisyon bu dönemde 7 kanun tasarısı, 37 kanun teklifi havale edilmiştir. Bunlardan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı için Komisyon esas komisyon olarak belirlenmiştir. Tasarı, Komisyonun 17.02.2016 tarihli toplantısında görüşülerek kabul edilmiştir.

Komisyonu 26 yabancı, 9 yerli heyet ziyaret etmiştir. Bu ziyaretlerde hem Komisyon çalışmaları hem de Türkiye ve Dünya'daki insan hakları meseleleri hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Özel gün ve gündem konuları ile ilgili Komisyon Başkanlığınca çeşitli açıklamalar Komisyon İnternet sayfasından ve twitter adresinden yayınlanmıştır.

Komisyon 2016 yılında, insan haklarının ihlale uğradığına dair iddiaları içeren 6.728 adet başvuru ulaştırmıştır. Başvurular arasında ilk sıralarda; memuriyete iade talepleri, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerden gelen başvurular ile yargı mercilerinin kararlarından memnuniyetsizlik konuları yer almaktadır. Bunların yanı sıra başvurular; mobbing iddiaları, asker hakları, engelli bireylerin sorunları, sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklı şikâyetler, maddi yardım talepleri, sağlık ve eğitim hizmetlerinden şikâyet, yasal düzenleme talebi, çevre hakkı ve yerinde inceleme talebi gibi hususları ihtiva etmektedir.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

KİT Komisyonu, 2016 yılında, kurulan 19 alt komisyon ile denetim kapsamındaki kuruluşların genel müdürlüklerinde 30 toplantı yapmıştır. Bu Alt Komisyon çalışmaları kapsamında 2011-2014 yıllarına ait hesap işlemleri denetlenmiş hazırlanan raporlar Komisyon Başkanlığına sunulmuştur.

Komisyon, bu dönemde gerçekleştirdiği 25 toplantıda denetim kapsamında bulunan 87 kuruluşun 2011-2014 yıllarına ait 169 hesap döneminin denetimini gerçekleştirmiştir. Söz konusu yıllara ait hesap dönemlerinin 78'i ibra edilmiş ve 91'i genel görüşmeye sunulmuştur.

2011-2014 yıllarına ait denetimler tamamlanmış olup Komisyon raporu yazım aşamasındadır.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu 2016 yılında 5 Komisyon toplantısı yapmıştır.

TBMM Başkanlığınca Komisyon; 64 kanun tasarısı ve teklifi havale edilmiştir. 1 kanun tasarısı komisyonda görüşülerek rapor, esas komisyona sunulmuştur.

Komisyon 2016 yılında 17 bireysel başvuru yapılmıştır.

Türkiye'de Siyasi Liderlik ve Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu, İsveç Kalkınma Ajansı (SIDA) tarafından finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi ve Parlamentolar Arası Birlik (PAB) iş birliğinde yürütülmektedir.

Projenin amacı; toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadınların karar mekanizmalarına katılım hakkını geliştirecek yasal çerçevelerin ve politikaların geliştirilmesi/kanunlaştırılması ve uygulanması, KEFEK'in toplumsal cinsiyet eşitliği mevzuatının uygulanmasının izlenmesi için geliştireceği aracı geliştirmesi ve uygulaması için teknik destek sağlanması ve KEFEK ve dış uzmanların işbirliği ile yasamanın, politikaların ve bütçelerin toplumsal cinsiyet perspektifi ile analizi üzerine ilgili meclis personeline eğitim sağlanmasıdır.

Proje kapsamında;

- 29-31 Ocak 2016 tarihlerinde Kocaeli Kartepe'de Yasa Taraması Sunumları,
- 01-02 Mayıs 2016 tarihlerinde Uluslararası Sözleşmeler ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifinden Sunulan Yasaların Sunumu Toplantısı,
- 09-10 Haziran 2016 tarihlerinde Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Toplantıları,
- 30 Ekim 2016 tarihinde Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars Bölgesel Bilgi ve Deneyim Paylaşımı ve Farkındalık Arttırma Toplantısı,
- 12-13 Kasım 2016 tarihlerinde Sapanca'da "Lider Kadınlar" Çalıştayı,

05 Aralık 2016 tarihinde Kadınların Seçme ve Seçilme Hakkını Elde Etmelerinin 82. Yıl dönümünü etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Komisyonun diğer faaliyetleri

KEFEK, Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu 60. Oturumuna (14-20 Mart 2016) üç milletvekili ve bir yasama uzmanından oluşan heyetle katılmıştır.

KEFEK, Dünya Müslüman Kadınlar Zirvesi'ne (22-25 Eylül 2016) üç milletvekili ve bir yasama uzmanından oluşan heyetle katılmıştır.

İki yasama uzmanı Norveç Parlamentosuna (5-7 Eylül 2016) çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir. KEFEK, iki milletvekili ve bir yasama uzmanından oluşan heyetle (17-23 Kasım) Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin İş Dünyası: Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini Geliştirmek" adlı Üçüncü Küresel Forum'una katılmak için Panama'ya ve Kolombiya Parlamentosuna çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu 2016 yılında 9 toplantı gerçekleştirmiştir. Komisyon bu toplantılarında 2937 sayılı Kanun'un Ek 2'nci maddesi uyarınca kendisine havale edilen ve 24. Yasama Döneminde görüşülemeyen 2014 Yılı Raporu ile "Devlet İstihbarat Hizmetleri ile Güvenlik ve İstihbari Nitelikteki Faaliyetlere İlişkin 2015 Yılı Raporu" nu hükümet ve ilgili kurum temsilcilerinin de katılımıyla ayrıntılı olarak görüşmüştür. Söz konusu yıllık raporların her ikisi için de hazırlanan Komisyon Raporları, Komisyonda kabul edilerek TBMM Başkanlığı'na sunulmuştur.

Komisyon anılan tarihler arasında Ukrayna Parlamentosu Milli Güvenlik ve Savunma Komitesinden gelen bir heyetle de görüşme gerçekleştirmiştir.

Araştırma Komisyonları

Aile Bütünlüğü Araştırma Komisyonu

14.01.2016 tarihinde Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar İle Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin

Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, görev süresi içinde TBMM'de 19 toplantı yapmış; kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, uluslararası örgütlerin temsilcilerini ve araştırma konusu ile ilgili çalışmalar yapmış olan akademisyenleri dinlemiştir. Komisyon, ayrıca çalışmaları kapsamında Şanlıurfa, Kilis, Antalya, Bursa, Ordu, Giresun, Trabzon, İstanbul ve Düzce illerine ziyaretlerde bulunmuştur.

Komisyon çalışma süresince yapmış olduğu araştırma ve incelemeler sonucunda hazırladığı Raporunu 14 Mayıs 2016 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuştur. Rapor, 399 sıra sayısıyla bastırılıp 12 Ekim 2016 tarihinde milletvekillerine, ilgili kurum ve kuruluşlar ile bilgisine başvurulmuş kişilere gönderilmiştir.

Çocuk İstismarı Araştırma Komisyonu

21.04.2016 tarihinde Başta Cinsel İstismar Olmak Üzere Çocuklara Yönelik Her Türlü İstismar Olaylarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, görev süresi içinde TBMM'de 12 toplantı yapmış; kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, uluslararası örgütlerin temsilcilerini ve araştırma konusu ile ilgili çalışmalar yapmış olan akademisyenleri dinlemiştir. Komisyon, ayrıca çalışmaları kapsamında Ankara Çocuk İzlem Merkezine, Ankara Sincan Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Çocuk Eğitim Evi ile Karaman iline ziyaretlerde bulunmuştur.

Komisyon çalışmaları sonucunda hazırlanan ve 22 Ağustos 2016 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan Rapor basım aşamasındadır.

15 Temmuz Darbe Girişimi Araştırma Komisyonu

19.08.2016 tarihinde Fethullahçı Terör Örgütünün (FETÖ/PDY) 15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişimi İle Bu Terör Örgütünün Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, 04.10.2016 tarihinde çalışmalarına başlamıştır.

Komisyon, 22 toplantı yapmış ve bu toplantılarda kurum, kuruluş, üniversite ve STK'lardan toplam 51 kişi dinlenmiştir.

Ayrıca, Ankara ilinde bulunan ve aşağıda belirtilen kurumlar ile İstanbul ve Marmaris'e inceleme ziyaretlerinde bulunulmuştur;

- Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekât Daire Başkanlığı
- Ankara Emniyet Müdürlüğü Özel Harekât Şube Müdürlüğü
- TÜRKSAT A.Ş. Genel Müdürlüğü

Komisyon bu ziyaretlerde toplam 90 kişiyi dinlemiştir.

Komisyon çalışmaları devam etmektedir.

Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Yangın Vakasını Araştırma Komisyonu

Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması ve Kamusal Eğitim ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınip Yaygınlaştırılması İçin Alınması Ge-

reken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla “Adana’nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Yangın Vakasını Araştırma Komisyonu” 01.12.2016 tarihinde kurulmuştur.

Stratejik Hedef 1.2. Uluslararası alanda ülkemizin dış politikasına katkı sağlamak üzere parlamenter diplomasi faaliyetlerinin etkin yürütülmesine bilgi desteği vermek.

TBMM İdari Teşkilatının Dış İlişkileri

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatının 2016 yılı dış ilişkiler faaliyetleri şunlardır:

1. “19. Yüzyıl Türk Modernleşme Süreci İçerisinde Dolmabahçe Sarayı” konulu etkinliğe katılım, (25-29 Ocak 2016, New York, ABD)
2. Kırgızistan Meclisi Bürokratları heyeti eğitim ziyareti, (22-25 Şubat 2016)
3. TACSO konferansına katılım, (29-31 Mart 2016, Bosna Hersek)
4. Türkistan’ı ziyaret, (13-15 Nisan 2016, Kazakistan)
5. Pakistan’da yerleşik Lahor Ulusal Kamu Politikaları Okulu yöneticilerinin TBMM’yi ziyareti, (9-13 Mayıs 2016)
6. Avrupa Parlamentosu milletvekilleri danışmanları ziyareti, (17 Mayıs 2016)
7. Köstence ziyareti, (4-7 Nisan 2016)
8. ECPRD seminerine katılım, (19-20 Mayıs 2016, Azerbaycan)
9. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının davetlisi yurtdışı üniversite öğrencilerinin TBMM’yi ziyareti, (4 Ağustos 2016)
10. 82. IFLA konferansına katılım, (13-17 Ağustos 2016, New York- ABD)

Dış İlişkiler Kapsamında Faaliyet ve Projeler

2016 yılı içinde 26 proje yapılması planlanmıştır. Bunlardan 19’u tamamlanmış, yedisi güncelliğini kaybetmesinden dolayı iptal edilmiştir.

TBMM tarafından hazırlanan “Parlamentonun İdari Kapasitesini Pekiştirerek İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesinde Parlamentonun Rolünün Güçlendirilmesi” TBMM-AB projesi eşleştirme ortakları belirlenmiş ve sözleşmesi AB onayına sunulmuştur. Proje ile TBMM’nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde yer alan temel hak ve özgürlüklere dair bilgilerini geliştirmek ve böylece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının uygulanmasını etkin olarak izleme anlamında İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun kapasitesini güçlendirmeyi de içeren Parlamentonun yasama organı olarak rolünü bu alanda artırmak amaçlanmaktadır.

Dış ilişkiler kapsamında Birinci Yasama Yılında basılan kitap ve kitapçıklar şunlardır:

- » Uluslararası Parlamenter Asambleleri Türkiye Delegasyonlarını tanıtıcı 11 kitapçık,
- » AKPM Statüsü Türkçeye çevrimi kitapçığı,

“Uluslararası Parlamenter Asamblelerin İlgili Oldukları Uluslararası Kuruluşların Demokratik Hesap Verilebilirliğine Etkisi” başlıklı tez.

Ayrıca Yasama Dergisinde TBMM'nin dört farklı yasama dönemine ait "Dış politika, Dış Politikanın Parlamenter Denetimi ile TBMM'nin Dış İlişkileri" başlıklı makaleler yayınlanmıştır.

Stratejik Hedef 1.3. Yasamaya ilişkin üretilen bilgi, belge ve materyallerin toplandığı kurumsal bir "Yasama Bilgi Havuzu" oluşturmak.

Koleksiyon Geliştirme

2016 yılı içerisinde satın alınacak kitaplarla ilgili olarak TBMM Kütüphanesi Yayın Seçim Kurulu'nun çalışmalarının yanı sıra; milletvekillerinden ve birimlerden gelen talepler ile Kütüphane Programı KOHA'nın talep havuzuna iletilen istekler -Yayın Seçim Kurulunun onayına sunulmuştur.

2016 yılı içerisinde yapılan yayın sağlama çalışmaları sonucu; derleme yoluyla 4.320, hediye yoluyla 820 ve satın alma yoluyla 255 olmak üzere 5.395 adet yeni kitap koleksiyona kazandırılmıştır.

Koleksiyona Eklenen Kitap Sayısı

SAĞLAMA YÖNTEMİ	2016
Derleme	4.320
Hediye/Bağış	820
Satın alma	255
TOPLAM	5.395

Kitapların tamamı, kataloglama ve sınıflama başta olmak üzere, tüm teknik işlemleri bitirilerek koleksiyona dâhil edilmiştir.

2016 yılında koleksiyonda toplam 302.837 cilt kitap yer almaktadır.

Sürelî Yayınların Sağlanması ve Hizmete Sunulması

Sürelî yayın hizmetleri bağlamında abone olunan gazete ve dergilerin abonelik, dağıtım ve kullanıma sunulma işlemlerine 2016 yılı içerisinde de devam edilmiştir.

Sürelî yayınlar koleksiyonu, 2016 yılı sonu itibarıyla, toplam 52.473 cilt dergi, 33.091 cilt gazete olmak üzere 85.564 cilde ulaşmıştır.

TBMM Kütüphanesi İnternet Sitesi

20 Ağustos 2007 tarihinde uluslararası platforma açılan kütüphane İnternet sitesi (<http://www.tbmm.gov.tr/kutuphane/index.htm>) üzerinden, Bütünleşik Kütüphane Otomasyon Programı (KOHA) yardımıyla koleksiyonda yer alan kitaplar taranabilmekte; koleksiyonda bulunmayan kitapların alımı talep edilebilmekte; başka bir okuyucunun üzerinde bulunan kitap rezerve edilebilmekte ve ödünç süresi dolmuş kitap -rezerv edilmemişse- bir kez daha uzatılabilmektedir. Kullanıcılar ödünç aldıkları tüm yayınların listesini görebilmektedir. Ayrıca koleksiyonda bulunan yayınlardan bibliyografyalar hazırlayabilmekte ve bu bibliyografyaları e-posta olarak gönderilmektedir.

2014 yılında faaliyetine başlayan TBMM Açık Erişim Sistemi 2016 yılı itibarıyla 2.117 yayını İnternet ortamında herhangi bir sınırlama olmaksızın tüm dünyadan araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Dijitalleştirme ve Elektronik Kütüphane (e-kütüphane) Çalışmaları

Bilgisayar ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak gelenen e-kütüphane aşamasında, son derece önemli bir proje olan “Genel Kurul Tutanaklarına Uzaktan Erişim Projesi” İnternet üzerinden kullanıma açılmıştır.

E-kütüphane çalışmaları kapsamında bir başka önemli çalışma da, hizmetlerde kolaylık ve hız sağlamak amacıyla başlatılmış olan kitapların ön ve arka kapak, içindekiler ve kaynakça bölümlerinin dijitalleştirilerek kitapların bibliyografik bilgilerine eklenmesi çalışmasına devam edilmiştir. Bu dijital kayıtlar, kitap deposundan “en uygun kitabı” isteme noktasında, son derece önemli bir kolaylık olarak KOHA Kütüphane yazılımı aracılığıyla kullanıcılara sunulmaktadır.

Bu kapsamda, Kütüphane Otomasyon Sistemi üzerinden 67.400 yayının kapak ve içindekiler bilgisine erişim sağlanabilmektedir.

Koleksiyona dâhil olan yeni kitapların bu bölümlerinin dijitalleştirilmesi çalışmaları ise Kataloglama ve Sınıflama Bölümü tarafından başarıyla yürütülmektedir.

E-kütüphane çalışmaları kapsamında Dijital İşlemler Bölümü’nde, Osmanlıca ve Türkçe yazma ve nadir eserin bulunduğu 5.735 rulo mikrofilm araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır.

E-kütüphane çalışmaları çerçevesinde son derece önemli bir başka proje olarak, koleksiyonda bulunan geriye dönük çok değerli gazete koleksiyonunun dijitalleştirilmesi, geleceğe yönelik olarak da dijital kopyalarının temin edilmesidir. Bu kapsamda 2016 yılına ait abone olunan tüm gazetelerin dijital kopyası satın alınmıştır.

Milli Kütüphane ile yapılan Kütüphaneler Arası İşbirliği Protokolü çerçevesinde yayın alışverişi yapılmaktadır (Dijital ve basılı).

Ayrıca, dijital gazete formatı üzerinden istenilen konuda sorgulama/tarama yapılabilen, kullanıcılar daha etkin bir hizmete erişebilecek, basılı formattaki eşsiz gazete koleksiyonunun yıpranması önlenecek; ayrıca yangın, su baskını vb. afet durumlarına karşı elektronik arşivleme sağlanmıştır. Bu kapsamda Medya Arşiv Sistemi (MAS) aboneliği devam etmektedir.

Kütüphane Referans/Kullanıcı Hizmetleri

Kütüphanenin büyük okuma salonundaki Referans Bölümü tarafından yürütülen kullanıcı (okuyucu) hizmetlerine 2016 yılında da devam edilmiştir.

Bu dönemde, toplam 60.582 kullanıcıya hizmet verilmiştir.

2016 yılı içerisinde, milletvekilleri başta olmak üzere kullanıcı gruplarının, “Referans (Kullanıcı Hizmetleri)”, “Mikrofilm”, “Sürelî Yayınlar ve Sağlama”, “Şube Kütüphane” ve “Ödünç Verme” bölümlerinde verilmekte olan bilgi tarama, bilgi notu hazırlama, rehberlik, dijital kopyalama, ödünç verme, fotokopi vb. hizmetlerden toplam yararlanma sayıları ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Kütüphane Hizmetlerinin Bölüm ve Kullanıcı Gruplarına Göre Dağılımı

Bölüm	Kullanıcı				TOPLAM
	Milletvekili (Danışman)	Eski Milletvekili	Personel (Danışman)	Araştırmacı – Dış Kullanıcı – Diğer	
Açık Erişim					49.638
Referans	-	-	-	546	60.582
Ödünç Verme	747	276	2.850	-	3.837
Dijital İşlemler (Mikrofilm)	9	25	177	325	536
Şube Kütüphane	209	358	990	-	1.557
TOPLAM	965	659	4.017	871	116.186

Ödünç Kitap Verme Hizmetleri

2016 yılı içerisinde; kullanıcılar için depodan 9.630 kitap, 955 cilt dergi ve 420 cilt gazete çıkarılmıştır.

Depodan kitap, dergi ve gazete isteğinde bulunan kullanıcılardan; 747 milletvekili, 276 eski milletvekili, 2.850 TBMM çalışanı; toplamda 3.873 kişi ödünç kitap almıştır.

Bu dönemde milletvekilleri 2.166 adet, eski milletvekilleri 858 adet, personel 5.674 adet olmak üzere 8.698 adet kitap ödünç almışlardır.

İdari personel ve milletvekilleri tarafından ödünç alınmış ancak zamanında iade edilme- miş kitapların takibi işine 2016 yılında da devam edilmiştir.

Dokümantasyon Çalışmaları ve Veritabanı Hizmetleri

Gazete, dergi ve Genel Kurul tutanaklarının analiz edilerek veri tabanlarına aktarılma çalışmaları Gazete Dokümantasyonu, Dergi Dokümantasyonu ve Tutanak Dokümantasyonu olmak üzere üç bölüm tarafından yürütülmektedir.

473 adet derginin analiz edilmesi sonucu belirlenen makalelerin bibliyografik kayıtları dergi veritabanına dâhil edilmiş; Genel Kurul tutanaklarının tutanak veritabanına aktarılması işlemine de devam edilmiştir.

Dokümantasyon Veritabanlarına İlişkin Genel Bilgiler

Veritabanı Adı	Alınan Dergi/ Gazete Sayısı	Doküman Sayısı	Dijital Kayıt
Dergi Veritabanı	473	338.253	75.960 makale
Tutanak Veritabanı		122.468	

Belge Çoğaltma Hizmetleri

Kütüphane ve bilgi hizmetleri kapsamında, kullanıcıların gereksinim duydukları basılı ve elektronik kaynaklardan fotokopi, dijital kayıt ve baskı yöntemleriyle sunulan belge sağlama hizmetine devam edilmiştir.

Bu dönemde de kütüphanenin dijital koleksiyonunda yer alan tutanak, gazete, dergi, kitap vb. yayınlardan kullanıcılar için 23.273 dijital kopya, 25.133 kâğıda basım ve fotokopi yapılmıştır.

Evrak Servisi Hizmetleri

TBMM Genel Evrak Servisince 40.621 adet gelen ve 36.336 adet giden evrak olmak üzere toplam 76.957 adet evrakın kayıt, havale ve gönderi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı birimlerinden, bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtıcılar ve kargo vasıtası ile 7.107 adet evrak gönderilmiştir.

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı birimlerinden, bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına 24.712 adet evrak posta ile gönderilmiştir.

TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanlığına gelen 4.209 adet evrak kayıt altına alınarak ilgili komisyona sevki yapılmıştır.

TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanlığına gelen 6.827 adet evrak kayıt altına alınarak ilgili komisyona sevki yapılmıştır.

TBMM Başkanlığına gelen 26.296 adet evrak kayıt altına alınarak, ilgili birimlere ulaştırılmıştır.

Milli Saraylara 1.517 adet evrak gönderilmiş ve gelen 1.535 adet evrak teslim alınarak sevk işlemi gerçekleştirilmiştir.

Dağıtım Servisi Hizmetleri

TBMM Yasama faaliyetlerinde kullanılmakta olan ve TBMM Başkanlığına, Başkanlık Divanı Üyelerine, Siyasi Parti Gruplarına, Komisyonlara, Milletvekillerine, ilgili birimlere dağıtılan basılı evrak maddeler halinde aşağıdadır:

Hizmet	Sayısı
Gündem	35.900
Sıra Sayısı	258.070
Gelen Kağıtlar	8.120
Geçen Tutanak Özeti	6.120
Gensoru	8.570
Resmi Gazete	7.320

Arşiv Servisi Hizmetleri

Yıl içinde yasama ve yönetsel arşiv malzemesi olarak arşive ulaşan belgeler tasniflenmiş, iç ve dış kullanıcıların hizmetine açılmıştır. Ayrıca diğer hizmetler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Hizmet	Sayısı
Belge Yönetimi Faaliyetleri	62
Değerlendirme, Ayıklama, İmha Faaliyetleri	3
Depo Faaliyetleri	11.120
Tasnif Faaliyetleri	29.886
Referans Faaliyetleri	392
Eğitim Faaliyetleri	18
Bilgi Notu Hazırlama	13

Osmanlıca Çeviri Servisi Hizmetleri

- » İstiklal Mahkemelerine ait belgelerin Osmanlı Türkçesinden günümüz alfabesine aktarılması tamamlanmıştır.
- » İstiklal Mahkemelerinin tamamının envanter çalışmaları tamamlanmıştır.
- » İstiklal Mahkemelerinin karar defterleri (12.818 sayfa) günümüz harflerine çevrilmiş ve çapraz okumaları tamamlanmıştır.
- » İstanbul, El-cezire, Eskişehir ve Isparta İstiklal Mahkemelerinin tasnif, elektronik ortama aktarma ve indeksleme çalışmaları tamamlanmıştır.
- » Şark İstiklal Mahkemesinin tasnif, elektronik ortama aktarma ve indeksleme işlemleri tamamlanıp kitaplaştırılması için basım aşamasındadır.
- » Ankara İstiklal Mahkemelerinin tasnif, elektronik ortama aktarma ve indeksleme çalışmaları devam etmektedir.
- » İstiklal Madalyalarının tasnif ve indeksleme işlemleri devam etmektedir.
- » İşlemleri tamamlanan mahkemelerin evraklarının İnternette erişime açılması sağlanmıştır.
- » İstiklal Mahkemeleri Projesi kapsamında;
- » İstiklal Mahkemeleri (Cilt-1),
- » İstanbul İstiklal Mahkemesi (Cilt-2),
- » El-cezire İstiklal Mahkemesi (Cilt-3),
- » Eskişehir İstiklal Mahkemesi (Cilt-4),
- » Isparta İstiklal Mahkemesi (Cilt-5) kitapları tamamlanmıştır.
- » Kurumsal, Ulusal ve Uluslararası Toplantı ve Çalışma Programlarına Katılım
- » Ulusal ve uluslararası çalışma programlarına yönetici ve personel olarak katılım sağlanmıştır.
- » 13-19 Ağustos 2016 tarihleri arasında ABD Columbus, Ohio'da düzenlenen 82. İFLA toplantısına katılım sağlanmıştır.
- » 12-20 Kasım 2016 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen TÜYAP Kitap Fuarına katılım sağlanmıştır.

Tutanak Yazımı Faaliyetleri

2016 yılında, TBMM Genel Kurulunun 154 birleşiminde toplam 1.843 saat 6 dakika çalışma yapılmış, bu çalışmalara ilişkin olarak da 59.144 sayfa tutanak tutulmuştur.

2016 yılı TBMM Genel Kurulu Çalışma Süreleri ve Tutanak Sayfaları

Yasama Dönemleri	Tarih	Birleşim Sayısı	Çalışma Süresi	Tutanaklar (Sayfa)
26. Dönem 1. Yasama Yılı	01.01.2016 30.09.2016	106	1.443 saat 24 dakika	43.355
26. Dönem 2. Yasama Yılı	01.10.2016 31.12.2016	48	339 saat 42 dakika	15.789
Toplam		154	1.843 saat 06 dakika	59.144

Ayrıca yasama yılları içinde tutanak tutulması istenilen ihtisas komisyonları, Meclis araştırması komisyonları; TBMM Başkanı kabulleri ve basın toplantısı, Başkanlık Divanı, Danışma Kurulu ile diğer toplantılara ilişkin görevlerde toplam 1.813 saat 45 dakika çalışılma yapılmış; bu çalışmalara ilişkin olarak da toplam 30.684 sayfa tutanak tutulmuştur.

Komisyon Çalışma Süreleri ve Tutanak Sayfaları

Komisyonun Adı	Tarih	Çalışma Süresi	Tutanaklar(Sayfa)
İhtisas Komisyonları	26. Dönem 1. Yasama Yılı (01.01.2016-30.09.2016)	926 saat 02 dakika	18.078
	26. Dönem 2. Yasama Yılı (01.10.2016-31.12.2016)	413 saat 08 dakika	7.097
Meclis Araştırması Komisyonları	26. Dönem 1. Yasama Yılı (01.01.2016-30.09.2016)	129 saat 28 dakika	2.285
Diğer Tutanak Hizmetleri	26. Dönem 2. Yasama Yılı (01.10.2016-31.12.2016)	166 saat 30 dakika	2.600
	26. Dönem 1. Yasama Yılı (01.01.2016-30.09.2016)	131 saat 35 dakika	2.452
	26. Dönem 2. Yasama Yılı (01.10.2016-31.12.2016)	47 saat 02 dakika	746
Toplam		1.813 saat 45 dakika	30.684

2016 yılı içinde, TBMM Genel Kurulu, ihtisas ve araştırma komisyonları ile diğer görevlerde toplam 3.656 saat 51 dakika çalışılmış ve bu süre içinde toplam 89.828 sayfa tutanak tutulmuştur.

STRATEJİK EKSEN 2: YASAMA SÜRECİ VE TEKNİĞİ HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 2. Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek.

Stratejik Hedef 2.1. Yasama ve denetim sürecindeki uygulamaları kolaylaştırmaya ve standartlaştırmaya yönelik öneriler geliştirmek.

Yasama Faaliyetleri

2016 yılına ilişkin olarak hazırlanan İdari Faaliyet Raporunun içerdiği bilgiler; 26'ncı Yasama Dönemi 1'inci Yasama Yılı'nın 01.01.2016 tarihi ile 30.09.2016 tarihleri arasındaki süre ile aynı Dönemin 2'nci Yasama Yılı'nda 31.12.2016 tarihine kadar olan süreyi kapsamaktadır.

Kanun Tasarıları

2016 yılında 320 kanun tasarısı gelmiştir. Aynı tarihler arasında 103 kanun tasarısı kanunlaşmış, 409 kanun tasarısı ise Genel Kurul gündemine girmiştir. Bu tarihler arasında 4 kanun tasarısı Hükûmetçe geri alınmıştır. 31.12.2016 tarihi itibarıyla 92 kanun tasarısı ilgili komisyonlarda bulunmaktadır.

Kanun Teklifleri

2016 yılında 1.181 kanun teklifi gelmiştir. Aynı tarihler arasında 34 kanun teklifi kanunlaşmış, 35 kanun teklifi ise Genel Kurul gündemine girmiştir. Bu tarihler arasında 8 kanun teklifi, teklif sahibi milletvekilince geri alınmış olup 31.12.2016 tarihi itibarıyla 1.499 kanun teklifi ilgili komisyonlarda bulunmaktadır.

Kanunlar ve Kararlar

2016 yılında bazı kanun tasarı ve teklifleri birleştirilmek suretiyle 112 kanun kabul edilmiştir. Bunların ilki 06.01.2016 tarihli ve 6658 sayılı Asya Altyapı Yatırım Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun iken, sonuncusu 22.12.2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'dur.

2016 yılında 27 TBMM kararı alınmıştır. Bunların ilki ise 13/01/2016 tarihli ve 1106 numaralı Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar İle Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine İlişkin Karar iken, sonuncusu 01/12/2016 tarihli ve 1132 numaralı Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması ve Kamusal Eğitim ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına İlişkin Karar'dır.

Kanun Hükmünde Kararnameler

25'inci Yasama Döneminden intikal eden 268 KHK ilgili komisyonlarda bulunmaktadır. Ayrıca Anayasa'nın 121'inci maddesi uyarınca 21.07.2016 tarihli ve 1116 sayılı Karar ile onaylanan ve 11.10.2016 tarihli ve 1130 sayılı Karar ile süresi uzatılan olağanüstü hal kapsamında 12 KHK gelmiştir. Söz konusu KHK'lardan 5'i kanunlaşmış olup 7'si ise 31.12.2016 tarihi itibarıyla Genel Kurul gündeminde bulunmaktadır.

Yasama Dokunulmazlığı Tezkereleri

2016 yılında TBMM Başkanlığına yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında 352 Başbakanlık tezkeresi gelmiştir.

26. Yasama Dönemi Milletvekili Genel Seçiminde tekrar seçilen milletvekillerine ait olan ve 25. Yasama Döneminden 26. Yasama Dönemine devreden 319 yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık Tezkeresi ile bu dönemde sunulan 363 yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık Tezkeresi, 20 Mayıs 2016 tarihli ve 6718 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1'inci maddesiyle Anayasa'ya eklenen Geçici 20'nci maddesi gereğince yetkili merciine ulaştırılmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

31.12.2016 tarihi itibarıyla TBMM de yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi bulunmamaktadır.

Kanun Teklifi Taslağı Hazırlama ve İncelemeler

2016 yılında milletvekillerinin talepleri doğrultusunda 229 kanun teklifi taslağı hazırlanmış, milletvekilleri tarafından hazırlanmış olan 72 kanun teklifi taslağı ise TBMM Başkanlığına sunulmadan önce kanun yapım tekniği açısından gözden geçirilmiştir.

Ayrıca TBMM Başkanlığına sunulan kanun tasarı ve teklifleri, bilgi formu hazırlanarak kanun yapım tekniğine uygunluk yönünden incelenmiş; kanun tasarı ve tekliflerine ait komisyon raporları ile kabul edilen kanunlar ve kararlar yazım hataları ve kanun yapım tekniğine uygunluk açısından gözden geçirilmiştir.

Yasama Faaliyetleri Tablosu

TÜRÜ	DURUMU	2012	2013	2014	2015	2016
Kanun Tasarıları	Gelen	193	146	137	271	320
	Kanunlaşan	87	143	60	71	103
	Genel Kurul Gündeminde	241	133	132	53	409
	Komisyonunda	102	121	104	172	92
Kanun Teklifleri	Gelen	872	824	656	1.246	1.181
	Kanunlaşan	73	51	188	45	34
	Genel Kurul Gündeminde	82	61	187	52	35
	Komisyonunda	1.064	1.778	2.214	337	1.499
KHK	Gelen	-	-	-		12
	Kanunlaşan	1	1	-		5
	Genel Kurul Gündeminde					7
	Komisyonunda	269	268	268	268	268
Kanun	Kabul Edilen	101	149	71	73	112
TBMM Kararı	Kabul Edilen	22	24	25	27	27

Denetim Faaliyetleri

Sözlü Soru Önergeleri

2016 yılında 574 sözlü soru önergesi verilmiştir. Bunlardan; 15'i Gelen Kağıtlara girmekten geri alınmış, 29'u Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun bulunmadığından iade edilmiş, 13'ü ise mükerrer geldiğinden işleme konulmamıştır. 3'ünün inceleme işlemleri devam etmektedir.

İşleme alınan 514 sözlü soru önergesinin; 43'ü cevaplandırılmış, 471'i Genel Kurul Gündeminde yer almaktadır.

Bunların dışında daha önce verilmiş olan 31 sözlü soru önergesi 2016 yılında cevaplandırılmıştır.

Yazılı Soru Önergeleri

10.038 yazılı soru önergesi verilmiştir. Bunlardan; 46'sı Gelen Kağıtlara girmeden geri alınmış, 839'u Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun bulunmadığından iade edilmiş, 19'u ise mükerrer geldiğinden işleme konulmamıştır. 403'ünün inceleme işlemleri devam etmektedir.

İşleme alınan 8.731 yazılı soru önergesinin; 659'u süresi içinde ve 3.124'ü süresi geçtikten sonra olmak üzere toplam 3.783'ü cevaplanmış olup 3.925'i cevaplandırılmamış, 1'i ise Gelen Kağıtlara girdikten sonra geri alınmıştır. 1.022 yazılı soru önergesi ise işlemededir.

Bunların dışında yine 01.01.2016-31.12.2016 tarihleri arasında, söz konusu tarih aralığından önce verilmiş olan yazılı soru önergelerine ait 145'i süresi içinde 855'i süresi geçtikten sonra olmak üzere toplam 1.000 önerge cevabına ilişkin işlemler gerçekleştirilmiştir.

TBMM Başkanlığına Yöneltilen Soru Önergeleri

TBMM Başkanı'na 1 sözlü soru önergesi yöneltilmiş olup önerge Gündemde yer almaktadır.

2016 yılında TBMM Başkanı'na 99 yazılı soru önergesi yöneltilmiştir. Bunlardan; 3'ü Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun bulunmadığından iade edilmiş olup 6'sının inceleme işlemleri devam etmektedir.

İşleme alınan 90 yazılı soru önergesinin; 84'ü süresi içinde cevaplandırılmış olup 6'sı ise işlemededir.

Bunların dışında 2016 yılında önceden verilmiş olan yazılı soru önergelerinden 4'ü cevaplandırılmıştır.

Meclis Araştırması Önergeleri

2016 yılında 1.371 Meclis araştırması önergesi verilmiştir. Bunlardan 62'si Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun bulunmadığından iade edilmiş olup 28'inin inceleme işlemleri devam etmektedir.

İşleme alınan 1.281 Meclis araştırması önergesinin 9'u üzerinde görüşmeler gerçekleştirilmiş ve Meclis araştırması açılması kabul edilmiştir. 1 önerge işlemde kaldırılmış olup 67 önerge Genel Kurul Gündeminde yer almakta, 1.204 önerge ise Gündeme alınmayı beklemektedir.

Meclis Soruşturması Önergeleri

2016 yılında 1 Meclis soruşturması önergesi verilmiştir. Söz konusu önerge, Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun bulunmadığından iade edilmiştir.

Genel Görüşme Önergeleri

2016 yılında 13 genel görüşme önergesi verilmiş olup bunlardan 1'inin inceleme işlemleri devam etmektedir.

İşleme alınan 12 genel görüşme önergesinin; 2'si Genel Kurul Gündeminde yer almakta, 10'u ise Gündeme alınmayı beklemektedir.

Gensoru Önergeleri

2016 yılında arasında 18 gensoru önergesi verilmiştir. Söz konusu önergelerden; 4'ü Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun bulunmadığından iade edilmiş, 2'si geri alınmış olup 11 önergenin gündeme alınması Genel Kurul tarafından kabul edilmemiştir. 1 gensoru önergesi ise işlemde dir.

Yasama ve Denetim İşlemleri Rehberleri Hazırlanması Projesi

2016 yılında aşağıdaki rehberler hazırlanarak bastırılmış ve dağıtımı yapılmıştır:

- » Dilekçe Komisyonu Çalışma Rehberi
- » Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarının İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyon Çalışma Rehberi
- » Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Çalışma Rehberi
- » Kanun Tasarıları, Kanun Teklifleri, Kanun Hükmünde Kararnameler ve Tezkerelerin Komisyonlara Havalesine İlişkin Rehber
- » Yasama Dokunulmazlığı Tezkerelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde Görüşülme Sürecine İlişkin Rehber
- » Genel Kurul Rehberleri
- » Olağanüstü Toplantı Rehberi
- » Anayasa Değişikliği Rehberi
- » Danışma Kurulu Çalışma Rehberi
- » Kanunların Hazırlanması Rehberi
- » TBMM Kararları Çalışma Rehberi
- » 2016 yılında aşağıdaki rehberler ise güncellenmiştir:
- » Meclis Araştırması Komisyonları Çalışma Rehberi
- » İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Çalışma Rehberi

Kanun ve Karar Bilgi Sistemi Projesi

Yürürlükteki kanunların anlaşılması ve yorumlanmasına yardımcı kaynak niteliğindeki genel ve madde gerekçeleri, komisyon raporu, Genel Kurul görüşme tutanakları, değişiklik önergeleri, görüşmelerdeki soru-cevap işleminde sorulan sorular ile verilen cevaplar madde

bazında erişime açılmıştır. Ayrıca ilgili Bakanlar Kurulu ve Anayasa Mahkemesi Kararlarına da yer verilmektedir.

2014 yılında İnternet üzerinden erişime açılan Sistemde; 2006 yılından günümüze kadar kabul edilen kanunların yukarıda belirtilen bilgilerine ulaşılabilmekte ve kabul edilen her yeni kanun sisteme işlenmektedir. Aynı zamanda geçmişte kabul edilen kanunlara yönelik çalışmalar da devam etmekte olup 1929 yılına kadar olan kanunların belli bilgilerine ve metinlerine verilen linklerden ulaşılabilir. 23/04/1920 - 01/6/1929 tarihleri arasındaki 1 ilâ 1500 sayılı kanunlar için Bilgi İşlem Başkanlığı tarafından gerekli alanın açılması çalışmalar devam etmektedir.

Sistemde TBMM karar metinlerinin girilmesi yoluyla parlamento kararlarına da dışarıdan erişim sağlanmaktadır.

Stratejik Hedef 2.2. Yasama süreci ve tekniğine ilişkin mesleki uzmanlaşmayı artırmak.

Parlamentolar ve Parlamenter Gözetim ve Denetim SIGMA Raporu

TBMM Başkanlığının Avrupa parlamentolarının parlamenter denetim ve gözetim faaliyetleri bakımından incelenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin bir rapor hazırlanması talebi üzerine SIGMA tarafından hazırlanan Parliaments and Executive Oversight and Control (Parlamentolar ve Parlamenter Gözetim ve Denetim) başlıklı raporun tam metni ile Türkçesi bir kitapçık haline getirilmiş ve bastırılmıştır.

Dilekçe Komisyonu Çalıştayı

Dilekçe Komisyonu Çalıştayı 4 Kasım 2016 tarihinde TBMM Beştepe Eğitim ve Sosyal Tesislerinde Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma SATIR'ın himayelerinde, Dilekçe Komisyonu Eski Başkanları Yahya AKMAN ve Mehmet DANIŞ, TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali KUMBUZOĞLU, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı yöneticileri, Kamu Denetçiliği Kurumu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ankara Barosu ve BİMER temsilcileri ile yasama uzmanlarının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayı'nın birinci oturumunda; Dilekçe Komisyonu Başkanları, Komisyonun misyonu, etkinliğinin artırılması ve Komisyondan beklentilerin karşılanması konusunda düşüncelerini açıklayarak komisyonda yaşamış oldukları tecrübeleri paylaşmıştır.

Çalıştayı'nın ikinci ve üçüncü oturumunda; yasama uzmanları ve kamu kurumlarından gelen temsilciler Siyasi Başvuru Hakkı, Dilekçe Komisyonunun Türk Parlamento Tarihindeki Yeri, Komisyonun Yetkileri ve Etkin Kullanımı, Komisyonun Kamu Kurumlarıyla, Basın ve STK'larla ilişkileri, Komisyonun yerinde inceleme, bilirkişi tayini ve idari denetim talebi yetkileri ve daha birçok konuda yaptıkları sunumlar çerçevesinde bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmuştur.

Yasama Eğitim Faaliyetleri

Anayasa ve İktüzük çerçevesinde yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin olarak talepte bulunan sivil toplum örgütü üyeleri, üniversite öğrencileri, milletvekili danışman ve sekreterleri ile ülkemize ziyarette bulunan yabancı ülke parlamento çalışanlarına sunumlar yapılmaktadır. Bu kapsamda, 2016 yılı içerisinde, 11 yasama bilgilendirme eğitimi programında sunum yapılmıştır.

Ayrıca, üniversite öğrencilerine yönelik olarak yasama ve denetim faaliyetleri ile TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatına ilişkin sunumlar ile model parlamento çalışmasını kapsayan ve 17 üniversitede düzenlenen yasama seminerlerine katılım sağlanmıştır.

Yasama Uzman Yardımcısı Eğitimi Projesi (YUYEP)

2016 Eylem Planında yer alan Yasama Uzman Yardımcısı Eğitimi Projesi (YUYEP) ile görev başlayacak yasama uzman yardımcılarının mesleki gelişimlerinin sağlanması amacıyla görev alanına giren konularda ilgili kurumlardan alanlarında uzman kişilerce eğitim verilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede, ilk olarak TBMM yasama uzman yardımcılarının ihtiyaç duyacağı eğitim konuları tespit edilmiş ve taslak eğitim programı hazırlanmıştır.

Stratejik Hedef 2.3. Yasama ve denetim süreci ile kanun yapım tekniğine ilişkin bilgilendirme faaliyetlerini yaygınlaştırmak.

Yasama Testinin Güncellenmesi Projesi

Yasama uzmanları tarafından hazırlanan soruların aşamalı bir şekilde kullanıcılara yöneltilmesi suretiyle vatandaşların TBMM ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmalarının sağlanmasını amaçlayan ve TBMM İnternet sayfasında hâlihazırda yayınlanmakta olan Yasama Testi 2016 yılı içerisinde güncellenmiştir.

Parlamento ve Sayıştay İlişkileri Üzerine Örnek Ülkeler Kitabı Projesi

5018 ve 6085 sayılı Kanunlar ile birlikte Sayıştay tarafından TBMM'ye sunulan raporların sayısında artış yaşanmıştır. Ancak bu raporların Plan ve Bütçe Komisyonu ve TBMM Genel Kurulunda ne şekilde görüşüleceğine dair usul net olarak belirlenmemiştir. 2016 Eylem Planında yer alan "Parlamento ve Sayıştay İlişkileri Üzerine Örnek Ülkeler Kitabı" projesi ile Parlamento-Sayıştay ilişkilerinin seçilmiş ülkelerde ne şekilde kurgulandığı ve parlamentoya sunulan raporların hangi usul ve esaslar bağlamında görüşüldüğü gibi hususlar incelenerek bir kitap haline getirilmesi amaçlanmıştır. Proje kapsamında, tespit edilen çalışma programına göre belirlenen ülkeler hakkında yerli ve yabancı kaynak taramaları da tamamlanmıştır. Ancak 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında yaşanan süreçte "Parlamento ve Sayıştay İlişkileri Üzerine Örnek Ülkeler Kitabı" projesi tamamlanamamıştır.

Stratejik Hedef 2.4. Yasama ve denetim belgelerinde Türkçenin doğru kullanılmasını sağlamak.

Tutanak Bilgi Sistemi

Tutanak Bilgi Sistemi projesi kapsamında Komisyon Tutanakları Web Projesi, Stenograf Bilgi Sistemi, Tutanak Fihristi ile Oylama Yoklama sistemleri üzerinde güncellemeler yapılmaktadır.

Türkçe'nin Doğru, Etkili Kullanımı ve Resmi Yazışma Kuralları Eğitimi

Türk Dil Kurumu iş birliğiyle gerçekleştirilen programda 105 personele eğitim verilmiştir.

Tutanak Fihristi Projesi

2013 yılında başlatılan bu projede 1908'den günümüze tutanaklardaki fihrist konu başlıklarına göre veri girişlerini yeniden düzenlemek ve bunlardan istatistikî bilgiler çıkarmak hedeflenmiştir. Üç aşamada planladığımız proje kapsamında 1. aşama olan Tutanak Dergisi fihristinin dijital ortamda alınma aşaması tamamlanmış, geriye dönük verilerin girilmesi ve istatistiki verilerin alınması amacıyla görüşmeler sürdürülmektedir.

Geçmişten Günümüze Kullanılan Tutanak Materyallerinin Temini ve Sergilenmesi Projesi

Sergiyle ve hazırlanan kataloguyla 140 yıllık tutanak tarihinde gün ışığına çıkmamış belgeler ile stenografinin Parlamentomuza girdiği dönemler ortaya konulmuş, daktilonun icat olmasının ardından Parlamentomuzda ve tutanak hizmetlerinde stenograflarca ne zaman kullanılmaya başlandığı gibi bilinmeyen tarihler belirlenmeye çalışılmıştır. Sergide teşhir edilen belgeler ve eserler araştırma sonucu bir araya getirilmiş, bilgi notlarıyla geçişler sağlanmış ve tutanak tarihi net bir şekilde ortaya konulmaya çalışılmıştır. "Geçmişten Günümüze Tutanak Belge ve Materyalleri Sergisi" bu anlamda ülkemizde yapılan ilk sergi olma özelliğini taşımaktadır.

Görüntülü Tutanak Metinleri Projesi

TBMM İnternet sayfasından, tutanak metinlerine görüntüleriyle birlikte erişimin sağlanması amaçlanmaktadır.

Projeye ilgili altyapı çalışmaları tamamlanmış, ilgili programın hazırlanabilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

Tutanak Hizmetleri Süreçlerinin Ayırıştırılması

Tutanak hizmetinin daha hızlı, daha doğru ve aksamadan yürütülmesi amacıyla geliştirilen bir projedir. Komisyonlar Tutanak Dergisi ve Genel Kurul Tutanak Dergisi süreçlerindeki yazım, tasnif, fihrist, düzeltmelerin işlenmesi, İnternet aşamalarının birbirinden ayrı olarak yürütülmesi amaçlanmaktadır. Altyapı çalışmaları tamamlanmış ve planlamalar yapılmıştır.

Ayrıca, 24'üncü Dönem 5' inci Yasama Yılından itibaren Komisyon Tutanak Dergisi süreci, tasnif, fihrist ve son kontrol aşamaları ayırıştırılmıştır.

Dönem Fihristinin Oluşturulması

Yıllık fihristlerin birleştirilerek her döneme ait dönem fihristlerinin hazırlanması amaçlanan bir projedir.

24'üncü Yasama Dönemine ait dönem fihristi hazırlanmış ve basım aşamasındadır. Projeye ilgili çalışma tamamlanmış, rutin faaliyet olarak devam ettirilmektedir.

STRATEJİK EKSEN 3: DESTEK HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 3. Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmada yetkinleşmek.

Stratejik Hedef 3.1. Güvenlik ve ziyaretçi yönetiminde “Teknoloji Yoğun Güvenlik Modeline” geçmek.

Ziyaretçi Randevu Sistemi

Kurumda halen kullanılmakta olan ziyaretçi randevu uygulaması bilgi güvenliği sebebi ile yeniden yazılarak 2015 yılı içerisinde kullanılmaya başlanmış, gelen talepler doğrultusunda güncellemeler yapılmıştır.

Güvenliğin en önemli unsurlarından olan şifrenin kuvvetli olması hususunun tesis edilmesi amacıyla güvenli şifre politikasının uygulaması alt yapısı tamamlanmıştır. Uygulama Dağıtım Cihazları çift katmanlı mimariye geçirilmiştir.

Stratejik Hedef 3.2. Hizmet sunumunda bilişim teknolojisi imkânlarını azami derecede kullanmak.

Genel Kurul Birimi Faaliyetleri

» Genel Kurul Oylama ve Yoklama sisteminde 18 yıldır masalarda kullanılan touch screen ekranların 90 adet back light aydınlatmaları değiştirilmiştir,

» Genel Kurul Oylama ve Yoklama sisteminde Başkanlık divanında 10 yıldır kullanılmakta olan dokunmatik ekranlardan 3 adedi yeni nesil dokunmatik ekranlar ile değiştirilmiştir,

» 23 Temmuz tarihinden itibaren 7/24 kesintisiz vardiyalı çalışma sistemine geçilmiştir.

» TBMM Genel Kurul Salonu Oylama ve Yoklama Sisteminde 580 adet bulunan masa üstü elektronik sistem; Milletvekillerince daha etkin ve konforlu kullanılması için LCD arka aydınlatma sistemi yeni teknoloji (LED) ile tamamen değiştirilmesi planlanmış, bu kapsamında kendi bünyemizde demo elektronik kart ve led modül imalatı yapılmış, salonda 2 milletvekili masasına monte edilerek teste alınmıştır. Test sonuçlarına göre 550 adet elektronik kart ve LED modül şartnamesi oluşturulmuş, alım işlemi tamamlanmış ve Genel Kurul Salonunda Oylama ve Yoklama Sistemi masa ünitelerine montaj işlemi başlamıştır.

Genel Kurul Yasama Faaliyetleri

2016 yılında TBMM Genel Kurulunda;

- » 155 birleşim yapılmış,
- » 880 oturum düzenlenmiş,
- » 194 işari ve açık oylama,
- » 337 elektronik yoklama,
- » 3 kapalı oturum,

Salon içi oylama, yoklama ve seslendirme sistemi ile sistemlerinin sorunsuz işletilmesiyle tamamlanmıştır.

Genel Kurul Bilişim Sistemi Bakım Onarım Faaliyetleri

Genel Kurul Salonunda yasama faaliyetlerinin kesintisiz yerine getirilmesi için teknik alt yapının periyodik (yıllık, aylık, haftalık, günlük) bakım ve kontrolleri yapılmış ve teknik olarak bir sorun çıkmaması sağlanmıştır.

Teknik Destek Birimi Faaliyetleri

» Başkanlık Divanı üyeleri, Grup Başkanvekilleri, komisyonlar ve milletvekilleri ile İdari Teşkilat birimleri tarafından ihtiyaç duyulan bilgisayar sistemlerinin her türlü bakım ve onarımları yapılarak teknik destek sağlanmıştır.

15 Temmuz FETÖ/PDY darbe girişimi esnasında zarar gören;

» Monitör, masaüstü bilgisayar ve yazıcılar yeni ürünlerle değiştirilmiştir.

» Ziyaretçi Kabul Salonunda bulunan bilgisayar sistemleri yenilenmiştir.

» CHP ve MHP Parti Grup Başkanvekillerine ait odaların değişikliği ve altyapı çalışmaları tamamlanmıştır.

» Muhalefet kulisinde bulunan polis noktasının yer değişikliği yapılmış ve altyapı yenilenmiştir.

Uygulama Geliştirme Birimi Faaliyetleri

İnternet ve İtranet Uygulama ve Güncellemeleri

İnternet ve intranet siteleri, ilgili alt siteler için e-posta yoluyla kaydı alınan yıllık yaklaşık 1.000 adet güncelleme yapılmış, kullanıcılar bilgilendirilmiş, yeni eklenen modüller için eğitimler verilmiştir.

“GAZİ MECLİSTE O GECE” isimli kitabın içeriğindeki karekodlu video görüntüleri http://tbmm.gov.tr/gazi_mecliste_o_gece.htm?video=1 adresinden hizmete açılmıştır.

Stratejik Hedef 3.3. Destek hizmetlerinde standartlar ve kurallar belirleyerek yüksek kalitede hizmet sunmak.

Milletvekili Sekreteryası ve Halkla İlişkiler Hizmetleri ile İlgili Faaliyetler

Danışma ve Yönlendirme Hizmetleri

Halkla İlişkiler Binasında bulunan Milletvekillerine ve Komisyon Başkanlarının ziyaretçilerine danışma ve yönlendirme hizmetleri 31 danışma bankosunda 73 Halkla İlişkiler Danışma Memuru ile yürütülmektedir. Milletvekillerinin ziyaretine gelen yıllık ortalama 55.000 ziyaretçiye danışma ve yönlendirme hizmeti verilmektedir.

Milletvekillere Verilen Nöbetçi Sekreteryaya Hizmetleri

Mesai saatleri dışında ve resmi tatil günlerinde milletvekillerce talep edilen toplam 3.546 telefon bağlantısı yapılmıştır. 19 adet talep formu alınmıştır.

Toplantı ve Heyet Kabul Salonları Tahsis Hizmetleri

Halkla İlişkiler Binasında bulunan 1 adet 27 kişilik, 1 adet 64 kişilik, 1 adet 80 kişilik, 11 adet 16 kişilik olmak üzere toplam 15 adet toplantı salonunda, Milletvekillerinden ve birimlerden gelen toplantı salonu talepleri randevu sistemi kullanılarak karşılanmıştır.

Milletvekillerinden ve birimlerden 1.648 adet toplantı salonu kullanım talebi gelmiş olup bu talepler doğrultusunda 44.351 kişi toplantı salonlarından yararlanmıştır.

Dağıtım ve Duyuru Hizmetleri

- Milletvekili ve personelin telefon ve faks numaralarını içeren rehber bilgileri İnternet ve intranet ortamında güncellenmiştir.
- Milletvekili personeli e-posta grupları güncellenerek personele 36 adet duyuru yapılmıştır.
- Dağıtım ve duyuru hizmetleri büro ve danışma bankalarında yürütülmüş olup bu kapsamda milletvekillere (İhtisas ve uluslararası komisyon başkanlıkları dâhil) toplam 27 adet duyuru yapılmıştır. TBMM matbaasında basılan 6.110 adet davetiye, kartvizit, bloknote, bilgi notu vb. basılı materyal milletvekillere ulaştırılmıştır.

TBMM Divan Üyeleri, Siyasi Parti Grupları ve Milletvekili Çalışma Ofislerinin Yerleşim ve Donanım Hizmetleri

Milletvekili çalışma ofisleri ve Ana Binada bulunan Siyasi Parti Grupları, TBMM Başkanlık Divanı Üyelerinin çalışma mekânlarında kullanılmakta olan taşınır malzemelerin temini sağlanmakta ve bakım-onarımına ait işlemler koordine edilmektedir.

Milletvekili Haberleşme İşlemleri

Milletvekili Haberleşme Bürosunca; TBMM Başkanlığı Haberleşme Yönetmeliği gereği Milletvekillerinin sabit hat, iki adet GSM hattı, toplu SMS, birleşik posta ve posta gönderilerine ait harcamalarla ilgili inceleme ve tahakkuk işleri ile diğer yazışmalar gerçekleştirilmiştir.

Milletvekili Sağlık İşlemleri

- » Milletvekillere, Yasama Organı Eski Üyelerine, Dışarıdan Atandıkları Bakanlık Görevi Sona Erenlere Tedavi Yardımı Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamındaki hak sahiplerinin 134.655 adet tedavi faturası "Sağlık Harcamaları Bilgi Sistemine" kaydedilmiştir.

Milletvekillere Sağlık Hizmeti Teminine İlişkin İşlemler

Milletvekillerinin, Yasama Organı üyeliği ile açıktan atandığı bakanlık görevi sona erenlerin ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, ölenlerin dul ve yetimlerinin ayakta ve yatarak tedavilerini sağlamak üzere 14 özel hastane, 4 özel tıp merkezi ve dal merkezi, 1 özel radyoloji ve nükleer tıp merkezi, 1 özel biyokimya ve mikrobiyoloji merkezi ve 1 fizik

tedavi ve rehabilitasyon merkezi olmak üzere toplam 21 adet özel sağlık kurum ve kuruluşu ile sağlık hizmeti alım sözleşmesi imzalanmıştır.

Milletvekili Özlük ve Harcırah İşlemleri

Milletvekili Özlük İşlemleri kapsamında toplam 15.016 adet iş ve işlem gerçekleştirilmiştir.

Harcırah işlemleri kapsamında uçak ve otel (yurtiçi-yurtdışı) faturası incelemesi yapılmış olup toplam 2.854 iş ve işlem gerçekleştirilmiştir.

Milletvekilleri, Tedavi Yardımına İlişkin Konularda Bilgilendirme Çalışmaları

» Milletvekillerine, anlaşmalı özel sağlık kurum ve kuruluşlarının adres ve telefon bilgilerinin yer aldığı listeler ile sözleşmeli eczanelerin bilgileri Kurum web (www.tbmm.gov.tr) adresinin Sağlık Duyuruları sayfasından güncellenerek duyurulmaktadır.

» Milletvekillerini, tedavi yardımına ilişkin hususlarda bilgilendirmek amacıyla "420 0 112" numaralı Tedavi Yardımı Danışma hattına bu dönem içerisinde gelen ve cevaplandırılan arama sayısı 3.001'dir.

Tıbbi Fatura İnceleme Komisyonuna İlişkin İşlemler

Tıbbi Fatura İnceleme Komisyonunda incelenen tedavi faturalarının istatistiği tablo halinde aşağıda sunulmuştur:

Tıbbi İncelemesi Yapılan Fatura Çeşidi	ADET
Tedavi faturası	11.396
Diş Tedavi Faturası	6.940
Eczane Faturası	5.343
TOPLAM	23.679

2016 Yılı İçinde Sağlık Hizmeti Alım Protokolü İmzalanan Üniversite Hastaneleri

Hastane Adı	Tarih
Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi	23.03.2016
Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi	14.04.2016
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi	18.05.2016
TOBB ETÜ Tıp Fakültesi Hastanesi	01.09.2016
TBMM Milletvekili ve Bakmakla Yükümlülerinin Eczanelerden İlaç Temininde İlaç Takip Sisteminin Kullanılmasına İlişkin Protokol	
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	01.11.2016

Hukuk Hizmetleri Faaliyetleri

Açılan Davalar

2016 yılı sonu itibarıyla toplam dava sayısı 2.324 adet olup Kurum lehine sonuçlanan dava sayısı 1.295 adet, Kurum aleyhine sonuçlanan dava sayısı ise 367 adettir. Devam eden dava sayısı ise 662 adettir.

2016 yılında; 371 adet dava açılmıştır. Davaların 269 adedi Kurum tarafından, 102 adedi ise Kurum aleyhine açılmıştır. Davaların konularına göre dağılımları; İptal Davası 57 adet, Alacak Davası 73 adet, Tazminat Davası 1 adet, Ceza Davası 240 adettir.

Hitam olan dosya sayısı 10 adettir. Hitam olan dosyalardan 1 adedi İptal Davası, 1 adedi Ceza Davası, 8 adedi ise Alacak Davasıdır. Hitam olan davalar Kurum lehinedir.

2016 yılında; Genel Sekreter Yardımcılığı (Milli Saraylar) ile ilgili açılan dava sayısı 16 adettir. Davaların 5 adedi Kurum tarafından açılmıştır. Kurum aleyhine açılan dava sayısı ise 11 adettir. Söz konusu 16 adet dosyanın 14 adedi BAHUM tarafından takip edilmektedir.

Hazineyi İlgilendiren Adli Davalar” Göreviyle İlgili Olarak

4353 sayılı Maliye Vekâleti Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun uyarınca mali hususları ihtiva eden ve hazine avukatlarının takibi yapılan toplam dava sayısı 907 adettir. Davaların 796 adedi sonuçlanmış, 111 adedi ise devam etmektedir.

Destek Hizmeti Faaliyetleri

2016 yılında TBMM’de üyeler lokantası, üyeler kafeteryası, Memurlar Kafeteryası, Personel Tabldot Lokantaları (Ankara ve İstanbul), ziyaretçi kafeteryası ile TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisinde yer alan lokantalarda yemek hizmeti sunumuna devam edilmiştir. Ayrıca Üyeler Lokantası ve Tören Salonunda; resepsiyon, kokteyl ve protokol yemeği gibi etkinliklerde ikram hizmetinde bulunulmuştur.

Elektronik sipariş sistemi 2016 yılında çay ocaklarının tamamında kullanılmaya başlanmış olup TBMM kampüsünde ve ek hizmet binalarındaki çay ocaklarında sıcak ve soğuk içecek hizmeti sağlanmıştır.

2016 yılında berber, kuaför ve lostra salonlarında; çamaşırhanede, terzihanede, spor tesislerinde hizmet sunulmaya devam edilmiş olup TBMM İdari Teşkilatının binaları ile açık ve ortak kullanım alanlarında temizlik hizmeti sunulmuştur.

TBMM Başkanlığı merkez binaların iç ve dış mekânları ile bahçelerinde bulunan bitkilerin planlanması, düzenlenmesi, bakım, koruma, iyileştirme faaliyetleri ile sürekliliğinin sağlanması gerçekleştirilmiş, bitki üretimi ve zirai mücadele çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca 15 Temmuz FETÖ/PDY darbe girişimi sebebiyle bozulan iç bahçelerde gerekli tadilat çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Stratejik Hedef 3.4. TBMM’nin çalışmalarında ihtiyaç duyulan fiziki altyapıyı ve çalışma ortamlarını sağlamak ve iyileştirmek.

Taşınmaz Büyük Bakım-Onarım ve Yenileme Hizmetleri

» Zırhlı nöbetçi kulübeleri alınmış nöbet kulübelerinin camları balistik camlarla değiştirilmiş ve split klima montajları yapılmıştır.

» Plan Bütçe Komisyonu toplantı salonunun elektronik sistemleri yenilenmiştir.

» TBMM kulislerinin iç mimari tadilat projeleri hazırlanmıştır.

» Ana Bina üyeler mutfağı iç avlu tesisat galerisi yaptırılmıştır.

» Halkla İlişkiler Binasında bulunan sulu yangın söndürme sistemi ön tepkimeli sisteme çevrilerek soğuk havadan etkilenmesi önlenmiştir.

» Baştabiplik radyoloji odası tadilatı yapılarak hizmete sunulmuştur.

» Enerji Merkezine ısıtma sistemi, havalandırma sistemi ve yalıtım yapılmış, mazot tankı yerinden çıkarılarak çamaşırhaneye havalandırma yapılmıştır.

» Üst arama kabini ve banko alınmıştır.

» Halkla İlişkiler Binası basın toplantı salonu düzenlenmiş ve seslendirme sistemleri yenilenmiştir.

» Halkla İlişkiler Binasında asansör ve yürüyen merdivenlerin onarımları gerçekleştirilmiştir.

» Aydınlatma armatürü ve yuvaları yenilenmiştir.

» Isıtma tesisatı yapılmıştır.

» Genel Sekreterlik Ek Hizmet Binasına soğutma grubu alınmıştır.

- » Personel Binası etrafının tretuvar ve yol düzenlenmesi işleri yaptırılmıştır.
- » Halkla İlişkiler Binasında, sistre cila yapımı, lamine parke yapımı, kampüs içi gelen arızaların yerinde tamir ve bakımı ile atölyeye gelen hareketli mobilyaların tamir ve bakımı yapılmıştır.

Taşınır Büyük Bakım-Onarım ve Yenileme Hizmetleri

- » Arşiv için kompakt arşiv dolapları alınmıştır.
- » Perde ve aksesuarları alınmıştır.
- » X-Ray bagaj kontrol cihazı alınmıştır.
- » Silah dolabı ve akordeon bariyer alınmıştır.

15 Temmuz FETÖ/PDY Darbe Girişiminde Hasar Gören TBMM Hizmet Binalarının Onarımı Faaliyetleri

- » TBMM Külliyesi içerisinde kırılan tüm camlar temizlenmiştir.
- » Ana Binanın kırılan camları değiştirilmiştir.
- » TBMM Ana Bina Şeref Kapısındaki motifler orijinaline uygun olarak yenilenmiştir.
- » Ana Bina B-2 Blok çatı katında hasar gören wc aspiratörleri yenilenmiştir.
- » Halkla İlişkiler Binasında hasar gören giydirme cephe camları yenilenmiştir.
- » Halkla İlişkiler Binasında muhtelif alçıpan bölme duvar ve alüminyum kapı işleri yapılmıştır.
- » Muhtelif alüminyum kapılar ve sigara içme kabinlerinin kırık camları değiştirilmiştir.
- » Hasar gören mekânlarda bulunan halı ve paspaslar değiştirilmiştir.
- » Alüminyum doğrama pencere ve kapıların onarımı tamamlanmıştır.
- » TBMM kuzey cephesine panel çit ve panel çit kapı yapılmıştır.
- » Hasar gören klima dış üniteleri yenilenmiştir.
- » Yangın algılama sistemlerinin onarımları gerçekleştirilmiştir.
- » Su tesisatlarındaki hasarlar onarılmıştır.
- » Ana Bina etrafındaki kuranglezlerin tamiri yapılmıştır.
- » Çatı katı ve A/B Bloğu güçlendirme imalatları tamamlanmıştır.

- » Tünel geçiş köprüsündeki alüminyum doğramalar hariç diğer doğramalar yenilenmiştir.
- » Şeref kapılarının aslına uygun olarak yenilenmesi imalatları devam etmektedir.
- » Ana Bina 2. bodrum katta yönetmeliğe uygun sığınak mekânları oluşturulmuştur.
- » Ana Bina Muhalefet Kulisinde tadilat ve onarımlar yapılmıştır.
- » Ana Binada hasar gören avizeler aslına uygun olarak onarılmış ve yenilenmiştir.
- » Ana Binada dış cephe traverten kaplamalar aslına uygun olarak yenilenmiştir.
- » Ana Bina içerisinde hasar gören kaplan postu ve toros siyahı mermer duvar kaplamaları aslına uygun olarak yenilenmiştir.
- » Ana Bina çatısındaki hasar gören bakır kaplamalar sökülerek aslına uygun olarak yenilenmiştir.
- » Ana Bina şeref holü ve kulis holleri hasar gören tavanlar onarılarak yenilenmiştir.
- » Ana Bina hasar gören tüm tavan ve duvar yüzeyleri aslına uygun tamir edilerek boyanmıştır.
- » Ana Bina iç avlu kısmındaki müze olacak yerler spider cam ile kaplanmıştır.
- » Genel Kurul, Grup Salonları ve fuaye girişlerindeki tüm avizelerin taşıyıcılığı Gazi Üniver sitesine inceletirilerek sağlamlık raporu alınmıştır.
- » Yeni Halkla İlişkiler Binasında hasar gören giydirme cephe camları yenilenmiştir.

Zarar Gören Ziyaretçi Kabul Binasında Yapılanlar

- » Kart alım bankosu yenilenmiştir.
- » Alüminyum giydirme cephe onarılmış, camları ve jaluzileri yenilenmiştir.
- » Zemin katta hasar gören fankoiller yenilenmiştir.
- » Zemin kattaki paslanmaz çelik korkuluk onarılmış, camları yenilenmiştir.
- » Ziyaretçi yönlendirme levhaları ve tabelaları yenilenmiştir.
- » Zemin kattaki yönetici personel odası yenilenmiştir.
- » Granit kaplamalar yenilenmiştir.
- » Asansör onarılarak çalışır hale getirilmiştir.
- » Hediyelik eşya satış mağazası onarılarak hizmete açılmıştır.
- » Tüm katlardaki hasar gören tavan ve duvar yüzeyleri onarılarak boyanmıştır.
- » Özel hizmet bankosu ve ziyaretçilerin üst arama kabinleri onarılmıştır.
- » Elektrik tesisatı ve mekanik tesisat onarılarak çalışır hale getirilmiştir.

Stratejik Hedef 3.5. Faaliyet ve projelerin gerçekleştirilmesinde çevreye duyarlı olmak.

Enerji Tasarrufu Sağlayan Sistemlerin Kullanılması Projesi

- » Enerji Yönetim Sistemi hedeflerini gerçekleştirmek üzere; enerji analizörleri alınmıştır.
- » Verimsiz aydınlatma elemanlarının verimli olanlarla değiştirilmesine tüm hizmet binalarında devam edilmiştir.

STRATEJİK EKSEN 4: TANITIM HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 4. TBMM'yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek.

Stratejik Hedef 4.1. TBMM'nin yurt dışında tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.

TBMM Başkanlık Makamınca Gerçekleştirilen Faaliyetler

TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN, 2016 yılında 9 Cumhurbaşkanı ile görüşmüş, 12 Meclis Başkanı heyeti ağırlamış, 5 Başbakan, 17 Bakan, 27 Büyükelçi ve 38 münferit heyet kabul etmişlerdir.

TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN 10 yurt dışı resmi ziyarette bulunmuşlardır.

TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN, 1 Eylül 2016'da Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi (AİBPA), NATO Parlamenter Asamblesi (NATOPA), Avrupa Parlamentosu (AP), Akdeniz Parlamenter Asamblesi (AKDENİZPA), Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM), İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB), Karadeniz Ekonomik İş Birliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) ve Türkçe Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Başkanı ya da temsilcilerini TBMM'de ağırlamış; 15 Temmuz darbe girişimi sırasında TBMM'nin bombalanan mekânlarını da yerinde gören uluslararası asamble temsilcileri Demokrasi ve Dayanışma Zirvesi sonunda bir bildirge yayınlayarak 15 Temmuz darbe girişimini kınadıklarını ve Türkiye demokrasisinin yanında olduklarını tüm dünyaya ilan etmişlerdir.

Uluslararası Parlamenter Asambleler Türkiye Delegasyonlarının Faaliyetleri

Uluslararası parlamenter asambleler Türkiye delegasyonları, asamble faaliyetlerine aktif bir şekilde katılmışlardır. Toplantı ve faaliyetler uluslararası asambleler bazında aşağıda sıralanmıştır:

Akdeniz Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu (AKDENİZ-PA)

AKDENİZ-PA Türkiye Delegasyonu 5 toplantıya katılmıştır. Toplantılar Arnavutluk, Antalya-Türkiye, Fas, Fransa ve İtalya'da düzenlenmiş; 1 genel kurul, 1 başkanlık divanı, 1 daimi komite ve 2 bölgesel çalışma grubu toplantısı yapılmıştır.

Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu (AİBPA)

AİBPA Türkiye Delegasyonu 7 toplantıya katılmıştır. Toplantılar İtalya, İstanbul-Türkiye, Fas ve Belçika'da gerçekleştirilmiştir. 2 AİBPA Başkanlık Divanı, 3 AİBPA Genişletilmiş Başkanlık Divanı, 1 genel kurul, 1 AİBPA semineri ve 4 komisyon toplantısı yapılmıştır.

AİBPA Başkanlar Divanına TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN seçilmiştir. Üç yıl sonra Başkanlık Türkiye'ye geçecektir. AİBPA Başkanı Ali ERÇOŞKUN Yaşam Seviyesinin Yükseltilmesi, Sivil Toplumlararası Değişim Komitesi Başkan Yardımcısı seçilmiştir.

Asya Parlamentoları Asamblesi (APA)Türkiye Delegasyonu

APA Türkiye Delegasyonu 5 toplantıya katılmıştır. Toplantılar İran, Ürdün, Pakistan ve Kamboçya'da gerçekleştirilmiştir. 1 genel kurul ve 4 komisyon toplantısı yapılmıştır.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİTPA) Türkiye Delegasyonu

AGİTPA Türkiye Delegasyonu 6 toplantı ve 6 seçim gözlemi gerçekleştirmiştir. Toplantılar ve seçim gözlemleri Kazakistan, Fransa, Almanya, Gürcistan, Rusya, Karadağ, Moldova ve Makedonya'da gerçekleşmiştir.

AGİTPA heyeti Türkiye'ye 15 Temmuz darbe girişimi sonrası bir ziyaret gerçekleştirmiştir.

Antalya Milletvekili Sena Nur ÇELİK AGİTPA Geçici Göç Komitesi Başkan Yardımcılığı görevine seçilmiştir.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) Türkiye Delegasyonu

AKPM Türkiye Delegasyonu; 4 genel kurul, 5 başkanlık divanı ve 37 komisyon toplantısı ile 2 seçim gözlemi görevine katılmıştır. Faaliyet ayrıntıları aşağıdadır:

AKPM Denetim Komisyonu 9-13 Mayıs 2016 tarihlerinde İstanbul, Diyarbakır ve Ankara'yı kapsayan bir ziyarette bulunmuştur. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası AKPM Başkanı Pedro AGRAMUNT 1-2 Eylül 2016 tarihlerinde, Venedik Komisyonu 19 Eylül 2016 tarihinde, Siyasi İşler Komisyonu heyeti ise 21-23 Kasım 2016 tarihlerinde ülkemize ziyaret gerçekleştirmiştir.

Adana Milletvekili Talip KÜÇÜKCAN AKPM Başkan Yardımcısı ve Avrupa Muhafazakârlar Grubu Başkan Yardımcısı; Ankara Milletvekili Gülsün BİLGEHAN, Medya ve Bilgi Toplumu Alt Komisyonu Başkanı; Sakarya Milletvekili Şaban DİŞLİ ise İç Tüzük, Muafiyetler ve Kurumsal İşler Komisyonu Başkan Yardımcısı görevlerine devam etmektedir.

Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA) Türkiye Delegasyonu

GDAÜPA Türkiye delegasyonu; Arnavutluk, Belçika ve Bulgaristan'da yapılan 1 genel kurul, 1 Baltık Asamblesi ile ortak toplantı, 2 komisyon toplantısı olmak üzere 4 etkinliğe katılmıştır.

Bursa Milletvekili Hakan ÇAVUŞOĞLU, Sosyal Kalkınma, Eğitim, Araştırma ve Bilim Genel Komitesi Başkanı olarak seçilmiştir.

İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) Türkiye Delegasyonu

İSİPAB Türkiye Delegasyonu; İran, Irak, Kazakistan ve Türkiye'de düzenlenen 1 konferans, 1 forum ve 2 komisyon toplantısı olmak üzere 4 etkinliğe iştirak etmiştir.

İSİPAB Türkiye Delegasyonu, 25 Mayıs 2016 tarihinde Batı Trakya Türk Azınlığı temsilcileri ile TBMM'de bir görüşme gerçekleştirmiştir.

Karadeniz Ekonomik İş Birliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Türkiye Delegasyonu

KEİPA Türkiye Delegasyonu; İstanbul-Türkiye, Ermenistan, Yunanistan, Rusya, Antalya-Türkiye, Romanya ve Sırbistan'da yapılan 2 genel kurul, 2 başkanlık divanı, 2 daimi komite ve 8 komisyon toplantısına toplantıya katılmıştır.

30 Kasım-1 Aralık 2016 tarihlerinde Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da düzenlenen KEİPA 43. Genel Kurul, Başkanlık Divanı ve Daimi Komite toplantılarıyla birlikte KEİPA Dönem Başkanlığı altı aylık süre için Türkiye'ye, TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN'a geçmiştir.

NATO Parlamenter Asamblesi (NATOPA) Türkiye Delegasyonu

NATOPA Türkiye Delegasyonu; 2 genel kurul, 3 Rose-Roth semineri, 1 forum, 13 komisyon toplantısı ile 3 diğer etkinliğe katılmıştır.

18-21 Kasım tarihlerinde TBMM ev sahipliğinde İstanbul'da NATOPA 62. Yıllık Genel Kurulu gerçekleştirilmiş; Cumhurbaşkanı, Genel Kurmay Başkanı, Başbakan Yardımcısı, Adalet Bakanı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Dışişleri Bakanı toplantıda konuşma yapmışlardır. Yapılan seçimler sonucunda Aydın Milletvekili Metin Lütfi BAYDAR NATOPA Başkan Yardımcılığı görevini üstlenmiştir.

Tekirdağ Milletvekili Faik ÖZTRAK, Ekonomi ve Güvenlik Komitesi Başkanlığına, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat ÇONKAR, Transatlantik İlişkiler Alt Komitesi Başkan Yardımcılığı, İzmir Milletvekili Oktay VURAL Geçiş ve Gelişme Alt Komitesi Başkan Yardımcılığı, Rize Milletvekili Osman Aşkın BAK Bilim ve Teknoloji Komitesi Özel Raportörlüğüne, Diyarbakır Milletvekili Ziya PİR Teknoloji Trendleri ve Güvenlik Alt Komitesi Başkan Yardımcılığına seçilmişlerdir.

Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Türkiye Delegasyonu

PAB Türkiye Delegasyonu, Zambiya, Romanya, Antalya-Türkiye, İsviçre ve Fas'ta düzenlenen 2 genel kurul, 1 konferans, 1 seminer ve 1 parlamenter etkinliğe katılmıştır.

Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türkiye Delegasyonu

TÜRKPA Türkiye Delegasyonu Azerbaycan, Türkiye ve Kazakistan'da düzenlenen 7 komisyon toplantısı, Türkiye'de düzenlenen iki çalıştay, Azerbaycan ve Kırgızistan'da seçim gözlemi ile Azerbaycan'da merkez binası açılışına iştirak etmiştir.

Amasya Milletvekili Haluk İPEK, Hukuk İşleri ve Uluslararası İşbirliği Komisyonu Başkanı, İstanbul Milletvekili Feyzullah KIYIKLIK Çevre ve Doğal Kaynaklar Komisyonu Başkanvekili olarak seçilmiştir.

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu (KPK) ve AB Uyum Bürosu Faaliyetleri

KPK yurt içi ve yurt dışında toplam 9 uluslararası faaliyet gerçekleştirmiştir. AB Uyum Komisyonu yurt içi ve yurt dışında toplam 34 uluslararası faaliyet gerçekleştirmiştir.

İhtisas Komisyonlarının Dış İlişkileri

İhtisas komisyonları ve Meclis araştırma komisyonları; ABD, Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Belçika, Danimarka, Ekvador, Fransa, Güney Kore, Hollanda, İngiltere, İsveç, Kazakistan, Sırbistan, Slovakya ve Ürdün'de yapılan 28 farklı toplantı ve seminer ile benzeri faaliyetlere iştirak etmişlerdir.

ABD, Almanya, Avustralya, Azerbaycan, Çekya, Endonezya, Fransa, İngiltere, Karadağ, Kenya, Kosova, Libya, Pakistan ve Ukrayna'dan gelen parlamenter heyetler ile Avrupa Konseyi,

Avrupa Parlamentosu, BM ve diğer heyetler olmak üzere 41 heyet ülkemize ziyarette bulunmuş ve TBMM'deki muhatap komisyonları ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Dışişleri Komisyonunun Dış İlişkileri

Dışişleri Komisyonu yurt içi ve yurt dışında toplam 37 uluslararası faaliyet gerçekleştirmiştir.

Dışişleri Komisyonu 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ABD, Almanya, Belçika, Fransa, İngiltere, Kanada ve Romanya'ya ziyaretler gerçekleştirerek darbe girişimini ve FETÖ'yü yabancı muhataplara anlatmıştır. Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan Dışişleri Komisyonları üçlü toplantılarında da TBMM'yi temsil etmiştir.

Ayrıca Dışişleri Komisyonu, Norveç, İran, Romanya, Finlandiya, Hindistan, İtalya, Filipinler, Filistin, Singapur, Avustralya, Güney Kore, Bangladeş, Vietnam, Küba ve Japonya'nın Ankara Büyükelçilerini kabul etmiştir.

AB Uyum Komisyonunun Dış İlişkileri

AB Uyum Komisyonu 2016 yılında yurt içi ve yurt dışında 32 faaliyet gerçekleştirmiştir.

Parlamentolar Arası Dostluk Gruplarının Dış İlişkileri

TBMM bünyesinde 26. Dönemde oluşturulmuş bulunan toplam 131 parlamentolar arası dostluk grubundan, Nijer, Azerbaycan, Cibuti, Gürcistan, Moğolistan, Macaristan ve İtalya dostluk grupları, heyet mukabili parlamentolar arası dostluk gruplarının daveti üzerine yurt dışına gitmiştir. 2016 yılı içinde Fas, Ekvador ve Afganistan parlamentolarının Türkiye Dostluk Grubu heyetleri TBMM'yi ziyaret etmişlerdir.

Stratejik Hedef 4.2. TBMM'nin yurt içinde tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.

Basın Bürosu

» Basınla İlişkiler Kurulu 5 kez toplanmış, 30 gündem maddesi üzerinde görüşme yapılmıştır.

» Basın mensuplarına 444 adet parlamento muhabiri, kameraman, foto muhabiri giriş kartı, 231 adet parlamento muhabiri araç giriş kartı verilmiştir.

» TBMM Başkanı ile ilgili yazılı basında 15.843 haber ve makalenin, görsel basında 10.458, İnternet medyasında 124.286 ve sosyal medyada 43.607 adet haberin takibi yapılarak sisteme aktarılmıştır.

» TBMM, yasama faaliyetleri, komisyonlar, milletvekilleri, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı ve gündemdeki siyasi haberlerle ilgili yazılı basında toplam 778.625 adet haber ve makale İnternet ortamında "Basında Bugün TBMM" başlığıyla yer almıştır.

» Basında çıkan gerçeğe aykırı haberler için 43 adet açıklama metni taslağı hazırlanmıştır.

» TBMM'de gerçekleştirilen etkinlikler ile ziyarete gelen heyetler için 119 adet basın duyurusu yapılmıştır.

- » TBMM Başkanının günlük programı için 61 adet basın duyurusu yapılmıştır.
- » Türkiye ile ilgili yabancı basında yer alan yazılardan alınmış, 1.025 haber TBMM intranet sayfasında bulunan “Yabancı Basında Türkiye” başlığı adı altında yayınlanmıştır.
- » TBMM Başkanı ile ilgili 32, TBMM Başkanlık Divanı Üyeleri ile ilgili 21, siyasi parti grup toplantılarında 138, komisyon toplantıları kapsamında 353 faaliyetin basınla ilişkiler ve basını bilgilendirme faaliyetlerinde görev alınmıştır. Ayrıca komisyon başkanlarının 50 yerli ve yabancı heyetleri kabul organizasyonunda görev alınmış, 5 adet cenaze duyurusu yapılmış ve töreni takip edilmiştir. Ayrıca milletvekillerinin düzenlediği 971 basın toplantısı organize edilmiştir.
- » TBMM’nin faaliyetleri ulusal görsel ve yazılı basınla paylaşılmaktadır. Söz konusu haberlerin ulusal basının yanı sıra bölgesel, yerel basın ve İnternet medyasında da duyurulması amacıyla bilgilendirme e-postaları gönderilmektedir.
- » Ziyaretçi Kabul, Yönlendirme ve Rehberlik Bürosu
- » TBMM Külliyesine 2016 yılında 451.074 vatandaşımız makam ziyaretleri amacıyla giriş yapmıştır.
- » 2016 yılında (01 Ocak - 30 Haziran) 1.594 vatandaşımıza Halk Günü tanıtım hizmeti verilmiştir.

Önceden randevu alarak rehberlik hizmetinden yararlanan toplam 935 grubun sayı dağılımı ise şöyledir:

- » 27.741 öğrenci (772 grup), 993 yabancı konuk (49 grup) ve 3.661 milletvekili misafiri (144 grup)
- » Ziyaretçilerimize toplam 20.009 adet berat ve tanıtıcı broşürler dağıtılmıştır.
- » Basın Rehberinin Güncellenmesi ve Parlamento Muhabiri Kartlarının PVC Olarak Basılması
- » Kamu kurum ve kuruluşlarının basın, yayın, halkla ilişkiler ve kurumsal iletişim yöneticileri ile basın ve yayın kuruluşlarının iletişim bilgilerini içeren Basın Rehberi güncellenmiştir.
- » “Türkiye Büyük Millet Meclisinde Basın ve Yayın Mensuplarının Çalışmaları Hakkında Yönetmelik” gereğince basın ve yayın kuruluşlarınca, TBMM’nin faaliyetlerini izlemekle görevlendirilen muhabir, kameraman ve foto muhabirlerine Basınla İlişkiler Kurulu kararıyla verilen giriş kartları PVC olarak basılmaya başlanmıştır.

Bilgi Edinme Bürosu

Bilgi Edinme Bürosuna 955 adet bilgi edinme başvurusu yapılmıştır. Bu süre içerisinde; Kurum tarafından olumlu cevap verilerek bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvuru sayısı 694 olarak gerçekleşmiştir. 4982 sayılı Kanuna ve ilgili yönetmeliklere göre şekil şartlarını taşımadığı için işleme konulamayan başvurular ile olumsuz cevap verilen başvuruların toplamı 190’dır. Kısmen olumlu cevap verilenler sayısı 4’tür. Söz konusu Kanun kapsamında diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilen başvuru sayısı ise 67 olmuştur.

Kurtuluş Savaşı Müzesi Bürosu

Müzeyi 2016 yılında 165.515 kişi ziyaret etmiştir.

23 Nisan 2016 tarihinde Milli Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamaları çerçevesinde Genel Kurul Salonunda resmi tören düzenlenmiştir. Gelen ziyaretçilere Ali ve Ayşe ile Meclisi Tanıyalım- Ali ve Ayşe Kurtuluş Savaşı Müzesinde - Ali ve Ayşe Çanakkale Gezisinde- Ali ve Ayşe ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı- Keloğlan Mecliste kitapçıkları ile kep dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

» 23-24 Nisan 2016 tarihlerinde 8 Geleneksel El Sanatı Ustası tarafından canlı performans sergilenmiştir.

» 18-24 Mayıs 2016 tarihleri arasında "Müzecilik Günü" etkinlikleri kapsamında "Tarihi Ulus Meydanı ve I.TBMM Binası" konulu fotoğraf sergisi yapılmıştır. 500 adet sergi kataloğu dağıtılmıştır.

» Çeşitli kurum ve kuruluşların müze içerisindeki video ve fotoğraf çekim talepleri karşılanmıştır.

» Müze ziyaretçilerine dağıtılmak üzere 215-216-217 sayılı Meclis Bültenleri, müze ile ilgili Türkçe broşür, Ali ve Ayşe Kurtuluş Savaşı Müzesinde kitapçığı basılmıştır.

» Atölye ve müze içinde çeşitli öğrenci gruplarına drama çalışmaları yaptırılmıştır.

» Kurtuluş Savaşı Müzesi (I. TBMM Binası) bahçesinde 26 Ekim-06 Kasım 2016 tarihleri arasında "Millet Darbeye Dur Dedi" adlı fotoğraf sergisi düzenlenmiş olup sergiyi 20.000 kişi ziyaret etmiştir.

» Müze envanterine kayıtlı 24 adet eserin restorasyonu yapılmıştır.

» TBMM TV, Meclis Haber Sitesi, Meclis Bülteni ve Fotoğrafçılık Hizmetleri

» TBMM TV, Meclis Bülteni, Meclis Haber Portalı ve fotoğrafçıların faaliyetleri şu şekildedir:

» TBMM TV'den bin 195 saat 05 dakika Genel Kurul çalışmaları yayını yapılmıştır.

» Siyasi Parti Grup toplantıları 106 saat İnternette canlı yayınlanmıştır.

» TBMM TV Haber Merkezinden 74 saat 35 dakika haber yayını yapılmıştır.

» TBMM TV'den toplam (Genel Kurul, grup toplantısı ve haber yayını olmak üzere) bin 376 saat 25 dakika yayın yapılmıştır.

» TBMM TV yayınlarında kullanılan haber panosunda 2.908 adet habere yer verilmiştir.

» TBMM TV Görüntü Arşivinin tamamının dijitalleştirilmesi ve elektronik ortama aktarılması amacıyla görüntü depolama kapasitesinin artırılması çalışmalarına devam edilmiştir.

» TBMM TV Görüntü Arşivi Servisinden kurum içi ağ üzerinde çalışan yazılım ile milletvekillerinden gelen talepler karşılanmıştır.

» Meclis Haber Sitesinde toplam 2.146 adet haber ve toplam 3.727 adet fotoğraf yayınlanmıştır.

» Meclis Bülteni Dergisi 10 sayı olarak ve toplamda 25.950 adet baskı yapılarak yayınlanmıştır. Bu sayılarda 476 haber, 1.456 fotoğraf yer almıştır. 215. sayıdan (Temmuz 2016) itibaren "Canlı Bülten" uygulaması başlatılmıştır. Meclis Bülteni'nin bütün sayıları TBMM web sayfasında yayımlanmıştır.

» Fotoğraf servisinde TBMM Başkanı kabul ve etkinliklerinde 71.290 adet fotoğraf çekilmiş olup bastırılarak veya dijital ortamda sahiplerine iletilmiştir. Ayrıca Genel Kurul çalışmaları ve milletvekillerinin talepleri doğrultusunda 52.985 kare fotoğraf çekilerek, dijital ortamda, cd-dvd olarak veya e-posta gönderimiyle ilgililere ulaştırılmıştır.

» Türkiye’de bir ilke imza atarak öncü nitelikte interaktif bir çalışma gerçekleştirmiştir. Meclis Bülteni Temmuz 2016 sayısında Türkiye’de ilk defa geliştirilen akıllı telefonlarda çalışan arttırılmış gerçeklik uygulaması sayesinde dergi içeriğindeki haberlere video görüntülü olarak okuyucularına ulaştırılmaktadır. Bugüne kadar 75 video okuyuculara “TBMM Canlı Bülten” programı ile ulaştırılmıştır.

Stratejik Hedef 4.3. TBMM’yi ve faaliyetlerini tanıtıcı bilimsel ve sanatsal çalışmaları teşvik etmek amacıyla yarışma vb. etkinlikler düzenlemek.

Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Faaliyetleri

» Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) ve Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) işbirliği tarafından her yıl kamu kuruluşlarına ve yerel yönetimlere yönelik olarak verilen “eTR” (e-Türkiye) Ödülleri”, önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da 08 Nisan 2016 tarihinde Kurum himayesinde gerçekleştirilmiştir. TBMM de, “eTR Yürütme Kurulu Özel Ödülü’ne” layık görülmüştür.

» Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün her yıl düzenlediği Vakıflar Haftası’nı Açılış Törenine 2016 yılında da destek verilmiştir.

» 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla gerçekleştirilen resmi törenlerin tümü koordine edilmiştir.

» “Karayolu Trafik Haftası” nedeniyle, emniyet kemeri kullanımına dikkat çekmek amacıyla, TBMM’de 12 Mayıs 2016 tarihinde çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir.

» Türk Hava Kurumu’nun “Gökyüzünden Türkiye Manzaraları” isimli fotoğraf sergisi, TBMM Tören Salonu’nda 24 Mayıs 2016 tarihinde ziyarete açılmıştır.

» “TBMM Çocuk Grubu” tarafından eğitim ve öğretim yılının sonunda 2 yıldır TBMM’de yapılan “Karne Şenliği” 04 ve 05 Haziran 2016 tarihlerinde TBMM Ana Bina önündeki çim alanda yapılmış ve bu kapsamda; oyun parkurları, kukla gösterisi, animasyon gösterisi, yarışmalar vb. faaliyetler düzenlenmiştir.

» TBMM’de hasar gören alanlara ait fotoğraflardan seçim yapılarak, Kurtuluş Savaşı Müzesi’nde (I.TBMM) 15 Temmuz Millet Darbeye Dur Dedi” konulu fotoğraf sergisi halkımızla buluşturulmuştur.

» 01 Ekim 2016 26. Dönem 2. Yasama Yılı Açılış Programı kapsamında gerçekleştirilen törenler ve Genel Kurul Özel Gündemli Toplantısı koordine edilmiştir.

» Atatürk’ün vefatının 78. yıl dönümü dolayısıyla 10 Kasım’da, TBMM Atatürk Anıtı ile Dolmabahçe Sarayı’nda düzenlenen Anma Törenleri koordine edilmiştir.

» 17 Kasım 2016 tarihinde TBMM’de Palamut Şenliği gerçekleştirilmiştir.

» “20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü” kapsamında, 81 ilden Çocuk Hakları Komitesi temsilcisi çocukların katılımıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile UNİCEF işbirliğinde gerçekleşen “Ulusal Çocuk Forumunun” Meclis oturumu, 21 Kasım 2016 tarihinde

TBMM’de yapılmıştır.

» 22 – 25 Eylül 2016 tarihleri arasında İstanbul’da gerçekleştirilen “Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi Fotoğraf Sergisi” 30 Kasım 2016 tarihinde TBMM Mustafa Necati Kültür Evi’nde açılmıştır.

» Milli Saraylara bağlı Klasik Türk Sanatları Eğitim Merkezi tarafından yapılan eserlerden oluşan sergi, 07 Aralık 2016 tarihinde TBMM Şeref Holü’nde TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN tarafından açılmıştır.

» Mustafa Necati Kültür Evi’nde 2016 yılında 41 sergi açılmış, 3 tane de etkinlik icra edilmiştir.

Stratejik Hedef 4. 4 Kurum Stratejik Planına paralel olarak Milli Saraylar bünyesindeki tarihi ve kültürel varlıklara özel stratejiler geliştirmek.

Milli Saraylar Gezi Hizmetleri

» 2016 yılında 7.076 rezervasyon yapılmış 285.788 ziyaretçinin rezervasyon talepleri karşılanmıştır. Dolmabahçe Sarayı için 5.698 rezervasyon işlemiyle 196.177 ziyaretçinin rezervasyon talepleri alınmıştır.

» Beylerbeyi Sarayı için 591 rezervasyon işlemi yapılmış ve 28.286 kişinin gezi rezervasyonları alınmıştır.

» Florya Atatürk Köşkünde 744 rezervasyonu işlemi ile 44.098 öğrenci köşkü ziyaret etmiştir.

» Saray, köşk ve kasırların 9’unda ziyaretçiler rehber eşliğinde gezi yapmaktadır. Başta Dolmabahçe Sarayı olmak üzere saraylara gelen 920.832 ziyaretçiye rehber eşliğinde 7.000’den fazla tur ile gezi hizmeti verilmiştir.

Saray, Köşk Ve Kasırların Ziyaretçi Sayıları

BİRİM ADI	2016
Dolmabahçe Sarayı	497.779
Beylerbeyi Sarayı	101.100
Yıldız Şale Köşkü	13.485
Küçüksu Kasrı	54.615
Florya Atatürk Köşkü	59.089
Yalova Atatürk Köşkü	34.059
İhlamur Kasrı	74.361
Saray Koleksiyonları Müzesi	11.162
Resim Müzesi	59.328
Aynalıkavak Kasrı	8.853
Maslak Kasrı	7.001
Genel Toplam	920.832

Maslak Kasırları Sultan II. Abdülhamid'in şehzadeliği ve veliahtlığı döneminde kullandığı bir yapı olup ulaşılabilen arşiv bilgileri ışığında özgün eşyaları ile tefrişi iyileştirilmiştir.

Sanat Galerisinde Milli Saraylar ve diğer kurum ve kişiler tarafından 21 adet sergi ve etkinlik gerçekleştirmiş ve bu etkinlikleri 4.400 kişi ziyaret etmiştir.

Dolmabahçe Sarayında işitme engelli ziyaretçilerin sarayı gezmelerine yönelik işaret dili bilen rehber görevlendirilmiştir. Talepler doğrultusunda pazartesi günleri Dolmabahçe Sarayı ve Beylerbeyi Sarayında hizmet verilmektedir.

Protokol Ziyaretleri

Dolmabahçe Sarayı başta olmak üzere tarihi mekânları devlet başkanı, parlamento başkanı, başbakan ve bakanlardan oluşan heyetler ziyaret etmiştir. TBMM'nin uluslararası alanda tanıtımına da katkı sağlayan önemli ziyaretlerden bazıları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Sarayları Ziyaret Eden Protokol Heyetleri

TARİHİ MEKÂNLARI ZİYARET EDEN PROTOKOL HEYETLERİ	
Macaristan Adalet Bakanı ve heyeti	Özbekistan Dışişleri Bakanı ve heyeti
Gambia Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve heyeti	Pakistan Konut Bakanı ve heyeti
Bangladeş Devlet Bakanı ve heyeti	KKTC Meclis Başkanı ve heyeti
Pakistan Genelkurmay Başkanı ve heyeti	Ukrayna Genelkurmay Başkanı ve heyeti
Makedonya Cumhuriyeti Yüksek Yargı heyeti	Ukrayna Cumhurbaşkanı

Etkinlikler

» Cumhurbaşkanlığınca 14.04.2016 tarihinde Dolmabahçe Sarayı Muayede Salonunda İslam İşbirliği Teşkilatı (İSEDAK) üyesi Devlet Başkanları onuruna akşam yemeği etkinliği düzenlenmiştir.

» 23 Mayıs 2016 tarihinde Ülkemizde yapılan Birleşmiş Milletler İnsanı Zirvesi kapsamında, Dolmabahçe Sarayı Muayede Salonunda katılımcı ülkeler onuruna Cumhurbaşkanlığınca etkinlik düzenlenmiştir.

» Yıldız Şale Köşkü Tören Salonunda “Sultan II.Abdülhamid Han ve Dönemi Uluslararası Sempozyumu ve Sergisi” kapsamında, TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN’ın ev sahipliğinde belgesel ve gala yemeği etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Mekân ve Obje Koruma Faaliyetleri

» Tarihi yapıların yangın güvenliği, iç mekân ve tarihi eserlerin fiziki koruma hizmetleri 24 saat görev esasına göre sağlanmıştır.

» Dolmabahçe Sarayının önemli salonlarında ve 14 farklı mekânda şutuko onarımları, kalemışı restorasyonu parke ve boya/cila işleri tamamlanmıştır.

» Beylerbeyi Sarayının zemininde tarihi hasırlar bulunan 7 bölümünde hasırların alt kısımları temizlenmiş ve hasır restorasyonları yapılmış ve 14 adet tarihi halının temizlik ve onarımları tamamlanmıştır.

» Beylerbeyi Sarayında bulunup tefriş fazlası olan objelerden 1.290 adet muhtelif eser, tefriş düzenlemeleri ve daha uygun koşullarda muhafaza edilmek üzere komisyon kararı ile nakledilmiştir.

» Dolmabahçe Sarayı envanterine kayıtlı 577 adet tarihi eser restorasyon için ilgili atölyelere gönderilmiş, bunlardan 294 adet tarihi eserin restorasyonları tamamlanarak kayıtlı oldukları mekânlara konulmuştur.

» Yıldız Şale Köşkü’ne ait 32 adet objenin 20 adedinin onarımları yapılmış, temizlik ve yıkanması için gönderilen 10 adet halı-seccadenin 4 adedinin işlemleri tamamlanarak kayıtlı oldukları mekânlara konulmuştur.

» Tefriş çalışmaları kapsamında 12 adet obje birim içinde yer değiştirmiştir. Eşya nakil komisyonu kararı gereği Yıldız Şale envanterine kayıtlı 132 obje başka birimlere gönderilmiş, 4 obje ise birim envanterine alınmıştır. Tören salonuna 12 takım yeni imalat perde yapılmıştır.

» Küçüksu Kasrı koleksiyonunda yer alan tarihi halılardan 4 adedi “Tarihi Halıların Temizliği Bakım ve Restorasyonu Projesi” kapsamında restorasyona alınmış, 3 adedi teşhir edilmek üzere kayıtlı oldukları mekânlara konulmuştur.

» Küçüksu Kasrı gezi güzergâhında yer alıp ziyaretçi temasına maruz kalan şamdanlar tefriş düzenlemeleri kapsamında aynı mekân içerisinde daha uygun yerlerde sergilenmeye alınmıştır.

Foto-Video Çekimleri

» Fotoğraf Atölyesinde 2016 yılında 93 adet çekim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

» Dünya İnsani Zirvesi Toplantısı, İslam İşbirliği Teşkilatı Toplantısı, Avrasya İslam Şurası, Sultan II.Abdülhamid ve Dönemi Uluslararası Sempozyumu, 10 Kasım Atatürk’ü Anma Törenleri ve diğer protokol faaliyetlerini kapsayan 21 adet çekim gerçekleştirilmiştir.

» Tarihi mekânlarda gerçekleştirilen konser, seminer, eğitim ve diğer sosyal etkinlikler ile kitap, broşür, dergi ve muhtelif yayınlar, tarihi mekân ve objelerle ilgili ayrıntılı envanter, reproduksiyon ve belgeleme çalışmalarını kapsayan toplam 72 adet fotoğraf/video çekimi yapılmıştır.

» Danışma Ofisi

» Dolmabahçe Sarayı'na gelen yerli ve yabancı ziyaretçilere hem tarihi mekânlarla ilgili bilgiler verilmekte, hem de şehirdeki ulaşım, diğer müzeler ve etkinliklerle ilgili bilgilendirme hizmeti sunulmuştur.

» Danışma ofisinde Dolmabahçe Sarayının Türkçe dışında 8 dilde tanıtım broşürleri dağıtılmıştır.

» Mekân Tahsis ve Tanıtım Faaliyetleri

» Milli Saraylar tarafından 2 konser ve 4 sergi organizasyonu gerçekleştirilmiştir.

» Milli Sarayların, etkinliklere tahsis edilebilir mekânlarında 73 etkinlik gerçekleştirilmiştir.

» İletişim Faaliyetleri (Haber, belgesel, röportaj ve muhtelif çekimler)

» Saray, müze köşk ve kasırların izin verilebilen alanlarında 158 adet haber, belgesel, röportaj, fotoğraf çekimi ve benzeri faaliyet gerçekleştirilmiştir.

» Saray, müze, köşk ve kasırlarda TRT ve diğer özel TV kanalları, kültür sanat kurumları gibi özel ve resmi kurumlar tarafından birçoğu tarihi mekânlar ve kültür varlıklarının tanıtımını konu alan röportaj, haber, belgesel, sohbet ve diğer sanatsal çekimleri kapsayan 65 adet etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Tarihi Eser Envanter Çalışmaları

» Halife Abdülmecid Efendi Kütüphanesinde bulunan 300 adet eser ve çeşitli materyal (gazete, belge, kitap vb.) uygun koşullarda muhafaza edilmek üzere asitsiz kâğıtlarla paketlenerek kutulanmıştır.

» Tablo Koleksiyonunda 92, Sofra Takımları Koleksiyonunda 71, Aydınlatma Araçları Koleksiyonunda 66 adet eserin envanter bilgileri güncellenmiştir.

» Tefriş Çalışmaları

» Tekstil Koleksiyonunun çalışmaları ile Yıldız Şale Tören Salonunda 19. yüzyılda bulunan tarihi kornişlerin günümüzdeki yerlerinin tespiti yapılmış, tefriş raporlarının onaylanması ile 23 adet tarihi korniş Yıldız Şale Tören Salonuna nakledilerek orijinal yerlerine takılmıştır.

» Beykoz Kasrı tekstil tefrişi gerçekleştirilmiştir. Orijinal oda tefrişinde tarihi kornişlerden 10 adet kullanılmıştır.

» Beylerbeyi Sarayı 32 nolu Şirvan ve Dolmabahçe Sarayı 77 Musandırıdan seçilen kornişlerin onarımları yaptırılarak, Beykoz Kasrı tefrişinde değerlendirilmiştir.

» "Sultan II.Abdülhamid Han ve Döneminden İzler" sergisi için fotoblok yazımı, sergi kataloğu için makale yazımı ve eserlerin katalog bilgilerinin yazımı gerçekleştirilmiştir.

» I. ve II. Değerli Eşyalar Sergi Salonlarının vitrinlerinin yenilenmesi ve tematik sergileme düzeninin oluşturulması çalışmaları yapılmıştır.

Araştırma, Makale ve Metin Hazırlama

» Halife Abdülmecid Efendi Kütüphanesinde, kurum dışı 5 okuyucunun araştırma talepleri karşılanmış, bilgi-belge desteği verilmiştir.

- » Tablo Koleksiyonu Sorumlusu tarafından Resim Müzesinde düzenlenen “Saray ve Resim” konulu seminerde “Milli Saraylar Resim Müzesi” adlı sunum yapılmıştır.
- » Tablo Koleksiyonunda Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi Uluslararası Sempozyumu kataloğu için “Saray Ressamı Fausto Zonaro’nun Ünlü Eseri; Ertuğrul Süvari Alayı’nın Galata Köprüsü’nden Geçışı”, “Türkiye’nin İlk Güzel Sanatlar Okulu Sanâyi-i Nefise Mektebi” ve “Osmanlı Hanedanı’ndan Bir Ressam Abdülmecid Efendi’nin Fırçasından Sultan II. Abdülhamid’in Hal’i” adlı makaleler yazılmıştır.
- » Tablo Koleksiyonunda 10 adet çekim ve araştırma talebiyle ilgili çalışmalar yürütülmüştür.
- » Tablo Koleksiyonunda Milli Saraylar Dergisi’nin 15. Sayısı için “Sultan Abdülaziz ve Döneminin Resim Sanatı” adlı makale hazırlanmıştır.
- » Hat ve Yazı Takımları Koleksiyonunda “Sultan II.Abdülhamid Han ve Döneminden İzler” adlı sergi etiketi, fotoblok ve sergi broşürü hazırlanmıştır.
- » Hat ve Yazı Takımları Koleksiyonunda, sergi kataloğu için “Osmanlı Devlet Arması ve Sultan II.Abdülhamid Dönemi Bürokrasisi” konulu makaleler yazılmıştır.
- » Hat ve Yazı Takımları Koleksiyonunda “Mimarzade Mehmed Ali’nin eserinden II.Abdülhamid Han ve Dönemi Osmanlı Panoraması” başlıklı makale yazılmıştır.
- » Sofra Takımları Koleksiyonunda Sultan II.Abdülhamid Han ve Döneminden İzler sergi kataloğu için “Sultan II. Abdülhamid Döneminde Ziyafet Sofraları”, ve “Sultan II.Abdülhamid’in Saltanat Yılları ve Kişiliği” konulu makaleler yazılmıştır.
- » Sofra Takımları Koleksiyonunda Milli Saraylar Dergisi’nin 15. sayısı için “Sultan II.Abdülhamid’in Monogramı ve Milli Saraylar Koleksiyonundan Örnekler” başlıklı makale yazılmıştır.
- » Sofra Takımları Koleksiyonunda “Tüm Zamanların Hatırına Sarayda Bir Fincan Kahve Sergi Kataloğu” ve “Osmanlı Sarayı’nda Japon Rüzgarı Sergi Kataloğu’nun İngilizce çevirilerinin tashihleri yapılmıştır.
- » Dekoratif Eserler Koleksiyonunda “Sultan II. Abdülhamid Döneminden İzler” sergi kataloğuna “Sultan II. Abdülhamid Döneminde Diplomatik Hediyeler, İane Sergisi, Yıldız Çini Fabrika-i Humâyunu” başlıklı 3 adet makale yazılmıştır.
- » Milli Saraylar Dergisi’ne, “Milli Saraylar Dekoratif Eserler Koleksiyonu’nda Geçmişin İzleri” adlı makale hazırlanmıştır.
- » Kitap koleksiyonu tarafından Sultan II.Abdülhamid Han ve Dönemi katalog çalışmaları için makale hazırlanmıştır.
- » Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı’nın (TİKA) talebi ve TBMM Başkanlık Makamının Olur’ları ile Romanya Köstence Camiinde sergilenmekte olan Sultan II. Abdülhamid Han tarafından Adakale Camiine hediye edilmiş 129 m² halı, Halı Koleksiyonu Sorumlusu tarafından incelenmiş ve halının Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası imalatı olduğu tespit edilmiştir. Adı geçen kurumlarla halının korunması, restorasyonu ve sergilenmesi konularını kapsayan rapor hazırlanmıştır.

Tarihi Eser Nakil İş ve İşlemleri

- » Tarihi mekânların tefriş ihtiyaçları ve koleksiyonlarca düzenlenen sergiler için 137 adet eşyanın komisyon kararı ile nakilleri gerçekleştirilmiştir.
- » Tarihi objelerin restorasyon ve konservasyon ihtiyaçları için 582 eser için onarım formları düzenlenmiş ve onarım süreçleri başlatılmıştır.
- » Tarihi Eser Kayıt Kontrol Faaliyetleri
- » Dolmabahçe Sarayı kapalı daire 208 odada bulunan cam ve porselen eserlerden 377 parça obje Saray Koleksiyonları Müzesine nakledilerek fotoğraflama, paketleme ve kutulama çalışması tamamlanmıştır.
- » Dolmabahçe Sarayı kapalı daire bodrum 10 deponun Saray Koleksiyonları Müzesine nakli gerçekleştirilmiş olup 283 parça porselen objenin fotoğraflama, paketleme ve kutulama çalışması tamamlanmıştır.
- » 193 tekstil deposu sayım, tespit, fotoğraflama ve etiketleme çalışmalarına devam edilmiştir.
- » Envanter programı üzerinde SGB.net eşya hesap plan kodlaması yapılarak 78.456 parça eser kodlanarak bu hesap plan kodlarına eklenmiştir.
- » Saray, müze, köşk ve kasırlarda bulunan tarihi halılardan 46 adedinin onarım öncesi temizlik çalışmaları hizmet alımı yoluyla tamamlanmıştır.
- » Yıldız Şale Ferhan Binasındaki mobilya deposu çalışmaları kapsamında 824 parça objenin nakil çalışmaları gerçekleştirilmiş, fotoğraflama ve envanter programı üzerinde adresleme çalışmaları tamamlanarak, zimmet işlemleri yapılmıştır. .
- » Yıldız Şale Manej Binasında oluşturulan mobilya deposu çalışmaları kapsamında 248 parça objenin nakil çalışmaları gerçekleştirilerek, zimmet işlemleri tamamlanmıştır.

Müzecilik Araştırma Hizmetleri Kapsamında Gerçekleştirilen Diğer Faaliyetler

- » Beylerbeyi Sarayı devir-teslim çalışmaları tamamlanmış olup yapılan sayım sonucunda 3.277 parça objenin zimmet devri gerçekleştirilmiştir.
- » Yıldız-Şale devir-teslim çalışmaları tamamlanmış olup yapılan sayım sonucunda 2.739 parça objenin zimmet devri gerçekleştirilmiştir.
- » Yalova Atatürk Köşkü'nde 846 parça objenin sayım ve devir teslimi gerçekleştirilmiştir.
- » Ihlamur Kasrı'nda 290 parça tarihi objenin sayım ve zimmet devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.
- » Küçüksu Kasrı'nda 724 parça tarihi objenin sayım ve zimmet devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.
- » Hazine-i Hassa (İdari Bina) devir-teslim çalışmaları kapsamında 587 parça objenin zimmet devir-teslimi tamamlanmıştır.
- » Mefruşat Dairesi devir-teslim çalışmaları kapsamında 118 parça objenin devir teslimi tamamlanmıştır.
- » Maslak Kasrı'nda 321 parça tarihi objenin sayım ve zimmet devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.

» Beylerbeyi Sarayı'nda depolar ve dolap içlerinde bulunan 1.664 parça hassas cam ve porselen objeler daha uygun şartlarda muhafaza edilmek amacıyla Saray Koleksiyonları Müzesi'ne nakledilmiş ve zimmet devir-teslimi yapılmıştır.

» I. ve II. Değerli Eşyalar Bölümünün restorasyon ve vitrin yenileme çalışmaları nedeniyle boşaltılan toplam 1.359 parça obje korumalı bir şekilde paketlenip, konteynirlara yerleştirilmiş ve muhafaza altına alınmıştır.

» Hereke Kaiser Wilhelm Köşkü, Tarihi Misafirhane ve Fabrika-i Hümayun'da bulunan objelerin tespit ve fotoğraflama çalışmaları yapılarak, Milli Saraylar envanterine kaydedilmek üzere ön tasnifi tamamlanmıştır. Bu kapsamda 263 parça obje Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası sorumlusuna zimmet teslimi yapılmıştır.

» Dolmabahçe Sarayı 77 musandırada bulunan 170 adet kornişin sayım, tespit ve fotoğraflama çalışması yapılmış ve bu bölüm depo mekânı olarak düzenlenmiştir.

» Envanter çalışmaları kapsamında daha önce geçici takip numarası verilmiş olan 100 objenin geçici numarası iptal edilerek asıl envanter numaraları ile eşleştirilmesi yapılmıştır.

» Envanter çalışmaları kapsamında 1.167 adet envanter kaydı düzeltme işlemi yapılmıştır.

» Eser onarım formu ve alındı makbuzlarına istinaden 861 adet onarım kaydı envanter kartlarına işlenmiştir.

Projeler

Kitap Yayınları

» Saray Koleksiyonları Müzesi Kitabı'nın İngilizce baskısı yapılmıştır.

» Dolmabahçe Sarayı Kitabı güncel bilgiler ışığında revize edilerek basımı gerçekleştirilmiştir.

» Milli Saraylar Belgeler Dergisinin Osmanlı Arşiv Belgelerinde Sultan II.Abdülhamid Han isimli baskısı yapılmıştır.

» Milli Saraylar Dergisi 15. sayısı yapılan sempozyum nedeniyle Sultan II.Abdülhamid özel sayısı olarak belirlenmiş Sultan II.Abdülhamid Han ve Dönemi ismiyle basımı yapılmıştır.

» Sultan II.Abdülhamid-i Sani Kitabı'nın basımı yapılmıştır.

» Dolmabahçe Sarayı'nda gerçekleştirilen sempozyuma özel olarak Doğumunun 174. Yılında Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi Fotoğraf Albümü'nün basımı yapılmış, broşürler bastırılmış, Doğumunun 174. Yılında Sultan II.Abdülhamid Han ve Dönemi Uluslararası Sempozyumu ve Etkinlikler Kitapçığı basılmıştır.

» Aynalıkavak Kasrı Broşürü baskıya hazırlanmıştır.

» Dolmabahçe Sarayı Fransızca, Dolmabahçe Sarayı Camlı Köşk'ün Türkçe ve İngilizce broşürlerinin baskısı yapılmış, ziyarete açılacak olan Beykoz Kasrı broşürü basılmıştır.

» Tamburi Cemil Bey Nota Külliyyatı ve Haluk Şehsuvaroğlu'nun Eski Türk Sanatları Kitapları hazırlanmıştır. Ankara'da açılacak olan sergi için Türk Süsleme Sanatından Esintiler Kataloğu hazırlanarak baskısı yapılmıştır.

Sergi Kataloglarının Basılması ve Yenilenmesi

» Geçmişten Geleceğe Yıldız Porselenleri katalogunun Türkçe ve İngilizce olarak basılması amacıyla literatür taranmış, mevcut kaynaklar üzerinden yazım çalışmalarına başlanmış olup çalışmalara halen devam edilmektedir.

» Halife Abdülmecid Efendi Kütüphanesi Kartpostal Katalogunun basılması amacıyla kaynak taraması yapılmış; örneğin İtalyan ressam Zonaro'nun gönderdiği kartpostallar ve buna ilişkin yazışmalar incelenmekte, makaleler yazılmakta olup çalışmalara halen devam edilmektedir.

» Doğumunun 174. Yılında Sultan II.Abdülhamid ve Dönemi Uluslararası Sempozyumu kapsamında sergi katalogu hazırlanmış, eser etiketleri yenilenmiştir.

Kitlesel Tanıtım

» Tarihi ve kültürel varlıkların tanıtımı ve sosyal faaliyetler kapsamında etkinlikler yapmak amacıyla afiş vb. dokümanlar bastırılmış, tarihi mekânları tanıtan görseller hazırlanarak billboard ve üst geçitlere konulmuştur.

» Maslak Kasırları'nın ve Florya Atatürk Deniz Köşkü'nün özgün tefriş fotoğrafları foreks olarak bastırılarak ziyaretçi güzergâhına yerleştirilmiş, söz konusu uygulama sonrasında bireysel geziye hazır hale getirilmiştir.

» Dolmabahçe Sarayında Doğumunun 174. Yılında Sultan II. Abdülhamid Han ve Döneminden İzler isimli Uluslararası Sempozyum gerçekleştirilmiş, sempozyumda 57 akademisyen bildiri sunmuştur.

» Milli Saraylar Takvimi için Beylerbeyi Sarayı tavan resimleri ve yazıları takvim görseli olarak kullanılmış olup 2017 yılı takvimi 7.000 adet basılmıştır.

Koleksiyon Sergileri

» Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi Uluslararası Sempozyumu kapsamında Cemal Reşit Rey Salonunda Kitap Koleksiyonu ve Tablo Koleksiyonu ortak çalışması ile "Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi Fotoğraf Sergisi" düzenlenmiştir. Sergide İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Yıldız Albümleri ile Milli Saraylar Koleksiyonundan fotoğraflar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'ndan dergi ve kartpostallar ile özel koleksiyonlardan fotoğraflar yer almıştır.

» Doğumunun 174. Yılında "Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi Fotoğraf Sergisi" 30 Kasım 2016 tarihinde TBMM Mustafa Necati Kültür Evi ve 20 Aralık 2016 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi Kültür Merkezi'nde sanatseverlerin beğenisine sunulmuştur.

» Dolmabahçe Sarayı'nda Atatürk Haftası süresince "10 Kasım Atatürk'ü Anma Fotoğraf Sergisi" düzenlenmiştir. Sergide Atatürk'ün vefat ettiği güne ait gazete kupürleri, cenaze töreni ve vatandaşların muhtelif fotoğrafları yanında Atatürk'ün bazı fotoğrafları gezi güzergâhında yer alan 88, 67, 106, 114 Salon ve 124 koridorda sergilenmiştir. Etkinliğin ilk gününde 24.300 kişi, hafta toplamında ise 34.300 kişi etkinlik alanını ziyaret etmiştir.

» Dolmabahçe Sarayı Muayede Salonu'nda "Sultan II. Abdülhamid Han ve Döneminden İzler Sergisi" düzenlenmiştir. Sergide TBMM Milli Saraylar Koleksiyonu içerisinde muhafaza edilen Sultan II. Abdülhamid Han Dönemini yansıtan muhtelif eserler sergilenmiştir.

» Millî Saraylar Koleksiyonları içerisinde yer alan muhtelif objeler Saray Koleksiyonları Müzesi depolama alanı sergi düzeni içerisinde ziyaret edilebilir hale getirilerek 18 Ekim 2016 tarihi itibarıyla ziyarete açılmıştır.

Saray Konferansları Düzenlemesi

» 22-25 Eylül tarihleri arasında “Uluslararası Sultan II. Abdulhamid Han ve Dönemi Sempozyumu” gerçekleştirilmiştir. Sempozyum 2 ayrı salonda yapılmış, farklı ülkelerden 57 akademisyen bildiri sunmuş yaklaşık 2.000 kişi takip etmiştir.

» Proje kapsamında tanıtım amaçlı afiş vb. dokümanlar bastırılmıştır.

» Milli Saraylar Dergisinin 14. sayısında makaleleri yer alan akademisyenlerin konuşmacı olarak katıldığı “Sarayda Resim” konulu seminer 29 Şubat 2016 tarihinde Resim Müzesi’nde gerçekleştirilmiştir.

Saray Konserleri Düzenlemesi

» Tarihi ve kültürel varlıklarımızın tanıtılması ve sosyal faaliyetler kapsamında; vefatının 140. yılında Tamburi Cemil Bey’in eserlerinden oluşan konser gerçekleştirilmiştir.

» Eylül ayında açılışı yapılan Sempozyum kapsamında CRR Konser Salonunda Osmanlı Marşları Mızıkası Hümeyun konseri gerçekleştirilmiştir.

İnteraktif Müzecilik Sistemleri Uygulaması

Tarihi ve kültürel varlıkların tanıtımı kapsamında teknolojik imkânlardan yararlanarak müze içerisinde ziyaretçilere alternatif ziyaret imkânı oluşturmak amacıyla Saray Koleksiyonları Müzesi, Beylerbeyi Sarayı’na totem bilgilendirme ekranları konulmuştur.

Eser Tanıtım Etiketlerinin Yenilenmesi

» Saray, köşk ve kasırların gezi güzergâhında sergilenmekte olan eser tanıtım kartlarını yenilemek amacıyla Saray Koleksiyonları Müzesinde çalışma başlatılmıştır. Etiket metinleri tamamlanmış olup yabancı dil çevirilerine devam edilmektedir.

» Proje kapsamında Dolmabahçe Sarayı Muayede Salonu eser etiketleri yenilenmiştir.

Anma Etkinlikleri Düzenlenmesi

» Tarihi ve kültürel varlıkların tanıtımı ve sosyal faaliyetler kapsamında “Ulusal Egemenlik Haftasında uygulama yapılmış, öğrencilere hafta boyunca, TC vatandaşlarına ise 23 Nisan’da ücretsiz müze ziyareti hizmeti verilmiştir. Etkinlik süresince 14.931 kişi ziyaret etmiştir.

» 19 Mayıs’ta Milli Saraylar bünyesinde yer alan tüm birimlerde ücretsiz ziyaret uygulaması yapılmıştır. 3.580 kişiye gezi ve rehberlik hizmeti verilmiştir.

» Dolmabahçe Sarayında yapılan 10 Kasım Anma etkinliği kapsamında; “Atatürk Haftası” süresince “10 Kasım Atatürk’ü Anma Fotoğraf Sergisi” düzenlenmiştir. Sergide Atatürk’ün vefat ettiği güne ait gazete kupürleri, cenaze töreni ve vatandaşların muhtelif fotoğrafları yanında Atatürk’ün bazı fotoğrafları gezi güzergâhında yer alan 88-67-106-114 salon ve 124 koridorda sergilenmiştir. Etkinliğin ilk gününde 24.300 kişi, hafta boyunca

ise yaklaşık 10.000 kişi etkinlik alanını ziyaret etmiştir. Atatürk Haftası boyunca köşk ve kasırlarda öğrencilere ücretsiz gezi hizmeti verilmiş olup ziyarete açık saray, müze, köşk ve kasırları toplam 42.911 kişi ziyaret etmiştir.

Tarihi Fotoğraf Deposu Oluşturulması

» Milli Saraylar envanterinde bulunan tarihi fotoğrafların uygun koşullarda muhafazası kapsamında tasnif çalışmasına başlanmış olup halen çalışmalara devam edilmektedir. Fotoğrafların tasnifi sonrasında muhafaza edilecekleri raf sistemi araştırmaları tamamlanmış satın alma aşamasına geçilmiştir. Oluşturulacak çağdaş depolama yöntemleri dâhilinde; asitsiz kâğıt, zarf, dosya vb. gibi muhafaza malzemelerinin temini gerçekleştirilmiştir.

Tefriş İyileştirmeleri

» Saray, köşk ve kasır tefrişlerinin güncel bilgiler ışığında özgün tefriş öğeleri ile düzenleme çalışmaları kapsamında Beykoz Kasrı'na 134 parça tarihi eser nakledilerek tefriş tamamlanmıştır. Kasrın yol halıları özgün haline en uygun şekilde 500 metrekare yeni imalat yün halı olarak satın alınmıştır.

Beykoz Kasrı Tefrişi Öncesi/Sonrası

» Maslak Kasrı tefrişi yeniden değerlendirilmiş, Mabeyni Hümayun Dairesi ve Kasrı Hümayun/Harem Dairesi tefrişi arşiv bilgileri ışığında yeniden düzenlenmiş ve açılışını TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN yapmıştır. Sultan II. Abdülhamid'in şehzadeliğinde kullandığı orijinal yatak takımı tespit edilmiş ve yatak odası ulaşılan yeni bilgiler doğrultusunda özgün hale getirilmiştir.

» Küçüksu Kasrı 2, 3 ve 9 numaralı odaların halıları restorasyonları yapılarak teşhir edildikleri mekânlara konulmuştur. Diğer köşk ve kasırların tefrişi ile ilgili araştırma çalışmalarına devam edilmektedir.

» Yıldız Şale Tören Salonu, Beylerbeyi Sarayı, Dolmabahçe Sarayı Medhal ve I. Binek Salonu perdelerinin orijinal hale getirilmesi için araştırmalar yapılmış, 691 numaralı desen Hereke ipek kumaştan 700 metre dokutularak söz konusu mekânlar özgün tefrişine kavuşturulmuştur.

Rehberlere Eğitim

“Osmanlı Tarihi” ve “Saray Yaşamı” konularında yoğunlaşarak tarihi ve kültürel varlıkların tanıtımına katkıda bulunmak amacıyla araştırma koleksiyonları sorumluları tarafından saray rehberlerine gezi güzergâhında teşhir edilen eserler ile ilgili yerinde geniş çaplı bilgilendirme ve sunum yapılmıştır.

Şehit Yakınlarına ve Gazilere Ücretsiz Tur

» 1. Ordu Komutanlığı'na yazı yazılarak proje duyurulmuş, gelen talepler doğrultusunda her ayın ilk haftası pazartesi günlerinde Dolmabahçe ve Beylerbeyi Sarayı'nda uygulamaya devam edilmiştir.

İşaret Dili Turu

Gelen talepler doğrultusunda işaret dili bilen rehberler görevlendirilmiş olup her ayın ilk pazartesi günü Dolmabahçe ve Beylerbeyi Sarayları'nda işaret diliyle rehberlik hizmetlerine devam edilmektedir.

Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi Sempozyumu

» Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi Uluslararası Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Dolmabahçe Sarayı'nda 2 ayrı salonda gerçekleşen sempozyumda 57 akademisyen bildiri sunmuş, hazırlanan belgeselin gösterimi Yıldız Şale'de yapılmıştır.

» Cemal Reşit REY Konser Salonu'nda Sultan II. Abdulhamid Han ve Dönemi marşlarından oluşan Mızıka-ı Hümayun konseri düzenlenmiştir.

» Proje kapsamında Dolmabahçe Sarayı Muayede salonunda Sultan II. Abdulhamid dönemi eserlerinden oluşan obje sergisi açılmış olup halen sergi devam etmektedir.

» Cemal Reşit REY Konser Salonu'nda Yıldız albümlerinden seçilen “Sultan II. Abdulhamid Han ve Dönemi” fotoğraf sergisi açılmıştır.

Aynalıkavak Musiki Müzesi

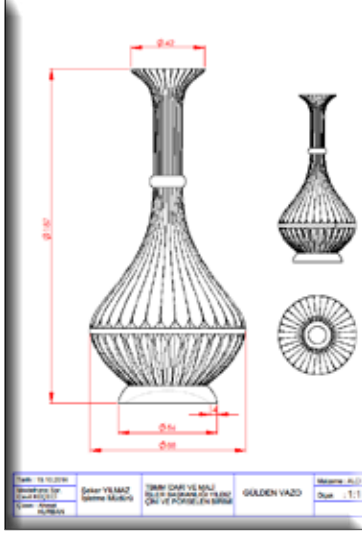
Kurumda mevcut olup bir kısmı Aynalıkavak Kasrı zemin katında sergilenmekte olan müzik aletleri ile birlikte bağış yapılan eserler de teslim alınarak söz konusu eserlerin sergileneceği bir müze oluşturmak amacıyla çalışmalara devam edilmektedir. Bu bağlamda eserlerin sergileneceği bölüme vitrinler yaptırılmış, “Müzik Müzesi'nde” sergilenmek üzere müzik aletlerinin nakilleri gerçekleştirilmiştir.

Yönlendirme ve Bilgilendirme Levhaları

Proje kapsamında saray, köşk ve kasırların yönlendirme ve bilgilendirme levhalarının ihtiyaçlar doğrultusunda revize edilmesi amacıyla çalışmalara devam edilmektedir. Bu bağlamda başta Dolmabahçe Sarayı olmak üzere tüm köşk ve kasırların vaziyet planları, bilgilendirme ve yönlendirme levhaları uluslararası standartlara uygun olarak yenilenmiştir.

Yıldız Çini ve Porselen Fabrikası

TBMM'ye bağlı saray, köşk ve kasırlarda bulunan porselen vb. objelerin bakım ve onarımlarını sağlamanın yanında, Cumhurbaşkanlığı, TBMM Başkanlığı, Başbakanlık, Bakanlık gibi makamların yurtiçi ve yurtdışı ziyaretçilerine sunulmak üzere hediyelik eşya üretimini gerçekleştirmektedir.

Gül Vazo, Teknik Resim ve Ürün

"Ürün Kalıplarının Teknik Resimlerinin Çıkarılması" konulu Yıldız Çini ve Porselen Fabrikası Projesi için 2016 yılında çizilmesi gereken 48 adet teknik resim modelhane bölümü çalışanlarınca çizilmiştir. Böylelikle 2013 yılından bu yana toplamda 192 adet ürün teknik resim çizimi tamamlanmıştır.

2016 Yılı Eylem Planı Projesi kapsamında, Porselen üretiminde kullanılan bazı çok parçalı kalıpların, parça sayılarının azaltılarak 'ürün iyileştirmesi' ve üretim kolaylığı hedeflenmiş olan projenin iyileştirmesi yapılacak kalıpların tespitinin yapılması, Kalıp üzerinde yapılacak değişikliklerin belirlenmesi ve Uygulamaların yapılarak sonuçların izlenmesi ve irdelenmesi adımları 30 Haziran 2016 tarihi itibarıyla gerçekleştirilmiştir.

Klasik Türk Sanatları Eğitim Merkezi

Hüsn-i Hat, Tezhip, Minyatür, Ebru ve Osmanlı Türkçesi I, Osmanlı Türkçesi II alanlarında 2016 yılında 65 öğrenci mezun olmuştur. 2016-2017 öğretim yılında ise toplam 135 kursiyer eğitim-öğretim hayatına başlamıştır.

7 Aralık-15 Aralık 2016 tarihlerinde TBMM-Ankara Klasik Türk Sanatları Merkezi Geleneksel Yıl Sonu Sergisi açılmıştır.

Hereke Halı ve İpekli Dokuma Atölyesi

İpekli kumaş dokuma atölyesinde üretilen kumaşların tamamına yakını Genel Sekreter Yardımcılığı (Milli Saraylar) bünyesindeki saray, köşk ve kasırların tefrişatında kullanılmıştır. Talep olması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarına yönelik kumaş üretilmektedir.

Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikasının 2016 Yılı Üretim Miktarları

CİNSİ	DÜĞÜM SAYISI	GERÇEKLEŞEN ÜRETİM (m ²)
Saray Yol Halısı	6.037.369	89,31
Hereke Yün Halı	16.488.008	45,80
İpek Halı	167.475	0,17
TOPLAM	22.080.546	135,28

“Dijital Desen Arşivinin Oluşturulması” konulu Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası Projesi doğrultusunda toplam 520 halı deseninden 310 adedinin aktarımı tamamlanmıştır.

İpekli Kumaş Dokuma Atölyesi 2016 Üretimi

CİNSİ	PLANLANAN ÜRETİM MİKTARI (m)	GERÇEKLEŞEN ÜRETİM MİKTARI(m)
Perdelik - Döşemelik Kumaş	800	611,88

Halı dokuma atölyesinde, arşivde mevcut desenlerden ve saray yol halılarının yenilenmesi kapsamında saray yol halıları dokunmaktadır. Piyasaya yönelik üretim yapılmamaktadır. Devlet büyüklerimiz ve yabancı muhataplarına takdim edilmek üzere ipek halılar üretilmektedir. Ayrıca sipariş halılar da dokunabilmektedir.

Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrika binasının müze fabrikaya dönüştürülmesi çalışmaları % 90 oranında tamamlanmıştır.

Tarihi Yapıların Restorasyon, Konservasyon ve Periyodik Bakım Faaliyetleri

Dolmabahçe Sarayı Ana Binası

- » Selamlık (A Blok) restorasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Bu kapsamda:
  - Medhal Salonu ve çevresindeki odalarda kalemişi restorasyonu tamamlanmıştır.
  - Medhal Salonu ve çevresindeki mekânların ahşap pencere, kapı ve parkelerin restorasyon çalışmaları tamamlanmıştır.
  - Güney ve batı cephelerinin taş temizliği ve onarım çalışmaları ile çatı parapet duvarları ile saçakların kurşun kaplama ve saçak yapımı tamamlanmıştır.
- » Muayede Salonu (B Blok) periyodik bakım ve onarım çalışmaları tamamlanmıştır.
- » Muayede Salonu'nda Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi sergisi proje çizimi ve sergi düzenlemesi tamamlanmıştır.
- » 1. ve 2. Değerli Eşyalar vitrin tasarımı projesi ve vitrinlerin yapımı tamamlanmıştır.
- » Harem (C Blok) 64, 65, 66 ve 71 numaralı mekânların restorasyonu tamamlanmıştır.

Muayede Salonu'nda Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi Sergi Düzenlemesi

Dolmabahçe Sarayı Veliht Dairesi 2. Kısım (Sultan Abdülmecid Bölümü)

Dolmabahçe Sarayı Veliht Dairesi 2. Kısım (Sultan Abdülmecid Bölümü) restorasyon ve konservasyon çalışmaları kapsamında;

- » Kapı ve pencere ahşap doğramalarının, ahşap döşeme taşıyıcılarının konservasyonu ve restorasyonunun % 95'i tamamlanmıştır.
- » Parke ve süpürgeliklerin konservasyonu ve restorasyonunun % 70'i tamamlanmıştır.
- » Tavan ve duvar süsleme elemanlarının konservasyonunun % 75'i tamamlanmıştır.
- » Batı ve güney cephelerinde sıva restorasyonunun % 75'i tamamlanmıştır.
- » Aydınlık çatıları, hamam ve parapet duvarlarının kurşun kaplama ve saçak yapımı tamamlanmıştır.

Dolmabahçe Sarayının diğer binalarında gerçekleştirilen faaliyetler

- » Saat Kulesi Kafeteryası sahil alanının düzenlemesi kapsamında rıhtım kaplama taşlarının restorasyonu yapılmıştır.
- » Mefruşat Dairesi (binası) restorasyon çalışmaları kapsamında:
  - İç avlu cephelerinde çatı dereleri, yağmur inişleri ve boya yapımı tamamlanmıştır.
  - Binanın çevre drenajı yapılmıştır.
  - Mefruşat Dairesi ile muhafaza duvarları arasındaki blokta bulunan mekânların restorasyonu tamamlanmıştır.
- » Dolmabahçe Sarayı ziyaretçi girişi ve rıhtım kapılarının cam bariyer uygulaması tamamlanmıştır.
- » Dolmabahçe Sarayı Ziyaretçi Girişi Kontrol (X-Ray) Binası yenilenmiştir.
- » Matbah-ı Amire Binası doğu kanadında çatı örtüsünün hasarlı kısımlarının onarımı yapılmıştır.
- » Saltanat Kapısı çatısının kurşun kaplaması yenilenmiştir.
- » Saray genelinde periyodik bakım çalışmaları kapsamında:
  - Bahçedeki yürüme yolların zemin tesviyesi, podima taşı serilmesi, mermer ve kayrak taşı döşeme kaplamalarının onarımı yapılmıştır.
  - Bütün binaların çatı yağmur dere ve oluklarının bakım onarımı yapılmıştır.

Beylerbeyi Sarayı

- » Ahır Köşk restorasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Bu kapsamda;
  - Çatı konstrüksiyon elemanlarının onarımı tamamlanmıştır. Çatı örtüsünün kurşun olan kısımları kurşun ile oluklu sac olan kısımları titanyum kaplama ile yenilenmiştir.
  - Ahşap taşıyıcı elemanlar ile ahşap ahır bölmelerinin, pencere ve kapıların bakım ve onarımı, zemin tuğlalarının bakım ve onarımı, sıva ve boya işleri tamamlanmıştır.
- » Sarı Köşk doğal gaz tesisatı tamamlanmıştır.
- » Saray içerisinde ahşap döşeme, kapı ve pencereler ile bahçelerde bulunan havuzların bakım onarım çalışmalarına devam edilmiştir.

Aynalıkavak Kasrı

- » Periyodik bakım çalışmaları kapsamında Kasrın ahşap pencere doğramalarının cila onarımı ve çatı derelerinin onarımı yapılmıştır.
- » Parke taşı yolun ve bahçe fenerlerinin bakım ve onarımı yapılmıştır.

Beykoz Kasrı

- » İdari Bina çatısının onarımı tamamlanmıştır.
- » 1 Numaralı Set'te bulunan havuzun onarımı yapılmıştır.
- » 1 Numaralı Set'te bulunan mermer kitabenin restorasyonu yapılmıştır.
- » 3 Numaralı Set'te bulunan grotto (yapay mağara) ile bağlantılı su kanallarındaki toprak dolgu ve bitkiler temizlenerek kanallar ortaya çıkarılmıştır.
- » Set bahçe duvarlarının yüzeylerinde yetişen bitkiler temizlenmiştir.

Florya Atatürk Köşkü

- » Florya Atatürk Köşkü ve ek binalarında bakım onarım çalışmaları ve iç mekân düzenlemeleri yapılmıştır.
- » Florya Atatürk Köşkü giriş kontrol noktası yeniden düzenlenerek otomatik kapı sistemi kurulmuştur.

Maslak Kasırları

- » Maslak Kasırları'nda periyodik bakım kapsamında: Kasrı Hümayun kuzey ve doğu cepheleri ile Mabeyn/Limonluk Köşkü ile Ağalar Dairesi'nin iç ve dış kısımlarının ve Çadır Köşkü'nün boya işleri yapılmıştır.
- » Kasrı Hümayun Sultan II. Abdülhamid'in yatak odasını ikiye bölen sonradan yapılmış duvar kaldırılarak gerekli onarım çalışmaları yapılmış ve mekânın özgün işlevine göre tefriş edilmesi sağlanmıştır.

- » Periyodik bakım kapsamında çatı yağmur olukları, boru ve kanalları temizlenip onarılmış, tesisat onarım, yenileme ve yol bakım çalışmaları sürdürülmüştür.
- » Bahçede bulunan basamaklar ve hasarlı zemin kaplamaları onarılmıştır.
- » Bahçe fenerlerinin kontrol, bakım ve boyası yapılmıştır.

Yalova Atatürk Köşkü

- » Genel Sekreterlik ve Sosyal Tesis binalarının güçlendirmesi işi % 75 oranında tamamlanmıştır.
- » Bilim ve Değerlendirme Kurulu onayı ile proje değişikliği ve iş artışı yapılan kısımlarda çalışmalara devam edilmektedir.

Yıldız Şale Köşkü, Has Ahırlar (Ferhan) ve Hamidiye Silahhane Binaları

- » Yıldız Hamidiye Silahhane Binasının analitik rölöve çizimleri, statik durum ve taşıyıcı sistem incelemesi, restitüsyon ve restorasyon projesi, mekanik ve elektrik projeleri ve uygulama şartnameleri ile uygulama yaklaşık maliyeti hazırlanması işi tamamlanmıştır.
- » Manej Binası (Konferans Salonu) tuvaletleri yenilenmiştir.
- » Köşk içerisinde kalemişi ve boya onarımlarına devam edilmiştir.
- » Köşk bahçesinde atık su kanal sisteminin bakım onarımı yapılmıştır.

1. TBMM Binası (Kurtuluş Savaşı Müzesi) Ankara

Yıllara sâri olarak yapılmakta olan “1. TBMM Binası’nın (Kurtuluş Savaşı Müzesi) Fotogrametrik Rölövesi, Rölöve Analizleri, Restitüsyon ve Restorasyon Projelerinin Yaptırılması Hizmet Alımı İşii” proje çalışmalarına devam edilmektedir. Proje 2017 yılında tamamlanacaktır.

1. TBMM Binası (Kurtuluş Savaşı Müzesi) Fotogrametrik Rölövesi, Güneydoğu Cephesi, 3 boyutlu lazer tarayıcı ile yapılan ölçüm.

1. TBMM Binası (Kurtuluş Savaşı Müzesi) Fotogrametrik Rölövesi, AA Kesiti,
3 boyutlu lazer tarayıcı ile yapılan ölçüm.

Saray, Kasır ve Köşklere Teknik Sistemlere İlişkin Faaliyetler

» Milli Saraylar bünyesindeki saray, köşk, kasır, fabrika, sosyal tesisler ve her türlü eklentilerinde kurulu bulunan; yangın sezim uyarım sistemleri, x-ray ve metal kapı detektörü cihazları, hırsız alarm ve giriş kontrol sistemleri, CCTV kamera sistemleri, telsiz haberleşme sistemleri, bekçi tur sistemleri, araç bariyer sistemleri, telefon santralleri, tv ve uydu dağıtım sistemleri ile diğer elektronik cihaz ve sistemlerin periyodik bakım ve onarımları yapılmıştır.

» Hereke İpekli Dokuma ve Halı Fabrikasının yangın sezim uyarım sistemi binası kablolama çalışmalarına restorasyon faaliyetleri doğrultusunda devam edilmiştir.

» Dolmabahçe Sarayı yangın sezim uyarım sisteminin yenilenmesi çalışmalarına devam edilmiştir.

» Dolmabahçe Sarayı Veliaht Dairesi 2. Kısım yangın sezim uyarım sisteminin kurulum ve montajına devam edilmiş, seslendirme ve alarm sistemleri kablolama işlemleri tamamlanmıştır.

» Yıldız Şale A Binası yangın sezim uyarım sistemi projesi çizilmiş, panelin taşınma çalışmalarına başlanmıştır.

» Milli Saraylar Koruma Şube Müdürlüğü'nün talebi üzere 25 adet yeni el telsizi ve aksesuarları satın alınarak programları yapılmış ve birimlere dağıtılmıştır.

» Florya Atatürk Köşkü giriş kontrol noktası yeniden düzenlenerek yana kayar otomatik kapı sistemi kurulmuştur.

» Dolmabahçe Sarayı araç kapıya yeni otomatik kollu bariyer sistemi kurulmuştur.

» Milli Saraylar bünyesindeki saray, köşk, kasır, fabrika, sosyal tesis ve her türlü eklentilerinde kurulu bulunan yangın sezim uyarım sistemlerinde kullanılmak üzere yedek malzemeleri satın alınmıştır.

» Dolmabahçe Sarayı 1. ve 2. Değerli Eşyalar Sergi Salonları'na ait vitrinlerin alarm sisteminin yenilenmesi amacı ile gerekli cihazların alımı yapılmıştır.

Restorasyon Atölyeleri Tarafından Gerçekleştirilen Periyodik Bakım Restorasyon ve İmalat Faaliyetleri

- » Kurşun Atölyesi tarafından Saray, köşk ve kasırlarda kurşun kaplı çatıların yıllık periyodik bakım ve temizlik çalışmaları yapılmıştır.
- » Saray, köşk ve kasırların kurşun çatı kaplamalarında ve pencere doğramalarında kullanılmak üzere 34.500 kg kurşun levha imalatı ve 1.900 kg giyotin pencere ağırlığı imalatı yapılmıştır.
- » Demir-Teneke Atölyesi tarafından saray, köşk ve kasırların restorasyon çalışmalarında kullanılmak üzere 170 adet rögar kapağı, 950 metre yağmur suyu deresi, 270 m² çelik bina ile sundurma, 25 adet demir kapı, 12 adet su ve doğal gaz sayaç kutusu, 120 metre parmaklık imalatı ve montajı ile 145 adet döküm aydınlatma fenerinin onarımları yapılmıştır.
- » Sıcak Demir Atölyesi tarafından restorasyon çalışmalarında kullanılmak üzere 900 adet taşçı takımı, 185 adet keski/murç, 1.400 adet raspa, 3.000 adet çivi ve 850 adet perde kancası imalatı ve 720 Adet taşçı takımı ve 1.200 adet raspa onarımı yapılmıştır.
- » Marangoz (Parke/Mobilya, Sert Ağaç, Mobilya Cila) ve Parke Cila Atölyeleri tarafından saray, köşk ve kasırlarda yapılan restorasyon çalışmaları kapsamında: 200 adet pencere ve kapı doğramasının imalatı ve onarımı, 5.500 adet parke imalatı ve 1.250 adet parkenin onarımı, 800 metre tül meşe süpürgelik, 500 metre tül kordon çitası, çeşitli sergileme standları, kaide, kemer, korniş, mobilya vb. imalatı, 3.500 m² parkenin sistre ve cilası ile doğrama ve mobilyaların cila işleri yapılmıştır.

Tarihi Bahçelerin Restorasyon, Konservasyon ve Periyodik Bakım Faaliyetleri

Proje Çalışmaları

- » Yıldız Hamidiye Silahhanesi çevresindeki tarihi bahçenin rölövesi, peyzaj projesi ve uygulama şartnameleri ile yaklaşık maliyeti hazırlanmıştır.
- » Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası peyzaj çevre düzenleme projesi (yapısal, bitkisel, otomatik sulama sistemi) hazırlanmıştır.

Bakım Onarım ve Alan Yenileme Çalışmaları

TBMM Genel Sekreter Yardımcılığı (Milli Saraylar) bünyesinde bulunan saray, köşk ve kasırların tarihi bahçelerinin yıllık bakım programı dâhilinde, ağaç ve çalı gruplarının, çim alanlarının, çiçek parterlerinin bakımları, üretim, mevsimlik çiçek düzenlemeleri ve çim alanlarının yenilenmesi faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

- » Dolmabahçe Sarayı, Beylerbeyi Sarayı Yıldız Şale ve İhlamur Kasrı bahçelerinde yer alan tarihi havuzların herhangi bir mekanik zarar verilmeden temizlik ve bakım çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- » Dolmabahçe Sarayı Giriş Kontrol (X-Ray) Binası çevre düzenlemesi yapılmıştır. Alana otomatik sulama sistemi kurulmuş ve 500 m² rulo çim serilmiştir

» Dolmabahçe Sarayı Has Bahçe, Harem Bahçesi ve Saat Kulesi bahçeleri ile Aynalıkavak Kasrı, Beykoz Kasrı, Yıldız Şale, Maslak Kasrı ve Beylerbeyi Sarayı bahçelerinde çim alan yenileme çalışmaları yürütülmüştür. Rulo çim serimi öncesinde, söz konusu alanlarda toprak işleme, toprak serimi, tesviye çalışmaları yapılmıştır. Toplam 13.500 m² alan rulo çim serilmek suretiyle yenilenmiştir.

» İhlamur Kasrı koru alanında diri örtü temizliği yapılmıştır.

» Saray, kasır ve köşk bahçelerinde kullanılmak üzere 115 paket malch, 670 kg ponza taşı ve 10 m³ perlit alımı gerçekleştirilmiştir.

» Tüm bahçe alanları için gerekli tarım ilaçları alınarak uygulamaları yapılmıştır.

Ağaç, Çalı, Çok Yıllık Bitki ile Mevsimlik Çiçek ve Çiçek Soğanları Dikimleri

» Beylerbeyi ve Yıldız Şale’de üretim tavalarda yazlık ve kışlık olmak üzere iki farklı dönemde tohum ya da çelik yöntemiyle 50.000 adet mevsimlik çiçek üretimi yapılmıştır. Üretimin dışında ihale yoluyla 253.422 adet yazlık ve kışlık çiçek temin edilmiştir. Toplam 303.422 adet yazlık ve kışlık çiçek çevre düzenlemelerinde kullanılmıştır.

» 85.510 adet lale, ters lale, sümbül, nergis vb. çiçek soğanları satın alınarak saray, köşk ve kasır bahçelerine dikilmiştir.

Budama, Gübreleme, Hastalık ve Zararlılarla Mücadele

» Tarihi bahçelerde çalılarının form ve şekil budamaları gerçekleştirilmiştir.

» Yaklaşık 500.000 m² büyüklüğündeki saray, köşk ve kasır bahçelerinin çim alanların bakımı yapılmıştır.

» Bilim Kurulu kararı ile hastalık, devrilme riski, mantar, çürüme, kuruma gibi nedenlerle alandan uzaklaştırılan ağaçlar yerine aynı türlerin boylu ağaçları temin edilerek dikimi gerçekleştirilmiştir.

Tarihi Objelerin Restorasyon, Konservasyon ve Periyodik Bakım Hizmetlerine İlişkin Proje ve Faaliyetler:

» Milli Saraylar koleksiyonunda bulunan tablo, ahşap, metal, tekstil, kâğıt, deri ve porselen tarihi objelerden 508 adedinin konservasyon ve restorasyonu yapılmıştır.

» Saray ve köşklere kullanılmak üzere 830 adet perde, stor, örtü vb. tekstil imalatı yapılmıştır.

» Saray, köşk ve kasırlarda bulunan kapı kolu, kilit, sürgü, anahtar vb. parçaların bakım, tamir ve imalatı ile 1.221 adet tarihi metal obje parçasının temizliği yapılmıştır.

» Koleksiyonda bulunan objelerin periyodik bakımları yapılmıştır.

Vazo restorasyon öncesi ve sonrası

Fümigasyon Çalışmaları

Tarihi objelerin restorasyon, konservasyon, önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları kapsamında Yıldız Şale'de kayıtlı bulunan tarihi eşya ile Dolmabahçe Sarayı'na ait böcek enfeksiyonu tespit edilen 9 adet objenin, Dolmabahçe Sarayı Harem Bölümü 51/A numaralı odada bulunan PVC küp içinde azot gazı ile fümigasyonu yapılmıştır.

Tarihi yapıların önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları kapsamında Milli Saraylarda 93.066 m²'lik iç ve dış alanlarında haşere kontrolü ve mücadelesi yapılmıştır.

Türkiye Geneline Kurumlar İçin Yapılan Çalışmalar

Milli Saraylar tarafından restorasyon için ödenek gönderilen yapılarla ilgili aşağıdaki çalışmalar yapılmıştır:

- » Sivas Atatürk Kongre Müzesi restorasyonu, mekanik, elektrik altyapı uygulamaları ile peyzaj ve çevre düzenlemesi çalışmaları tamamlanmıştır. Müze teşhir tanzim uygulaması devam etmektedir.
- » Erzurum Kongre Binası'nın restorasyonuna ilişkin tüm çalışmalar tamamlanarak bina kültürel amaçlı olarak düzenlenmek kaydı ile TBMM Başkanlığı'ndan Erzurum Valiliği'ne tahsis edilmiştir.
- » Yozgat Eski Askerlik Şubesi Binası'nın restorasyonuna ilişkin tüm çalışmalar tamamlanarak bina "Kent Müzesi" olarak düzenlenmek kaydı ile TBMM Başkanlığı'ndan Yozgat Belediyesi'ne tahsis edilmiştir.
- » Kubad-Abad Sarayı ve çevresinde koruma amaçlı nazım imar planı ve çevre düzenleme projeleri Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanmaktadır.
- » "Erzurum Harp Tarihi Müzesi" olarak düzenlenmek üzere TBMM Başkanlığı kullanımına devredilen Erzurum Mecidiye Tabyası'nın restorasyon çalışmalarına başlanabilmesi için TBMM Genel Sekreterliği ile Erzurum Valiliği arasında protokol imzalanmıştır.
- » Restorasyonunun yapılması planlanan Sivas Buruciye Medresesi TBMM Başkanlık Divanı Kararı ile TBMM Başkanlığı'na tahsis edilmiştir.

İş Güvenliği Faaliyetleri

- » Şantiye ve atölyelerde iş sağlığı ve güvenliği denetimleri uzman personel tarafından düzenli olarak yapılmıştır.
- » Risk değerlendirme çalışmalarının mevzuata uygun bir şekilde yürütülebilmesi için diğer birimlere danışmanlık ve rehberlik yapılmıştır.
- » Şantiye ve atölyelerde staj yapacak öğrenciler için iş güvenliği bilgilendirme sunumu yapılmıştır.
- » Yapılan tespitler sonucunda ihtiyaç duyulan kişisel koruyucu donanımlar satın alınmış, kullanımı konusunda personel bilgilendirilerek zimmet karşılığı teslim edilmiştir.
- » Personelin periyodik sağlık muayenesi yaptırılmıştır.

Milli Saraylar Çevre Yönetim Sistemi Faaliyetleri

- » Dolmabahçe Sarayı ve Yıldız Şale Köşkü atık depolama alanlarında toplanan tehlikeli atıkların usulüne göre bertaraf edilmesi/dönüştürülmesi sağlanmıştır.
- » Tehlikeli atıkların kaynağında ayrıştırılması ve geçici olarak depolanabilmesi için ilgili mevzuata uygun variller satın alınmıştır.
- » Hangi atık türünü, hangi konteynıra/varile atılması gerektiği hususunun personel tarafından daha kolay anlaşılabilmesi için ayrıştırıcı 30 adet farklı levha tasarlanmış ve konteynırlara/varillere yapıştırılmıştır.

Restorasyon Eğitim Faaliyetleri

- » Yapı restorasyonu alanında çalışan personel için Mimari Koruma Eğitimi düzenlenmiştir. Eğitim Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) Türkiye Milli Komitesi üyesi öğretim görevlileri tarafından verilmiştir.
- » Ders içerikleri Milli Saraylar bünyesinde bulunan yapıların dönemlerine, özelliklerine ve korunmalarında karşılaşılan sorunlara yönelik hazırlanmıştır. Bu eğitim programı ile mimari koruma eğitimi almış personelin bilgilerinin güncellenmesi, farklı alanlarda eğitim almış ya da kurum içerisinde usta-çırak eğitimiyle yetişmiş olan personelin ise bilimsel restorasyon ve koruma konusunda bilgilendirilmesi sağlanmıştır.

Milli Saraylar Bilgi İşlem Sistemlerine İlişkin Faaliyetler

- » Masaüstü ve Uygulama Sanallaştırma Sistemi kurulmuştur.
- » Çok Noktadan Çok Noktaya Erişim İşi tamamlanmıştır.
- » Beylerbeyi Sarayı kamera sistemi için veri depolama sistemi alınmıştır. Beylerbeyi Sarayı yeni veri depolama sistemi alımı yapılmıştır.
- » Florya Atatürk Deniz Köşkü hizmet binalarının kablolu ve kablosuz network altyapısının yapımı tamamlanmıştır. Florya Atatürk Köşkü eskiyen kablolu ve kablosuz ağ bağlantı alt yapısı yenilenerek yeni erişim noktası montajı yapılmıştır.
- » Dolmabahçe Sarayı Kafeterya, Beylerbeyi Sarayı Hasbahçe ve Kafeterya, Küçüksu Kasrı için görüntü-ses sistemleri devreye sokulmuştur.

STRATEJİK EKSEN 5: ERIŞİM ve KATILIMA İLİŞKİN HİZMETLER

Stratejik Amaç 5. Sivil toplumun görüş ve önerilerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak üzere TBMM ile resmi ve sivil çevreler arasında etkileşimin gerçekleşmesine zemin oluşturmak.

Stratejik Hedef 5.1 Sivil toplumun bilgi, deneyim ve görüşlerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak.

Aile Bütünlüğü Araştırma Komisyonu Çalışmaları

14.01.2016 tarihinde Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar İle Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, görev süresi içinde TBMM’de 19 toplantı yapmış; kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, uluslararası örgütlerin temsilcilerini ve araştırma konusu ile ilgili çalışmalar yapmış olan akademisyenleri dinlemiştir. Komisyon, ayrıca çalışmaları kapsamında Şanlıurfa, Kilis, Antalya, Bursa, Ordu, Giresun, Trabzon, İstanbul ve Düzce illerine ziyaretlerde bulunmuştur.

Komisyon çalışma süresince yapmış olduğu araştırma ve incelemeler sonucunda hazırladığı raporunu 14 Mayıs 2016 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuştur. Rapor, 399 sıra sayısıyla bastırılıp 12 Ekim 2016 tarihinde milletvekillerine, ilgili kurum ve kuruluşlar ile bilgisine başvurulmuş kişilere gönderilmiştir.

Çocuk İstismarı Araştırma Komisyonu Çalışmaları

21.04.2016 tarihinde Başta Cinsel İstismar Olmak Üzere Çocuklara Yönelik Her Türlü İstismar Olaylarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, görev süresi içinde TBMM’de 12 toplantı yapmış; kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, uluslararası örgütlerin temsilcilerini ve araştırma konusu ile ilgili çalışmalar yapmış olan akademisyenleri dinlemiştir. Komisyon, ayrıca çalışmaları kapsamında Ankara Çocuk İzlem Merkezine, Ankara Sincan Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Çocuk Eğitim Evi ile Karaman iline ziyaretlerde bulunmuştur.

Komisyon çalışmaları sonucunda hazırlanan ve 22 Ağustos 2016 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan rapor basım aşamasındadır.

Stratejik Hedef 5.2. Kamu kurum ve kuruluşlarının yasama sürecine katkısını artırmak.

Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı İle Kurumsal İşbirliği Protokolü Kapsamında Türkiye’de Burslu Okuyan Öğrencilere Yönelik Yasama Bilgilendirme Eğitimi Düzenlenmesi

Türkiye’deki üniversitelerde öğrenim gören ve Türkiye Bursları kapsamındaki yabancı uyruklu lisans/lisansüstü öğrenci, araştırmacılara yönelik ortak çalışma alanlarında genel iş birliğini sağlamak, Kurum birikimini paylaşmak ve Kurumu tanıtmak amacıyla TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği ile Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Kurumsal İş Birliği Protokolü çerçevesinde 04-08 Nisan 2016 tarihleri arasında yasama bilgilendirme eğitimleri düzenlenmiştir.

Üniversitelerde Yasama Seminerleri

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatının bilgi birikiminin ve tecrübelerinin kamu kurum ve kuruluşları ile paylaşılması sorumluluğu kapsamında, 16 üniversitenin çeşitli bölümlerindeki öğrenciler için 18 Nisan-15 Mayıs 2016 tarihleri arasında “Yasama, TBMM’de Kurumsal Yapı, Parlamenter Diplomasi, TBMM’nin Halkla İlişkileri” konularını kapsayan “Yasama Seminerleri” TBMM Başkanlığı’nda görev yapan uzman ve uzman yardımcıları eğitmenliğiyle gerçekleştirilmiştir.

STRATEJİK EKSEN 6: KURUMSAL GELİŞME VE DEĞİŞİM

Stratejik Amaç 6. İdari Teşkilatın kurumsal kapasitesini geliştirmek, hizmetlerini yüksek kalitede sunmada yetkinlik kazanmak ve sürekli gelişim içinde olmak.

Stratejik Hedef 6.1. İnsan kaynakları yönetiminin gerektirdiği sistem ve yaklaşımları hayata geçirmek ve geliştirmek.

TBMM’de Esnek Çalışma Alanlarının Araştırılması

İnsan kaynakları planlaması ve yönetimi bağlamında TBMM İdari Teşkilatında görev yapan personelin iş verimliliği ve motivasyonunun artırılması ve personelin iş/yaşam dengesine katkı sağlayarak görev ve sorumluluklarını daha etkin yerine getirebilmesi amacıyla yürütülmekte olan Esnek Çalışma Uygulamaları Projesi kapsamında çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

TBMM İdari Teşkilatı’nda gerçekleştirilen bazı işler için günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile nöbet ve dinlenme sürelerinin belirlenerek kurallara bağlanması, uygulamalarının takip edilmesi ve projenin yürütülmesine bağlı olarak ortaya çıkan ihtiyaçların giderilmesi yönünde Genel Kurul ve komisyonlara bağlı çalışan personel grubunun nöbet/dinlenme/izin uygulamalarına yönelik çalışma başlatılmış, konuyla ilgili detaylı tablolar hazırlanmıştır.

Uzaktan Eğitim Sistemi

Proje kapsamında Kurum dışından da personelin erişimine açılacak ve hedeflerin gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak yeni bir sistem kurulumu için gerekli araştırmalar yapılmıştır. Yeni sistemin Kurum sunucularına kurulumu gerçekleştirilmiş olup projenin ilk hedefi olan Kurumda kullanılan personel ve eğitim bilgilerini barındıran veri tabanları ile entegrasyonunu sağlama çalışmaları devam etmektedir.

Performans Değerlendirme Sistemi

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı personeli performans değerlendirmesi çalışmasında; personelin görevindeki gayretinin ve başarısının saptanması, bilgi ve beceri düzeyinin ölçülmesiyle eğitim ihtiyacının tespit edilerek eksiklerini giderme imkânının sağlanması ve hizmet kalitesinin artırılması amaçlanmıştır.

Stratejik Hedef 6.2. Kurumsal yönetim kalitesini artıracak yönetsel yaklaşımlar ile sistemleri geliştirmek ve uygulamak

Kalite Yönetim Sistemi

Kalite Politikasının Yenilenmesi

2012 yılından beri uygulamada olan Kurum kalite politikası katılımcı yaklaşımla ve üst yönetici onayı ile 20 Ekim 2016 tarihi itibarıyla yenilenmiştir.

İç Tetkikler

Kalite, Gıda Güvenliği, Çevre ve Enerji Yönetim Sistemleri gereği yılda en az bir kere yapılması gereken ve her bir yönetim sistemince ayrı ayrı gerçekleştirilen iç tetkikler, 2016 yılında ilk kez birleştirilmiştir. Bu itibarla, başkanlıkların büyüklüğüne ve çalışma yapısına göre 1 veya 2 tam gün olarak planlanan tetkikler, 14 Kasım – 1 Aralık tarihleri arasında 14 iç tetkikçinin katılımıyla Ankara ve İstanbul birimlerinde gerçekleştirilmiştir. İç tetkiklerde bulunan uygunsuzluklara ilişkin toplam 28 adet Düzeltici/Önleyici Faaliyet (DÖF) başlatılmış ve açılan DÖF'ler KDS.net yazılımı üzerinden birim başkanlarının onayına sunulmuştur.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu/Yönetimin Gözden Geçirme Toplantısı

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu/Yönetimin Gözden Geçirme (İKYK/YGG) toplantısı, 13 Ocak 2016 tarihinde yapılmıştır. Toplantıda; İç Kontrol, Kalite, Gıda Güvenliği ve Çevre Yönetim Sistemlerine yönelik yapılan faaliyetler gözden geçirilerek, söz konusu sistemlerin iyileştirilmesine ilişkin kararlar alınmış ve alınan kararlar tüm birimlere yazı ile duyurulmuştur.

Diğer yandan yönetim sistemleri entegrasyon çalışmalarına uyum sağlamak için iç tetkikler sonrası aynı yıl içerisinde ikinci kez İKYK/YGG toplantısı gerçekleştirilmiştir. 7 Aralık 2016 tarihinde üst yönetim başkanlığında ve birim başkanlarının katılımıyla yapılan toplantıda, yönetim sistemleri koordinatörleri tarafından detaylı sunum yapılmış ve gelen öneriler ışığında kararlar alınmıştır. Enerji Yönetim Sistemi faaliyetlerinin de dâhil edildiği toplantı, tüm yönetim sistemleri faaliyetlerinin gözden geçirildiği ilk İKTK/YGG toplantısı olma özelliğini taşımaktadır.

Dış Tetkikler

25-29 Ocak 2016 tarihleri arasında İdari Teşkilatta, TS EN ISO 9001:2008 Belge Yenileme ve Kapsam Değişikliği çerçevesinde dış tetkikler gerçekleştirilmiştir. Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yapılan tetkikler sonucunda; İdari Teşkilat ile Yıldız Çini Porcelain Atölye Şefliği'ne ait olan iki ayrı Kalite Yönetim Sistemi belgesinin, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı çatısı altında tek bir belgede birleştirilmesi ve belgenin geçerliliğinin devam etmesi konusunda karar alınmıştır.

Bununla birlikte yönetim sistemleri entegrasyon çalışmaları kapsamında 26-29 Aralık 2016 tarihleri arasında TSE tarafından bir kez daha dış tetkik yapılmıştır. Tetkik sonucu TSE

tarafından görevlendirilen tetkikçiler tarafından belgenin geçerliliği doğrultusunda karar verilmiştir.

Yönetim Sistemleri Entegrasyon Çalışmaları

Kurumda uygulanan Kalite, Gıda Güvenliği, Çevre ve Enerji Yönetim Sistemlerinin iş ve işlemlerinde iş yükünü azaltmak için söz konusu sistemlerin aynı amaca hizmet eden dokümanlarının birleştirilerek tek bir doküman haline getirilmesine ve KDS.net yazılımı üzerinden faaliyetlerinin yürütülerek takip edilmesine, iç tetkik, dış tetkik ve YGG toplantılarının ise tüm yönetim sistemlerini kapsayacak şekilde birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda Yönetim Sistemlerince ortak kullanılan dokümanlar entegre edilerek, KDS.net yazılımına girişleri yapılmıştır.

Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi

Tüm mutfaklarda Gıda Güvenliği Ekip üyeleri tarafından yasal mevzuatlar ile ulusal ve uluslararası standartlar çerçevesinde yiyecek ve içecek hizmetlerinde olası tehlikeleri engelle-yecek veya kontrol altında tutabilecek, sistemin iyileştirilmesine katkıda bulunacak izleme ve denetim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

26-29 Ocak 2016 tarihleri arasında TSE tarafından gerçekleştirilen gözetim tetkiki sonu-cunda herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmemiştir.

Mutfaklarda bulunan soğuk hava depolarının, fırınların, vitrinli soğutucuların, şok so-ğutma cihazlarının, termometrelerin, terazilerin ve kantarların kalibrasyonları yaptırılmıştır.

26-29 Aralık 2016 tarihleri arasında TSE tarafından Belge Yenileme Tetkiki gerçek-leştirilmiştir.

Çevre Yönetim Sistemi

25-26 Ocak 2016 tarihlerinde TSE tarafından gerçekleştirilen gözetim tetkikiinde her-hangi bir uygunsuzluk tespit edilmemiştir.

TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardının 2015 yılında revize edilmesi sebe-biyle 25-29 Nisan 2016 tarihleri arasında Çevre Koordinatörü, Çevre Yönetim Sistemi görevli-leri ve atık sorumlularına yönelik olarak Çevre Yönetim Sistemi Temel Eğitimi düzenlenmiştir.

Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik çerçevesinde 2016 yılı için karbon salınımı 15.231 ton olarak hesaplanmıştır.

Tehlikeli atık üreten birimler tarafından oluşturulan atık envanterleri çerçevesinde ortaya çıkan kimyasallarla kontamine olmuş ambalajlar, tonerler, dezenfektan amaçlı kullanılan sıvılar gibi tehlikeli olarak tanımlanan atıkların geri dönüşümü/bertarafı için Çevre ve Şehircilik Bakanlı-

ğı tarafından yetkilendirilmiş bir firma ile sözleşme imzalanmış ve tehlikeli atık konteynerlerinde biriktirilen atıklar, Ulusal Atık Taşıma Formu düzenlenerek lisanslı firmaya teslim edilmiştir.

Ulaştırma Biriminden çıkan atık makine yağları ve ömrünü tamamlamış lastikler yasal mevzuatlar çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkilendirdiği kuruluşlara teslim edilmiştir.

Mutfaklardan çıkan atık yağların biriktirilerek lisanslı firmalara teslim edilmesi yanında, yemekhane girişlerine konulan evsel atık yağ toplama bidonları ile çalışanların evlerinden çıkan atık yağları, lavabolara dökmek yerine bu bidonlara atmaları teşvik edilmiştir.

İç ve dış mekânlara yerleştirilen atık üniteleri ile geri dönüştürülebilir ambalaj atıklarının evsel atıklardan ayrı olarak toplanması sağlanmıştır.

Bina girişlerine ve lojmanlara yerleştirilen atık pil kutularında toplanan atık piller, diğer atıklardan ayrı bir şekilde özel kutularda biriktirilerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından atık pillerin ayrı toplanması, taşınması, depolanması ve bertarafı hususunda yetkilendirilmiş kuruluşa teslim edilmiştir.

Tehlikeli madde ile kontamine olmuş ambalajlar ve kullanılan bitkisel yağların bertaraf/geri dönüşüme kazandırılma oranının artırılması, tıbbi atıkların toplanmasındaki uygunsuzluk sayısının azaltılması ve kâğıt kullanımının azaltılmasına yönelik olarak sayısal hedefler konulmuş ve 6 aylık periyotlarda takip edilmiştir.

26 Ekim 2016 tarihinde Personel Hizmet Binasında kimyasal dökülmesi ile ilgili olarak Çevresel Acil Durum Tatbikatı gerçekleştirilmiştir.

14-28 Kasım 2016 tarihleri arasında iç tetkikler gerçekleştirilmiştir.

Çevre Yönetim Sistemini sürekli iyileştirme hedefi doğrultusunda iç tetkikler sonrasında 5 adet düzeltici faaliyet başlatılmıştır.

26-29 Aralık 2016 tarihleri arasında Türk Standartları Enstitüsü tarafından Belge Yenileme Tetkiki gerçekleştirilmiştir.

EFQM (European Foundation for Quality Management) Mükemmellik Modeli Uygulama Projesi

2014 yılından itibaren Kurumda uygulanmakta olan EFQM Mükemmellik Modeli çalışmalarının, proje ekibi üyelerine “Kurumsal Kapasitenin ve Yetkinliğin Artırılması Projesi” kapsamında 19 Şubat 2016 tarihinde KalDer tarafından “EFQM Mükemmellik Modeli Tazeleme Eğitimleri” verilmiştir.

Özdeğerlendirme Çalışmaları

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı’nda özdeğerlendirme çalışmaları kapsamında EFQM proje ekipleri oluşturulmuş ve ekiplerin çalışmaları neticesinde “Kurum Özdeğerlendirme Raporu” hazırlanmıştır.

Stratejik Hedef 6.3. İdari Teşkilatın Stratejisine Destek Olacak ve Kurum İçi Uzmanlaşma Düzeyini Artıracak Bir Eğitim Politikası Belirlemek.

Eğitim Faaliyetleri

2016 Yılı Eğitim Planında 38'i mesleki ve teknik eğitim, 11'i mevzuat eğitimi, 9'u bilişim teknolojileri eğitimi, 9'u kişisel gelişim eğitimleri olmak üzere toplam 67 eğitim konusu yer almıştır. Bu eğitimlerden 41'i 01 Ocak-31 Aralık 2016 tarihleri arasında yapılmıştır. Planda yer almadığı halde yıl içinde ortaya çıkan eğitim ihtiyaçları doğrultusunda 17 eğitim daha yapılmıştır. Özetle 2016 yılı içinde toplam 58 eğitim faaliyeti düzenlenmiştir.

2016 yılında düzenlenen toplam 58 eğitim faaliyetinin 45'i yüz yüze eğitim yoluyla, 13'ü uzaktan eğitim yoluyla yapılmıştır. Yüz yüze eğitim faaliyetlerine 5.242 kişi, uzaktan eğitimlere 539 kişi olmak üzere 2016 yılı eğitim faaliyetlerine toplam 5.781 kişi katılmıştır.

2016 Yılında Yapılan Uzaktan Eğitimler

Eğitim Tarihi	Eğitimin Adı	Katılımcı Sayısı
1.1/31.12/ 2016	Temel Bilgisayar ve Ofis Eğitimi	298
1.1/31.12/ 2016	İleri Seviye Ofis Eğitimi	88
1.1/31.12/ 2016	Bilgi Güvenliği Eğitimi	74
1.1/31.12/ 2016	F Klavye Eğitimi	*
1.1/31.12/ 2016	Tasarruf Etme Yöntemleri Eğitimi	10
1.1/31.12/ 2016	Hafıza Teknikleri Eğitimi	19
1.1/31.12/ 2016	Stresle Başa Çıkma Bedensel Teknikler Eğitimi	10
1.1/31.12/ 2016	Stresle Başa Çıkma Davranışçı Teknikler Eğitimi	10
1.1/31.12/ 2016	Stresle Başa Çıkma Zihinsel Teknikler Eğitimi	8
1.1/31.12/ 2016	Sunum Teknikleri Eğitimi	6
1.1/31.12/ 2016	Zaman Planlama Eğitimi	5
1.1/31.12/ 2016	Problem Çözme Teknikleri Eğitimi	6
1.1/31.12/ 2016	Kurumsal Profesyonellik (Mesleki Protokol ve Nezaket Kuralları)	5
TOPLAM		539

Sıra No	Eğitimin Konusu	Katılımcı Sayısı	Başlangıç Tarihi	Açıklama
1	Autocad Eğitimi	5	15 Ekim 2015-15 Ocak 2016	Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığında görev yapan personel için hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.
2	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	2710	11 Aralık 2015 15 Mart 2016	TBMM İdari Teşkilatının Ankara ve İstanbul'da bulunan birimlerinde görev yapan tüm personel için hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen eğitimde, A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanları Adnan İNEM ve Muzaffer KURTCUOĞLU ile İşyeri Hekimi Dr. Buhara ÖNAL eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
3	Sunum Teknikleri Eğitimi	6	01.01-31.12 2016	TBMM Uzaktan Eğitim Sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir.
4	Zaman Planlama Eğitimi	5	01.01-31.12 2016	TBMM Uzaktan Eğitim Sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir.
5	Mimari Koruma Restorasyon-Konservasyon Eğitimi	104	19-22 Ocak 2016	Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığında görev yapan personel için düzenlenen programda, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) Türkiye Milli Komitesi üyesi öğretim görevlileri; Prof. Dr. Zeynep AHUNBAY, Prof. Dr. Afife BATUR, Prof. Dr. Cengiz CAN, Reha GÜNAY, Doç. Dr. Deniz MAZLUM, Doç. Dr. Gülsün TANYELİ ve Yard. Doç. Dr. Nurdan KUBAN eğitim elemanı olarak görev yapmışlardır.
6	Kartlı Geçiş Sistemi Eğitimi	67	21 Ocak 2016	Kurumda Kartlı Geçiş Sistemini kullanma yetkisi bulunan personel için düzenlenen programda Cemal YAZIR eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
7	Muhasebe Yetkilisi Sertifika Eğitimi	1	1-12 Şubat 2016	Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından Antalya'da düzenlenen eğitime bir Mali Hizmetler Uzmanının katılımı sağlanmıştır.
8	SGB.NET Harcama Yönetim Sistemi Eğitimi	75	17-19 Şubat 2016	TBMM Başkanlığı 2015 Yılı Eğitim Planında yer alan SGB NET Modülleri Eğitimi kapsamında Evrak Kayıt ile Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi eğitimleri 2015 yılı Aralık ayı içinde gerçekleştirilmiş, Harcama Yönetim Sistemine ilişkin modülün eğitimi birimlerin iş yoğunluğu nedeniyle 2016 yılı Şubat ayında tamamlanmıştır.
9	SGB.NET Kalite Dokümantasyon Sistemi Eğitimi	74	22-26 Şubat 2016	TBMM Başkanlığı 2015 Yılı Eğitim Planında yer alan SGB NET Modülleri Eğitimi kapsamında Evrak Kayıt ile Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi eğitimleri 2015 yılı Aralık ayı içinde gerçekleştirilmiş, Kalite Dokümantasyon Sistemine ilişkin modülün eğitimi birimlerin iş yoğunluğu nedeniyle 2016 yılı Şubat ayında tamamlanmıştır.

Sıra No Eğitimin Konusu		Katılımcı Sayısı	Başlangıç Tarihi	Açıklama
10	Bitkilerde Budama Eğitimi	20	29 Şubat 2016	Destek Hizmetleri Başkanlığında görev yapan Bahçıvanlar için düzenlenen programda Mühendis Mustafa ESKİLİ eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
11	Araç Protokolü Eğitimi	145	4-6 Mart 2016	Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi Başkanlığı iş birliğinde, Destek Hizmetleri Başkanlığında şoför olarak görev yapan personel için düzenlenen eğitimde Emekli Büyükelçi Murat OĞUZ eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
12	Sendikal Haklar Eğitim Programı	96	10-11 Mart 2016	İnsan Kaynakları Başkanlığında görev yapan personelin, sendikal haklar ve bu kapsamda İnsan Kaynakları Başkanlığı tarafından yerine getirilecek hizmetlere ilişkin bilgi sahibi olmalarını sağlamak amacıyla düzenlenen programda, Devlet Personel Başkanlığı Devlet Personel Uzmanı Kemal KANDEMİR eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
13	Harcırah ve Taşıt Mevzuatı Eğitimi	21	22-23 Mart 2016	Başbakanlık tarafından düzenlenmiştir.
14	Yasama Eğitimi (Oryantasyon, İş Sağlığı ve Güvenliği)	143	25 Mart- 30 Mayıs 2016	Milletvekillerine doğrudan hizmet sunun personel için düzenlenen programda TBMM İdari Teşkilatı yöneticileri ve yasama uzmanları eğitim elemanı olarak görev yapmıştır. İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin bölüm hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilmiş olup Hoşdere İş Sağlığı ve Güvenliği Firmasının eğitmenleri görev yapmıştır.
15	Vergi Mevzuatı Eğitimi	21	28-30 Mart 2016	Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerde görev yapan personel için düzenlenen programda, Maliye Bakanlığı Gelirler İdaresi Başkanlığı ile iş birliği yapılmış, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Müdür Yardımcıları Kadir ÖNDER ile Yüksel DUMAN eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
16	Dış Politika ve Parlamenter Diploması Eğitimi	59	28-31 Mart 2016	TBMM İdari Teşkilatı Ülke Uzmanlığı Projesinde görev alan personel için Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi Başkanlığı iş birliğiyle gerçekleştirilen eğitimde Dışişleri Bakanlığı Daire Başkanları ile Emekli Büyükelçiler eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
17	Mali Hizmetler Uzmanları Eğitim Programı	6	29 Mart-29 Nisan 2016	Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından Antalya'da düzenlenen eğitime Kurumda görevli 6 Mali Hizmetler Uzmanının katılımı sağlanmıştır.

Sıra No	Eğitimin Konusu	Katılımcı Sayısı	Başlangıç Tarihi	Açıklama
18	YTB Yasama Bilgilendirme Eğitimi	33	4-8 Nisan 2016	TBMM Başkanlığı 2016 Yılı Eylem Planında yer alan YTB İle Kurumsal İşbirliği Protokolü Kapsamında Türkiye’de Bursa Okuyan Öğrencilere Yönelik Yasama Bilgilendirme Eğitimi Düzenlenmesi konulu proje kapsamında gerçekleştirilen programda yasama uzmanları eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
19	Sendikal Haklar Eğitim Programı (İstanbul)	115	14-15 Nisan 2016	Sendikal haklar ve bu kapsamda yerine getirilecek hizmetlere ilişkin bilgi sahibi olmayı amaçlayan program, Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerde görev yapan personelin katılımı ile İstanbul’da tekrarlanmıştır. Programda, Devlet Personel Başkanlığı Devlet Personel Uzmanı Kemal KANDEMİR eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
20	Yük Dengeleme ve Uygulama Hızlandırma Teknolojileri Eğitimi	4	18-21 Nisan 2016	Bilgi İşlem Başkanlığında görev yapan personel için hizmet alımı yöntemi ile düzenlenen eğitimde İnfrasis Bilgi Teknolojileri Ticaret Limited Şirketi eğitmenleri görev yapmıştır.
21	Üniversite Yasam Bilgilendirme Eğitimleri	*	26 Nisan-11 Mayıs 2016	Kurumumuzun bilgi birikimini ve tecrübelerini kamu ile paylaşma sorumluluğu kapsamında Türkiye’deki çeşitli üniversiteler bünyesinde düzenlenen eğitimlerde yasama uzmanları görev yapmıştır.
22	TS EN ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi Temel Eğitimi	45	26-29 Nisan 2016	Çevre Yönetim Sistemi ile ilgili çalışmalarda; çevre politikasının geliştirilmesi, uygulanması, başarıya ulaştırılması, gözden geçirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla düzenlenen eğitim hizmet alımı yöntemi ile yapılmış ve programda TSE Uzmanı Mehtap SEZER eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
23	Kamu İhale Mevzuatı ve Kurum Uygulamaları Eğitimi	9	27-28 Nisan 2016	Kamu İhale Mevzuatı konusunda personel bilgilerinin tazelenmesini ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilebilmesini sağlamak amacı ile ilgili becerilerin güncellenmesini sağlamak amacıyla düzenlenen eğitimde Kamu İhale Kurumu Başkanlığı Başkanlık Müşaviri Nihal SAGUN ile Müşavir Asuman KANTEMİR eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
24	Uygulamalı Kamu Alımları ve EKAP Eğitimi	7	2-7 Mayıs 2016	Mali yönetim süreçlerinde görev alan personelin mevzuat ve uygulamaya yönelik bilgi birikimi ve kapasitesinin artırılması amacıyla Başbakanlık ile Kamu İhale Kurumu ve Sayıştay Başkanlığı iş birliğinde Antalya’da düzenlenen eğitime 7 personelin katılımı sağlanmıştır.

Sıra No	Eğitimin Konusu	Katılımcı Sayısı	Başlangıç Tarihi	Açıklama
25	TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Temel Eğitimi	34	4-5 Mayıs 2016	Kalite standartlarının temel şartlarının aktarılması ve uygulamaya yönelik örneklerin paylaşılması amacıyla düzenlenen eğitimde TSE Başaraştırmacı Arzu Gülhan YÜZEREROĞLU eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
26	Türk Dış Politikasının Tarihsel Niteliği ve Parlamenter Diplomasi Konferansı	51	6-9 Mayıs 2016	Konferans Dışişleri Bakanlığı Siyaset Planlama Genel Müdürü, Büyükelçi Altay CENGİZER tarafından verilmiştir.
27	İleri Sürüş Teknikleri Eğitimi	7	11 Mayıs-1 Temmuz 2016	İçişleri Bakanlığı işbirliğinde gerçekleştirilmiştir.
28	İlkyardım Eğitimi	33	13-27 Mayıs 2016	TBMM Başkanlığı İnsan Kaynakları Başkanlığı İlkyardım Eğitim Merkezinde yapılan eğitimlerde, Merkezimiz Mesul Müdürü Dr. Mete ŞEN, Merkezimiz Eğitim Görevlilerinden; Dt. Aydan BAŞKENTLİ, Dr. Kılıçarslan AKIN ve Eczacı Berna EKİCİ eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
29	Etkili İletişim ve Halkla İlişkiler Eğitimi	369	23-27 Mayıs 2016	Koruma Daire Başkanlığı Milli Saraylar Şube Müdürlüğü personeli ile Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerde görev yapan personel için düzenlenen eğitimde; eğitim görevlisi olarak Sağlıklı Yaşam Koçu, Eğitimci ve Yazar Fırat ÇAKIR görev yapmıştır.
30	Hitabet ve Etkili Sunum Teknikleri Eğitimi	46	7-10 Haziran 2016	Görevi gereği sunum yapan personelin, sunum ve hitabete ilişkin bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen eğitimde, Gülay ERTÜRK eğitmen olarak görev yapmıştır.
31	Asansör Eğitimi	23	13-17 Haziran 2016	Asansörlerden insan kurtarma işlemi esnasında yapılacak ve yapılmayacak manevralar hakkında personelin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla düzenlenen eğitim, 4 farklı firmanın eğitmenlerinin gözetiminde iş başı eğitimi olarak gerçekleştirilmiştir. Programda, MümeYYiz ÖZTÜRK, Buga Otis Asansör Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den Murat BEKTAŞ, Abdullah ÇALIK ve Hasan GÖKALP ile Yakub ALTIN eğitim elemanı olarak görev yapmışlardır.

Sıra No	Eğitimin Konusu	Katılımcı Sayısı	Başlangıç Tarihi	Açıklama
32	5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve İlgili Mevzuat Eğitimi	28	21-24 Haziran 2016	Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile işbirliği halinde gerçekleştirilen programda Uzman Mehmet KOYUN eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
33	Resmi Yazışma ve Yazım Kuralları Eğitimi	105	23- 24 Haziran 2016	Resmi Yazışma ve Yazım Kuralları olmak üzere iki aşamalı olarak gerçekleştirilen programın yazım kurallarına ilişkin bölümünde Türk Dil Kurumu Bilimsel Çalışmalar Müdür Vekili Uzman Yaşar YILMAZ; resmi yazışmalar ile ilgili bölümünde ise Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı Uzmanı Talat BAYRAKTAR eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
34	Ses Yöneticisi (Tonmaister) Eğitimi	6	12 Temmuz 29 Eylül 2016	Hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen eğitimde Suden PAMİR, Deniz ÇAKAR, Suat Hurşit AĞAOĞLU, Sinan BUĞDAYCI, M. Onur SOĞUKPINAR ve Onur SEÇKİN eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
35	Rekabet Hukuku Eğitimi	6	21 Temmuz 2016	Rekabet Kurumuyla iş birliği halinde gerçekleştirilen eğitimde Rekabet Başuzmanı Metin PEKTAŞ eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
36	Temel Ağ ve Anahartlama Eğitimi	7	31 Ekim 4 Kasım 2016	Hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen eğitimde Mühendis Yalçın ALTUN eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
37	Dosyalama ve Arşiv Eğitimi	56	24-25 Kasım 2016	Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenen eğitimde Alparslan BAŞAR eğitim elemanı olarak görevlendirilmiştir. Kurum Uygulamaları konularında ise Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığında görevli Kütüphaneci unvanlı Bilal TUĞAN sunum yapmıştır.
38	Sivil Savunma Uzmanları Eğitimi	1	28 Kasım 2 Aralık 2016	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından Antalya'da düzenlenen eğitime İdari ve Mali İşler Başkanlığında görevli sivil savunma uzmanının katılımı sağlanmıştır.
39	5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve İlgili Mevzuat Eğitimi (İstanbul)	29	8-9 Aralık 2016	Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü iş birliğinde Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerde görev yapan personel için İstanbul'da düzenlenen eğitimde, Bakanlığın İstanbul Teşkilatında görevli Maliye Uzmanı Cemil KILIÇ görev yapmıştır.
40	Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencileri Yasama Bilgilendirme Eğitimi	26	12-31 Aralık 2016	Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. sınıf öğrencilerinin katılımı ile düzenlenen program; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Toplantı Salonunda gerçekleştirilmiş olup programda Yasama Uzmanı Fazlı PEHLİVAN eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.

Sıra No	Eğitimin Konusu	Katılımcı Sayısı	Başlangıç Tarihi	Açıklama
41	Linux Eğitimi	2	12-23 Aralık 2016	Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığında görev yapan personel için hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen program, BT Eğitim Firması Salonlarında yapılmıştır.
42	İleri Seviye Autocad Eğitimi	10	13-27 Aralık 2016	Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığında görev yapan personel için hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen program, Bilge Adam Firmasının İstanbul Şubesi Eğitim Salonlarında yapılmıştır.
43	Temel Seviye Adobe Photoshop Eğitimi	16	17 Aralık 2015-6 Şubat 2016	Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığında görev yapan personel için hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen program, Bilge Adam Firmasının İstanbul Şubesi Eğitim Salonlarında yapılmıştır.
44	Beşiktaş Halk Eğitim Merkezi Protokolü Dil Eğitimleri (İngilizce, Fransızca, Arapça)	182	19 Aralık 2015-16 Haziran 2016	İstanbul İli Beşiktaş İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğü ile TBMM Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığı arasında imzalanan iş birliği protokolü çerçevesinde, Milli Saraylarda her kademedeki görev yapan personel için düzenlenen eğitimlerde Beşiktaş Halk Eğitim Merkezi ile işbirliği yapılmıştır.
45	Beşiktaş Halk Eğitim Merkezi Protokolü Meslek Eğitimleri (Osmanlıca, Diksiyon, Servis)	129	19 Aralık 2015-16 Haziran 2016	İstanbul İli Beşiktaş İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğü ile TBMM Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığı arasında imzalanan iş birliği protokolü çerçevesinde, Milli Saraylarda her kademedeki görev yapan personel için düzenlenen eğitimlerde Beşiktaş Halk Eğitim Merkezi ile işbirliği yapılmıştır.
46	Yaşam Boyu Eğitim Planlama Merkezi Yasama Bilgilendirme Eğitimi	300	23 Aralık 2016	Yaşam Boyu Eğitim Planlama Merkezi aracılığıyla belirlenen; Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Çankaya Üniversitesinin çeşitli bölümlerinde okuyan öğrencilerden oluşan bir grup için düzenlenen eğitim programında, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı yasama uzmanları eğitim elemanı olarak görev yapmıştır.
47	İleri Seviye 3D Studio Max Eğitimi	16	27 Aralık 2015-16 Ocak 2016	Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığında görev yapan personel için hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilen program, Bilge Adam Firmasının İstanbul Şubesi Eğitim Salonlarında yapılmıştır.
TOPLAM		5.253		

Staj Faaliyetleri

2016 yılında zorunlu staj kontenjanlarına başarı puanlarına göre yerleşen toplam 141 üniversite öğrencisi ilgili birimlerde görevlendirilmiştir. Ayrıca yine üniversite öğrencilerinden Yasama Bilgilendirme Eğitimi programına toplam 250 öğrenci kabul edilmiştir.

Mesleki Beceri Eğitimi kapsamında 2015-2016 ders yılında toplam 146 meslek lisesi öğrencisi 2016 Haziran ayı içerisinde mezun edilmiştir. 2016-2017 ders yılında mesleki beceri eğitimi için kabul edilen meslek lisesi öğrencisi toplamı 143'tür.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Komisyonu Faaliyetleri

Eğitim

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre eğitim programı 11 Aralık 2015 – 08 Şubat 2016 tarihleri arasında Ankara'daki birimlerde, 29 Şubat-15 Mart 2016 tarihleri arasında İstanbul ve Kocaeli'nde gerçekleştirilmiştir.

Acil Durum Planı

Acil durum planı taslak çalışması hazırlanmış olup planda yer alacak olan kroki çalışmaları devam etmektedir.

İç Yönerge

İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönerge çalışmaları için komisyon oluşturulmuş ve taslak doküman üzerinde çalışmalara devam edilmektedir.

Risk Değerlendirmesi

Risk değerlendirme çalışmaları kapsamında toplam 6 birime bağlı alt birim işlemleri tamamlanmış olup diğer birimlerin raporlama çalışmalarına devam edilmektedir.

2. Performans Sonuçları Tablosu

2016 yılı Faaliyet Raporu Stratejik Planımızın uygulama sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılması açısından büyük önem arz etmektedir. 2016 yılı faaliyet ve projelerin bir kısmı 15 Temmuz darbe girişimi nedeniyle gerçekleştirilememiş olup, makul açıklamaları PHİD Formlarının alt kısmında yer almıştır.

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
1		TBMM gündemine ilişkin tarafsız, bağımsız, standart ve sürekli bilgi akışı sağlanacaktır.			
	1	Gerçekleşen faaliyet ve proje sayısı/ Öngörülen faaliyet ve proje sayısı/Yüzde	100	83	Başarılı
2		Yurt dışı faaliyetler yoluyla edinilen bilgi ve tecrübeler paylaşılacaktır.			
	1	Hazırlanan Bilgi Dosyası sayısının yurtdışına yapılan ziyaret sayısına oranı/ Oran	65	65	Başarılı
	2	Uzmanlık desteği verilen uluslararası parlamenter asambleler Türkiye delegasyonu sayısı/Adet	10	12	Başarılı
	3	Uluslararası parlamenter asambleler Türkiye delegasyonları ve dostluk gruplarının üyelerine yapılan bilgilendirme faaliyetlerinden memnuniyet oranı/ Yüzde	65	0	İyileştirilmeli
3		Yasamaya ilişkin üretilen bilgiler derlenerek tek bir havuzda toplanacaktır.			
	1	Kütüphane koleksiyonundaki yasama konulu yayın sayısı/Adet	310.000	310.050	Başarılı
	2	Abone olunan elektronik veri tabanı sayısı/Adet	3	4	Başarılı
	3	Abone olunan süreli yayın alımı sayısı/Adet	225	224	Başarılı
4		Yasama ve denetim sürecindeki uygulamaları kolaylaştırmaya ve standartlaştırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır			
	1	Kamu İktisadi Sempozyumu sayısı	1	0	İyileştirilmeli
	2	Olağanüstü toplantı işlemlerine dair hazırlanan rehber sayısı	1	1	Başarılı

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
5		Uzmanlık hizmeti veren personelin mesleki donanımı artırılacaktır.			
	1	Hakemli dergilerde yayımlanan makale sayısı/Adet	14	3	İyileştirilmeli
	2	Yasama uzmanlarının katıldığı Staj ve çalışma ziyareti sayısı/Adet	10	54	Başarılı
	3	Yasama uzmanlarının katıldığı çalıştay, panel, seminer ve benzeri faaliyetlerin sayısını artırmak/Yıl	34	17	İyileştirilmeli
	4	Yeni başlayacak uzman yardımcılarına verilecek mesleki eğitim sayısı	1	0	İyileştirilmeli
	5	Parlamento ve Sayıştay ilişkileri üzerine örnek ülkeler kitabı sayısı	1	0	İyileştirilmeli
	6	Staj ve çalışma ziyaretlerine ilişkin rapor ve makale sayısı/Adet	12	29	Başarılı
6		Yasama ve denetim süreci ile kanun yapım tekniğine ilişkin bilgi desteğine erişim kolaylaştırılacaktır.			
	1	Danışmanlara yönelik eğitim faaliyetleri sayısı/Adet	3	0	İyileştirilmeli
	2	Gerçekleşen faaliyet ve proje sayısı/öngörülen faaliyet ve proje sayısı/Yüzde	100	20	İyileştirilmeli
	3	Ölağanve özellikli uygulamalarıyla içtüzük hükümleri kitabının tamamlanma oranı	100,00	20	İyileştirilmeli
7		Yasama ve denetim belgelerinde Türkçenin doğru kullanılması gözetilecektir.			
	1	Gerçekleştirilen seminer, çalıştay ve benzeri eğitim faaliyetlerinin sayısı\ Öngörülen seminer, çalıştay ve benzeri eğitim faaliyetlerinin sayısı/Oran	100	0,00	İyileştirilmeli
	2	Dil birliğinin sağlanması için kurumlar arasında yapılacak ortak toplantı ve çalıştay sayısı/Adet	1	3,00	Başarılı
	3	TBMM tutanaklarında düzeltme oranının düşürülme oranı/Yüzde	0,26	0,25,5	Başarılı
	4	Komisyon tutanaklarında düzeltme oranının düşürülme oranı/Yüzde	0,48	0,34,72	Başarılı
8		Güvenliğin sağlanmasında gelişmiş teknolojiye dayalı üst düzeyde güvenlik sistemleri kullanılacaktır.	Hedef		

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
9		Bilişim Teknolojisi etkin kullanılarak daha verimli hizmet sunulacaktır.			
	1	Gerçekleşen bilişim projesi sayısı/ Öngörülen bilişim projesi sayısı/Oran	100	16	İyileştirilmeli
10		Hizmet sunumunda genel kabul görmüş standartlar ve kalite gözetilecektir.			
	1	Destek hizmetlerine ilişkin gerçekleşen proje sayısı/ Destek hizmetlerine ilişkin öngörülen proje sayısı/ Oran	100	85	Başarılı
11		Fiziki mekan sağlama ve iyileştirmelerinde, çalışma verimliliğini arttırmak esas alınacaktır.			
	1	Gerçekleşen fiziki altyapı-çalışma ortamı projesi sayısı/ Öngörülen fiziki altyapı-çalışma ortamı projesi sayısı/Oran	100	36	İyileştirilmeli
12		Kaynak kullanımında ve tüketiminde tasarruf esas alınacaktır.			
	1	Gerçekleşen çevre dostu proje sayısı/Öngörülen çevre dostu proje sayısı	100	60	Makul
13		TBMM'nin yurt dışında tanıtımı yapılacaktır.			
	1	Tanıtıma yönelik gerçekleşen ortak proje sayısı/ Tanıtıma yönelik öngörülen ortak proje sayısı/Yüzde	100	70	Makul
	2	Yabancı dillerde TBMM'yi tanıtıcı yayın sayısı/Adet	8	7	Başarılı
14		TBMM'nin yurt içinde tanıtımı yapılacaktır.			
	1	Tanıtıma yönelik gerçekleşen proje sayısı/ Tanıtıma yönelik öngörülen proje sayısı/Yüzde	100	80	Makul
	2	Toplumsal farklı kesimlerine yönelik TBMM'yi tanıtıcı yayın sayısı/Adet	8	6	Makul
15		Bilimsel ve sanatsal çevrelerin demokrasiye ve yasama sürecine ilgisi artırılacaktır.			
	1	Gerçekleşen bilimsel- sanatsal yarışma sayısı/Öngörülen bilimsel-sanatsal yarışma sayısı/Yüzde	100	50	İyileştirilmeli

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
16		TBMM'ye bağlı tarihi ve kültürel varlıklar aslına uygun olarak korunacak ve tanıtımı yapılacaktır.			
	1	Tarihi ve kültürel varlıklarımızın tanıtımı için yazılı ve görsel medyada yayınlanan haber, belgesel, röportaj, fotoğraf ve diğer çekimlerin sayısı/Adet	70	65	Başarılı
	2	Tarihi eserlerin güncellenen kültürel envanter bilgilerinden, envanter sistemine girilenlerin sayısı/Adet	1.000	450	İyileştirilmeli
	3	Kurumsal tanıtım amacıyla koleksiyonlarımızca yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirilen geçici sergi sayısı/Adet	3	4	Başarılı
	4	Saray, müze, köşk ve kasırları gezen rezervasyonlu ziyaretçi sayısı/Toplam ziyaretçi sayısı/Yüzde	30	33	Başarılı
	5	Saray, müze, köşk ve kasırlarda ziyaretçilere sunulan rehberli tur sayısı	10.000	7.000	Makul
	6	Tarihi ve kültürel varlıklarımızın tanıtımını konu alan kitap, dergi, katalog, broşür, sergi tanıtım afişleri ve diğer yayın sayısı/Adet	30	60	Başarılı
	7	Milli saraylara ait tahsis edilebilen mekanlarda gerçekleştirilen etkinlik sayısı	20	93	Başarılı
	8	Kurumsal tanıtıma katkı sağlanması amacıyla gerçekleştirilen saray konserleri ve saray konferanslarının sayısı/Adet	4	4	Başarılı
	9	Ziyaretçi memnuniyet oranı/Yüzde	60	65	Başarılı
	10	Bazı müzelerimizde audio guide elektronik rehberlik sistemi uygulaması	4	2	Makul
	11	Tarihi yapıların gerçekleştirilen restorasyon ve konservasyon uygulamaları / Tarihi yapıların öngörülen restorasyon ve konservasyon uygulamaları/ Yüzde	60	90	Başarılı

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
	12	Tarihi yapıların gerçekleştirilen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Tarihi yapıların öngörülen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Yüzde	60	80	Başarılı
	13	Tarihi objelerin gerçekleştirilen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Tarihi objelerin öngörülen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Yüzde	100	100	Başarılı
	14	Tarihi bahçelerin gerçekleştirilen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Tarihi bahçelerin öngörülen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Yüzde	100	100	Başarılı
	15	Analitik rölövesi tamamlanan tarihi yapı sayısı/Adet	2	1	İyileştirilmeli
	16	Analitik rölövesi tamamlanan tarihi bahçe sayısı/Adet	2	2	Başarılı
	17	Restorasyon ve konservasyon projesi tamamlanan tarihi yapı sayısı/Adet	2	2	Başarılı
	18	Restorasyon ve konservasyon projesi tamamlanan tarihi bahçe sayısı/Adet	2	2	Başarılı
	19	Teknik üniversiteler ile işbirliği yapılarak statik durumu incelenen tarihi yapı sayısı/adet	2	1	İyileştirilmeli
17		Sivil topluma yönelik yasama sürecine katılım ve geri bildirim mekanizmaları geliştirilecektir.			
	1	Katılıma ilişkin gerçekleşen yıllık faaliyet-proje sayısı/ Katılıma ilişkin öngörülen yıllık faaliyet-proje sayısı/ Yüzde	100	0	İyileştirilmeli
18		Kamu kurum ve kuruluşlarının yasama sürecine katkısı artırılacaktır.			
	1	Kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan ortak seminer, sempozyum, konferans vb. etkinlik sayısı/Adet	1	1	Başarılı
	2	Katılıma ilişkin gerçekleşen yıllık faaliyet ve proje sayısı/ Katılıma ilişkin öngörülen yıllık faaliyet ve proje sayısı/ Yüzde	100	100	Başarılı

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
19		İnsan kaynakları yönetimi uygulamalarına geçirilecektir.			
	1	Norm kadro çalışması revizyon projesi tamamlanma oranı	100	90	Başarılı
	2	Kurum kültürü çalışmaları tamamlanma oranı	100	10	İyileştirilmeli
	3	Esnek çalışma uygulamaları tamamlanma oranı	100	30	İyileştirilmeli
20		Kurumsal yönetim kalitesini artıracak yönetsel yaklaşımlar ile sistemler geliştirilecektir.			
	1	Hayata geçirilen sistem sayısı/ Kurulması öngörülen sistem sayısı/Yüzde	100	60	Makul
	2	Mükemmellikte yetkinlik sürecinin tamamlanma oranı	100	90	Başarılı
	3	Kurumsal düzeyde hizmet ölçekli memnuniyet anketi yapılması/Adet	2	0	İyileştirilmeli
	4	Etik ilke ve değerlerine ilişkin düzenlenen konferans/seminer sayısı/Adet	1	1	İyileştirilmeli
21		İdari Teşkilatın stratejisine paralel bir eğitim politikası uygulanacaktır.			
	1	Gerçekleştirilen kurum stratejisini destekleyici eğitim faaliyeti sayısı/ Öngörülen kurum stratejisini destekleyici eğitim faaliyeti sayısı/Yüzde	90	87	Başarılı
	2	Hizmet içi eğitimlere ilişkin katılımcıların ve yöneticilerin memnuniyet oranı/Yüzde	65	83	Başarılı
1		TBMM gündemine ilişkin tarafsız , bağımsız, standart ve sürekli bilgi akışı sağlanacaktır.			
	1	Gerçekleşen faaliyet ve proje sayısı/ Öngörülen faaliyet ve proje sayısı/Yüzde	100	83	Başarılı
2		Yurt dışı faaliyetler yoluyla edinilen bilgi ve tecrübeler paylaşılacaktır.			

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formları

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	1-Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilginin; üretilmesi, derlenmesi ve aktarılması için araştırma kapasitesini geliştirmek ve yetkinleştirmek.
Stratejik Hedef	1-Komisyon odaklı ve yasama gündemine paralel bilgi sunumuna geçmek.
Performans Hedefi	1-TBMM gündemine ilişkin tarafsız, bağımsız, standart ve sürekli bilgi akışı sağlanacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Gerçekleşen faaliyet ve proje sayısı/Öngörülen faaliyet ve proje sayısı/Yüzde	100				83,00	83,00	Başarılı

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	1.Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilginin; üretilmesi, derlenmesi ve aktarılması için araştırma kapasitesini geliştirmek ve yetkinleştirmek
Stratejik Hedef	2. Uluslararası alanda ülkemizin dış politikasına katkı sağlamak üzere parlamenter diplomasi faaliyetlerinin etkin yürütülmesine bilgi desteği vermek.
Performans Hedefi	2.Yurt dışı faaliyetler yoluyla edinilen bilgi ve tecrübeler paylaşılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Hazırlanan Bilgi Dosyası sayısının yurtdışına yapılan ziyaret sayısına oranı/Oran	65				65,00	100,00	Başarılı
2	Uzmanlık desteği verilen uluslararası parlamenter asambleler Türkiye delegasyonu sayısı/Adet	10				12,00	12,00	Başarılı

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	1.Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilginin; üretilmesi, derlenmesi ve aktarılması için araştırma kapasitesini geliştirmek ve yetkinleştirmek.
Stratejik Hedef	3. Yasamaya ilişkin üretilen bilgi, belge ve materyallerin toplandığı kurumsal bir "Yasama Bilgi Havuzu" oluşturmak.
Performans Hedefi	3.Yasamaya ilişkin üretilen bilgiler derlenerek tek bir havuzda toplanacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Kütüphane koleksiyonundaki yasama konulu yayın sayısı/Adet	314.000						314.000	100%
2	Abone olunan elektronik veri tabanı sayısı/Adet	3						6	100%
3	Abone olunan süreli yayın alımı sayısı/Adet	227						227	100%

Değerlendirme	Abone olunan elektronik veri tabanı paketine 3 başlık daha eklenmiş ve sayı 3'ten 6'ya yükselmiştir.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	2. Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek.
Stratejik Hedef	1. Yasama ve denetim sürecindeki uygulamaları kolaylaştırmaya ve standartlaştırmaya yönelik öneriler geliştirmek.
Performans Hedefi	4.Yasama ve denetim sürecindeki uygulamaları kolaylaştırmaya ve standartlaştırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Kamu İktisadi Sempozyumu sayısı	1				0,00	0,00	İyileştirilmeli
2	Olağanüstü toplantı işlemlerine dair hazırlanan rehber sayısı	1				1,00	1,00	Başarılı

Değerlendirme	1- Sempozyumun yapılmaması kararlaştırılmıştır.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	2. Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek.
Stratejik Hedef	2. Yasama süreci ve tekniğine ilişkin mesleki uzmanlaşmayı artırmak.
Performans Hedefi	5. Uzmanlık hizmeti veren personelin mesleki donanımı artırılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Hakemli dergilerde yayımlanan makale sayısı/Adet	14				3,00	3,00	İyileştirilmeli
2	Yasama uzmanlarının katıldığı staj ve çalışma ziyareti sayısı/Adet	10				54,00	54,00	Başarılı
3	Yasama uzmanlarının katıldığı çalıştay, panel, seminer ve benzeri faaliyetlerin sayısını artırmak/Yıl	34				17,00	17,00	İyileştirilmeli
4	Staj ve çalışma ziyaretlerine ilişkin rapor ve makale sayısı/Adet	12				29,00	29,00	Başarılı
5	Yeni başlayacak yasama uzman yardımcılarına verilecek mesleki eğitim sayısı	1				0,00	0,00	İyileştirilmeli
6	Parlamento ve sayıştay ilişkileri üzerine örnek ülkeler kitabı sayısı	1				0,00	0,00	İyileştirilmeli

Değerlendirme	6-15 Temmuz darbe girişimi sonrasında yaşanan süreçte Parlamento ve Sayıştay ilişkileri Üzerine Örnek Ülkeler Kitabı projesi, Başkanlığımız personel hareketlerinde yaşanan değişim nedeniyle tamamlanamamıştır.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	2. Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek.
Stratejik Hedef	3. Yasama ve denetim süreci ile kanun yapım tekniğine ilişkin bilgilendirme faaliyetlerini yaygınlaştırmak.
Performans Hedefi	6. Yasama ve denetim süreci ile kanun yapım tekniğine ilişkin bilgi desteğine erişim kolaylaştırılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Gerçekleşen faaliyet ve proje sayısı/öngörülen faaliyet ve proje sayısı/Yüzde	100				20,00	20,00	İyileştirilmeli
2	Olağan ve özellikli uygulamalarıyla iç tüzük hükümleri kitabının tamamlanma oranı	100				0,00	0,00	İyileştirilmeli
3	Danışmanlara yönelik eğitim faaliyetleri sayısı/Adet	3				0,00	0,00	İyileştirilmeli

Değerlendirme	1-Açıklama Ve Uygulamalarıyla TBMM İçtüzüğü'nün hazırlanmasından vazgeçilmiştir. Bilgi Notlarına Erişim Projesi ve Genel Kurul Gündem Kitapçığının Elektronik Ortamda Hazırlanması ise Bilgi İşlem Başkanlığı tarafından çalışılmaktadır. Bireysel Başvuru Yapılabilen Komisyonların Çalışmalarında Karşılaşılan Sorunlar Çalıştayı ise seçimler nedeniyle gerçekleştirilememiştir. 2-Açıklama ve Uygulamalarıyla TBMM İçtüzüğü adını alan projenin yapılmasından vazgeçilmiştir.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	2. Yasama sürecinin işleyişi ve kanun yapım tekniği konularında sunulan hizmetleri mükemmelleştirmek.
Stratejik Hedef	4. Yasama ve denetim belgelerinde Türkçenin doğru kullanılmasını sağlamak.
Performans Hedefi	7. Yasama ve denetim belgelerinde Türkçenin doğru kullanılması gözetilecektir.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Dil birliğinin sağlanması için kurumlar arasında yapılacak ortak toplantı ve çalıştay sayısı/Adet	1	-	-	-	-	3,00	Başarılı
2	TBMM tutanaklarında düzeltme oranının düşürülme oranı/Yüzde	0,26	-	27,80	-	23,20	25,50	Başarılı
3	Komisyon tutanaklarında düzeltme oranının düşürülme oranı/Yüzde	0,48	-	38,85	-	30,60	34,725	Başarılı
4	Gerçekleştirilen seminer, çalıştay ve benzeri eğitim faaliyetlerinin sayısı\ Öngörülen seminer, çalıştay ve benzeri eğitim faaliyetlerinin sayısı	100,00	-	-	-	-	-	İyileştirilmeli

Yıl/Dönem		2016						
İdare Adı		02 - BİLGİ İŞLEM BAŞKANLIĞI						
Performans Hedefi		9.Bilişim Teknolojisi etkin kullanılarak daha verimli hizmet sunulacaktır.						
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Gerçekleşen bilişim projesi sayısı/ Öngörülen bilişim projesi sayısı/Oran	100,00	0,00	0,00	0,00	16,00	16,00	İyileştirmeli
Değerlendirme	-EBYS de Kurum Arşivi uygulamasının geliştirilmesi (%0), - EBYS de Kurum Arşivi oluşturma amacına yönelik birim arşivleri uygulamasının geliştirilmesi (%0), - Kurum bünyesinde oluşturulan bilgi notlarının ve resmi evrak statüsünde olmayan dokümanların versiyonlama, arşivleme ve erişilebilirlik işlemlerinin yönetilmesi (%0), - Kurumsal arama motoru kurulması (%0) işleri iptal edilmiştir. - İnsan Kaynakları yönetim sistemi yazılımının yeniden yazılması işi 2017 yılına ertelenmiştir. (%0) - EBYS'ye entegre Görev Yönetim Sisteminin kurum genelinde yaygınlaştırılması işi tamamlanmıştır. (%100) - Genel Kurul Salonu Oylama yoklama sisteminin Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilgilerin üretilmesi, derlenmesi ve aktarılması fonksiyonlarını gerçekleştirecek şekilde projenin alım aşamasına getirilmesi işi, TBMM Külliyesindeki inşaat proje çalışmalarının tamamlanmaması ve TBMM'nin Anayasa değişikliğinin devamında muhtemel içtüzük değişikliklerini yapacak olması ihtiyaç duyulacak fonksiyonların bu kapsamda değişmesi ihtimali nedeniyle beklemektedir. (%10)							

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	3. Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmada yetkinleşmek.
Stratejik Hedef	3. Destek hizmetlerinde standartlar ve kurallar belirleyerek yüksek kalitede hizmet sunmak.
Performans Hedefi	10-Hizmet sunumunda genel kabul görmüş standartlar ve kalite gözetilecektir.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Destek hizmetlerine ilişkin gerçekleşen proje sayısı/ Destek hizmetlerine ilişkin öngörülen proje sayısı/Oran	100				85,00	85,00	Başarılı

Değerlendirme	İşletme ve Yapım Başkanlığı tarafından TBMM Personel Lojmanları Sosyal Alan Revize projesini hazırlanmış ve piyasa maliyet araştırması yapılmıştır. Bu araştırma sonucunda maliyetin yüksek çıkması sebebiyle; projede gerekli imalatlarla ilgili Ankara Büyükşehir Belediyesi ile yapılmış olan görüşmeler dahilinde projenin uygulanması için tekrar bir değerlendirme yapılmış olup; Ankara Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı'nın 2017 yılı programına dahil edilebilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	3. Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmada yetkinleşmek.
Stratejik Hedef	4. TBMM'nin çalışmalarında ihtiyaç duyulan fiziki altyapıyı ve çalışma ortamlarını sağlamak ve iyileştirmek.
Performans Hedefi	11-Fiziki mekân sağlama ve iyileştirmelerinde, çalışma verimliliğini arttırmak esas alınacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Gerçekleşen fiziki altyapı-çalışma ortamı projesi sayısı/ Öngörülen fiziki altyapı-çalışma ortamı projesi sayısı/Oran	100				36	36	İyileştirilmeli

Değerlendirme	Plan Bütçe Komisyonu toplantı salonu konferans ve görüntülü sunum sistemi yenilenmiş, Ek Hizmet Binasına soğutma grubu tesis edilmiş, Yerleşkedeki kaldırımların bakım ve onarımının yapılması ve yenilenmesine devam edilmiş, Muhtelif mal malzeme alımları ile tefrişatın, makine teçhizatın ve gayrimenkullerin küçük bakım onarımı işleri yapılmıştır. Ancak; Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı arşivlerine kartlı geçiş sistemi kurulması, Atölyeler Binası yapılması, Güvenlik Nizamiye Binası yapılması, Ana Binada pencere panjur restorasyonu işlerine devam edilmesi, Ana Binada bulunan üyeler lokantası mutfağının tadilat ve onarımının yapılması, Yerleşkedeki havuzların bakım onarımı ve yenilenmesine devam edilmesi, İşletme ve Yapım Başkanlığı arşivlerinin düzenlenmesi işleri, 15 Temmuz darbe girişiminde TBMM Binalarının gördüğü hasarların giderilmesi çalışmaları sebebiyle yapılamamıştır.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	3. Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmada yetkinleşmek.
Stratejik Hedef	5. Faaliyet ve projelerin gerçekleştirilmesinde çevreye duyarlı olmak.
Performans Hedefi	12-Kaynak kullanımında ve tüketiminde tasarruf esas alınacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Gerçekleşen çevre dostu proje sayısı/ Öngörülen çevre dostu proje sayısı	100				60,00	60,00	Makul

Degerlendirme	Enerji Merkezinde ve hizmet binalarında bulunan mutfaklarda bulunan enerji analizörleri geliştirmiş ve yaygınlaştırılmış, -Yerleşke içinde dış aydınlatmalarda led armatürler kullanılmış, verimsiz aydınlatma elemanları ve motorlar verimli olanlarla değiştirilmiş, - Personel binası ısı merkezine vana ceketleri alınmıştır. Ancak; - Personel otoparkı üzerine fotovoltaik güneş paneli sistemi yapılması ve -Isıtma ve Soğutma Merkezi oksijen trim sisteminde tadilat yapılması işleri yapılamamıştır.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	4. TBMM'yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek.
Stratejik Hedef	1. TBMM'nin yurt dışında tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.
Performans Hedefi	13. TBMM'nin yurt dışında tanıtımı yapılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Tanıtıma yönelik gerçekleşen ortak proje sayısı/ Tanıtıma yönelik öngörülen ortak proje sayısı/Yüzde	100					70,00	Makul
2	Yabancı dillerde TBMM'yi tanıtıcı yayın sayısı/Adet	8				7,00	90,00	Başarılı

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Plan	4. TBMM'yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek.
Stratejik Hedef	2. TBMM'nin yurt içinde tanıtımını yapmak, imaj ve itibarını güçlendirmek.
Performans Hedefi	14-TBMM'nin yurt içinde tanıtımı yapılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Tanıtmaya yönelik gerçekleşen proje sayısı/ Tanıtıma yönelik öngörülen proje sayısı/Yüzde	100				80,00	80,00	Makul
2	Toplunun farklı kesimlerine yönelik TBMM'yi tanıtıcı yayın sayısı/Adet	8				6,00	75,00	Makul

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	4. TBMM'yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek.
Stratejik Hedef	3. TBMM'yi ve faaliyetlerini tanıtıcı bilimsel ve sanatsal çalışmaları teşvik etmek amacıyla yarışma vb. etkinlikler düzenlemek.
Performans Hedefi	15-Bilimsel ve sanatsal çevrelerin demokrasiye ve yasama sürecine ilgisi artırılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Gerçekleşen bilimsel- sanatsal yarışma sayısı/Öngörülen bilimsel-sanatsal yarışma sayısı/Yüzde	100,00					50,00	İyileştirilmeli

Değerlendirme	Yasamı yılı açılışı planlanan onur ödülünün kalkışma girişimi sonrasında verilmesi gündeme gelmemiştir. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Onur Ödülünün seçilecek bir ile verilmesi gündemiyle toplanacak kurul toplanamamıştır.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	4. TBMM'yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek.
Stratejik Hedef	4. Kurum Stratejik Planına paralel olarak Milli Saraylar bünyesindeki tarihi ve kültürel varlıklara özel stratejiler geliştirmek.
Performans Hedefi	16-TBMM'ye bağlı tarihi ve kültürel varlıklar aslına uygun olarak korunacak ve tanıtımı yapılacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif %	
1	Tarihi ve kültürel varlıklarımızın tanıtımını içeren yazılı ve görsel medyada yayınlanan haber, belgesel, röportaj, fotoğraf ve diğer çekimlerin sayısı/Adet	70				65,00	92,00	Başarılı
2	Tarihi eserlerin güncellenen kültürel envanter bilgilerinden, envanter sistemine girilenlerin sayısı/Adet	1.000				450,00	45,00	İyileştirilmeli
3	Kurumsal tanıtım amacıyla koleksiyonlarımızca yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirilen geçici sergi sayısı/Adet	3				4,00	100,00	Başarılı
4	Saray, müze, köşk ve kasırları gezen rezervasyonlu ziyaretçi sayısı/Toplam ziyaretçi sayısı/Yüzde	30				25,00	83,00	Başarılı
5	Saray, müze, köşk ve kasırlarlarda ziyaretçilere sunulan rehberli tur sayısı	10.000				7.000,00	70,00	Makul
6	Tarihi ve kültürel varlıklarımızın tanıtımını konu alan kitap, dergi, katalog, broşür, sergi tanıtım afişleri ve diğer yayın sayısı/Adet	30				33,00	100,00	Başarılı
7	Milli saraylara ait tahsis edilebilen mekanlarda gerçekleştirilen etkinlik sayısı	20				93,00	100,00	Başarılı
8	Kurumsal tanıtıma katkı sağlanması amacıyla gerçekleştirilen saray konserleri ve saray konferanslarının sayısı/Adet	4				4,00	100,00	Başarılı
9	Ziyaretçi memnuniyet oranı/Yüzde	60				65,80	100,00	Başarılı
10	Bazı müzelerimizde audio guide elektronik rehberlik sistemi uygulaması	4				2,00	50,00	İyileştirilmeli
11	Tarihi yapıların gerçekleştirilen restorasyon ve konservasyon uygulamaları / Tarihi yapıların öngörülen restorasyon ve konservasyon uygulamaları/Yüzde	60				90,00	90,00	Başarılı
12	Tarihi yapıların gerçekleştirilen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Tarihi yapıların öngörülen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Yüzde	60				80,00	80,00	Makul
13	Tarihi objelerin gerçekleştirilen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Tarihi objelerin öngörülen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Yüzde	100				100,00	100,00	Başarılı
14	Tarihi bahçelerin gerçekleştirilen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Tarihi bahçelerin öngörülen önleyici koruma, periyodik kontrol ve bakım uygulamaları/Yüzde	100				100,00	100,00	Başarılı
15	Analitik rölövesi tamamlanan tarihi yapı sayısı/Adet	2				1,00	50,00	İyileştirilmeli
16	Analitik rölövesi tamamlanan tarihi bahçe sayısı/Adet	2				2,00	100,00	Başarılı
17	Restorasyon ve konservasyon projesi tamamlanan tarihi yapı sayısı/Adet	2				2,00	100,00	Başarılı
18	Restorasyon ve konservasyon projesi tamamlanan tarihi bahçe sayısı/Adet	2				2,00	100,00	Başarılı
19	Teknik üniversiteler ile işbirliği yapılarak statik durumu incelenen tarihi yapı sayısı/adet	2				1,00	50,00	Makul

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	5. Sivil toplumun görüş ve önerilerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak üzere TBMM ile resmi ve sivil çevreler arasında etkileşimin gerçekleşmesine zemin oluşturmak.
Stratejik Hedef	1. Sivil toplumun bilgi, deneyim ve görüşlerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak.
Performans Hedefi	17.Sivil topluma yönelik yasama sürecine katılım ve geri bildirim mekanizmaları geliştirilecektir.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Katılıma ilişkin gerçekleşen yıllık faaliyet-proje sayısı/ Katılıma ilişkin öngörülen yıllık faaliyet-proje sayısı/Yüzde	100	0,00		0,00	0,00	0,00	İyileştirilmeli

Değerlendirme	Faaliyetin 2017 yılında yapılması planlanmaktadır.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	5. Sivil toplumun görüş ve önerilerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak üzere TBMM ile resmi ve sivil çevreler arasında etkileşimin gerçekleşmesine zemin oluşturmak.
Stratejik Hedef	2. Kamu kurum ve kuruluşlarının yasama sürecine katkısını artırmak.
Performans Hedefi	18. Kamu kurum ve kuruluşlarının yasama sürecine katkısı artırılabacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan ortak seminer, sempozyum, konferans vb. etkinlik sayısı/Adet	1	0,00		0,00	0,00	0,00	İyileştirilmeli

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	6. İdari Teşkilatın kurumsal kapasitesini geliştirmek, hizmetlerini yüksek kalitede sunmada yetkinlik kazanmak ve sürekli gelişim içinde olmak.
Stratejik Hedef	1. İnsan kaynakları yönetiminin gerektirdiği sistem ve yaklaşımları hayata geçirmek ve geliştirmek.
Performans Hedefi	19- İnsan kaynakları yönetimi uygulamalarına geçirecektir.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Norm kadro çalışması revizyon projesi tamamlanma oranı	100	0,00		0,00	90,00	90,00	Başarılı
2	Kurum kültürü çalışmaları tamamlanma oranı	100				10,00	10,00	İyileştirilmeli
3	Esnek çalışma uygulamaları tamamlanma oranı	100				30,00	30,00	İyileştirilmeli

Değerlendirme	1-Norm Kadro Revizyonuna yönelik rapor tamamlanmış olup sunumu için beklenilmektedir. 2-TBMM İdari Teşkilatında görev yapan personelin kültür kodlarını tespit ederek Kurum Kültürünü tanımak, kurumsal hedeflere ulaşmadaki başarıyı desteklemek ve yönetilmesini sağlamak amacıyla hazırlanan rapor değerlendirmeleri doğrultusunda "TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kurum Kültürü Raporuna Göre Yapılacak Proje Ve Faaliyetler" projesine ilişkin çalışmalar 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrasında Olağanüstü Hal kapsamında Başkanlığımızın görev alanına giren konuların öncelik sıralamasının değişmesine bağlı olarak bir sonraki yıla devredilmiştir. 3-Esnek Çalışma Uygulamaları +kapsamında; personelin nöbet/dinlenme/izin uygulamalarının personel sayısı ile da ilişkili olduğundan çalışmanın Norm Kadro Revizyonuna bağlı yeni veriler ışığında yeniden projelendirilmesi öngörülmüştür.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	6. İdari Teşkilatın kurumsal kapasitesini geliştirmek, hizmetlerini yüksek kalitede sunmada yetkinlik kazanmak ve sürekli gelişim içinde olmak.
Stratejik Hedef	1. İnsan kaynakları yönetiminin gerektirdiği sistem ve yaklaşımları hayata geçirmek ve geliştirmek.
Performans Hedefi	20-Kurumsal yönetim kalitesini artıracak yönetsel yaklaşımlar ile sistemler geliştirilecektir.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Norm kadro çalışması revizyon projesi tamamlanma oranı	100	0,00		0,00	90,00	90,00	Başarılı
2	Kurum kültürü çalışmaları tamamlanma oranı	100				10,00	10,00	İyileştirilmeli
3	Esnek çalışma uygulamaları tamamlanma oranı	100				30,00	30,00	İyileştirilmeli

Değerlendirme	1-1-Norm Kadro Revizyonuna yönelik rapor tamamlanmış olup sunumu için beklenilmektedir. 2-TBMM İdari Teşkilatında görev yapan personelin kültür kodlarını tespit ederek Kurum Kültürünü tanımak, kurumsal hedeflere ulaşmadaki başarıyı desteklemek ve yönetilmesini sağlamak amacıyla hazırlanan rapor değerlendirmeleri doğrultusunda "TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kurum Kültürü Raporuna Göre Yapılacak Proje Ve Faaliyetler" projesine ilişkin çalışmalar 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrasında Olağanüstü Hal kapsamında Başkanlığımızın görev alanına giren konuların öncelik sıralamasının değişmesine bağlı olarak bir sonraki yıla devredilmiştir. 3-Esnek Çalışma Uygulamaları kapsamında; personelin nöbet/dinlenme/izin uygulamalarının personel sayısı ile da ilişkili olduğundan çalışmanın Norm Kadro Revizyonuna bağlı yeni veriler ışığında yeniden projelendirilmesi öngörülmüştür.

Yıl/Dönem	2016
İdare Adı	02 - TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Stratejik Amaç	6. İdari Teşkilatın kurumsal kapasitesini geliştirmek, hizmetlerini yüksek kalitede sunmada yetkinlik kazanmak ve sürekli gelişim içinde olmak.
Stratejik Hedef	3. İdari Teşkilatın stratejisine destek olacak ve Kurum içi uzmanlaşma düzeyini artıracak bir eğitim politikası belirlemek.
Performans Hedefi	21. İdari Teşkilatın stratejisine paralel bir eğitim politikası uygulanacaktır.

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
			I. Üç Aylık	*II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Gerçekleştirilen kurum stratejisini destekleyici eğitim faaliyeti sayısı/ Öngörülen kurum stratejisini destekleyici eğitim faaliyeti sayısı/Yüzde	90	0,00		0,00	86,60	95,00	Başarılı
2	Hizmet içi eğitimlere ilişkin katılımcıların ve yöneticilerin memnuniyet oranı/Yüzde	65	0,00	0,00	0,00	82,60	127,00	Başarılı

3. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde performans programlarındaki göstergelerin gerçekleşme durumunu tespit etmek ve gerekli önlemleri alabilmek amacıyla altı aylık dönemler itibarıyla izleme ve değerlendirme yapılmakta, göstergelerin gerçekleşme durumları ve hedeften sapma varsa nedenleri faaliyet raporları aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Maliye Bakanlığı e-bütçe sisteminde yer alan İzleme Değerlendirme Modülü kurumsal performans uygulamalarıyla ilgili verilerin toplanması, performans sonuçlarına ilişkin izleme ve değerlendirme yapılabilmesi amacıyla oluşturulmuş İnternet tabanlı bir sistemdir. Modül aracılığıyla TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı harcama birimlerinin, gösterge gerçekleştirmeleri altışar aylık dönemler itibarıyla istenmekte, elde edilen veriler konsolide edilerek değerlendirilmektedir.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatının 2013 - 2017 dönemine ilişkin Stratejik Plan çalışmaları sırasında idari teşkilatımız için GZFT (Güçlü Yönler, Zayıf Yanlar, Fırsatlar ve Tehditler) analizi yapılmıştır. Söz konusu analiz; geçmişte idari teşkilat için hazırlanan raporlar, siyasi parti grup başkan vekilleri, milletvekilleri, kurum yönetici ve çalışanlarıyla yapılan görüşme ve anketler ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüş, öneri ve beklentileri temel alınarak yapılmıştır. Bu kapsamda;

A. GÜÇLÜ YÖNLER

- » Parlamentoyu destekleme alanındaki deneyimimiz, bilgi donanımımız,
- » Kurumsal hafızamız,
- » Politik karar alma süreçlerine yakın olmanın kazandırdığı hızlı karar alabilme yeteneği,
- » Kaynak temininde sorun yaşanmaması,
- » Öğrenerek gelişme ve değişimin kurumsallaştırılmasıdır.

B. ZAYIF YÖNLER

- » İnsan kaynakları uygulamalarının halen geçiş aşamasında olması,
- » Uzmanlaşmanın her düzeyde kurumsallaşmamış olması,
- » Kurumda bilişim okur-yazarlığının yüksek düzeyde olmaması,
- » Milletvekili ile çalışan personelin Kuruma intibakının yetersiz olması,
- » Kurumsal kültür ve aidiyet duygusunun yeterince güçlü olmamasıdır.

C. FIRSATLAR

- » Artan bilgi ve araştırma talebi.
- » Kamu yönetiminde yeni yaklaşımlar.

- » Yasama sürecine sivil toplum ilgisinin ve katılım talebinin giderek artıyor olması.
- » Hizmetlerde kullanılabilecek teknolojik imkânların artması.
- » Dünya parlamentolarında yasama faaliyetlerinin ağırlığının genel kuruldan komisyonlara doğru bir kayma eğilimi göstermesidir.

D. TEHDİTLER

- » İdari Teşkilatın konumunun siyasal etkiye açık olması,
- » Kampüs içinde insan yoğunluğunun fazla olması,
- » Yasama gündeminin belirsizliğinin İdari Teşkilatın sunduğu hizmetlere ilişkin planlamayı güçleştirmesidir.

E. DEĞERLENDİRME

» Son yıllarda yeni kamu yönetimi yaklaşımlarının yaygınlaşması, kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılması, kamu hizmetlerinin geliştirilmesi ve kalitesinin artırılmasında aracı olmaktadır.

» Kurumun artan bilgi ihtiyacını karşılamak amacıyla bilgi odaklı hizmet sunumunun daha etkin hale getirilmesine ağırlık verilmektedir.

» Parlamentoyu destekleme alanındaki deneyimi, donanımı, kurumsal hafızası ile hızlı karar alma yeteneğiyle birlikte öğrenerek gelişme ve değişimin kurumsallaştırılması etkin hizmet sunumunu kolaylaştırmaktadır.

» Kurumun başarı faktörlerini değerlendirmesi ve başarıyı sürdürülebilir yapılması, mevcut ve planlanan girişimlerin bütünleştirilmesi, tekrarların önlenmesi ve yapılması gerekenlerin belirlenmesi ile iş sonuçlarında mükemmelliğe ulaşması amacıyla yeni bir yönetim modeli EFQM Mükemmellik Modeli üzerinde çalışmaları bulunmakta olup Mükemmellikte Kararlılık Ödülü almıştır.

» İdari Teşkilat, zayıf yanları ve oluşan tehditleri bertaraf ederek, ortaya çıkan fırsatları iyi değerlendirme çabası içinde olacaktır.

Gelecekte sunulan hizmetlerin daha kaliteli sunulması için;

- Komisyon odaklı hizmet sunumu,
  - Yasama sürecine sivil toplumun erişiminin kolaylaştırılması,
  - Hizmetlerde bilişim teknolojilerinin azami derecede kullanılması,
  - İyi yönetim ve kurumsal kalite ilkelerinin benimsenmesi,
  - İnsan kaynakları yönetimine geçilmesi,
  - Halkla ilişkilerin güçlendirilmesi ve uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi,
- konularına daha fazla ağırlık verilecektir.

V. ÖNERİLER VE TEDBİRLER

» Dünyada yaşanan hızlı ve çok yönlü değişim özellikle yönetim anlayışlarında ve bürokratik yapılarda köklü bir yeniden yapılanmayı beraberinde getirmiştir. Bu paralelde hemen her ülkede olduğu gibi ülkemizde de toplumsal taleplerdeki değişim, küresel gelişim ve Avrupa Birliği adaylık süreci gibi etkenler kamu yönetimi ve mali yönetim ve kontrol sistemimizde önemli değişikliklere neden olmuştur.

» Türkiye’de mali yönetim ve kontrol sisteminin yeniden yapılandırılmasını amaçlayan ve 2006 yılından itibaren uygulanmaya başlanan 5018 sayılı Kanun öncelikle mali disiplinin sağlanmasını, kamu kaynaklarının etkin kullanımının güvence altına alınmasını, mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun güçlendirilmesini, stratejik planlama ve performans esaslı bütçelemeyi hedeflemektedir.

» 5018 sayılı Kanunda yer alan bu hedefler ve getirmiş olduğu tüm yenilikler İdari Teşkilatımızı da etkisine almış, hem organizasyon yapısının hem de hizmet kapasitesi ve etkinliğinin güçlendirilmesine yönelik değişiklikler 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ile gerçekleştirilmiştir.

» Bu çerçevede İdari Teşkilatımız Genel Kurula, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü bilgi desteği ile idari ve teknik desteği etkin bir şekilde sunmaktadır.

» Yasama sürecinde ihtiyaç duyulan bilginin; üretilmesi, derlenmesi ve aktarılması amacıyla yasamaya bilgi desteği, ülke raporlarının hazırlanması, ihtisas ve araştırma komisyonlarına bilgi desteği, ulusal ve uluslararası projeler ve benzeri pek çok hizmet sunulmaya devam edilecektir.

» Milletvekillerine zaman, mekân ve imkân sağlayarak uygun ve destekleyici bir çalışma ortamı sunmak amacıyla bilişim teknolojisi imkânlarından azami derecede yararlanılmaya devam edilecek, destek hizmetlerini yüksek kalitede sunulmasına özen gösterilecek, sunulan hizmetlerde çevreye duyarlılık ön planda tutulacaktır.

» TBMM’yi ve İdari Teşkilatı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını korumak ve geliştirmek amacıyla yurt içinde ve dışında faaliyet ve projeler gerçekleştirilmeye devam edilecektir. TBMM’yi ve faaliyetlerini tanıtıcı bilimsel ve sanatsal çalışmaları teşvik etmek amacıyla yarışma ve benzeri etkinlikler düzenlenmeye devam edilecektir.

» Sivil toplumun görüş ve önerilerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak üzere TBMM ile resmi ve sivil çevreler arasında etkileşimin gerçekleşmesine zemin oluşturmak amacıyla sivil toplumun ve kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi, deneyim ve görüşlerinin yasama sürecine aktarılması için faaliyetler ve projelere devam edilecektir.

» Nitelikli hizmet sunumunun yanı sıra hizmeti sunan personelin bireysel kapasitelerinin ve kurumsal aidiyetlerinin güçlendirilmesine çalışanların etkin bir şekilde karar alma süreçlerine katılımı teşvik edilecek olup buna ilişkin çalışmalar devam edecektir.

» Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı bulunan saray, köşk, kasır ve benzeri tarihi ve kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması görevini en iyi şekilde yapmaya devam edecektir.

» Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı olarak hedefimiz, hem vatandaşlarımıza, hem de kamu kurum ve kuruluşları ile dünya parlamentolarına yaptığımız işler ve faaliyetlerimizle örnek olmaktır.

Özet olarak;

- » Bilgi hizmetlerinde; komisyon odaklı olarak hizmet verilecek, parlamenter diploma-siye bilgi desteği sağlayacak faaliyet ve projeler yapılmaya,
- » Kurumun bilgi birikimini bir arada toplayacak yasama bilgi havuzu oluşturma çalış-malarına,
- » Yasama süreci ve tekniği hizmetlerinde mesleki uzmanlaşma artırılacak, yasama ve denetim sürecinde uygulamaları kolaylaştırmaya ve standartlaştırmaya yönelik önerilere ile bilgilendirme faaliyetlerini yaygınlaştırmaya,
- » Yasama ve denetim belgelerinde Türkçenin doğru kullanılması yönünde çalışmalara, devam edilecektir.
- » Destek hizmetlerinde; Güvenlik ve ziyaretçi yönetiminde teknolojiyi etkin kullanma çabalarına,
- » Hizmet sunarken bilişim teknolojisi imkânlarını en yüksek derecede kullanmaya,
- » Standartlar ve kurallar belirleyerek yüksek kalitede hizmet sunmaya,
- » İhtiyaç duyulan fiziki altyapıyı ve çalışma ortamlarını sağlamak ve iyileştirmeye,
- » Faaliyet ve projeler gerçekleştirilirken çevreye duyarlı olmaya, devam edilecektir.
- » Tanıtım hizmetlerinde; TBMM'nin ve İdari Teşkilatın yurt içinde ve dışında tanıtımını yaparak imaj ve itibarını güçlendirecek çalışmalara,
- » TBMM'yi ve faaliyetlerini tanıtıcı etkinlikler düzenlemeye,
- » Tarihi ve kültürel varlıkların aslına uygun olarak korunmasına devam edilecektir.
- » Erişim ve katılıma ilişkin hizmetlerinde; Sivil toplumun bilgi, deneyim ve görüşleri-nin yasama sürecine aktarılmasına,
- » Kamu kurum ve kuruluşlarının yasama sürecine katkısını artırılmasına, devam edi-lecektir.
- » Kurumsal gelişme ve değişim hizmetlerinde; İnsan kaynakları yönetiminin gerektir-diği sistem ve yaklaşımları hayata geçirme ve geliştirme,
- » Kurumsal yönetim kalitesini artıracak yönetsel yaklaşımlar ile sistemleri geliştirme ve uygulama,
- » Kurum içi uzmanlaşma düzeyini artıracak bir eğitim politikası belirleme, çabalarına devam edilecektir.
- » Bunların yanında yeni yönetim modelleri üzerinde çalışmalar yapılmaya, devam edilecektir.

EKLER

EK-1 İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Ek-1

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgiler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

ANKARA-22/2/2017

Mehmet Ali KUMBUZOĞLU
Genel Sekreter

EK-2 MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Ek-2

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2016 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

ANKARA 17/02/2017

Naim ÇOBAN

Strateji Geliştirme Başkanı

